

Pro finance mnohých měst či městských částí je obecně riskantní strategie budování nového majetku, který vyvolává tlak na výdaje¹¹⁶, a zejména potřebu financí na jeho obnovu (odpisy). Zvýšená investiční aktivita se může někdy projevit zhoršením ekonomiky provozu, tedy zejména neúměrným růstem běžných výdajů a odpisů.

Mnohá města či městské části si neuvědomují nebo nechťejí připustit, kolik prostředků je potřeba vytvářet na údržbu a obnovu svého dosavadního majetku. Platí přitom, že čím více majetku město nebo městská část má, tím více prostředků je potřebných na jeho údržbu a obnovu (týká se infrastruktury, nemovitostí a netýká se pozemků, cenných papírů apod.). Zapomíná se často na obnovu technologických celků a místo toho, aby obce a města vytvářela odpovídající zdroje na odpisy, spravují pouze fondy na nezbytné opravy a řešení havárií. Modernizace a obnova velkých investičních celků je často v pozadí.

Z toho důvodu kladně hodnotíme, že MČ Praha 1 obnovuje majetek (cca 4 miliard dlouhodobých hmotných aktiv) rozumnými finančními objemy s ohledem na stav a finanční kondici (110 - 130 mil. Kč na opravy a udržování, 73 mil. Kč odpisů dlouhodobého majetku). Tedy cca 3 % ročně na opravy, 1,8 % na odpisy.

Kladně lze hodnotit to, že MČ Praha 1 hospodařila od roku 2010 vždy provozně rozumně s ohledem na běžné příjmy, nicméně od roku 2018 se mírně zhoršuje stav provozního hospodaření (stále je ale v bezpečné úrovni).

Klíčovým údajem pro sledování finančního zdraví městské části je za normálních okolností ukazatel provozního salda hospodaření, který znamená rozdíl mezi běžnými příjmy (včetně neinvestičních dotací) a běžnými výdaji. Za běžné příjmy obce označujeme všechny příjmy vyjma kapitálových příjmů (prodeje majetku obce) a investičních dotací. Běžné výdaje jsou výdaje na běžný provoz a údržbu obce, včetně obnovy majetku (neinvestiční). Jsou to tedy všechny výdaje vyjma investic. Provozní saldo hospodaření znamená fakticky vlastní finance (bez úvěrů), které obci ročně zbývají na „volnou útratu“, tedy na investice, ale také na budoucí obnovu majetku obce, na splátky dluhů či na úspory a tvorbu rezerv. Proto banky při žádostech o úvěr stav a vývoj ukazatele provozního salda velmi bedlivě posuzují a sledují ho také v průběhu čerpání a splácení úvěru. Ovšem banky zajímá hlavně to, zda bude mít místní samospráva na splátky, ale už se nezajímají o stav majetku obce, pokud jí obec neručí za úvěr. Provozní saldo vyjadřuje jakousi „roční finanční sílu“ městské části, a tedy ročně generovaný potenciál pro investice, ale také pro obnovu majetku obce (městské části), splácení dluhů na tvorbu finančních rezerv apod.

Pro výpočet provozního salda rozpočtu MČ Praha 1 se tak upraví tabulky v úvodu kapitoly, kdy jsou příjmy oproštěny od investičních dotací a výdaje od kapitálových výdajů. Specifikou jsou převody z vlastních fondů hospodářské činnosti, na které lze nahlížet z obou úhlů pohledu.

Graf 27: Vývoj ukazatelů a výpočet provozního salda MČ Praha 1 v letech 2010 - 2020

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Daňové příjmy	195 243	183 451	189 401	192 435	184 169	191 115	193 159	203 600	215 309	123 683	142 405
Nedaňové příjmy	12 684	15 885	16 545	14 296	16 523	14 751	7 668	25 640	48 532	45 309	67 909
Transfery (bez inv. dotací)	348 433	247 575	270 827	244 409	216 510	233 148	227 763	269 665	285 489	325 076	316 830
Převody z vlastních fondů hospodářské činnosti	415 000	403 000	353 000	547 000	395 000	373 000	400 000	502 633	236 000	371 622	359 714
Běžné příjmy celkem	971 360	849 911	829 773	998 140	812 202	812 014	828 590	1 001 538	785 330	865 690	886 858
Běžné výdaje	679 213	620 039	600 570	710 755	606 483	626 342	669 327	755 937	719 619	771 329	755 350
Provozní saldo	292 147	229 872	229 203	287 385	205 719	185 672	159 263	245 601	65 711	94 361	131 508
Provozní saldo bez převodů	-122 853	-173 128	-123 797	-259 615	-189 281	-187 328	-240 737	-257 032	-170 289	-277 261	-228 206

Zdroj: rozpočet MČ Praha 1 (2021), vlastní zpracování M.C. TRITON

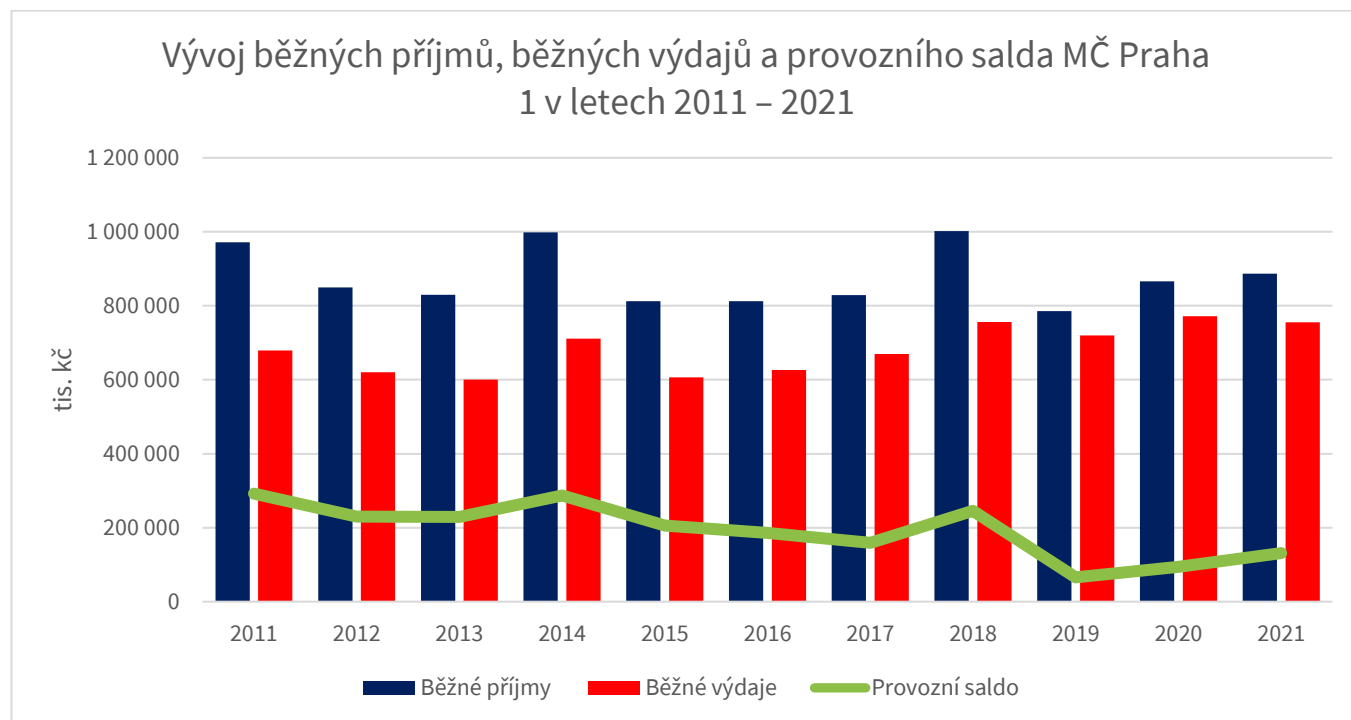
Provozní saldo MČ Praha 1 je z dlouhodobého hlediska ve výborné kondici. Provozní saldo slouží k tvorbě rezerv, splácí se z něho dluhy a vytváří zdroje na investice a budoucí opravy. MČ Praha 1 potřebuje ročně **minimálně 150 – 200 mil. Kč¹¹⁷** na obnovu svého majetku, tedy na odpisy opravy a investice do stávajícího majetku, což je schopna pokrýt v rámci běžných výdajů. Provozní saldo dosahuje za sledované období průměrně 193 mil. Kč ročně a je tak výbornou základnou pro výpočet

¹¹⁶ Výjimku tvoří infrastruktura typu vodovody a kanalizace, která je nezbytná.

¹¹⁷ Místní samosprávy od roku 2012 povinně odpisují a odpisy mají správně sloužit k refinancování oprav a obnovy dosavadního majetku. Tento údaj je zjištěn z výsledkovky.

potenciální dluhové služby. Významným rizikem jsou ale vlastní fondy z hospodářské činnosti. Pakliže se bude MČ Praha 1 dlouhodobě zbavovat svého majetku, popř. se budou snižovat výnosy z pronájmu vlastního majetku, může se výrazně snížit i příjem z této rozpočtové kapitoly, který pak negativně ovlivní výši provozního salda.

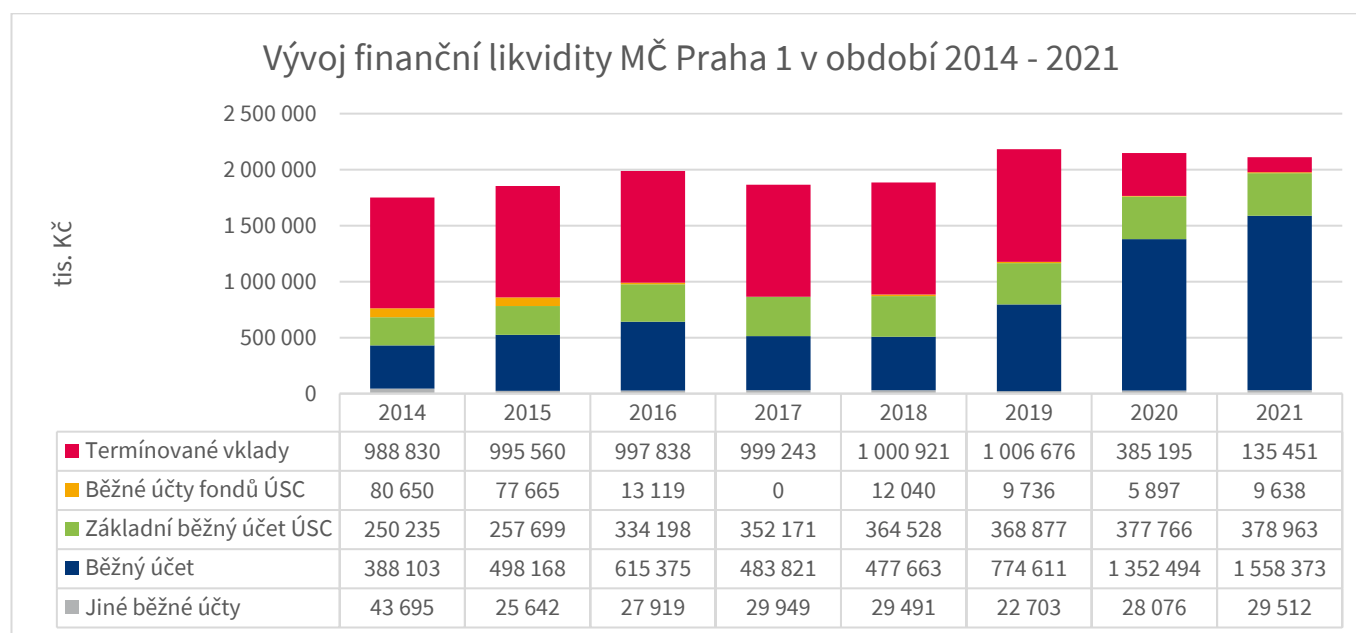
Graf 28: Vývoj běžných příjmů, běžných výdajů a provozního salda MČ Praha 1 v letech 2011 – 2021 (v tis. Kč)

Zdroj: rozpočet MČ Praha 1 (2021), vlastní zpracování M.C. TRITON

MČ Praha 1 udržovala finanční rezervy tak, aby zvládala řízení cash flow. Ke konci roku 2021 byla na základním běžném účtu a fondech městské části rezerva cca 2,1 miliardy. Kč viz následující graf. Pozitivem je využívání termínovaných vkladů – tedy alespoň nějakého finančního nástroje na zhodnocování volných finančních prostředků.

Graf 29: Vývoj finanční likvidity MČ Praha 1 v letech 2014 – 2021 (v tis. Kč)¹¹⁸

Zdroj: MF ČR (2021), zpracování M.C. TRITON

¹¹⁸ Pro rok 2020 se jedná o odhad (očekávané kladné saldo rozpočtu).

Finančním potenciálem městské části lze velmi hrubě a orientačně vnímat hodnoty zůstatku na účtech k počátku roku a další likvidní finanční aktiva jako likvidní cenné papíry, zůstatky fondů spolu s provozním saldem po odpočtu splátek dluhů. Je to zjednodušeně řečeno určitá „finanční akceschopnost“ městské části bez využití případných nových dluhů. V současnosti se pohybuje kolem **1,9 miliard Kč** a je tvořena z:

- Vlastní finanční rezervy na bankovních účtech ve výši **1 976 mil. Kč**,
- Vkladech na termínovaných účtech ve výši **135 mil. Kč**
- Ponechaných účelových dotací
- Očekávané saldo rozpočtu v roce 2020 – **cca minus 200 mil. Kč** (skutečnost bude pravděpodobně odlišná a saldo bude při závěrečném vyúčtování kladné).

Co se týče dluhové služby, resp. zadlužení MČ Praha 1, ta je za sledované hodnocení nulová. MČ dlouhodobě hospodaří bez dlouhodobých úvěrů. V případě potřeby využívá návratných finančních výpomocí (předfinancování projektů, bez úrokové půjčky).

Pro potřeby případného financování investičních záměrů v oblasti volnočasových aktivit z komerčních úvěrů je vhodné propočítat možnosti MČ Praha 1 v kontextu Zákona č. 23/2017 Sb. o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, který stanovuje, že:

- Územní samosprávný celek hospodaří v zájmu zdravých a udržitelných veřejných financí tak, aby výše jeho dluhu nepřekročila k rozvahovému dni 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky.
- Překročí-li dluh územního samosprávného celku k rozvahovému dni 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky, územní samosprávný celek je povinen jej v následujícím kalendářním roce snížit nejméně o 5 % z rozdílu mezi výší svého dluhu a 60 % průměru svých příjmů za poslední 4 rozpočtové roky.

Dále MF ČR stanovilo tzv. ukazatel dluhové služby, který vyjadřuje, jaký podíl vybraných běžných příjmů musí obec použít na splácení svých dluhů, a kolik prostředků obci tedy zůstane na úhradu provozu obce, jako kritická byla stanovena hranice 30% podílu dluhové služby na (vybraných) běžných příjmech. Obce (a kraje), které by překročily stanovenou výši ukazatele dluhové služby, by byly vyzvány přijmout taková opatření, aby v příštím období 30% výši podílu nepřekročily. V případě, že by k překročení došlo i v následujícím roce, Ministerstvo financí by předalo seznam těchto obcí (krajů) poskytovatelům prostředků ze státního rozpočtu a státních fondů, aby při projednávání žádostí těchto obcí a krajů o dotaci, o půjčku nebo o návratnou finanční výpomoc přihlídl k této skutečnosti. Překročení 30% výše ukazatele dluhové služby tedy neznamená automaticky ztrátu možnosti získat státní dotaci, ale je pouze jedním z kritérií, která použijí orgány poskytující dotace při konečném výběru těch obcí a krajů, které obdrží státní účelovou dotaci.

Výpočet potenciální výše úvěru a dluhové služby MČ Praha 1

Průměr běžných příjmů po konsolidaci u Městské části Praha 1 za roky 2018 – 2021 je zhruba 902 526 tis. Kč. MČ Praha 1 by si tak mohla dovolit úvěr ve výši zhruba 541 mil. Kč. Při 15letém horizontu splátky a úrokové sazbě cca 5,5 % ročně by roční splátka byla zhruba ve výši 53,9 mil. Kč. Ukazatel dluhové služby by vypadal následovně (počítáno hypoteticky pro rok 2022):

Tabulka 47: Výpočet potenciální dluhové služby MČ Praha 1 (průměr údajů za období 2017 – 2020)

Číslo řádku	Název položky	Suma
1	Daňové příjmy	171 249 tis. Kč
2	Nedaňové příjmy	46 848 tis. Kč
3	Přijaté dotace (po konsolidaci) bez investičních dotací	684 429 tis. Kč
4	Dluhová základna	902 526 tis. Kč
5	Úroky	0,- Kč
6	Splátky jistin a dluhopisů	53 900 tis. Kč
7	Splátky leasingu	0,- Kč
8	Dluhová služba	53 900 tis. Kč
9	Ukazatel dluhové služby	5,97 %

Zdroj: MF ČR (2021), zpracování M.C. TRITON

Dluhová služba by při maximální výši úvěru překročila stanovený limit 5%. I vzhledem k velikosti splátky by bylo v případě potřeby vhodné uvažovat o úvěru nižším. Navíc v současnosti jsou úrokové sazby bezprecedentně vysoko, je tedy v případě potřeby vhodné uvažovat o bezúročných půjčkách z investiční rezervy HMP.

3.6.2.1 SHRNUTÍ OBLASTI

Shrnutí:

- Finanční zdraví MČ Praha 1 je na výborné úrovni. Stav financí (stavová veličina – zejména stav závazků, příjmů, výdajů, pohledávek, aktiv, cash flow, stavu finanční obnovy majetku) je na výborné úrovni. Finanční kondice jako vývojový ukazatel, který zahrnuje finanční potenciál, tedy schopnost vytvářet finance bez ohledu na stav financí subjektu, je rovněž na výborné úrovni.
- Silnými stránkami financí je především výborné provozní saldo a výtečný trend financí městské část. MČ Praha 1 navíc dlouhodobě nevyužívá cizí zdroje pro financování svých potřeb. Dlouhodobě žije bez dluhů. MČ Praha 1 je tak v situaci, kdy je schopna generovat finance na opravy svého majetku i splátky (potenciálních) dluhů.
- Výrazným znakem hospodaření MČ Praha 1 je vysoký objem příjmů z pronájmů vlastního majetku, zejména nebytových prostor na lukrativních adresách v centru Prahy.
- Slabinou financí je nízké využívání investičních dotací. MČ Praha 1 v podstatě spoléhá pouze na dotace ze strany rozpočtu hl. m. Prahy, které se ale v rozpočtu projevují jako transfery nadřazené jednotky.
- Čistě teoreticky MČ Praha 1 teď disponuje okamžitým finančním potenciálem ve výši cca 2 miliardy Kč. MČ Praha 1 využívá finanční nástroje (termínované vklady) na zhodnocování disponibilních finančních prostředků, byť v posledních letech alokovaná částka kontinuálně klesá.
- V případě potřeby by si MČ Praha 1 mohla dovolit úvěr ve výši cca 450 mil. Kč se splatností na 15 let při úrokové sazbě cca 5,5 %. Ukazatel dluhové služby by byl těsně pod 5% hranicí.
- Součástí ekonomického pilíře udržitelného rozvoje sídel je schopnost financovat své investiční záměry na základě vlastních zdrojů (tj. z úspor z pozitivních výsledků provozního rozpočtu minulých let) nebo na základě cizích zdrojů (tj. zejména formou zadlužování). Na základě tohoto principu lze považovat stav financí a hospodaření MČ Praha 1 za udržitelný. MČ je schopna generovat finanční prostředky na provoz městské části, opravu vlastního majetku, investovat a zároveň vytvářet solidní finanční rezervu.

3.6.3 MAJETEK

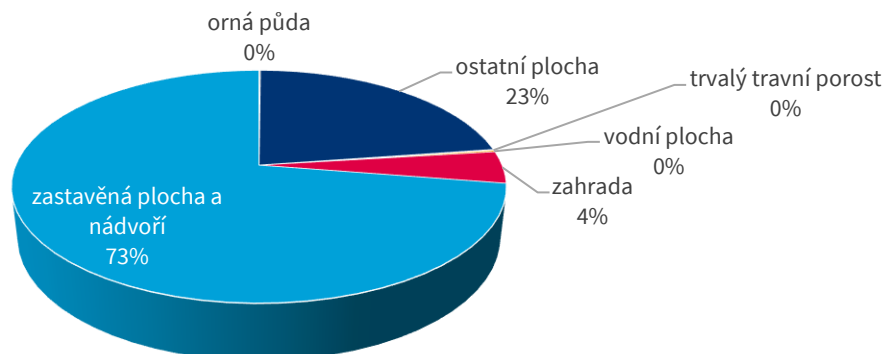
Zákon č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze mimo jiné definuje postavení městských částí v kontextu majetku hlavního města Prahy. Městské části při správě svěřeného majetku v souladu s tímto zákonem a Statusem HMP mají práva a povinnosti vlastníka ve vymezeném rozsahu. Majetek městské části Praha 1 (dlouhodobý hmotný majetek) má účetní hodnotu cca 4 miliardy Kč. Z toho pozemky cca 383 mil. Kč a stavby 3,2 miliardy Kč.

3.6.3.1 POZEMKY

MČ Praha 1 disponuje 898 pozemky o celkové výměře 556 868 m². z hlediska druhu pozemků jsou nejvýznamnější zastavěné plochy a nádvoří (73 %).

Graf 30: Struktura pozemků MČ Praha 1 dle druhového třídění

Struktura pozemků MČ Praha 1 dle druhového třídění

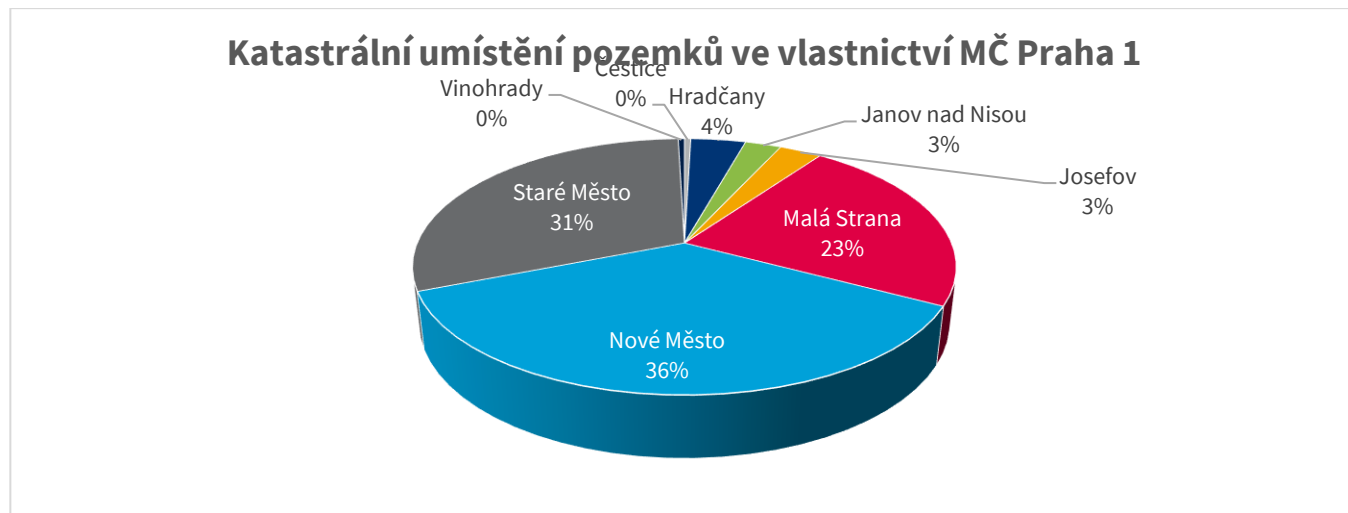

Zdroj: ÚMČ Praha 1 (2022)

Zajímavostí je vlastnictví 2469 m² orné půdy v Česticích v Jihočeském kraji, dvou umělých vodních nádrží (jedna na Hradčanech a druhá Janově nad Nisou) a 251m² trvalých travních porostů na Hradčanech.

Z hlediska umístění je nejvýznamnější Staré a Nové Město, kde se nachází cca 66 % všech pozemků ve vlastnictví MČ Praha 1.

Graf 31: Katastrální umístění pozemků ve vlastnictví MČ Praha 1

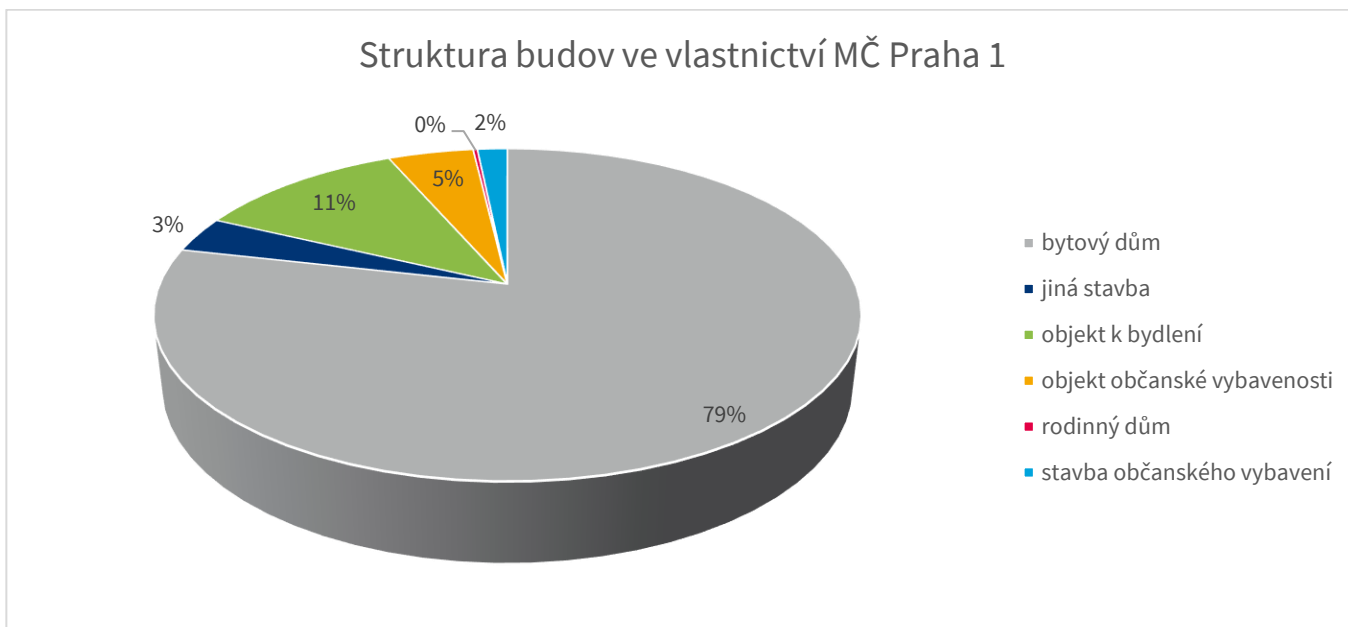

Zdroj: ÚMČ Praha 1 (2022)

3.6.3.2 BUDOVY, BYTOVÉ A NEBYTOVÉ PROSTORY

MČ Praha 1 vlastní celkem 433 samostatných budov. Nejvýznamnější podíl (79 %) mají bytové domy následované jiným objektem k bydlení (11 %) viz následující graf.

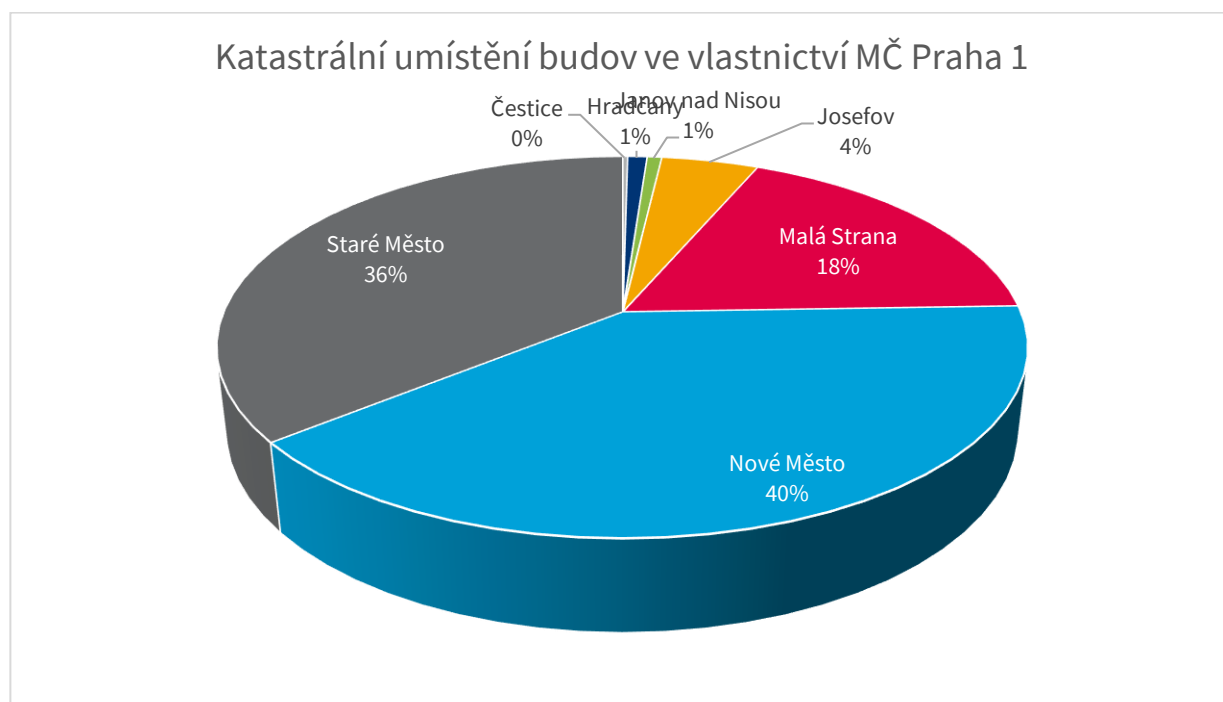
Graf 32: Struktura budov ve vlastnictví MČ Praha 1

Zdroj: ÚMČ Praha 1 (2022)

Obdobné jako u pozemků, většina budov se nachází v katastru Starého a Nového Města (76 %).

Graf 33: Katastrální umístění budov ve vlastnictví MČ Praha 1

Zdroj: ÚMČ Praha 1 (2022)

3.6.3.3 BYTOVÝ A NEBYTOVÝ FOND MČ PRAHA 1

MČ Praha 1 disponuje rozsáhlým bytovým a nebytovým fondem.

Od roku 1998 se rozběhla privatizace bytového fondu, do které vstupovalo 6480 bytů (způsob privatizace – de facto byt po bytu), byla provedena kompletní analýza prodejů v kontextu nastavených pravidel a pouze 2,5 % prodejů bylo zjevně spekulativních kdy k přeprodeji došlo během půl roku. Za celou dobu se jedná o zhruba 38 % přeprodejů, tedy cca 62 % původních obyvatel stále v těchto nemovitostech bydlí.

Všechny byty, které zůstaly jako zbytné byty jsou většinou v domech již zprivatizovaných (od roku 2003 platí smluvní nájem na dobu určitou). Byty budou oceněny na základě tržní ceny, s případnou slevou za dobu, kdy se kupec vzdá plné dispozice s nabytým bytem. v případě porušení podmínek pak – sankce – 2 x nájem. Těchto bytů je cca 360.

Neexistuje privatizační účet (od roku 2002, kdy začala privatizace bylo na účtu cca 3,5 mld. Kč, v současnosti je k dispozici cca 850 mil. Kč. Z využitých finančních prostředků byly postaveny tři domy - Samcova 3, Hellichova).

V současnosti bytový fond MČ Praha 1 čítá 1073 bytových jednotek, kdy 916 bytů je obsazených (85 %) a 157 neprónajatých. Z celkového počtu bytových jednotek je 150 z nich určeno pro sociální bydlení a 300 bytů je určeno pro preferované profese (zdravotníci, učitelé, policie atd.).

Nebytový fond MČ Praha 1 se skládá z 1141 jednotek, které jsou v současnosti pronajaty a z 231 nevyužitých prostor. Obsazenost je tedy cca 83 %. Roční úhrn nájmu za pronajaté prostory činí **cca 499 mil. Kč**. V letech 2020 a 2021 bylo místním podnikatelům v souvislosti se situací s epidemií onemocnění COVID-19 odpouštěno již cca 75 mil. Kč na pronájmech.

Složení nebytového fondu dle druhu jeho využití ukazuje následující tabulka. Nejvýznamnější objem tvoří prodejny, restaurace, kavárny a cukrárny, kanceláře či pracovny, garáže a prostory pro služby.

Tabulka 48: Druhové třídění využití obsazených nebytových prostor

Druh využití	Počet obsazených jednotek
ateliér	71
celý dům – účel užívání nájemcem	1
část domu – komunikační zařízení	5
část domu – ostatní	1

dílna, výrobní prostory	13
galerie	31
garáž – samostatně stojící	2
garáž nebo stání – součást domu	124
kancelář nebo pracovna	145
klubovna, společenská místnost	23
kulturní zařízení	13
nebytový prostor – ostatní	19
prodejna – lékárna, zdravotnický materiál	5
prodejna – ostatní	227
prodejna – potravinářského charakteru	88
rekolaudace nebytu na byt	2
restaurace, kavárna, cukrárna	123
sklad	63
služby	111
sportovní zařízení, fitness atd.	5
školní zařízení	10
veřejné WC	3
výkladce, vitrína	1
zázemí, technická místnost	11
zdravotnické zařízení - ostatní	36

Zdroj: ÚMČ Praha 1 (2022)

MČ Praha 1 zřizuje datový portál – interaktivní mapu „Pronájmy, prodeje a převody nemovitostí MČ Praha 1“, na které jsou k dispozici informace o dostupných bytových i nebytových jednotkách (prodej, pronájem). Mapa je k dispozici zde: <http://reality.praha1.cz/>.

3.6.3.4 SHRNUTÍ OBLASTI

Shrnutí:
- Majetek městské části Praha 1 (dlouhodobý hmotný majetek) má účetní hodnotu cca 4 miliardy Kč. Z toho pozemky cca 383 mil. Kč a stavby 3,2 miliardy Kč. - MČ Praha 1 disponuje 898 pozemky o celkové výměře 556 868 m². Z hlediska druhu pozemků jsou nejvýznamnější zastavěné plochy a nádvoří (73 %). - MČ Praha 1 vlastní celkem 433 samostatných budov. Nejvýznamnější podíl (79 %) mají bytové domy následované jiným objektem k bydlení (11 %). - MČ Praha 1 disponuje rozsáhlým bytovým a nebytovým fondem. - V současnosti bytový fond MČ Praha 1 čítá 1073 bytových jednotek, kdy 916 bytů je obsazených (85 %) a 157 nepronajatých. - Nebytový fond MČ Praha 1 se skládá z 1141 jednotek, které jsou v současnosti pronajaty a z 231 nevyužitých prostor. Obsazenost je tedy cca 83 %. Roční úhrn nájmu za pronajaté prostory činí cca 499 mil. Kč. - Vlastnictví bytového a nebytového fondu je významným prvkem ovlivňující příjmy MČ Praha 1. Z hlediska udržitelného rozvoje je pro správu těchto aktivit nastavit do budoucna jasný plán a směr, jak s fondy nakládat. Jako rozumné se jeví ponechat strukturu fondů v aktuálních parametrech, nastavit pravidla - Koncepti rozvoje bytového a nebytového fondu MČ Praha 1. Trvale udržitelný rozvoj pak může být podpořen rozumnou strukturou např. bytového fondu, kdy pevně dané procento bytových jednotek slouží jako sociální byty či byty pro vybrané profese (funguje již dnes). - MČ Praha 1 postrádá v současnosti významnější nástroj pro komplexní správu majetkového portfolia na úrovni softwarového zajištění. Tento systém může dopomoci pro:

- Zmapování struktury stávajícího majetku obce a vyčíslení finančních potřeb na jeho udržení.
- Analýzu stávajícího majetku MČ Praha 1 z pohledu budoucího využití.
- Restrukturalizaci případně redukci stávajícího majetku.
- Vyčíslení úspor a plán nových investic.
- MČ Praha 1 postrádá koncepci nakládání s nemovitým majetkem MČ.
- MČ Praha 1 může ovlivnit/významně přispět k naplňování principů environmentálního pilíře trvale udržitelného rozvoje. Ať už jde o standardní údržbu a péči o svěřený majetek tak, aby byl provozuschopný po co nejdelší dobu, tak o investice do moderních nástrojů majících přímý dopad na zlepšování kvality stavu životního prostředí (např. energetické úspory jako následek efektivního energetického managementu).
- Dlouhodobým tématem je řešení energetických úspor na majetku MČ Praha 1. U hledání úspor je nezbytné pracovat s řešeními, které budou realizovatelná v prostředí památkové rezervace, která může být významným limitujícím atributem při řešení některých opatření (např. solární panely na střechách, zateplení budov apod.).

3.6.4 DOTAČNÍ A GRANTOVÁ POLITIKA

Městská část Praha 1 zřizuje v souladu se zákonem č. 250/ 2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 131/ 2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů tzv. „dotační programy“.

Městská část Praha 1 prostřednictvím těchto programů každoročně vyčlení ze svého rozpočtu objem peněžních prostředků, které jsou určeny na podporu veřejných, sociálních, zdravotních, kulturních, sportovních, výchovných, volnočasových a ekologických aktivit. Cílem fondu je především podporovat projekty s lokálním dopadem, které přispívají ke zlepšení kvality života obyvatel MČ Praha 1 a které jsou nedostatečně financovány z jiných veřejných zdrojů.

Konečnou cílovou skupinou jsou obyvatelé MČ Praha 1.

Dotační programy jsou určeny pro následující oblasti:

Kultura 8. 11. 2021 – 22. 11. 2021 ZDE

- Ochrana kulturního dědictví
- Opravy domovního fondu
- Sociální oblast a protidrogová prevence
- Spolky a spolková činnost
- Sport
- Školství a volný čas
- Zdravotnictví
- Životní prostředí

MČ Praha 1 rozděljuje ročně cca 16 mil. Kč do oblasti kulturní, sociální, zdravotní, sportu a volného času. Dále za posledních pět let přerozdělila průměrně ročně 20 mil. Kč do oblasti opravy domovního fondu. Za sledovaného období tedy byla průměrná výše všech vyplacených dotačních programů cca 37 mil. Kč ročně.

Tabulka 49: Přehled vyplacených dotací a grantů z dotačních programů MČ Praha 1 v letech 2016–2021 (v tis. Kč)

Kapitola rozpočtu	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Městská infrastruktura	74	92	90	116	84	179
Školství, mládež a sport	6 286	5 782	5 937	3 005	3 192	2 965
Zdravotnictví a sociální oblast	2 350	1 850	2 200	2 335	3 286	3 200
Kultura a cestovní ruch	7 555	7 952	8 280	9 448	9 528	9 511
Hospodářství¹¹⁹	24 787	19 909	27 062	16 983	25 987	13 858
Celkem	41 052	35 585	43 569	31 887	42 077	29 713

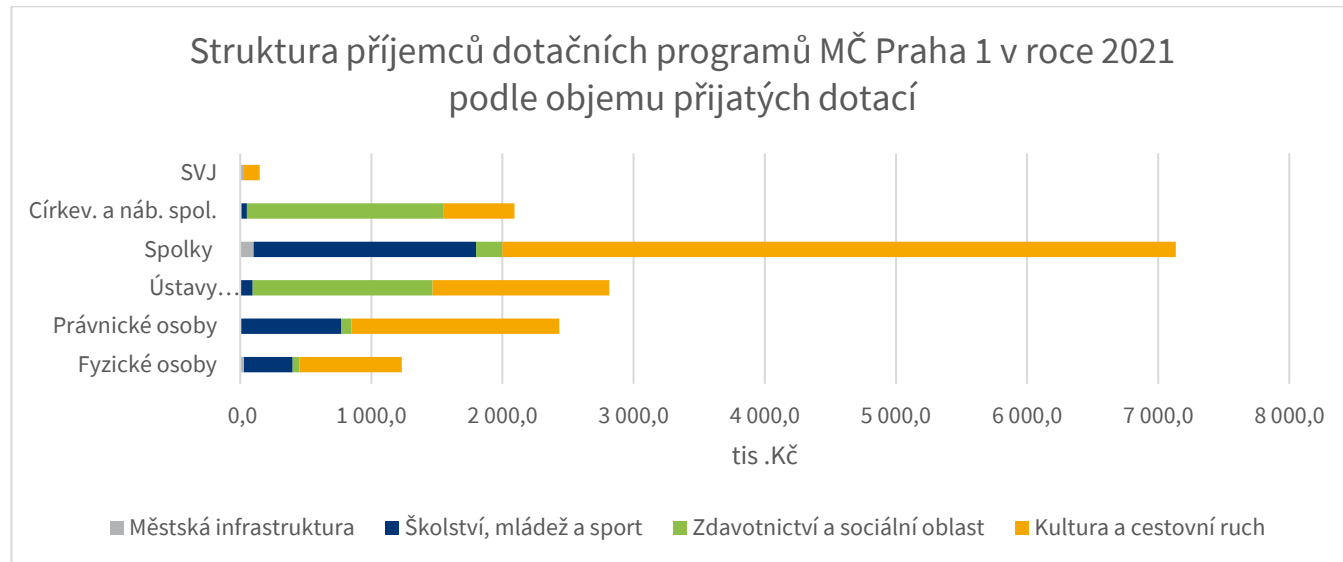
Zdroj: Přehled vyplacených dotací grantů z rozpočtu MČ Praha 1

¹¹⁹ Příjemcem jsou SVJ.

Z výše uvedené tabulky je patrné, že největší objemy dotačních prostředků směřují do oblasti bytové správy, kdy cílovými příjemci jsou jednotlivá SVJ.

Podíváme-li se na ostatní dotační programy, tak z hlediska struktury příjemců jsou nejvýznamnější spolky – v příspěvcích v oblasti kultury či školství. V oblasti sociální a zdravotnictví pak obecně prospěšné společnosti či církve. Ostatní právnické a fyzické osoby pak čerpají dotace prakticky pouze v oblastech kultury a podpory sportu viz následující graf pro rok 2021.

Graf 34: Struktura příjemců dotačních programů MČ Praha 1 v roce 2021 podle objemu přijatých dotací

Zdroj: ÚMČ Praha 1 (2022)

3.6.4.1 SHRUTÍ OBLASTI

Shrnutí:

- MČ Praha 1 zřizuje několik dotačních programů pro vybrané cílové skupiny MČ.
- MČ Praha 1 rozděljuje ročně cca 16 mil. Kč do oblasti kulturní, sociální, zdravotní, sportu a volného času. Dále za posledních pět let přerozdělila průměrně ročně 20 mil. Kč do oblasti opravy domovního fondu. Za sledovaného období tedy byla průměrná výše všech vyplacených dotačních programů cca 37 mil. Kč ročně.
- Rozdělení dotačních programů odpovídá standardu dotačních politik místních samospráv a MČ Praha 1 rozděljuje s ohledem na velikost rozpočtu, ale i počet obyvatel, nadprůměrnou část finančních prostředků ve srovnání s ostatními městskými částmi hl. města Prahy. Tento stav je vhodné zachovat a případně jej ukotvit Konceptí dotační politiky na další období, která by jasně stanovovala další vývoj a směry podpory. Za úvahu stojí vytvoření jednoho dotačního fondu s konkrétními podprogramy. Dotační politika MČ Praha 1 podporuje principy trvale udržitelného rozvoje, protože slouží především jako nástroj zvyšování kvality života občanů městské části.

3.6.5 NÁZOR VEŘEJNOSTI

3.6.5.1 FACILITAČNÍ WORKSHOPY

Obrázek 40: Matice témat z facilitačních workshopů s veřejností – Hospodaření a majetek

		Malá Strana			Petrín			Vojtěšská čtvrť			Josefov			Václavské nám.		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
Hospodářství a podnikání	Podpora podnikání			x										x		
	Hospodaření MČ a městských organizací													x		
	Nakládání s bytovým a nebytovým fondem															
		Hlavní nádraží			Hradčany			Petrská čtvrť			Havelská čtvrť			Betlémská čtvrť		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
	Podpora podnikání												x			
	Hospodaření MČ a městských organizací	x														
	Nakládání s bytovým a nebytovým fondem		x	x					x			x	x			

Téma hospodaření MČ a správa jejího majetku je pro účastníky facilitačních workshopů nejméně uchopitelné. Jednalo se pouze o jednotky komentářů. Oproti ostatním oblastem je téma hospodaření a majetku vesměs vyrovnaně hodnoceno z hlediska silných či slabých stránek. V hodnocení je uvedeno rovněž téma podnikání, které má svoji samostatnou kapitolu, nicméně v rámci facilitačních workshopů toto téma bylo hodnoceno souběžně s hospodařením MČ. Mezi hlavní názory / impulsy veřejnosti tak patří:

Hospodaření a majetek MČ

- MČ Praha 1 disponuje velkým rozpočtem – jedná se o silnou stránku (bohatá MČ).

Bytový a nebytový fond MČ

- Netransparentní využívání městských nebytových prostor.
- Bylo by vhodné zpracovat analýzu využití městských nebytových prostor – zda-li jsou dané služby pro občany užitečné a přinášejí občanům užitek.
- Snížení komercializace na úkor zvýšení významu bytové funkce.

Podnikání

- MČ Praha 1 má výhodu ve své lokalizaci a povaze – jedná se o silně ekonomické místo, centrum obchodních příležitostí a atraktivní pro poskytovatele služeb.
- Bylo by vhodné uvažovat o podpoře podnikání.
- Ochrana služeb – vytvořit místa, kde se dají koupit potraviny.
- Zvýhodnění majitelů soukromých domů, kteří chtějí být „čestní“ a chtějí podpořit rozvoj potřebných služeb pro obyvatele.
- Je nutné dbát na vymáhání a dodržování zákonů a pravidel.
- Zvýhodnění služeb, které jsou pro občany užitečné.

3.6.5.2 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Téma hospodaření a nakládání s majetkem MČ Praha 1 nebylo předmětem dotazníkového šetření – dílčí otázky jsou součástí jiných řešených oblastí (např. bydlení – bytový fond atp.).

3.6.6 TRENDY V OBLASTI HOSPODAŘENÍ A MAJETKU

Trend	Popis
Správa majetku	✓ Pasportizace ✓ Analýza zbytného a nezbytného majetku MČ ✓ Zpracování sektorových koncepcí (např. dětská hřiště atp.) ✓ Energetický management ✓ Udržitelné hospodaření s majetkem
Zvyšování příjmů	✓ Snižování daňových příjmů státu; snížení transferů ze strany HMP ✓ Využívání moderních investičních nástrojů; zvyšování kapitálových příjmů MČ ✓ Zavádění dotačního managementu, využívání všech možných zdrojů
Snižování nákladů	✓ Zavádění principů energetického managementu ✓ Využívání prvků sdílené ekonomiky – PPP projekty, crowdfunding, crowdsourcing

3.6.7 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Aktivita finančního systému mají významný dopad na společnost, životní prostředí i ekonomiku. Zákazníci, zaměstnanci, investoři, regulátoři i veřejnost kladou stále větší důraz na životní prostředí, společenskou odpovědnost a správu věcí veřejných (Environment, Social, Governance – ESG). V oblasti veřejných financí je známý princip „3E,“ princip efektivity, účelnosti a hospodárnosti. Tento pojem je zakotven v několika zákonech (veřejná kontrola, veřejné zakázky, správa majetku) a vyžaduje od volených představitelů státní správy takové chování, které směřuje k udržitelnému ekonomickému rozvoji.

Lze konstatovat, že MČ Praha 1 je z hlediska ekonomické a hospodářské udržitelnosti na „dobré cestě“.

Hospodaření MČ

Finanční zdraví MČ Praha 1 je na výborné úrovni. Stav financí (stavová veličina – zejména stav závazků, příjmů, výdajů, pohledávek, aktiv, cash flow, stavu finanční obnovy majetky) je na výborné úrovni. Finanční kondice jako vývojový ukazatel, který zahrnuje finanční potenciál, tedy schopnost vytvářet finance bez ohledu na stav financí subjektu, je rovněž na výborné úrovni.

- Silnými stránkami financí je především výborné provozní saldo a výtečný trend financí městské části. MČ Praha 1 navíc dlouhodobě nevyužívá cizí zdroje pro financování svých potřeb. Dlouhodobě žije bez dluhů. MČ Praha 1 je tak v situaci, kdy je schopna generovat finance na opravy svého majetku i splátky (potenciálních) dluhů.
- Slabinou financí je nízké využívání investičních dotací. MČ Praha 1 v podstatě spoléhá pouze na dotace ze strany rozpočtu hl. m. Prahy, které se ale v rozpočtu projevují jako transfery nadřazené jednotky.
- Čistě teoreticky MČ Praha 1 disponuje okamžitým finančním potenciálem ve výši cca 2 miliardy Kč. MČ Praha 1 využívá finanční nástroje (termínované vklady) na zhodnocování disponibilních finančních prostředků, byť v posledních letech alokovaná částka kontinuálně klesá.
- V případě potřeby by si MČ Praha 1 mohla dovolit úvěr ve výši cca 450 mil. Kč se splatností na 15 let při úrokové sazbě cca 5,5 %. Ukazatel dluhové služby by byl těsně pod 5% hranicí.
- Součástí ekonomického pilíře udržitelného rozvoje sídel je schopnost financovat své investiční záměry na základě vlastních zdrojů (tj. z úspor z pozitivních výsledků provozního rozpočtu minulých let) nebo na základě cizích zdrojů (tj. zejména formou zadlužování). Na základě tohoto principu lze považovat stav financí a hospodaření MČ Praha 1 za udržitelný. MČ je schopna generovat finanční prostředky na provoz městské části, opravu vlastního majetku, investovat a zároveň vytvářet solidní finanční rezervu.

Majetek MČ

- Majetek městské části Praha 1 (dlouhodobý hmotný majetek) má účetní hodnotu cca 4 miliardy Kč. Z toho pozemky cca 383 mil. Kč a stavby 3,2 miliardy Kč.

- MČ Praha 1 disponuje 898 pozemky o celkové výměře 556 868 m². Z hlediska druhu pozemků jsou nejvýznamnější zastavěné plochy a nádvoří (73 %).
- MČ Praha 1 vlastní celkem 433 samostatných budov. Nejvýznamnější podíl (79 %) mají bytové domy následované jiným objektem k bydlení (11 %).
- MČ Praha 1 disponuje rozsáhlým bytovým a nebytovým fondem.
- V současnosti bytový fond MČ Praha 1 čítá 1073 bytových jednotek, kdy 916 bytů je obsazených (85 %) a 157 nepronajatých.
- Nebytový fond MČ Praha 1 se skládá z 1141 jednotek, které jsou v současnosti pronajaty a z 231 nevyužitých prostor. Obsazenost je tedy cca 83 %. Roční úhrn nájmu za pronajaté prostory činí cca 499 mil. Kč.
- Vlastnictví bytového a nebytového fondu je významným prvkem ovlivňující příjmy MČ Praha 1. Z hlediska udržitelného rozvoje je pro správu těchto aktivit nastavit do budoucna jasný plán a směr, jak s fondy nakládat. Jako rozumné se jeví ponechat strukturu fondů v aktuálních parametrech, nastavit pravidla - Koncepti rozvoje bytového a nebytového fondu MČ Praha 1. Trvale udržitelný rozvoj pak může být podpořen rozumnou strukturou např. bytového fondu, kdy pevně dané procento bytových jednotek slouží jako sociální byty či byty pro vybrané profese (funguje již dnes).
- MČ Praha 1 postrádá v současnosti významnější nástroj pro komplexní správu majetkového portfolia na úrovni softwarového zajištění. Tento systém může dopomoci pro:
 - Zmapování struktury stávajícího majetku obce a vyčíslení finančních potřeb na jeho udržení.
 - Analýzu stávajícího majetku MČ Praha 1 z pohledu budoucího využití.
 - Stanovení nutné restrukturalizace případně redukce stávajícího majetku.
 - Vyčíslení úspor a plán nových investic.
- MČ Praha 1 může ovlivnit/významně přispět k naplňování principů environmentálního pilíře trvale udržitelného rozvoje. Ať už jde o standardní údržbu a péči o svěřený majetek tak, aby byl provozuschopný po co nejdelší dobu, tak o investice do moderních nástrojů majících přímý dopad na zlepšování kvality stavu životního prostředí (např. energetické úspory jako následek efektivního energetického managementu).
- Dlouhodobým tématem je řešení energetických úspor na majetku MČ Praha 1. U hledání úspor je nezbytné pracovat s řešeními, které budou realizovatelná v prostředí památkové rezervace, která může být významným limitujícím atributem při řešení některých opatření (např. solární panely na střeších, zateplení budov apod.)

Dotační programy MČ

- Praha 1 zřizuje několik dotačních programů pro vybrané cílové skupiny MČ.
- MČ Praha 1 rozděljuje ročně cca 16 mil. Kč do oblasti kulturní, sociální, zdravotní, sportu a volného času. Dále za posledních pět let přerozdělila průměrně ročně 20 mil. Kč do oblasti opravy domovního fondu. Za sledovaného období tedy byla průměrná výše všech vyplacených dotačních programů cca 37 mil. Kč ročně.
- Rozdělení dotačních programů odpovídá standardu dotačních politik místních samospráv a MČ Praha 1 rozděljuje s ohledem na velikost rozpočtu, ale i počet obyvatel, nadprůměrnou část finančních prostředků ve srovnání s ostatními městskými částmi hl. města Prahy. Tento stav je vhodné zachovat a případně jej ukotvit Konceptí dotační politiky na další období, která by jasně stanovovala další vývoj a směry podpory. Za úvahu stojí vytvoření jednoho dotačního fondu s konkrétními podprogramy. Dotační politika MČ Praha 1 podporuje principy trvale udržitelného rozvoje, protože slouží především jako nástroj zvyšování kvality života občanů městské části.

3.6.8 SWOT ANALÝZA – HOSPODAŘENÍ A MAJETEK

SWOT analýza je zhodnocení silných stránek (*Strengths*), slabých stránek (*Weaknesses*), příležitostí (*Opportunities*), hrozeb (*Threats*):

- Silné a slabé stránky jsou interního charakteru, tj. mají původ v prostředí / území Prahy 1.
- Příležitosti a hroby jsou externího charakteru, tj. mají původ vně území / prostředí Prahy 1.

U každého tvrzení je uveden zdroj:

- Objektivní (O) = analýza, zjištění zpracovatele a řešitelského týmu zadavatele.
- Subjektivní (S) = podněty, názor z facilitačních workshopů nebo kvantitativního dotazníkového šetření.

U každého tvrzení je dále uvedeno, kterého pilíře udržitelnosti se týká (ekonomický; environmentální; lidský; sociálně-politický).

SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Výborné rozpočtové a provozní saldo v posledních letech.	O	X			X
• Obrovská likvidita – 2 mld. volných disponibilních prostředků, které hrozí znehodnocení inflací a vybízí k investování	O	X			
• Existuje finanční potenciál na obnovu dosavadního majetku.	O	X			
• Zkušenost s využíváním termínovaných vkladů.	O	X			X
• Nulové zadlužení MČ.	O	X			
• Dotační programy MČ Praha 1, vysoká finanční alokace pro příjemce (nadprůměr v rámci hl. města Prahy).	O	X	X		X
• Existence poměrně rozsáhlého bytového a nebytového fondu – generuje obrovské příjmy.	O	X			X
• Zpracovaná Koncepce energetického managementu společně s PRE.	O	X	X		
• Pasportizace majetku MČ (nebytový fond kompletní, bytový fond v realizaci).	O	X			X
SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Chybí profesionální nástroj při řízení majetku.	O	X	X		
• Slabá informovanost o bytové politice MČ – veřejnost má pocit netransparentnosti při přerozdělování, obsazování.	S / O				X
• Chybějící koncepce nakládání s nemovitým majetkem MČ.	O	X	X		
• Chybějící koncepce bytové politiky.	O	X	X		
• Minimální využívání investičních dotací – parametry evropských dotačních programů vůči městským částem hl. města Prahy (bohatý region).	O	X			
PŘÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Nabídka prodeje nemovitostí třetích stran.	O	X			X
• Nabídka externích zdrojů financování rozvojových projektů (dotace EU, HMP).	O	X			
• Zvyšující se počet obyvatel MČ (dopad na příjmy MČ).	O	X		X	X
• Zájem o volné nebytové i bytové prostory – navýšení příjmů.	O	X			

HROZBY (THREATS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Stagnace daňových příjmů, snížení daňových příjmů, a tím i nižších transferů z HMP.	O	X			
• Růst cen (inlace) vstupů včetně práce.	O	X			
• Propad ekonomiky ČR, zejména hospodaření státu.	O	X			
• Krizové situace (viz COVID, uprchlická krize) – potenciální snížení příjmů MČ (odpouštění nájmu atp.).	O	X			X
• Změna rozpočtového určení daní v neprospěch HMP.	O	X			X
• Snížení plateb státu na vybrané služby, které zajišťuje hl. m. Praha nebo MČ Praha 1.	O	X			
• Snížení počtu obyvatel v hl. m. Praze a dopady na RUD.	O	X			X
• Dopady inflace na volné prostředky MČ Praha 1.	O	X			

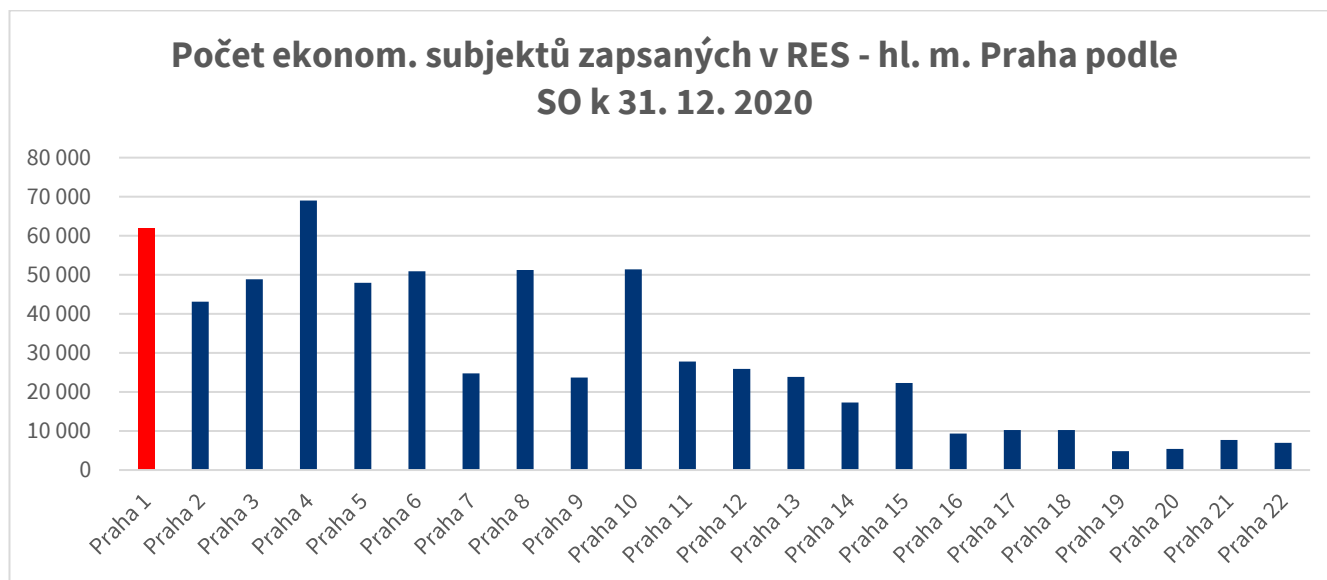
3.7 TRH PRÁCE, NEZAMĚSTNANOST A PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ

3.7.1 PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ

3.7.1.1 DATA ČESKÉHO STATISTICKÉHO ÚŘADU

Podle Registru ekonomických subjektů mělo v MČ Praha 1 k 31. 12. 2020 sídlo 61 858 ekonomických subjektů z celkem 644 586 registrovaných za hl. m. Prahu. MČ Praha 1 se tím mezi ostatními správními obvody řadí na 2. místo – nejvíce subjektů je registrováno na Praze 4.

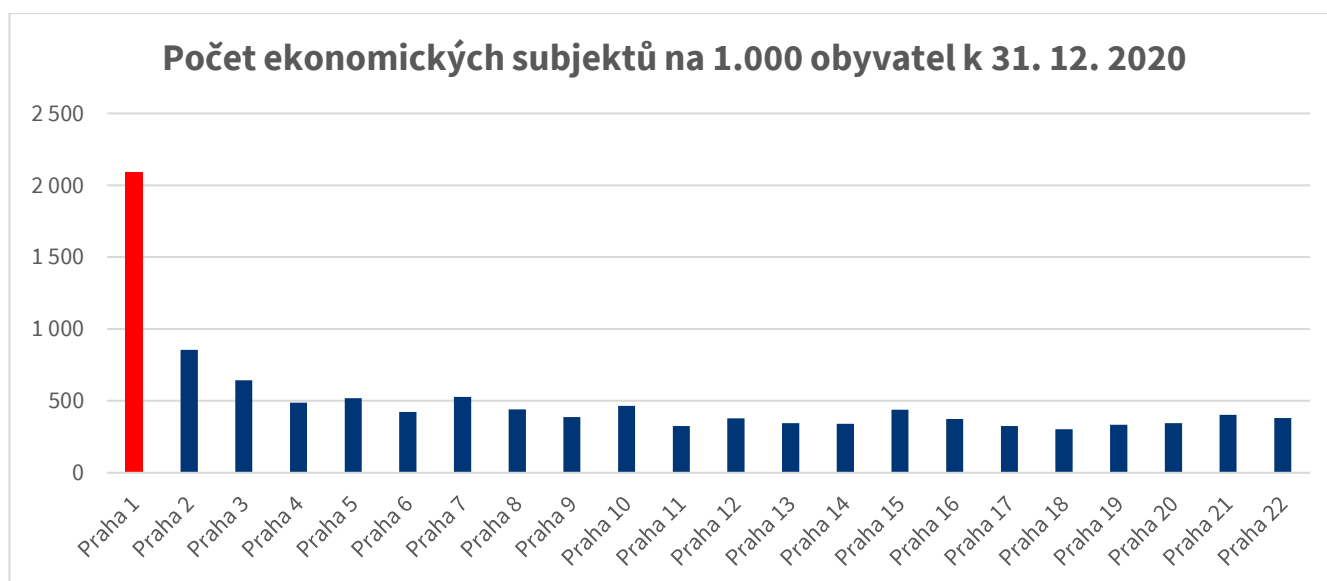
Graf 35: Počet ekonom. subjektů zapsaných v RES - hl. m. Praha podle správních obvodů k 31. 12. 2020

Zdroj: ČSÚ (2020)

Nicméně pokud se srovná počet ekonomických subjektů na 1.000 obyvatel, pak se MČ Praha 1 řadí k absolutní špičce se 4násobnou hodnotou nad celopražským průměrem – 2089 subjektů na 1000 obyvatel oproti 506 subjektů na 1000 obyvatel. Druhá v pořadí – MČ Praha 2 má o více než polovinu menší počet registrovaných subjektů.

Graf 36: Počet ekonomických subjektů na 1.000 obyvatel k 31. 12. 2020

Zdroj: ČSÚ (2020)

V celkovém počtu registrovaných ekonomických subjektů na Praze 1 docházelo za posledních 10 let (2010 – 2020) k plynulému nárůstu registrovaných subjektů, viz následující graf. Pozitivní dopad nárůstu registrovaných subjektů pro MČ

Lze spatřit v možném zvýšení pracovních příležitostí pro obyvatele, negativní dopad lze spatřit v situaci, kdy je v jedné kanceláři registrováno několik desítek subjektů – tzv. mrtvých schránek, a nemusí tak mít vliv na zmíněný růst pracovních příležitostí, naopak mohou přinášet zbytečné komplikace při správě MČ (např. vytíženost zaměstnanců živnostenských úřadů atp.). Růst počtu podnikatelských subjektů se rovněž dotýká dalších oblastí života v MČ Praha 1 - viz ostatní kapitoly (např. doprava - zásobování, výdej parkovacích karet; vizuální smog - veřejný prostor atp.)

Graf 37: Vývoj počtu registrovaných ekonomických subjektů v MČ Praze 1 v letech 2010 – 2020

Zdroj: ČSÚ (2020)

Ke konci roku 2020 udával Český statistický úřad v MČ Praha 1 celkem 61 858 ekonomických subjektů, z nichž 9 382, tedy 18,2 %, bylo osob fyzických a 42 064 (81,8 %) osob právnických. Oproti předchozím rokům dochází ke zvyšování podílu právnických osob na celkovém počtu, a tím k úbytku fyzických osob podnikajících. Např. v roce 2006 bylo zastoupení fyzických osob výrazně vyšší – téměř 39 %

Podle institucionálního členění (viz následující tabulka) tvoří největší podíl ekonomických subjektů nefinanční podniky (67 %), na druhém místě pak domácnosti (24,4 %). Oproti ostatním MČ se tyto údaje opět výrazně liší.

Tabulka 50: Institucionální členění ekonomických subjektů k 31. 12. 2020, srovnání mezi MČ Praha 1 a celou HMP

Typ ekonomického subjektu	MČ Praha 1		Praha celkem	
	stav	% podíl	stav	% podíl
Národní hospodářství – rezidenti	61 835	99,9	644 531	99,9
Nefinanční podniky	42 120	68,1	237 706	36,9
Finanční instituce	618	0,01	2 166	0,32
Vládní instituce	152	0,002	1 095	0,17
Domácnosti	14 804	23,9	377 659	58,5
Neziskové instituce sloužící domácnostem	4 141	6,7	25 905	4,1
Nerezidenti	23	0,04	55	0,008
Členské státy, orgány a instituce Evropské unie	12	0,02	18	0,003
Ostatní země a mezinárodní organizace – nerezidenti EU	11	0,02	37	0,006

Zdroj: ČSÚ (2020)

Z hlediska členění podle odvětví činnosti CZ NACE převažují v MČ Praha 1 subjekty v terciárním sektoru (v úhrnu 54,1 %), následuje kvartérní sektor (vzdělávání, věda a výzkum) 30,1 % (nejvíce z celé Prahy), poté sekundární sektor (9,78 % se stavebnictvím) a nejmenší podíl tvoří primární sektor – zemědělství (1,11 %). Toto rozložení je téměř shodné s průměrem celého hl. m. Prahy, tzn. že nepřesahuje hranici jednoho procenta. Nejsilnější postavení v sekundárním sektoru zaujímá stavebnictví a zpracovatelský průmysl. Ve službách naprosto převládají činnosti v oblasti velkoobchodu a maloobchodu, opravy a údržba motorových vozidel a činnosti v oblasti nemovitostí.

Tabulka 51: Členění ekonom. subjektů podle odvětví převažující činnosti – CZ NACE k 31. 12. 2020

	MČ Praha 1	Praha celkem
Počet ekonomických subjektů zapsaných v RES k 31. 12. celkem	61 858	644 586
z toho podle převažující činnosti CZ-NACE		
A Zemědělství, lesnictví a rybářství	684	10 974
B Těžba a dobývání	15	142
C Zpracovatelský průmysl	2 949	47 681
D Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	181	1 825
E Zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi	298	2 736
F Stavebnictví	2 608	50 491
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	12 557	146 962
H Doprava a skladování	1 017	18 469
I Ubytování, stravování a pohostinství	3 030	26 727
J Informační a komunikační činnost	2 611	31 651
K Peněžnictví a pojišťovnictví	654	3 320
L Činnosti v oblasti nemovitostí	9 711	66 232
M Profesionální, vědecké a technické činnosti	14 246	119 810
N Administrativní a podpůrné činnosti	1 552	17 738
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	47	282
P Vzdělávání	613	10 975
Q Zdravotnictví a sociální péče	590	6 659
R Kulturní, zábavní a rekreační činnost	1 143	15 583
S Ostatní činnost	4 281	41 757
U Činnosti exterritoriálních organizací a orgánů	24	58

Zdroj: ČSÚ (2020)

V MČ Praha 1 je prakticky polovina všech pražských subjektů exterritoriálních organizací a orgánů¹²⁰. Minimální je podíl firem z oblasti těžby a dobývání v primárním sektoru.

Oproti celopražskému průměru můžeme pozorovat několik drobných odlišností, které vypovídají o charakteru MČ Praha 1. Nadprůměrně jsou zastoupeny subjekty podnikající v oblasti profesních, vědeckých a technických činností a v oblasti nemovitostí (rozdíl 4,44 % a 5,42 %).

Vyšší je i podíl v ubytovacích a stravovacích podnicích, bank, pojišťoven a jiných peněžních ústavů, což opět reflektuje centrální pozici MČ Praha 1 a její charakter.

3.7.1.2 DATA ŽIVNOSTENSKÉHO ÚŘADU MČ PRAHA 1

Pro aktuálnější údaje, které navíc odpovídají více realitě (zaregistrované sídlo vs reálné místo podnikání / provozovna) je vhodné využít data živnostenského odboru ÚMČ Praha 1.

Ke dni 4.8.2022 tak bylo ve správním obvodu Praha 1 registrováno 51 088 podnikatelů a 12 728 provozoven.

Struktura:

- právnické osoby: 38 872
 - právnické osoby zahraniční :377

¹²⁰ Právní subjekty nepodléhající soudní ani výkonné moci ČR (typicky zastupitelské úřady, ambasády).

- fyzické osoby: 9768
 - fyzické osoby zahraniční- odštěpný závod: 2
 - fyzické osoby zahraniční: 2069

Živnostenský úřad eviduje pouze podnikatele – držitele živností ve smyslu živnostenského zákona. Jinými slovy, jedná se pouze o výše z celkového počtu ekonomických subjektů, přičemž pro naši vnitrostátní statistickou evidenci je relevantní název živnosti. Statistická klasifikace „CZ – NACE“ má význam zejména pro účely mezinárodního srovnání ekonomických činností. Naproti tomu přehledy ČSÚ správně uvádějí i další podnikatelské subjekty, jež svou aktivitu vyvíjí na základě jiného právního předpisu, nežli je živnostenský zákon. Z komparace dat je patrná dominance držitelů živností nad ostatními poskytovateli služeb (advokáti, architekti, banky, zdravotnická zařízení. Nicméně tyto činnosti a profese živnostenský úřad nespravuje, proto se k nim nemůže vyjadřovat.

Detailní skladba reálných živnostenských provozů, tj. nikoliv z pohledu administrativního (sídla), ale faktického provozovacího hlediska (provozovna), je uveden v tabulkách níže.

Tabulka 52: Praha 1 – počet živnostníků a živností k 29. 3. 2022

Celkem živnostníků	Z toho fyzických osob	Z toho právnických osob	Celkem vydaných živností
50 073	11 640	38 433	cca přes 70 000

Zdroj: Odbor živnostenský ÚMČ Praha 1

Tabulka 53: Vývoj počtu provozoven

Rok 1990, 1991*	Rok 1992	Rok 1995	Rok 2000
0	1 448	5 743	7 948
Rok 2005	Rok 2010	Rok 2015	Rok 2021
11 025	11 262	11 517	12 702

Zdroj: Odbor živnostenský ÚMČ Praha 1

Živnostenský úřad v Praze 1 evidoval, ke dni 25. 3. 2022, celkem **12 644 živnostenských provozoven**. Relevantnost tohoto čísla je do velké míry závislá na plnění oznamovacích povinností živnostníků, zejména pak povinnosti spočívající živnostenskému úřadu oznámit zahájení, resp. ukončení provozování živnosti v provozovně. Otázkou proto zůstává, zda podnikatelé povinnost, především v minulosti (*časté změny zákona*), oznámit ukončení provozování živnosti v provozovně, vždy řádně splnili. Řada provozoven tudíž již nemusí fakticky existovat. Celkem je v těchto provozovnách vykonáváno 18 392 živností, neboť v jedné provozovně může být vykonáváno vícero živností – viz kategorizace živností podle živnostenského zákona (*řemeslná, vázaná, volná živnost apod.*). Lze konstatovat, že dominují provozovny, v nichž je vykonávána živnost volná.

- **Živnost volnou** - plným názvem „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ blíže definuje příloha č. 4 k živnostenskému zákonu. Tato živnost umožňuje vykonávat celou škálu výrobních, obchodních činností, resp. služeb (*také neregulovaných řemesel*), aniž by uchazeč musel prokázat zvláštní způsobilost (*odbornost apod.*). Je vyžadována jen plná svéprávnost a bezúhonnost.

Živnostenský úřad z této živnosti vytypoval následující obory (*číslo oboru a jeho název*):

- 11. Výroba a opravy obuvi, brašnářského a sedlářského zboží (*dle živnostenského rejstříku 110 provozoven*)
- 37. Výroba a opravy čalounických výrobků (*dle živnostenského rejstříku 67 provozoven*)
- 38. Výroba, opravy a údržba sportovních potřeb, her, hraček a dětských kočárků (*dle živnostenského rejstříku 83 provozoven*)
- 46. Sklenářské práce, rámování a paspartování (*dle živnostenského rejstříku 81 provozoven*)
- 48. Velkoobchod a maloobchod (*dle živnostenského rejstříku 5391 provozoven*)

- 68. Fotografické služby (dle živnostenského rejstříku 311 provozoven)
- 75. Praní pro domácnost, žehlení, opravy a údržba oděvů, bytového textilu a osobního zboží (dle živnostenského rejstříku 179 provozoven)
- 77. Opravy a údržba potřeb pro domácnost, předmětů kulturní povahy, výrobků jemné mechaniky, optických přístrojů a měřidel (dle živnostenského rejstříku 112 provozoven)
- 78. Poskytování služeb osobního charakteru a pro osobní hygienu (dle živnostenského rejstříku 284 provozoven)
- 79. Poskytování služeb pro rodinu a domácnost (dle živnostenského rejstříku 145 provozoven)
- **Živnost řemeslná** - k výkonu těchto činností je vyžadována především zručnost. Uchazeč proto musí mimo všeobecných podmínek prokázat, že je min. vyučen v příslušném oboru, případně může doložit, že činnost vykonával po dobu 6 let jako zaměstnanec apod. Do této kategorie služeb náleží např. tyto činnosti: kominictví, malířství, lakýrnictví, natěračství, vodoinstalatéřství, truhlářství, zámečnictví, hodinářství, pivovarnictví, řeznictví a uzenářství, pekařství a cukrářství, hostinská činnost, čištění a praní textilu a oděvů, opravy elektrických, chladících, plynárenských zařízení apod. Tyto činnosti jsou na území MČ Praha 1 vykonávány v 4034 provozovnách (nejvýznamnější zastoupení má hostinská činnost – 2480 provozoven; holičství a kadeřnictví – 449 provozoven a kosmetické služby, pedikúra, manikúra – v úhrnu celkem 512 provozoven).
- **Živnost vázaná** – k výkonu těchto (profesionálních) činností je vyžadován průkaz způsobilosti, resp. kombinace vzdělání a praxe apod. Uchazeč proto musí mimo všeobecných podmínek doložit předepsaný průkaz způsobilosti. Do této kategorie služeb náleží např. tyto činnosti: oční optiky, tetovací salóny, trenéři sportu, nelékařští psychologové. Tyto činnosti jsou na území MČ Praha 1 vykonávány v 1404 provozovnách (nejvýznamnější zastoupení mají masérské a regenerační služby – 293 provozoven a činnosti účetních poradců – 288 provozoven).
- **Živnost koncesovaná** – k výkonu většiny koncesí je mimo všeobecných podmínek vyžadována také spolehlivost uchazeče. Uchazeč rovněž musí prokázat odborné znalosti, případně mít dostatečnou praxi apod. Koncesi je možné zahájit až po vydání kladného rozhodnutí živnostenského úřadu. Do této kategorie služeb náleží např. tyto činnosti: přeprava osob, vnitrozemská vodní přeprava, pohřební služba apod. Tyto činnosti jsou vykonávány v 2677 provozovnách. Nejvýznamnější živnost je výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů – celkem 2319 provozoven.

Kompletní přehled provozovaných živností v oznámených provozovnách na území MČ Praha 1 je uveden v příloze dokumentu. Pro zjednodušení nejsou uvedeny jednotlivé typy volných živností.

Ve srovnání s ostatními živnostenskými úřady, je patrné, že místní živnostenský úřad je značně přetížen. Tomu přispívá i výše příspěvku České republiky na výkon živnostenské správy – viz následující tabulky.

Tabulka 54: Příspěvek pro pražská jednotná kontaktní místa v roce 2022

Jednotné kontaktní místo v rámci Úřadu městské části hl. m. Prahy	Počet zaevidovaných a následně řešených dotazů klientů v období od 1. 1. do 31. 12. 2020	Výše příspěvku v Kč
Praha 1	779	2 304 000
Praha 7	248	720 000

Zdroj: Rozpočet hl. města Prahy

Tabulka 55: Příspěvek na výkon státní správy pro hl. m. Prahu v roce 2022 - zpracování živnostenského avíza

Městská část	Počet zpracovaných živnostenských avíz v období od 1. 1. do 31. 12. 2020	Výše příspěvku
Praha 1	29 545	9 986 210
Praha 2	16 642	5 624 996
Praha 3	15 558	5 258 604
Praha 4	21 403	7 234 214

Praha 5	15 709	5 309 642
Praha 6	15 200	5 137 600
Praha 7	8 120	2 744 560
Praha 8	16 260	5 495 880
Praha 9	6 986	2 361 268
Praha 10	15 826	5 349 188
Praha 11	6 607	2 233 166
Praha 12	5 857	1 979 666
Praha 13	6 674	2 255 812
Praha 14	4 166	1 408 108
Praha 15	7 150	2 416 700
Praha 16	2 342	791 596
Praha 17	2 908	982 904
Praha 18	3 085	1 042 730
Praha 19	1 236	417 768
Praha 20	1 413	477 594
Praha 21	1 790	605 020
Praha 22	1 690	571 220

Zdroj: Rozpočet hl. města Prahy

3.7.1.3 PODPORA PODNIKATELŮ

MČ Praha 1 nabízí podnikatelům k pronájmu volné nebytové prostory, které jsou zkolaudované pro využití např. na prodejnu, sklad, restauraci, nebo služby (kadeřnictví, manikúru, pedikúru a masáže) nebo ordinace. Pozemky svěřené do správy městské části pronajímá a konají se na nich oblíbené farmářské trhy, na kterých mohou nabízet zboží nejen místní podnikatelé.

MČ Praha 1 spustila v roce 2022 pilotní projekt na oživení lokální ekonomiky Correny. Jeho záměrem je posílit koupěschopnost místních obyvatel. Občané získají od radnice příspěvek, kterým mohou podpořit místní obchody, poskytovatele služeb a provozovatele volnočasových aktivit. Více na stránkách https://praha1.correny.cz/?fbclid=IwAR3-5W_-9wCTuuGvDYQuV2hfI7xEGG3OpA9xPrMKgKGPOtAtS2oy-h3eg_g

MČ Praha 1 pravidelně aktualizovala Katalog obchodů a služeb (naposledy v roce 2018) - k dispozici online na stránkách https://www.praha1.cz/app/uploads/2018/06/Katalog_obchodu_a_sluzeb_duben_2018.pdf

Významnější zapojení podnikatelů do spolupráce s městskou částí, mimo výše zmíněného, nebylo doposud řešeno. V kapitole správa a řízení MČ je zmíněn tzv. stakeholder management, který může pomoci tyto vztahy nastavit a využívat tak potenciál dalšího pohledu (komerčního) na život v MČ Praha 1.

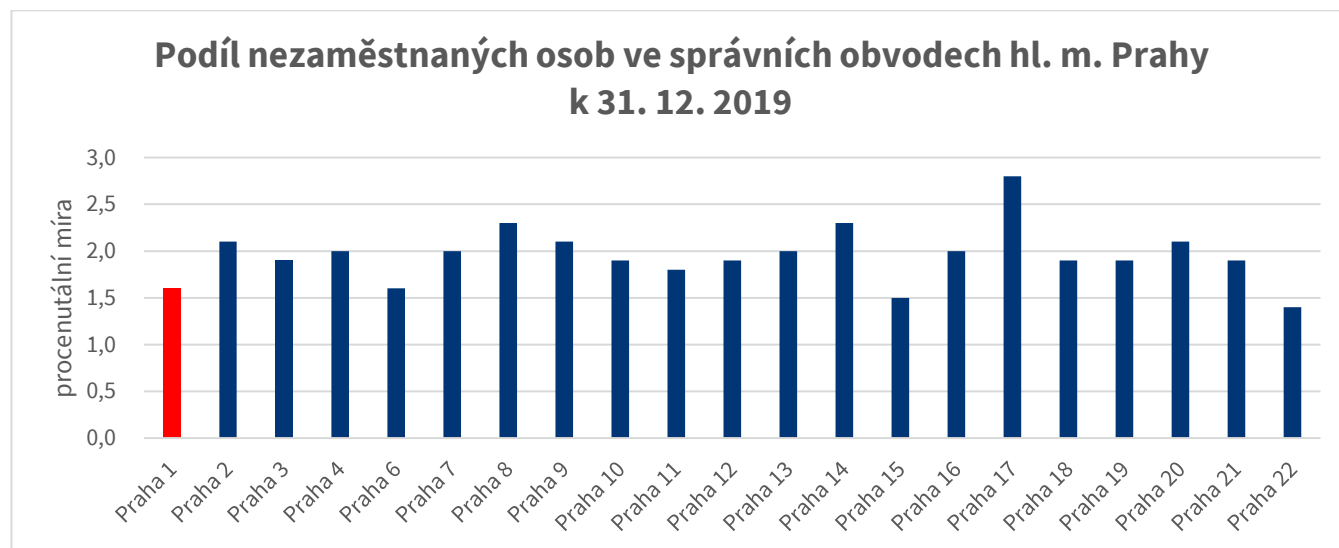
3.7.2 PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOSTI, ZAMĚSTNANOST

Pokud hovoříme o zaměstnanosti, resp. nezaměstnanosti a pracovních příležitostech, je nutné brát v potaz charakter hl. m. Prahy jako celku. Hl. m. Praha je dlouhodobě krajem s nejnižší nezaměstnaností v celé České republice – míra nezaměstnanosti je zde nižší o 0,65 procentních bodů: k 30. 4. 2022 byla průměrná míra nezaměstnanosti za ČR 3,3 %, za hl. m. Prahu 2,65 %. Zajímavostí je přiblížení těchto dvou hodnot, dříve byly rozdíly výraznější. Nárůst nezaměstnanosti (především v letech 2020 a 2021) je nepochybně spojený s epidemií onemocnění COVID-19 a souvisejícími vládními restrikcemi. V roce 2019 (k 31. 12. 2019) bylo procento nezaměstnaných v hl. m. Praze pouze 1,9 %, v celé ČR pak 2,9 %.

Hl. m. Praha je rovněž tradičně vnímána jako jedinečný trh s nejvíce pracovními příležitostmi v rámci celé České republiky. Od roku 2012 byli zaměstnavatelé zbaveni povinnosti hlásit volná pracovní místa úřadům práce, a proto dostupné údaje o počtu disponibilních pracovních míst nejsou zcela relevantní, nicméně počet evidovaných volných pracovních míst v Praze byl k 30. 4. 2022 88 791 volných pracovních míst na 24 028 evidovaných žadatelů na ÚP. MČ Praha 1 se mírou nezaměstnanosti pohybuje přesně na průměru za celé hl. m. Prahu (k 31. 12. 2020 – 3,5 %).

Níže jsou uvedeny dva grafy prezentující podíl nezaměstnaných osob ve správních obvodech HMP v letech 2019 – 2020 (aktuálnější data nejsou k dispozici). Z grafu je patrný nárůst nezaměstnanosti v MČ Praha 1, což lze odůvodnit propouštěním zaměstnanců gastro provozů, hotelů a tím souvisejících služeb v období pandemické situace.

Graf 38: Podíl nezaměstnaných osob ve správních obvodech hl. m. Prahy k 31. 12. 2019

Zdroj: ČSÚ (2020)

Graf 39: Podíl nezaměstnaných osob ve správních obvodech hl. m. Prahy k 31. 12. 2020

Zdroj: ČSÚ (2021), aktuálnější data pro správní obvody nejsou k dispozici, pouze za celé hl. m. Prahu – viz úvod kapitoly (2019, 2020)

3.7.3 NÁZOR VEŘEJNOSTI

3.7.3.1 FACILITAČNÍ WORKSHOPY

Obrázek 41: Matice témat z facilitačních workshopů s veřejností – Podnikání

		Malá Strana	Petřín	Vojtěšská čtvrť	Josefov	Václavské nám.

Hospodářství a podnikání		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
	Podpora podnikání			x										x		
		Hlavní nádraží			Hradčany			Petrská čtvrť			Havelská čtvrť			Betlémská čtvrť		
	Podpora podnikání	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O

Trhu práce, zaměstnanosti a podpoře podnikání bylo na facilitačních workshopech věnováno minimum prostoru. Zajímavostí je, že téma podpory podnikání jako jediné z identifikovaných oblastí k řešení bylo bez jakékoli negativní zpětné vazby.

Oblast podpory podnikání tak nabízí především podněty k rozvoji/příležitosti k realizaci:

Podnikání

- MČ Praha 1 má výhodu ve své lokalizaci a povaze – jedná se o silně ekonomické místo, centrum obchodních příležitostí a atraktivní pro poskytovatele služeb.
- Bylo by vhodné uvažovat o podpoře podnikání.
- Ochrana služeb – vytvořit místa, kde se dají koupit potraviny.
- Zvýhodnění majitelů soukromých domů, kteří chtějí být „čestní“ a chtějí podpořit rozvoj potřebných služeb pro obyvatele.
- Je nutné dbát na vymáhání a dodržování zákonů a pravidel.
- Zvýhodnění služeb, které jsou pro občany užitečné.

3.7.3.2 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Téma podnikání a trhu práce nebylo předmětem dotazníkového šetření.

3.7.4 TRENDY V OBLASTI PODNIKÁNÍ

Trend	Popis
Trh práce, zaměstnanost, podnikání	✓ Snižující se míra nezaměstnanosti oproti rokům 2020 a 2021. ✓ Alternativní zaměstnanecké úvazky a forma práce (home-office, freelancers, poloviční úvazky atp.). ✓ Dopady epidemie onemocnění COVID-19 – uzavírání provozů, klesající počet podnikatelů se zaměstnanci. ✓ Náborové plány odvětví bankovníctví, finance, pojištění a nemovitosti. Dále rovněž odvětví technologie, komunikace a média a velkoobchod a maloobchod.
Podpora podnikání	✓ Zaměření státních a evropských politik na podporu inovací ✓ Vytváření podnikatelských inkubačních center pro start-upy, co-workingových center ✓ Spolupráce veřejného a soukromého sektoru – např. formou PPP projektů ✓ Inovační inkubátory / huby

3.7.5 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Struktura ekonomických subjektů

- Podle Registru ekonomických subjektů mělo v MČ Praha 1 k 31. 12. 2020 sídlo 61 858 ekonomických subjektů z celkem 644 586 registrovaných za hl. m. Prahu. MČ Praha 1 se tím mezi ostatními správními obvody řadí na 2. místo – nejvíce subjektů je registrováno na Praze 4.
- Nicméně pokud se srovná počet ekonomických subjektů na 1.000 obyvatel, pak je MČ Praha 1 řadí na absolutní špičce se 4násobnou hodnotou nad celopražským průměrem – 2089 subjektů na 1000 obyvatel oproti 506 subjektů na 1000 obyvatel (v Praze).
- V celkovém počtu registrovaných ekonomických subjektů na Praze 1 docházelo za posledních 10 let (2010 – 2020)

k plynulému nárůstu registrovaných subjektů.

Podpora místních podnikatelů

Pokud má česká ekonomika dlouhodobě vytvářet dostatek zdrojů, je potřeba zaměřit se na tři úkoly: podporu podnikání, přímé provádění prorůstových opatření se zaměřením na oblasti vzdělávání, výzkumu, vývoje a inovací včetně infrastruktur a kladení důrazu na efektivitu využívání zdrojů a snižování škod, které spotřeba přírodních zdrojů způsobuje. Podpora podnikání musí zahrnout všechny podnikatelské sektory, zejména však malé a střední podniky (MSP) jako nejméně rozvinutý sektor s nejvyšším růstovým potenciálem. Z tohoto pohledu je pro MČ Praha 1 naprosto klíčové téma podpory lokální ekonomiky/místních podnikatelů, což se snaží v současnosti velmi intenzivně řešit (přijatelné nájemní podmínky nebytových prostor, úlevy, projekt Correny atp.). Důležité ovšem je, aby tyto aktivity byly nastaveny férově a dostupně pro všechny potenciální zájemce.

- MČ Praha 1 nabízí podnikatelům k pronájmu volné nebytové prostory, které jsou zkolaudované pro využití např. na prodejnu, sklad, restauraci, nebo služby (kadeřnictví, manikúru, pedikúru a masáže) nebo ordinace. Pozemky svěřené do správy městské části pronajímá a konají se na nich oblíbené farmářské trhy, na kterých mohou nabízet zboží nejen místní podnikatelé.
- MČ Praha 1 pravidelně aktualizovala Katalog obchodů a služeb (naposledy v roce 2018) – tedy seznam místních podnikatelů. Bylo by vhodné na tuto tradici navázat.
- MČ Praha 1 spustila v roce 2022 pilotní projekt na oživení lokální ekonomiky Correny. Jeho záměrem je posílit koupěschopnost místních obyvatel. Občané získají od radnice příspěvek, kterým mohou podpořit místní obchody, poskytovatele služeb a provozovatele dobrovolných aktivit.
- Podnikatelé jsou účastníky života MČ Praha 1 a svou přítomností i chováním ovlivňují mnohé aspekty rozvoje jednotlivých území. Vedle vytváření pracovních míst a generování dalších ekonomických efektů jsou s podnikáním, zejména s výrobními činnostmi, spojeny i vlivy na nejbližší okolí (hluk, prach apod.) a dopravní zátěž. Pro harmonický a udržitelný rozvoj obcí a regionů je nezbytné brát tyto aktéry jako nezbytné účastníky plánovacích procesů. Proto je vhodné nastavit systém stakeholder managementu a zapojit místní podnikatele do strategického plánování městské části.

Pracovní trh, nezaměstnanost

- Hlavní město Praha je tradičně vnímáno jako jedinečný trh s nejvíce pracovními příležitostmi v rámci celé České republiky. Tomu odpovídají i statistiky, které ukazují, že na jednoho pražského nezaměstnaného jsou k dispozici až 4 pracovní místa (evidence Úřadu práce ČR k dubnu 2022). MČ Praha 1 se mírou nezaměstnanosti pohybuje přesně na průměru za celé hl. m. Prahu (k 31. 12. 2020 – 3,5 % - novější data nejsou k dispozici). V roce 2022 došlo ke snižování míry nezaměstnanosti, která v letech 2020 a 2021 z důvodu epidemie onemocnění COVID mírně rostla).

Součástí udržitelného rozvoje může být i podpora participativní ekonomiky, jejíž součástí je sociální podnikání anebo podnikání prostřednictvím zaměstnanecké spoluúčasti či družstevnictví. Tento typ podnikání dokáže efektivně kombinovat ziskovost se sociálním začleňováním a demokratickými systémy rozhodování. MČ Praha 1 může přímo podporovat vznik sociálního podnikání či jiných alternativních forem byznysu.

3.7.6 SWOT ANALÝZA – TRH PRÁCE, NEZAMĚSTNANOST A PODNIKÁNÍ

SWOT analýza je zhodnocení silných stránek (*Strengths*), slabých stránek (*Weaknesses*), příležitostí (*Opportunities*), hrozeb (*Threats*):

- Silné a slabé stránky jsou interního charakteru, tj. mají původ v prostředí / území Prahy 1.
- Příležitosti a hroby jsou externího charakteru, tj. mají původ vně území / prostředí Prahy 1.

U každého tvrzení je uveden zdroj:

- Objektivní (O) = analýza, zjištění zpracovatele a řešitelského týmu zadavatele.
- Subjektivní (S) = podněty, názor z facilitačních workshopů nebo kvantitativního dotazníkového šetření.

U každého tvrzení je dále uvedeno, kterého pilíře udržitelnosti se týká (ekonomický; environmentální; lidský; sociálně-politický).

SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Atraktivní lokalita pro podnikání, dobrá dopravní obslužnost (mimo zásobování), dostupnost MHD.	S / O	X			X
• Nízká míra nezaměstnanosti v celorepublikovém měřítku. Vysoký potenciál pro pracující.	S / O	X			X
• Tradiční existence celostátně a celoměstsky významné veřejné administrativy a veřejných služeb.	O	X			X
• Významná orientace podnikatelské základny na území MČ Prahy 1 na oblast komerčních služeb.	O	X			
• Dynamický růst podnikatelských subjektů na území MČ Praha 1 v posledních letech.	O	X			
• Podpora místních podnikatelů (odpuštění nájmu v době krize, pilotní projekt na podporu lokální ekonomiky).	S / O	X		X	
SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Fiktivní sídla firem, vysoká míra registrací, složitá kontrola ze strany ÚMČ. (Vytíženost místního živnostenského úřadu.)	O	X			
• Problematika krátkodobých pronájmů.	S / O	X	X		X
• Chybějící nastavení stakeholder managementu v oblasti bydlení.	O				X
• Velké množství prázdných domů a bytů bez lidí.	S / O	X	X		X
• Střet zájmů z hlediska nabídky komodit podnikatelským prostředím vs. veřejný zájem a poptávka (místní obyvatelé).	S / O	X		X	X
PŘÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Zlepšení dopravní obslužnosti území (zásobování provozoven) v rámci celopražského řešení.	O	X	X		
• Spolupráce veřejného, podnikatelského a výzkumného sektoru v hl. m. Praze.	O	X			
• Zájem start-upů a inovativních podniků podnikat na území MČ Praha 1.	O	X			
• Koncepční využití území a nemovitého majetku hl. m. Prahy na území MČ Praha pro podporu podnikání.	O	X			
• Poučení a proaktivní developeři (vůle k rozvoji MČ při realizaci svých investičních aktivit).	O		X	X	X
HROZBY (THREATS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř

• Zvyšování nezaměstnanosti v ČR i hl. m. Praze.	O	X		X	
• Rozvoj podnikání na úkor kvality bydlení v hl. m. Praze.	S / O	X	X		X
• Odchod firem z hl. m. Prahy a snížení odvodů daní ve městě.	O	X			

3.8 BYDLENÍ

Hl. m. Praha má vytvořenou Strategii rozvoje bydlení v hl. m. Praze z r. 2021. Strategie stanovuje:

- Prioritní oblast 1: Výstavba dostupného a kvalitního bydlení
- Prioritní oblast 2: Rozvíjející se městský bytový fond
- Prioritní oblast 3: Udržitelné a standardní bydlení pro specifické skupiny obyvatel
- Prioritní oblast 4: Atraktivní bydlení na území celého města
- Prioritní oblast 5: Otevřená spolupráce města s klíčovými aktéry

MČ Praha 1 vlastní dokument, který by definoval správu a rozvoj oblasti bydlení na svém území nastavený nemá. (Téma bytové politiky MČ Praha 1 je rovněž detailněji řešeno v [kapitole věnující se majetku.](#))

3.8.1 BYTOVÁ VÝSTAVBA

Při sledování výstavby a údajů k dokončování nových bytových jednotek je možné sledovat v MČ Praha 1 od r. 2011 poměrně úbytek, jak ukazuje níže uvedená tabulka. Téměř absolutní většina všech dokončených bytových jednotek ve sledovaném období je součástí bytových domů. Tyto údaje ukazují zásadní omezení rozvoje městské části – centrální lokalita, obestavěné prostory, chybějící volné lokality pro výstavbu nových bytových domů.

MČ Praha 1 dnes nemá de facto prostor/místo, kde by mohla nová bytová výstavba probíhat. Možnostmi jsou pouze přestavby/rekonstrukce stávajících objektů na území MČ nebo výstavba zcela nových v případě nahrazení některého ze stávajících objektů, což je ale velmi omezená možnost s ohledem na to, že je MČ Praha 1 památkovou rezervací.

Tabulka 56: Počet dokončených bytů ve správních obvodech (údaj z r. 2020)

SPRÁVNÍ OBVODY	ROKY									
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
hl. m. Praha	3 480	4 024	3 844	4 848	5 211	6 092	5 846	5 290	6 002	5 449
Praha 1	57	32	-	41	23	1	28	18	4	8
Praha 2	103	116	118	99	72	87	133	15	128	70
Praha 3	34	187	40	178	52	1 105	398	350	46	346
Praha 4	460	368	143	498	239	128	363	128	167	454
Praha 5	173	283	219	16	407	47	457	194	653	610
Praha 6	79	247	114	165	140	156	264	357	156	133
Praha 7	98	103	66	127	36	220	336	172	178	360
Praha 8	407	501	538	207	608	507	453	577	448	705
Praha 9	395	138	410	586	424	483	276	1 051	810	353
Praha 10	172	198	384	232	407	245	337	83	220	157
Praha 11	215	215	197	142	252	345	62	72	115	110
Praha 12	46	75	268	233	344	552	395	225	644	250
Praha 13	27	460	226	280	221	463	418	246	602	79
Praha 14	43	13	8	401	427	183	17	271	227	344

Praha 15	163	68	319	703	655	753	329	269	477	618
Praha 16	83	76	44	64	37	47	114	70	55	90
Praha 17	185	408	58	102	400	11	193	143	88	72
Praha 18	384	119	383	540	108	386	544	760	514	175
Praha 19	119	16	31	5	37	46	22	31	48	171
Praha 20	27	61	48	27	15	46	38	39	31	56
Praha 21	76	60	54	68	54	39	50	59	99	55
Praha 22	134	280	176	134	253	242	619	160	292	233

Zdroj: ČSÚ (2020)

3.8.2 DOSTUPNOST BYDLENÍ

MČ Praha 1 je typické centrum historického velkoměsta, a tudíž bude vždy zajímavou lokalitou pro život pro část obyvatel, ale i pro domácí i zahraniční investory, a to nejen na koupi bytových jednotek, ale třeba i celých nemovitostí, což vede ke gentrifikaci se všemi jejími známými negativními jevy. Velkým problémem se jeví současný trend zaparkování volných investic formou nákupu bytů na investici, kde nikdo nebydlí.

Je vhodné rovněž konstatovat, že možnosti MČ v oblasti bydlení jsou velkou výzvou, pro návrhovou část je možné uvažovat především o těchto tématech:

- regulace krátkodobého bydlení (velmi výrazně utlumená v důsledku epidemie onemocnění COVID-19, ale od r. 2021 opětovně nastartovaná);
- sociální bydlení, správa a rozvoj vlastního bytového fondu;
- podpora družstevního bydlení na území MČ Prahy 1;
- eliminace negativních vlivů gentrifikace.

3.8.2.1 VLASTNÍ BYDLENÍ

Níže je ukázán vývoj ceny nových bytů. Jak ukazuje index vytvářený společností Deloitte sledující ceny nových bytů, tak průměrná cena m² u nových bytů vzrostla na území celého hl. m. Prahy od konce r. 2020 do konce r. 2021 o cca 22 tis. Kč na m² (oproti stejnému období v r. 2019 dokonce o cca 29,5 tis. Kč).

V MČ Praha 1 je možné u cenové nabídky nových bytů pozorovat:

- Rozdíl mezi r. 2019 – 2021 je na m² 22,8 tis. Kč (to znamená, že při koupi bytu o výměře 50 m² narostla průměrná cena o 1,1 mil. Kč)
- Mezi roky 2019 – 2020 došlo k mírnému poklesu průměrné ceny m² v novém bytě. V roce 2021 byl ale opět průměrný nárůst téměř 5 %. Průměrná cena za 1 m² tak ke konci roku 2021 byla téměř 218 tis. Kč.
 - U bytu o výměře 50 m² si musí kupující připravit v průměru 10 - 11 mil. Kč.
- Průměrná cena m² bytové plochy je tak v MČ Praha 1 bezkonkurenčně nejvyšší. Druhá v pořadí MČ Praha 2 ke konci roku 2021 vykazovala průměrnou cenu za 1 m² bytové plochy téměř o 23 tis. Kč méně. To znamená, že dispozičně stejný byt (např. 50 m² se v MČ Praha 1 dá pořídit zhruba za 11 mil. Kč, zatímco na Praze 2 o cca 1 milion Kč levněji).
- Mírný pokles u průměrné ceny m² v novém bytě je možné sledovat v 1Q r. 2022. Na základě tohoto údaje je prozatím těžké dělat další predikce. Tento trend lze prozatím vysvětlovat snížením zájmu o hypotéky v důsledku zvyšování úrokových sazeb (k jejich zvyšování docházelo i v následujících měsících od posledního měření).

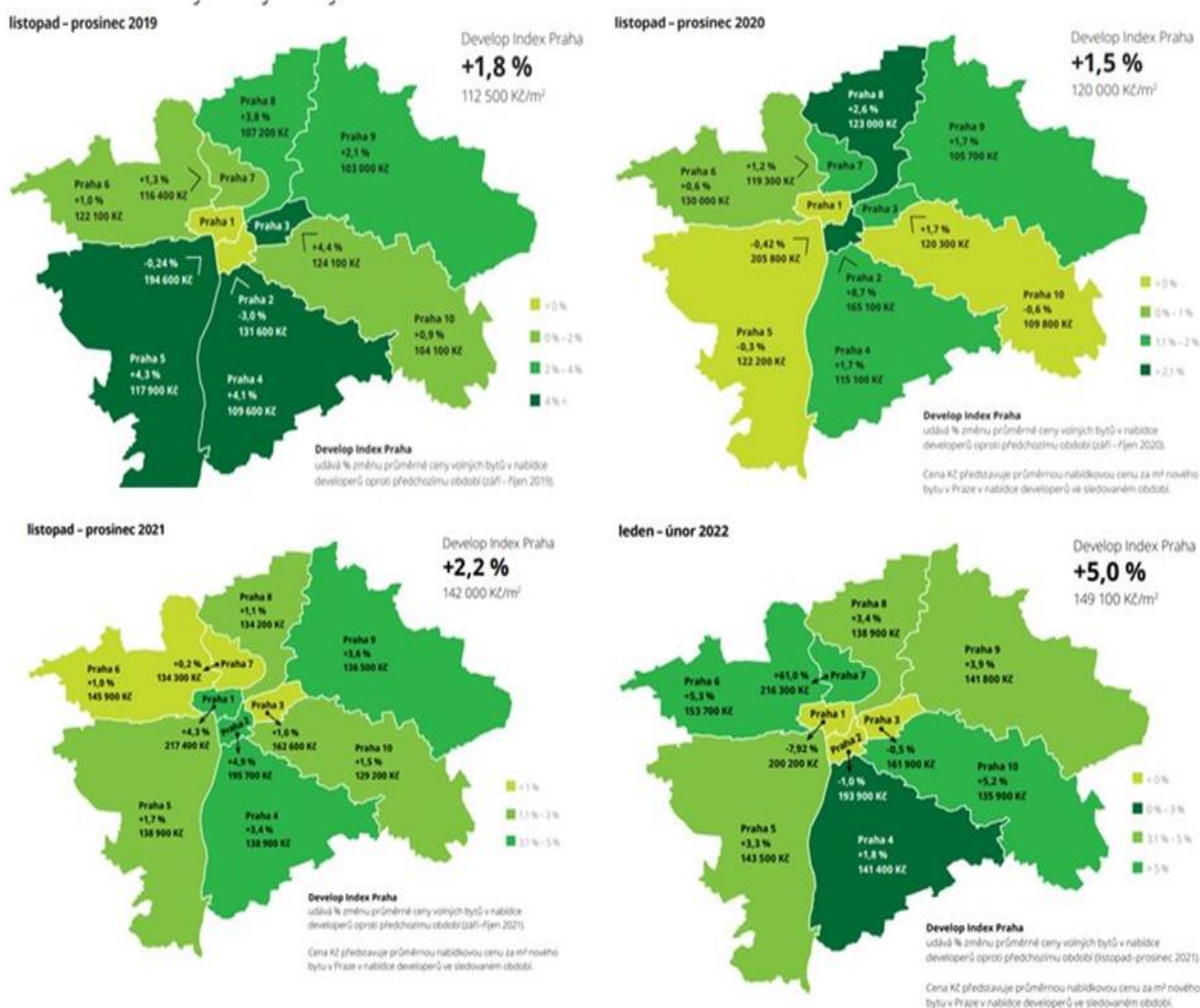
Co se týče cen starých bytů, srovnání je možné provést porovnáním nabídek jednotlivých realitních kanceláří (neexistují relevantní data z "oficiálních" statistických kanálů). Nicméně lze konstatovat, že rozdíl mezi cenou nového a starého bytu je cca 20 % (pokud pracujeme s faktem, že se jedná o starý byt, který nepotřebuje komplexní rekonstrukci nebo aspoň komplexní rekonstrukci několika částí bytu.) Jsou-li do úvahy vzaty všechny výše uvedené data, tak průměrná cena m² ve starším bytě v MČ Praha 1 může činit cca 157 tis. Kč za m², tzn. že při koupi staršího bytu v MČ Praha 1 o výměře 50 m² si musí

kupující připravit cca 7,8 mil. Kč. Vlastní bydlení v podobě koupě bytu se v hl. m. Praze a především v centru Prahy stává pro stále větší část populace nedostupnou.

Pro MČ Praha 1 by měla být prioritou snaha (s ohledem na hrozící růst “města duchů”, vytlidňování a gentrifikaci) udržet v lokalitě starousedlíky a jejich rodiny a dále podporovat sociální diverzitu obyvatel. Vytvářet tak prostředí k tomu, aby nedocházelo k odprodeji bytů a odstěhování (to je jev, který nejde nikdy zcela omezit, nicméně některé externí jevy jako snižování komfortu a úrovně bydlení v lokalitě mohou vést ke zrychlení těchto procesů).

Obrázek 42: Cenové mapy nových bytů dle společnosti Deloitte za r. 2019 – 1Q 2022

Poznámka: Jde o modelaci vycházející z průměrné ceny.

Zdroj: Deloitte (2022), odkaz [zde](#)

3.8.2.2 NÁJEMNÍ BYDLENÍ

Nájemní bydlení se se snížením možností zajištění vlastního bydlení stává alternativou pro část populace. V posledním roce je ale v hl. m. Praze možné sledovat zvyšující se tlak na ceny nájemního bydlení, což úzce koreluje právě s tím, že vlastní bydlení je čím dál více nedostupné.

Při sledování průměrné ceny pronájmů v hl. m. Praze (ale stejně tak na MČ Praha 1) došlo ke zvýšení průměrné ceny m² za pronájem o necelých 100 Kč, jak ukazují data dostupná na serveru. Rychlost ceny růstu nájemního je pak na území MČ Praha

1 o 5 % za rok. (Níže uvedené údaje je nutné brát jako průměry za různé typy pronajímaných bytů, proto půjde vždy o přibližnou cenu, která se ale může částečně lišit dle konkrétní lokality v rámci MČ a také dle typu bytu).

Tabulka 57: Cena růstu nájmu ve vybraných městských částech v hl. m. Praze za m² v Kč

Průměrná cena za m ²	05/21	03/22	04/22	05/22	Rychlost ceny růstu	Nárůst za sledované období
Praha 1	335	384	401	421	5 %	25,70 %
Praha 2	318	403	401	395	-1,50 %	24,20 %
Praha 3	312	375	391	381	-2,60 %	22,10 %
Praha 4	260	288	301	302	0,30 %	16,20 %
Praha 5	292	350	367	379	3,30 %	29,80 %
Praha 6	282	305	316	326	3,20 %	15,60 %
Praha 7	292	340	357	374	4,80 %	28,10 %
Praha 8	286	313	321	328	2,20 %	14,70 %
Praha 9	280	305	311	314	1 %	12,10 %
Praha 10	269	293	298	303	1,70 %	12,60 %

Zdroj: Hledám byt (2022), odkaz [zde](#)

Oblast nájemního bydlení může do určité míry kontrolovat a ovlivňovat sama MČ Praha 1, a to přes svůj bytový fond, který pronajímá.

Pro MČ Praha 1 by mělo být cílem tento bytový fond udržet. Politickým tématem je poté zastavení privatizace bytového fondu. Je vhodné rovněž zvážit postupné zvyšování bytového fondu (např. i odkupem bytů nebo přeměny nebytových prostor na bytové). V dnešní době jde o trend, který je možný sledovat i v některých západních metropolích. Pro MČ Praha 1, která nemá prostor ani možnosti vlastní výstavby, jde o jednu z mála možností, jak ovlivňovat kdo bude v lokalitě žít, snižovat negativní jevy vylidňování, gentifikaci nebo využívání bytů ke spekulativním podnikatelským účelům. (Udržení vlastního bytového fondu je navíc v přímém souladu se Strategií rozvoje bydlení v hl. m. Praze.)

3.8.3 KRÁTKODOBÉ UBYTOVÁNÍ

Krátkodobé ubytování (někdy též zkráceně Airbnb dle nejznámější platformy pro krátkodobé ubytování) je v hl. m. Praze a zejména na území MČ Praha 1 dlouhodobě velice problémové téma.

MČ má zřízen Výbor proti vylidňování centra a pro podporu komunitního života.

Na úrovni hl. m. Prahy se připravuje koncepce rozvoje bydlení, která by měla téma také řešit.

Hlavní problémy spojené s tématem:

- Snižování dostupnosti bydlení a tlak na růst cen bydlení. (Byty jsou kupovány jako investice.)
- Chybějící přesná evidence a data.
- Ušlý daňový zisk pro stát.
- Vylidňování centra města i dalších lokalit.
- Vysoký počet turistů v obytných domech, které nejsou k takto vysoké fluktuaci lidí uzpůsobeny a ani určeny a kde může v častých případech docházet k hluku, rušení nočního klidu, nepořádku a k celkové ztrátě soukromí

a bezpečí.)

- Disproporce v oblasti podnikání v ubytování – nejsou stejné podmínky pro hotely a ubytovací zařízení a ubytovávání přes krátkodobé ubytování, ačkoli pokud jsou byty používány čistě ke krátkodobému ubytování, plní do jisté míry velmi podobnou funkci jako hotely atp.
- Umrtvení lokality při případných dalších vlnách karanténních opatření a s tím spojených omezení v oblasti turismu a cestování.
- Odchod provozoven denní spotřeby, pečivo, maso, drogerie.
- Narušení nebo přímo ztráta autenticity lokality.

Omezení, které je v této věci dnes možné využít, je udělit pokutu provozovateli krátkodobého ubytování, pokud je prokázáno, že je byt využíván v rozporu s kolaudací (je-li byt užíván ke krátkodobému ubytování, měl by být správně zkolaudován jako ubytovna). V Praxi je však nutné toto prokázat. Pokutu musí potvrdit i hl. m. Praha.¹²¹

- Tento přístup byl zvolen na základně stavebního zákona, který definuje, že byty zkolaudované pro bydlení, nemohou být využívány k podnikatelské činnosti. Ke kontrole a vymahatelnosti zákona lze využít funkce státního stavebního dozoru, který je součástí stavebního úřadu a má všechny potřebné kompetence. (Vlastníci, kteří chtějí byty pronajímat ke krátkodobému ubytování musí provést rekolaudaci, kterou musí schválit MČ, na jejímž území se bytová jednotka nachází.)

Druhou možností, jak věc na úrovni samosprávy regulovat je kontrola a vymáhání dle živnostenského zákona, kde může docházet ke kontrole, zdali jde opravdu o ubytování ve smyslu podnikání, což s sebou nese i odpovědnost k placení daní apod. Tato možnost je velmi problémová z hlediska kontroly a vymáhání.

V rámci stávajících pravidel existují de facto 2 možnosti, jak téma řešit:

- Omezení pomocí místní vyhlášky.
- Využití současných zákonů, konkrétně stavebního zákona a živnostenského zákon (viz výše).
 - V rámci živnostenského zákona byly vytvořeny a směřovány návrhy k posílení pravomoci samospráv, které by si např. mohly určovat období, kdy je typ krátkodobého ubytování zakázán nebo stanovit počet dní v roce, které může majitel bytu využívat tímto způsobem.
 - Hl. m. Praha se opakovaně snažilo tento zákon změnit (hl. m. Praha má legislativní iniciativu). Všechny snahy ale doposud neprošly Poslaneckou sněmovnou PČR nebo jsou v ní stále neprojednané (týká se poslední iniciativy).

Aktuálně se nejčastěji hovoří o řešení v podobě tvorby nového zákona, které téma bude řešit komplexně. Tento zákon je v přípravě a schválen by měl být v r. 2022 nebo 2023. (Kontury zákona nejsou doposud veřejné, ale dle mediálních vyjádření by měly směřovat obdobným směrem jako legislativní iniciativa hl. m. Prahy.)¹²²

- MČ Praha 1 se k tomuto zákonu prostřednictvím příslušného výboru vyjádřila a připomínky předala zástupcům MMR.

Poznámka: Možností je i novelizace současných zákonů. V poslanecké sněmovně je tisk č. 41, který řeší návrh zvýšení pravomocí obcí v této věci – obec by mohla rozhodnout o počtu nocí, počtu osob ad. atributech určujících pravidla krátkodobého ubytování.

Možností je rovněž řešení na celoevropské úrovni.

V současné době (r. 2022) je možné sledovat iniciativu samotného Airbnb, které přišlo s iniciativou, že bude po pronajímatelích z této platformy vyžadovat identifikační číslo podnikatele, které by bylo u pronajímané nemovitosti uvedeno. Tento prvek by měl pomoci místním úřadům s lepším monitoringem a vybíráním daní. Není ovšem reálný předpoklad, že by tato věc, pokud vstoupí v platnost, vedla ke snížení rozsahu krátkodobých ubytování. Navíc jde o iniciativu

¹²¹ Vymáhání stavebního zákona je velmi problémové, je zde i problematický judikát. V současné době MMR vydalo metodiku k vymáhání stavebního zákona. Opět někteří ale tuto cestu kritizují za protiprávní.

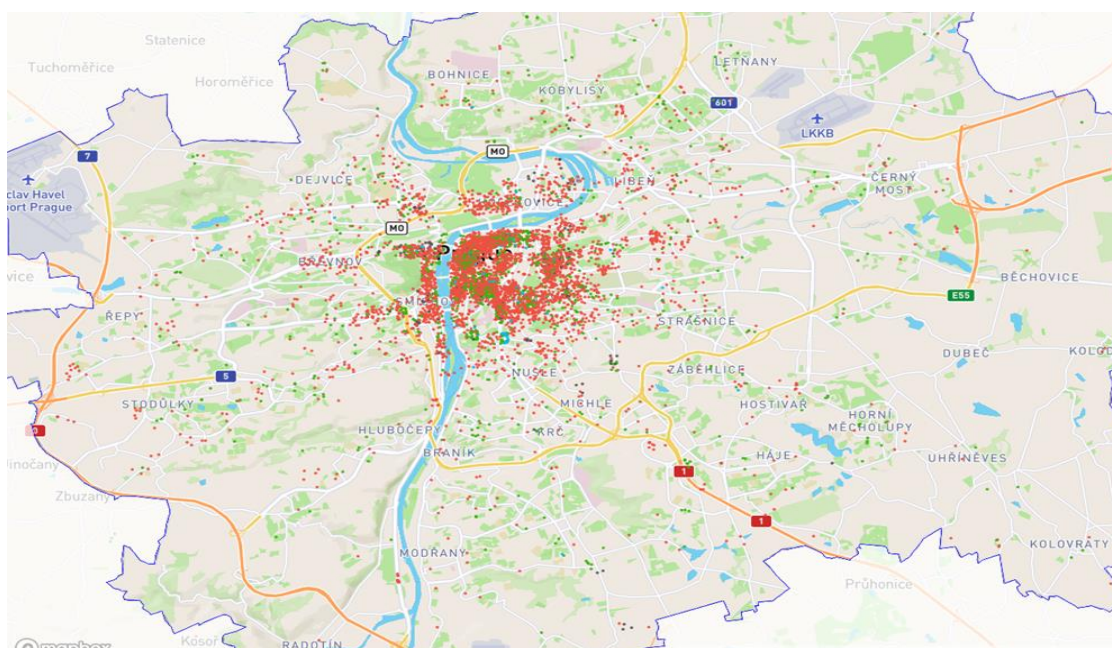
¹²² Poznámka: Při sledování řešení problematiky je možné sledovat rozpory mezi těmi, kteří hovoří o selhání státního aparátu (neschopnost nastavit nebo vymáhat, negativní dopady do situace v oblasti bydlení ve městech) a těmi, kteří nadřazují vlastnické právo. Při pohledu do zahraničí je možné konstatovat, že některé západní metropole jako Berlín, Vídeň nebo Amsterdam mají výrazně více možností a pravomocí, jak téma řešit a v případě potřeby regulovat.

pouze Airbnb a ne dalších poskytovatelů (ti k tomu byli vyzváni).¹²³ Daný přístup ale nijak neřeší nelegálnost používání bytu jako hotelu.

Při interpretaci dat z platformy Airbnb, která je největším v oblasti zprostředkování krátkodobých pronájmů, plynou následující informace, které jsou validní k dubnu 2022:¹²⁴

- V hl. m. Praze bylo k 1Q 2022 k dispozici 6632 krátkodobých pronájmů. Z toho 2 463 (37,2 %) bylo na území MČ Praha 1. Z uvedeného počtu je za velmi aktivní možné považovat cca 910 (tj. jednotky byly obsazeny 60 a více dnů v roce) a cca 700 za nízké aktivní (pronájem byl 1 – 59 dnů v roce).
- Jasně dominuje pronájem celých bytových jednotek/apartmánů.
- V počtu ubytovaných nocí jasně převažuje jednodenní a dvoudenní (víkendová) ubytování. Toto podporuje domněnku spojenou s tzv. alkoholovou turistikou nebo turistickou iniciovanou za zábavou (návštěva klubů, rozlučky se svobodou apod.).
- U počtu ubytovaných jasně převažuje počet ubytovaných 10 a více lidí (toto číslo ale křiví zapojení i hostelů v platformě a číslo tak nemusí být úplně relevantní pro další použití).

Obrázek 43: Rozložení Airbnb v hl. m. Praze v r. 2022

Zdroj: Airbnb, odkaz [zde](#)

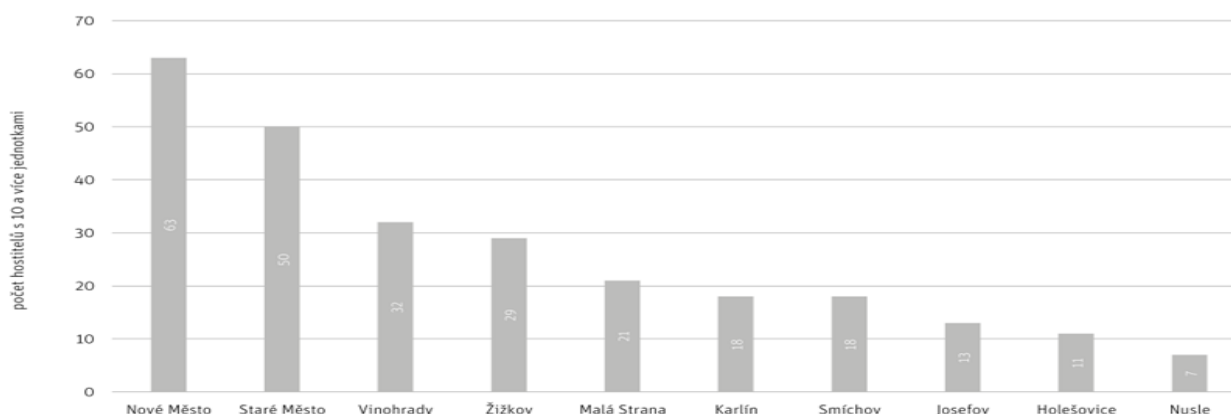
Obsáhlejší analýzu v tématu Airbnb a dat z této platformy provedl rovněž IPR, a to v r. 2021. Zjištěními z IPRu je možné ještě doplnit výše uvedené informace (které byly platné k r. 2021).

Nejdůležitějším zjištěním je skutečnost, že na území MČ Praha 1 je vysoký podíl pronajímatelů, kteří pronajímají 10 a více jednotek, jak ukazuje níže uvedený graf.

¹²³ Zdroj: MČ Praha 1, odkaz [zde](#)

¹²⁴ Zdroj: Airbnb: Insideairbnb, odkaz [zde](#)

Graf 40: Počet hostitelů s 10 a více jednotkami na Airbnb v pražských čtvrtích v r. 2021

Zdroj: IPR (2021), data z Airbnb, odkaz [zde](#)

3.8.3.1 FACILITAČNÍ WORKSHOPY

Obrázek 44: Matice témat z facilitační workshopů s veřejností – Bydlení

		Malá Strana			Petřín			Vojtěšská čtvrť			Josefov			Václavské nám.		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
Bydlení a život	Vlastní a nájemní bydlení		x			x			x							x
	Krátkodobé pronájmy		x			x			x			x				
	Struktura obyvatel a vylidňování			x										x	x	
		Hlavní nádraží			Hradčany			Petrská čtvrť			Havelská čtvrť			Betlémská čtvrť		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
	Vlastní a nájemní bydlení	x		x						x		x				x
	Krátkodobé pronájmy		x	x					x			x	x			x
	Struktura obyvatel a vylidňování		x	x						x						

Nejčastějším tématem řešeným v lokalitách v oblastech bydlení byly tzv. krátkodobé pronájmy (krátkodobá ubytování). Oblast byla buďto řešena jako problémová nebo v ní byly dávány doporučení na zlepšení.

S krátkodobým bydlením byly ze strany účastníků nejvíce spojeny negativní emoce (a současně často návrhy, co by se mělo změnit a na co by se měla MČ Praha 1 zaměřit):

- Problém hluku (a zvukového smogu)
- Alkohol
- Nepořádek na ulici
- Snížený pocit bezpečí (chybí větší kontrola, restrikce, pokutování zahraničních turistů, co sem jezdí za zábavou)
- Nepořádek v domech a snižování kvality života v domech

Obecně bylo téma spojováno se snižováním kvality života rezidentů.

Lidé na participativních setkání vyjadřovali rovněž názor/pocit, že nejsou dostatečně chráněni před negativními jevy spojenými s krátkodobým ubytováním.

Názory tak směřovaly k nutnosti více regulovat a snížit počet krátkodobých ubytování na území MČ Praha 1 a do lokalit vrátit stálé/rezidentní obyvatele.

Téma vlastního a nájemního bydlení byla nejčastěji řešena v souvislosti se snižováním dostupnosti bydlení v prostředí MČ Praha 1 a rovněž s nedokončenou privatizací. Rovněž byly zmiňovány prázdné nevyužívané prostory, které mají soukromé vlastníky a jsou pouze jako investiční (nevyužívané) byty. Objevily se i názory na podporu různorodosti struktury obyvatel – podpora mladých rodin, zabránit snižování počtu stálých rezidentů.

Ve 4 lokalitách se také objevila témata související se strukturou obyvatel a vylidňováním. Téma má výraznou vazbu i k dalším podtématům. Lidé si navíc v těchto lokalitách často přejí, aby docházelo k větší podpoře/ochraně starousedlíků nebo podpoře spolků, komunit a aktivit, které by zde oživovaly každodenní život.

3.8.3.2 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Tato kapitola nemá za cíl provést detailní a odbornou interpretaci realizovaného sociologického průzkumu v rámci projektu Praha 1 pohledem občanů. Ta byla provedena dodavatelskou firmou PAQ Research, která výzkum pro MČ Praha 1 zpracovávala a její zpráva tvoří samostatný výstup, který bude veřejnosti k dispozici.

Zpracovatel Strategie ze závěrečné zprávy sociologického výzkumu částečně čerpá informace a interpretace, které jsou z jeho pohledu relevantní pro danou kapitolu této Strategie.

Cílem této kapitoly je převzít interpretace týkající se dané kapitoly a pomoci tak s kontextualizací a dokreslením řešené oblasti i ze strany občanů. Níže uvedené údaje jsou převzaty od zpracovatele PAQ Research a nejsou již dále interpretovány.

3.8.3.2.1 HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ ZE SOCIOLOGICKÉHO ŠETŘENÍ TÝKAJÍCÍ SE OBLASTI BYDLENÍ

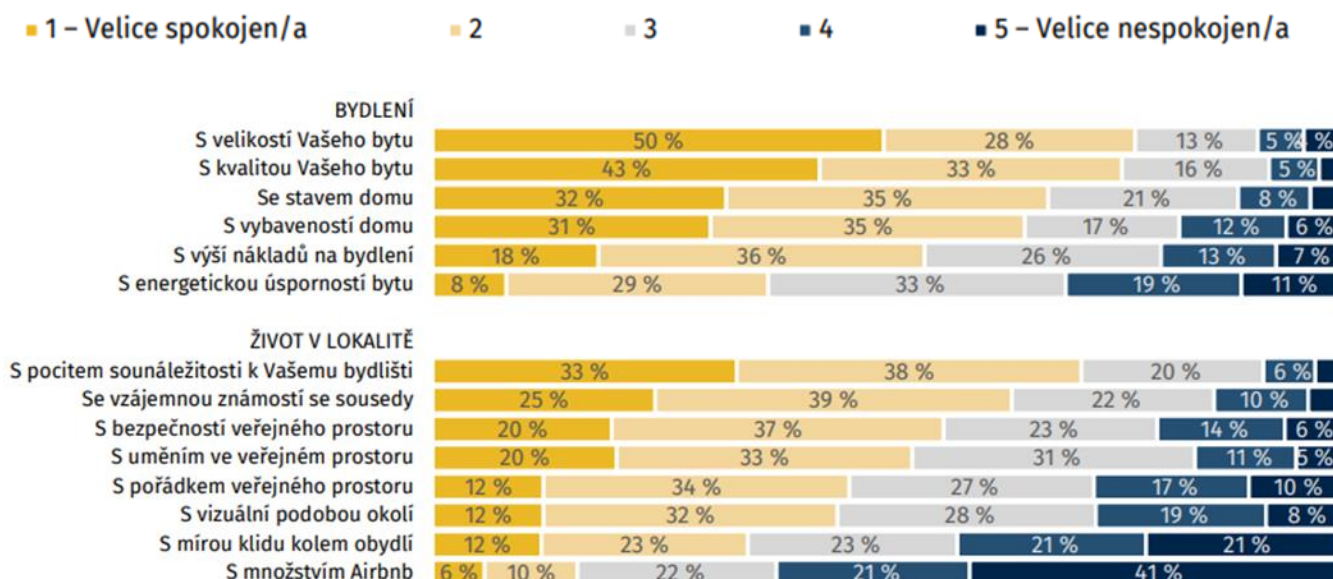
Pozitivem bydlení v Praze 1 jsou relativně velké byty. Vybavenost bytů a domů je v některých aspektech nižší než ve zbytku Prahy, ale životní spokojenost to neovlivňuje.

Mezi hlavní významné slabiny, které významně ovlivňují spokojenost s životem v Praze 1, patří negativní dopady turismu (hluk, Airbnb, přizpůsobování turismu atd.), některé aspekty životního prostředí (znečištění ovzduší, podoba parků a míst k odpočinku) a přehlcení tranzitní dopravou.

Rostoucím problémem v bydlení je energetická úspornost a náklady – čtvrtina lidí dává na bydlení více než 35 % a potřebovali by příspěvek na bydlení či jinou formu podpory. Zejména chudší rodiny s dětmi, ale i polovina zasažených důchodců žádnou podporu nečerpá.

Specifikem Prahy 1 (i ve srovnání se zbytkem centrálních částí) je velký odpor k Airbnb, které jim nevdají primárně kvůli bezpečnosti, ale kvůli hluku a znečištění domů. Velká většina je pro regulaci, vyšší poplatky / danění. Většina obyvatel by regulovala i přehlcení reklamami a vizuálním smogem, ale v tom se příliš neliší od zbytku Pražanů.

Graf 41: Výzkum společnosti PAQ Research – Jak jste Vy osobně spokojen/a či naopak nespokojen/a s následujícími aspekty života ve Vaší lokalitě?

3.8.3.2.2 SHRUTÍ PAQ RESEARCH K TÉMATU BYDLENÍ

Bydlení a vybavenost

Obecné faktory a jaký mají vliv na spokojenost:

- Převládá spokojenost s velikostí a kvalitou bytu (spokojeno cca 80 %).
- Problematicky a hůře než ve zbytku Prahy je vnímána energetická úspornost bytů (spokojeno 37 %).
- Spokojenost s těmito obecnými aspekty vlastního bydlení omezeně souvisí s celkovou spokojeností s životem v Praze 1.

Vybavenost:

- Přestože si obyvatelé Prahy 1 celkově nestěžují na kvalitu bytu, při dotázání na jednotlivé aspekty vybavenosti jsou kritičtější než zbytek Prahy. Často říkají, že jim chybí izolovaná okna (37 %), balkon/terasa (45 %), zahrada a zeleň ve dvoře (47 %) a parkovací místo či garáž (52 %). Ve všech těchto oblastech je pociťovaný nedostatek výrazně vyšší než u obyvatel zbytku Prahy.
- Vybavenost domů a jejich okolí je proti zbytku Prahy nižší i v dalších oblastech, které se týkají rodin s dětmi (prostor pro kočárek, dětské hřiště, bezbariérový přístup). Současným obyvatelům Prahy 1 to tolik nevádí, protože jsou zde častěji starší lidé bez dětí. Ale může to odrážet rodiny s dětmi od přistěhování.

Finanční problémy s bydlením:

- Více, než pětina domácností říká, že dává přes 35 % příjmu na bydlení. Příspěvek na bydlení přitom čerpá jen okolo 5 %. Další pětina ale říká, že by ho uvítala a potřebovala!
- Nejčastěji mají velké výdaje na bydlení důchodci (třetina nad 35 %), kteří také častěji – byť méně než v polovině případů – čerpají příspěvek. Nenaplněnou podporu v bydlení mají velmi často neúplné rodiny.

Život v lokalitě

Obecné faktory a jaký mají vliv na spokojenost:

- Pozitivně a lépe než ve zbytku Prahy, je hodnocena sounáležitost s lokalitou a vztahy se sousedy (75–80 %). Oproti lidem ze zbytku Prahy obyvatelé Prahy 1 oceňují také přítomnost umění ve veřejném prostoru. Převládá i spokojenost s mírou bezpečnosti.
- Problematicky a hůře než zbytek Prahy, vnímají pořádek a vizuální podobu ve svém okolí, ale zejména míru klidu/hluku (vadí 41 %) a množství Airbnb (vadí 62 %). Tyto dva aspekty jsou specifické pro Prahu 1.
- Tyto aspekty jsou také klíčové z hlediska celkové spokojenosti s životem v Praze 1.
- Pocit sounáležitosti s lokalitou je významným vlivným pozitivem života, množství Airbnb a hluku (absence klidu) jsou významnými negativy – jsou hodnoceny kriticky a výrazně souvisí s celkovou spokojeností.

Krátkodobé ubytování typu Airbnb:

- Většina lidí v Praze 1 si stěžuje, že Airbnb v jejich okolí vede k vyššímu nočnímu hluku a znečištění (odpadky, vandalismus). Menšina cítí přímo ohrožení ve svém domě od hostů Airbnb.
- Jen minimum lidí (8 %) by situaci Airbnb nijak neřešilo a nechalo na majitelích domů. Vyšší podporu než celkový zákaz (27 %) má ale regulace – omezení počtu bytů, vyšší zdanění poplatky apod.
- Naladění proti Airbnb a pro jeho zákaz či regulaci je výrazně vyšší než ve zbytku Prahy.

Hluk a vizuální smog:

- Takřka polovinu (48 %) obyvatel Prahy 1 často ruší hluk opilých lidí v noci. Zhruba třetina si ale stěžuje i na hluk davů z ulice, dopravy, hospod, krátkodobých ubytování a rekonstrukcí.
- Jen minimum obyvatel Prahy 1 není často rušeno alespoň některým z těchto hluků a subjektivní vystavení hluku je výrazně vyšší než ve zbytku Prahy – a to ve všech oblastech s výjimkou hlučení trvale bydlících sousedů.
- Jen 12 % obyvatel Prahy 1 by nijak neřešilo počet reklam a nápisů ve veřejném prostoru – většina podporuje jejich omezení či regulaci s pomocí památkářů.
- V přístupu k vizuálnímu smogu se ale obyvatelé Prahy 1 příliš neliší od lidí z dalších částí Prahy, kterým také vadí.

Projevy turismu:

- Z projevů turismu lidem nejvíce vadí ten alkoholový (příjezdy na oslavy), přílišné přizpůsobování ulic a jejich podoby

turistům, přehlčení Airbnb a kontroverzní podniky (strip bary apod.). Ty vadí většině obyvatel a výrazně se s negativním vnímáním těchto věcí odlišují od lidí ve zbytku Prahy (včetně širšího centra).

3.8.4 TRENDY V OBLASTI BYDLENÍ

Trend	Popis
Bydlení	✓ Omezování krátkodobého ubytování – výrazné pravomoci samospráv ✓ Podpora družstevního bydlení ✓ Sociální bydlení a startovací byty ✓ Mezigenerační bydlení ✓ Držení nebo snaha opětovně získávat větší podíl bytového fondu ze strany samospráv ✓ Řešení gentrifikace ✓ Půjčky vlastníkům nemovitostí ve finanční tísní výměnou za vlastnická práva k nemovitosti

3.8.5 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Jak ukázaly facilitační workshopy, sociologické šetření i vlastní analýza, téma bydlení a jeho dostupnost (cena prodávaných bytů; cena nájmu; adekvátnost úrovně bydlení) je z pohledu obyvatel většiny čtvrtí MČ Praha 1 jedním z hlavních problémů a výzev, které před MČ Praha 1 (celým hl. m. Praha) stojí.

Na území celého hl. m. Prahy vč. MČ Prahy 1 dochází v posledních letech k postupnému zvyšování cen bytů. Vlastní bydlení se tak stává cenově stále nedostupnější, což je v centru města ještě markantnější. Byty v centru města tak kupují movitější lidé k vlastnímu bydlení (nebo bydlení pro svoji rodinu), jako investici či uložení peněz přes zvyšující se inflaci. Byty zde rovněž kupují lidé s podnikatelským záměrem (pronájem, krátkodobé bydlení).

Na základě stávajících faktů lze konstatovat, že téma má velký dopad do lidského pilíře, současně ale i do pilíře sociálně-politického a ekonomického:

- Na území MČ Praha 1 již není reálné ve velkém měřítku stavět nové byty. Není tak možné, že by jako např. v jiných lokalitách v hl. m. Praze mohlo dojít k vysokému přílivu nových obyvatel v důsledku nové výstavby.
 - Dostupnost vlastního bydlení pro nově přistěhované na území MČ Praha 1 se výrazně snižuje, respektive se snižuje okruh lidí, kteří na vlastní bydlení v centru hl. m. Prahy mohou dosáhnout. To může vést a de facto již vede k tomu, že nově přicházejí movitější obyvatelé (pokud zde chtějí bydlet a byt nemají pouze jako investici nebo přímo na podnikatelský záměr).
 - Tato skutečnost může dlouhodobě podporovat gentrifikaci.
 - Aby nedocházelo ke gentrifikaci, kterou lze obecně označit jako jev nepříznivý, je nezbytné snažit se v lokalitě udržet původní starousedlíky a jejich další generace, zvyšovat sociální různorodost obyvatel apod. Bude-li docházet ze strany starousedlíků k odchodu a prodeji bytů (jak se částečně děje), může jít o další akcelerační faktor gentrifikace.
 - Nabízí se zde zaujetí aktivního přístupu ze strany MČ Prahy 1 tak, aby docházelo k aktivnímu vytváření příležitostí pro možnou diverzitu obyvatelstva v lokalitě, podpoře a zajištění odpovídajících veřejných i soukromých služeb, nabízení různorodého bydlení pro jednotlivé skupiny obyvatel. To vše podporovat přes vlastní bytový fond MČ Prahy 1, případně Hl. m. Prahy.
- Řešení tématu bude mít dopad především do sociálně-politického a lidského pilíře.
- Možností je rovněž zvážení rozvinutí principu půjček ze strany MČ Prahy 1 vlastníkům nemovitostí s finančními problémy výměnou za vlastnická práva k nemovitosti. (Zapůjčená částka odpovídá zpravidla tržní ceně nemovitosti a je vyplacena formou pravidelného příspěvku.) Nejenom, že se pomůže člověku v nouzi, ale zároveň je mu umožněno zůstat bydlet v lokalitě. MČ má následně práva na danou nemovitost a nedojde tak nucenému odprodeji nemovitosti ze strany dotyčného obyvatele spekulantům apod. Tento přístup může pomoci snížit vylidňování a pokračování gentrifikace, rovněž dlouhodobě zajišťuje rozšiřování bytového fondu.
- Toto opatření může mít dopad do sociálně-politického, lidského a ekonomického pilíře.

Dalšími možnostmi k řešení jsou:

- Posilování a prohlubování spolupráce s Městskou nájemní agenturou (organizace HMP). Řešení by mělo přímo vazbu na sociálně-politický pilíř udržitelnosti.
- Rekonstrukce a rekolaudace nebytových prostor ve správě MČ Praha 1 na bytové prostory (nebo získávání nebytových prostor, které by šly potenciálně rekolaudovat). Řešení se přímo týká ekonomického a lidského pilíře udržitelnosti.

K udržení starousedlíků v lokalitě a zachování určité sociální rozmanitosti obyvatel, je nezbytné vytvářet a podporovat opatření, která jim nebudou život v lokalitě znepříjemňovat. Jde o celý soubor negativních jevů jakými jsou:

- hluk a zvukový smog;
- vizuální smog;
- snížený pocit bezpečí;
- čistota a pořádek na ulicích, veřejných prostorech i vlastních domech nebo dvorcích;
- omezovat na únosnou míru krátkodobé bydlení a s tím spojené negativní jevy (a aby nedocházelo k vyhledávání domů na území MČ Praha 1 na úkor krátkodobých bydlení);
- parkování (upřednostnění rezidentů);
- vytvářet prostupné veřejné prostředí bez bariér;
- podporovat udržení, případně vznik obchodů denní potřeby (pekař, zelenina, atd.) a vyrovnat tak nepoměr množství obchodů pro turisty
- řešit dopady klimatické změny na centrum města;
- atd.

Z pohledu udržitelnosti jde tak v první řadě o řešení lidského pilíře (velmi zjednodušeně řečeno, aby se v lokalitě dobře žilo a chtěli zde žít lidé různých věkových i sociálních vrstev). V druhé řadě jde ale i o řešení dalších pilířů udržitelnosti, neboť tyto oblasti jsou vzájemně provázané (udržitelné životní prostředí; udržitelné řešení z pohledu politicko-sociálního, ale i ekonomického).

Velmi specifickým tématem pro MČ Praha 1 je krátkodobé ubytování, což potvrzují všechny 3 využívané metody. Téma je dlouhodobě neudržitelné jak z hlediska lidského pilíře, tak ekonomického. Může mít rovněž výrazné dopady do celkové environmentální udržitelnosti, a to nejen na úrovni MČ Praha 1 nebo hl. m. Prahy, ale i na úrovni regionální a globální (negativní jevy spojené s cestováním – emise skleníkových plynů atp.).

S tématem bydlení je spojeno i téma privatizace bytového fondu a nakládání s ním ze strany MČ Praha 1 nebo občanská vybavenost. Obě témata jsou řešena v samostatných kapitolách v této analýze. Pro MČ Praha 1 by bylo vhodné mít vytvořenou vlastní strategii bydlení, která by transparentně definovala, jak bude městská část oblast řešit vč. správy vlastního bytového fondu.

Sociologické výzkumy ukázaly rovněž čistě lokální pohled v tom, že téma dostupnosti nového bydlení není pro místní obyvatele tak výrazné téma v oblasti bydlení. Mnohem významnější je pro tuto skupinu zlepšit kvalitu současného bydlení (neboť v lokalitě již žijí) a udržet ji pro jejich budoucí generace. Pro část obyvatel je poté téma privatizace bytového fondu, což ovšem může jít proti zájmům MČ Praha 1 i výsledkům analýzy, a sice že by MČ Praha 1 již neměla přistupovat k privatizaci bytového fondu a snažit se ho minimálně udržet, aby mohla mít vliv na skladbu a udržení obyvatel své městské části.

3.8.6 SWOT ANALÝZA – BYDLENÍ

SWOT analýza je zhodnocení silných stránek (*Strengths*), slabých stránek (*Weaknesses*), příležitostí (*Opportunities*), hrozeb (*Threats*):

- Silné a slabé stránky jsou interního charakteru, tj. mají původ v prostředí / území Prahy 1.
- Příležitosti a hroby jsou externího charakteru, tj. mají původ vně území / prostředí Prahy 1.

U každého tvrzení je uveden zdroj:

- Objektivní (O) = analýza, zjištění zpracovatele a řešitelského týmu zadavatele.
- Subjektivní (S) = podněty, názor z facilitačních workshopů nebo kvantitativního dotazníkového šetření.

U každého tvrzení je dále uvedeno, kterého pilíře udržitelnosti se týká (ekonomický; environmentální; lidský; sociálně-politický).

SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Existence výboru, který řeší téma vylidňování a bydlení.	O				X
• Aktivní snaha zastupitelů řešit problematiku krátkodobých pronájmů ve spolupráci s hl. m. Prahou i státem.	O			X	X
• Aktivní komunikace tématu krátkodobého ubytování vůči HMP i obyvatelům ze strany MČ Praha 1.	O			X	X
• Existence platných zákonů, o které se lze aktivně opřít.	O				X
SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Historická privatizace vlastního bytového fondu na MČ Praha 1.	O	X			X
• Nedochází ke zvyšování vlastního bytového fondu MČ Praha 1.	O	X			X
• Prakticky nulová možnost nové výstavby v lokalitě.	O	X			X
• Nejdražší lokalita pro pořízení nového bytu v ČR (v přepočtu na průměrnou cenu za 1 m2 podlahové plochy).	O	X			X
• Vysoká koncentrace krátkodobých pronájmů v centru města.	S / O	X			X
• Negativní doprovodné jevy plynoucí z krátkodobých pronájmů a snižování kvality života pro starousedlíky.	S / O		X		X
• Dlouhodobé vylidňování centra města.	S / O	X			X
• Probíhající gentrifikace na území MČ Praha 1.	O				X
PŘÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Přijetí nového zákona regulujícího oblast krátkodobého bydlení a dávajícího samosprávám výrazně větší pravomoci (jak s tímto problémem bojovat, nastavit pravidla a řešit problematiku na celostátní úrovni).	O	X			
• Zvyšování bytového fondu hl. m. Prahy a aktivní politika v oblasti nájemního bydlení.	O	X			X
• Zvyšování výstavby na území hl. m. Prahy a tlak na nezvyšování cen bydlení.	O	X			X
• Snižování byrokracie spojené s výstavbou na úrovni státu.	O	X			
• Majetkové směny MČ Praha 1 a HMP s cílem zvýšit bytový fond MČ Praha 1.	O				X

• Transformace nebytových prostor HMP na území MČ Praha 1 na bytové prostory.	S / O			X	X
• Podpora nájemního bydlení na úrovni celého hl. m. Prahy	O			X	X
• Společné investice hl. m. Prahy a soukromých subjektů do nové výstavby.	O				X
HROZBY (THREATS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Zachování statusu quo v oblasti krátkodobého ubytování ze strany státu a jeho institucí.	S	X			
• Trvalé zvyšování cen bydlení a tím spojená migrace obyvatelstva (záporná) a vylidnění v hl. m. Praze.	O			X	X
• Negativní dopady overturismu na ceny a dostupnost bydlení v hl. m. Praze.	S / O			X	
• Rostoucí ceny nájemního bydlení v HMP i ČR.	O				X
• Zhoršující se dopady krátkodobého ubytování v podobě zhoršování života v obytných domech i na veřejných prostranstvích.	S / O			X	X
• Skupování majetku zahraničními investory v hl. m. Praze.	O	X		X	
• Privatizace bytového fondu ve vlastnictví HMP na území MČ Praha 1 bez možnosti odkupu MČ Praha 1.	O	X		X	

3.9 VEŘEJNÉ SLUŽBY

3.9.1 SLUŽBY A OBČANSKÁ VYBAVENOST

Charakteristikou centrální městské části je, že pro své obyvatele (ale i návštěvníky) disponuje širokým rozsahem služeb a velmi vysokou úrovní občanské vybavenosti. Přesto se – opět vzhledem ke specifčnosti území – vyskytují místa, ve kterých je – zvláště pro místní obyvatele – obtížné zajistit si základní služby (nákup potravin a jiného drobného zboží). Na území městské části se vyskytují 2 obchodní centra (což představuje 10 % z celkového počtu v Praze) a 12 potravinářských prodejen, přičemž při stanovení docházkového pásma do 600 metrů jsou tyto prodejny k dispozici 72,7 % obyvatelům (celopražský průměr činí 64 %).¹²⁵ Nachází se zde 277 kulturních zařízení, až 92 % obyvatel se nachází v docházkovém pásmu (do 800 metrů) do kulturně-komunitních center (v celé Praze je tato hodnota pouze 27,4 %).¹²⁶

3.9.2 SOCIÁLNÍ A NÁVAZNÉ SLUŽBY

Sociální a návazné služby představují soubor činností, které jsou zaměřeny na podporu a pomoc těm, kteří z nějakého důvodu pomoc druhých potřebují. Bez takové pomoci může těmto osobám hrozit sociální vyloučení či jim mohou z nedostatku péče hrozit zdravotní a jiná rizika. Obecné dělení sociálních a návazných služeb vymezuje sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence. Forma sociální péče může být terénní (pečovatelská služba, streetworking), ambulantní (poradna, nízkoprahové centrum) a pobytová (domov pro seniory, domov pro osoby se zdravotním postižením).

Sociální službou je činnost, kterou zabezpečují poskytovatelé sociálních služeb na základě oprávnění dle zákona č.108/2006 Sb., o sociálních službách, s účinností od 1.1.2007. Sociální služby jsou poskytovány jednotlivcům, rodinám i skupinám obyvatel. Poskytovatelem sociální služby je právnická nebo fyzická osoba, která má k této činnosti oprávnění dle zákona č.108/2006 Sb., o sociálních službách, s účinností od 1.1.2007. Poskytovatelem sociální služby nejsou rodinní příslušníci či asistenti sociální péče, kteří pečují o své blízké či jiné osoby v domácím prostředí.¹²⁷

Nejčastějšími příjemci sociálních a návazných služeb jsou senioři, lidé se zdravotním postižením, rodiny s dětmi, cizinci, národnostní menšiny, azylanti (žadatelé o azyl), lidé žijící na okraji společnosti, osoby závislé a osoby ohrožené závislostí, osoby bez přístřeší a osoby v krizi.

Sociální služby a udržitelný rozvoj

V oblasti sociálních služeb se v rámci udržitelného rozvoje pozornost zaměřuje na zmírňování chudoby a vytváření preventivních programů, zajišťování rovného přístupu k veřejným službám a snižování sociálních nerovností či na sociálně integrované bydlení. V rámci těchto témat se pak lze zaměřit na jednotlivá opatření:

Zmírňování chudoby a vytváření preventivních programů

- zajišťování dočasného nouzového bydlení (tzv. krizové byty)
- vytváření finančních rezerv pro potřeby náhlé finanční pomoci potřebným
- monitoring sociálně potřebných domácností (příjemci dávek pomoci v hmotné nouzi)
- dostupností sociálních bytů a bytů obecně
- poradenství v dluhové problematice

Rovný přístup k veřejným službám a snižování sociálních nerovností

- podpora (i finanční) rodinných center
- zajišťování rovného přístupu ke vzdělávání (projekty na podporu inkluze, bezbariérové přístupy apod.)
- podpora obyvatel v obtížných životních situacích
- podpora při hledání pracovních příležitostí

Sociálně integrované bydlení

- Sociálně vyloučené lokality

¹²⁵ Zdroj: Územně analytické podklady hl. m. Prahy, 2020.

¹²⁶ Zdroj: *tamtéž*

¹²⁷ Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

- Podpora a vzbuzování zájmu obyvatel o veřejné dění
- Odstraňování sociálních bariér
- Komunikace osob se specifickými potřebami
- Zapojování dobrovolníků a dobrovolnická činnost

V roce 2022 bylo na území MČ Praha 1 registrováno 44 poskytovatelů sociálních a návazných služeb.¹²⁸ Někteří z těchto poskytovatelů zde však mohou mít pouze sídlo firmy, ale zařízení poskytující skutečnou službu může sídlit na jiném území. Někteří poskytovatelé navíc cíleně nezveřejňují svou adresu, což bývá častý případ služby azylových domů (příjemci této služby jsou oběti domácího násilí, obchodu s lidmi, komerčně zneužívané osoby). Úřad městské části Praha 1 zřizuje Středisko sociálních služeb, s ostatními poskytovateli spolupracuje. Konkrétní výčet poskytovatelů sociálních a návazných služeb je uveden v příloze zde.

3.9.2.1 SOCIÁLNÍ A NÁVAZNÉ SLUŽBY ZŘÍZOVANÉ MČ PRAHA 1

3.9.2.1.1 STŘEDISKO SOCIÁLNÍCH SLUŽEB PRAHA 1

Městská část Praha 1 je zřizovatelem Střediska sociálních služeb Praha 1, které poskytuje sociální služby obyvatelům Prahy 1, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení. Středisko poskytuje následující služby¹²⁹:

- pečovatelská služba terénní (domácnosti klientů)
- pečovatelská služba v domech s pečovatelskou službou a ve střediscích osobní hygieny
- tísňová péče
- denní stacionář
- poradenství
- krátkodobé ubytování
- provoz DPS ve spojení s pronájmy bytů ve všech DPS a pronájem nebytových prostor v DPS

Předmětem hlavní činnosti Střediska sociálních služeb v rámci poskytování sociálních služeb jsou:

- pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu
- pomoc při osobní hygieně nebo poskytování podmínek pro osobní hygienu
- poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy
- poskytnutí ubytování, popřípadě přenocování
- pomoc při zajištění chodu domácnosti
- výchovné, vzdělávací činnosti
- aktivizační činnosti
- sociální poradenství
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
- sociálně terapeutické činnosti
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí
- pohybové volnočasové aktivity seniorů a dalších občanů Prahy 1

Středisko sociálních služeb bylo k 31.12.2020 personálně zajištěno 67 zaměstnanci:

Tabulka 58: Personální zajištění Střediska sociálních služeb Praha 1

Zaměstnanci Střediska sociálních služeb	
zaměstnanci přímé obslužné péče	31
řidiči rozvázející obědy a obstarávající nákupy a zajišťující přepravu klientů	4
pracovníci tísňové péče	5
koordinátoři pečovatelské služby v okresech	4

¹²⁸ tamtéž

¹²⁹ Zdroj: Zpráva o činnosti za rok 2020, odkazu [zde](#)

sociální pracovníci	1
vedení organizace včetně hospodářské správy	9
- z toho ekonomický a mzdový úsek	3
recepční	3
technici, údržbáři, pracovníci úklidu	6
pracovníci v denním stacionáři	1
pracovníci v klubech seniorů	3

Zdroj: Roční zpráva organizace

Tabulka 59: Počet výkonů Střediska sociálních služeb Praha 1 v roce 2020

Pečovatelská služba	
Počet klientů	443
Počet rozvezených obědů	36 844
Počet obyvatel v DPS ke dni 31. 12. minulého roku	99
Počet zemřelých	35
Počet kontrol u klientů za minulý rok	795
Počet šetření	75
Fakultativní úkony	
Pomoc s malými domácími zvířaty	3
Denní stacionář	
Kapacita DS	8
Celkem péče v DS	4
Tísňová péče	
Počet aktivních klientů k 31. 12. minulého roku	101
Z toho: mužů	19
žen	82
Počet zásahů v domácnosti klienta	75
Počet návštěv – šetření u klienta	536

Zdroj: Roční zpráva organizace

3.9.2.1.1.1 PEČOVATELSKÁ SLUŽBA

Smyslem terénní pečovatelské služby je poskytování sociální služby a péče osobám v jejich vlastním domácím prostředí na základě jejich osobních potřeb s cílem prodloužit setrvání ve vlastním domácím prostředí, kde mají své přirozené kontakty. Na území MČ Praha 1 je terénní pečovatelská služba poskytována osobám se zdravotním postižením, seniorům a rodinám, kde se narodilo tři a více dětí současně. V rámci této služby jsou poskytovány klasické pečovatelské úkony – podávání stravy, pomoc při osobní hygieně, pomoc s obstaráním nákupu, péče o domácnost apod. Mezi základní principy této služby se řadí partnerský přístup, respektování osobnosti, respektování vlastní vůle klienta, pomoc vytvářet domov, ohleduplný přístup k osobám se zdravotním postižením, informovanost a svoboda pohybu.¹³⁰ Území městské části Praha 1 je pro účely této služby rozděleno do 4 okrsků:

1. okrsek: Staré město (severní část – Josefov)
2. okrsek: Nové Město (severní část)
3. okrsek: Staré Město (jižní část) a Nové Město (jižní část)
4. okrsek: Malá Strana a Hradčany

Úhrada je stanovena sazebníkem úhrad za úkony pečovatelské služby dle vyhlášky č. 505/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, který schvaluje Rada městské části Praha 1.¹³¹ Dle roční zprávy organizace tuto službu v roce 2020 využívalo celkem 443 klientů.

¹³⁰ Zdroj: Středisko sociálních služeb Praha 1, odkaz zde

¹³¹ Zdroj: Středisko sociálních služeb Praha 1

Mimo organizaci Střediska sociálních služeb Praha 1 poskytuje terénní pečovatelskou službu na území MČ Praha 1 Křížovnická pečovatelská služba. Za klienty této služby dochází kvalifikovaní pracovníci v doprovodu (pokud je svolení klienta) studentky dívčí katolické střední školy. Tato střední škola se věnuje výchově a vzdělávání budoucích pečovatelek, pracovníků v sociálních službách. Služba je poskytována přibližně 40 seniorům.¹³²

3.9.2.1.1.2 DOMY S PEČOVATELSKOU SLUŽBOU

Domy s pečovatelskou službou nabízejí byty v režimu zvláštního bydlení, nejčastěji se jedná o bytový dům složený ze samostatných bytů pro seniory. Ti zde mohou (ale nemusí) využívat služeb pečovatelské služby – pomoc s hygienou, obstarání nákupu, dovážka jídla apod., a to v předem dohodnutých časech. O umístění do domu s pečovatelskou službou mohou žádat osoby, které splňují podmínky určené pravidly pro přijímání a vyřizování žádostí o pronájem malometrážních bytů a podmínkami pronájmu v domech s pečovatelskou službou a bytovém domě s pečovatelskou službou v Praze 1.

Středisko sociálních služeb Praha 1 ve spolupráci s úřadem spravuje celkem 6 domů s pečovatelskou službou. V každém ze čtyřech výše zmíněných okrsků se nachází minimálně jeden dům s pečovatelskou službou: v prvním okrsku se nachází - DPS Dlouhá 23 a BDPS Benediktská 13; ve druhém okrsku - DPS Týnská 17a, a BD Samcova; ve třetím okrsku - DPS Pštrossova 18 a ve 4 okrsku – DPS U Zlaté studně. Vzhledem ke specifičnosti prostředí území Prahy 1 (historické území, méně zeleně, zástavba) disponuje každý z těchto domů minimálně terasou pro klidné trávení času na vzduchu (BD Samcova, BDPS Benediktská, DPS Dlouhá, DPS U Zlaté studně a DPS Pštrossova) či dokonce zahradou ve vnitrobloku (DPS Týnská) nebo stupňovitou zahradou k odpočinku s výhledem na Prahu s přístupem pomocí schodolezu (DPS U Zlaté studně). V roce 2020 žilo v domech s pečovatelskou službou celkem 99 klientů. Pobytové kapacity v jednotlivých domech shrnuje následující tabulka.

Tabulka 60: Pobytové kapacity DPS a BDPS zřizovaných MČ Praha 1

DPS Dlouhá 23	
celkem k dispozici	44
z toho:	
garsoniéry	36
byty 1+1	8

BDPS Benediktská 13	
celkem k dispozici	29
z toho:	
garsoniéry	36
byty 1+1	8
garsoniéry (bezbariérové)	2
3+kk (bezbariérový)	1

DPS Týnská 17a	
celkem k dispozici	22
z toho:	
garsoniéry	21
dvougarsoniéra	1

BD Samcova 3	
celkem k dispozici	12
garsoniéry	8
dvougarsoniéra	1

¹³² Zdroj: Oficiálně webové stránky Křížovnické pečovatelské služby

garsoniéry (bezbariérové)	1
dvougarsoniéry (bezbariérové)	2

DPS U Zlaté studně 1	
celkem k dispozici	10
z toho:	
garsoniéry	8
byty 1+1	1
byty 1+1 (bezbariérové)	1

DPS Pštrossova 18	
celkem k dispozici	20
z toho:	
garsoniéry	18
dvougarsoniéra	1
dvougarsoniéry (bezbariérové)	1

Zdroj: Webové stránky Střediska sociálních služeb Praha 1

Obrázek 45: Dům s pečovatelskou službou v Týnské ulici (současně sídlo denního stacionáře)

Zdroj: Oficiální webové stránky Střediska služeb sociální péče Praha 1

3.9.2.1.1.3 TÍŠŇOVÁ PÉČE

System tísňové péče je další ze sociálních služeb poskytovaných v přirozeném sociálním prostředí klienta prostřednictvím distanční hlasové a elektronické nepřetržité komunikace s dispečinkem, který poskytne a zajistí pomoc v krizových situacích (pád, nevolnost, náhlé zhoršení zdravotního stavu apod.). Osoba využívající službu tísňové péče má buďto při sobě nebo jinde v bytě instalované tlačítko, které aktivuje jednoduchým stiskem. Zařízení, které služba Střediska využívá, sestává z jednotky instalované v bytě klienta, jejíž součástí je i reproduktor a mikrofon pro hlasitý dohovor, z nouzového tlačítka, které klient při pobytu doma stále nosí u sebe, a dále z pultu centrální ochrany, umístěného v dispečinku služby. Stanovená výše úhrady činí 180 Kč za měsíc.¹³³ V roce 2020 využívalo služeb tísňové péče celkem 101 klientů a proběhlo celkem 75 zásahů v domácnostech klientů.

Mimo organizaci Střediska sociálních služeb Praha 1 poskytuje službu tísňové péče na území městské části společnost Chytrá Péče, s.r.o. Společnost zajišťuje provoz SOS hodinek i SOS tlačítka, tato zařízení navíc sama rozpoznají kritické situace a informují o nich odborného asistenta.¹³⁴

3.9.2.1.1.4 DENNÍ STACIONÁŘ

Denní stacionář je ambulantní sociální službou, která je nabízena těm klientům, kteří (již) nejsou schopni se ze zdravotního či fyzického omezení o sebe postarat. Služba dále slouží i rodinným příslušníkům, kteří jsou pečujícími těchto osob a z různých důvodů svou péči nemohou poskytovat v plné míře celý den. Cílovou skupinou jsou senioři a osoby se zdravotním postižením s místem bydliště na území Prahy 1. Vzhledem k tomu, že jde o ambulantní službu, klienti do ní ráno přicházejí a večer odchází do svých domovů. Denní stacionář zřizovaný MČ Praha 1 sídlí v domě s pečovatelskou službou Týnská 17. Kapacita denního stacionáře je nastavena pro 8 osob a v roce 2020 byli v péči v průměru 4 klienti.

3.9.2.1.1.5 VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

Středisko sociálních služeb Praha 1 dále pořádá volnočasové aktivity pro všechny seniory a osoby se zdravotním postižením, které žijí v Praze 1. Volnočasové aktivity jsou pořádány po celý rok (s výjimkou července a srpna) a jsou poskytovány zdarma. Akce se konají v klubech seniorů (Klub seniorů Haštalka, Klub seniorů Tomáš, Klub seniorů Týnská), v pohybovém centru či v domech s pečovatelskou službou (a mimo ně). Mezi aktivity s pravidelným režimem patří:

- Enkaustika neboli malba horkým voskem
- Konverzace v cizích jazycích
- Kurzy práce na PC
- Pétanque
- Recitační kroužek Týnka
- Taneční kroužek Medunka
- Trénování paměti
- Turistická parta
- Jiu-Jitsu – sebeobrana pro veřejnost
- Jóga pro zdravá záda
- Kondiční cvičení pro ženy
- Orientální tance pro začátečníky
- Pilates pro začátečníky a mírně pokročilé
- Základní tělocvik
- Staré umění čínských mistrů
- Cvičení na bolavá záda
- Cvičení na žíněnkách

Senioři dále mohou navštěvovat v otevíracích hodinách kluby seniorů a setkávat se zde u kávy, účastnit se přednášek či besed. Na portále Městské části Praha 1 funguje tzv. **Seniorská nástěnka**, kde mohou občané najít informace o projektu

¹³³ Zdroj: Sazebník úhrad za úkony tísňové péče, odkaz [zde](#)

¹³⁴ Zdroj: Oficiální webové stránky poskytovatele, odkaz [zde](#)

seniorské obálky, informace o výletech pro seniory, přehled klubů seniorů či informace z pohybového centra TĚLOCVIČNA a případné další informace pro seniory.

3.9.2.1.1.6 AKCE POŘÁDANÉ V ÚZKÉ SPOLUPRÁCI S MČ PRAHA 1

Středisko sociálních služeb v úzké spolupráci s MČ Praha 1 pořádá tyto akce:

- Ples seniorů MČ Praha 1
 - Ples seniorů MČ Praha 1 se koná v Paláci Žofín.
- Plavání - plavecký bazén Axa (poskytnuté permanentky ze strany MČ Praha 1)
- Výlety parníkem
 - Výlety po řece Vltavě na palubě parní lodi, konané jednou měsíčně od května do září
- Den seniorů
- Vánoční koncert
 - Koná se v Paláci Žofín

3.9.2.1.2 DALŠÍ POSKYTOVATELÉ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA ÚZEMÍ MĚSTSKÉ ČÁSTI

3.9.2.1.2.1 DOMOV SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VLAŠSKÁ

Domov sociálních služeb Vlašská je příspěvkovou organizací hlavního města Prahy, která poskytuje pobytové a ambulantní sociální služby dle zákona o sociálních službách. Organizace poskytuje na několika lokalitách v rámci hlavního města Prahy službu týdenních stacionářů, centra denních služeb, provozuje chráněné bydlení a domovy pro osoby se zdravotním postižením. Na území MČ Praha 1 funguje Středisko Vlašská, ve kterém je provozováno Centrum denních služeb a Domov pro osoby se zdravotním postižením.

Centrum denních služeb je zaměřeno na klienty s mentálním postižením ve věku od 19 do 64 let. Těmto osobám jsou zde v určených hodinách poskytovány ambulantní služby – zajištění osobní péče, používání veřejných míst a služeb. Cílem poskytované služby je prohlubování kontaktů a orientace v přirozeném místním společenství. V roce 2022 činila kapacita centra 17 míst.

Domov pro osoby se zdravotním postižením zajišťuje celoroční formu pobytu pro uživatele s mentálním postižením, kteří jsou mobilní. Domov je vybaven dvoulůžkovými a třílůžkovými pokoji, pro denní aktivizační činnosti uživatelů slouží místnosti typu keramická a výtvarná dílna, šicí dílna a naučná kuchyňka. Klienti mají rovněž k dispozici velkou zahradu. Domov střediska sociálních služeb Vlašská klade velký důraz na společenský život uživatelů a kontakt s okolním prostředím. Domov aktuálně zcela naplněnou kapacitu.

3.9.2.1.2.2 STŘEDISKO PREVENCE A LÉČBY DROGOVÝCH ZÁVISLOSTÍ DROP IN, O.P.S.

Dlouhodobě je Praha regionem České republiky s největším počtem problémových uživatelů drog. Drogová scéna je patrná nejvíce právě v centru metropole, kde kopíruje trasy metra. V centru města jsou navíc časté problémy s užíváním drog na veřejnosti či se související kriminalitou.

Drop In je nestátní nezisková organizace zaměřující se na poskytování zdravotnických a sociálních služeb především uživatelům nealkoholových drog, jejich rodinám a blízkým. Mezi jejich služby patří terénní program, centrum primární prevence, nízkoprahové středisko, centrum metadonové substituce, adiktologická a AT ambulance, psychiatrická ambulance, centrum následné péče a program s názvem Tvoje šance. V rámci svého terénního programu se pohybují každý den na území městské části Praha 1 (v blízkosti hlavního nádraží). V ulici Karolíny Světlé také sídlí jejich Nízkoprahové středisko, které zajišťuje (nejen pro uživatele nelegálních návykových látek) dvě oblasti služeb: tzv. harm reduction (výměna použitých injekčních stříkaček, výdej pomůcek a dalšího zdravotnického materiálu) a konzultace a poradenství (osobní a telefonické konzultace, besedy, poskytování kontaktů na různé instituce a další).

Další neziskovou organizací, která v rámci svých služeb poskytuje pomoc lidem ohroženým drogami a jejich blízkým je SANANIM. Síť programů a služeb, které poskytují, tvoří komplexní systém prevence, péče, léčby a resocializace. V současné době představuje SANANIM šestnáct hlavních zařízení, v jejichž rámci jsou poskytovány tyto sociální služby, poradenství, zdravotně sociální a informační služby: terénní programy, kontaktní centrum, adiktologická ambulance pro dospělé a mladistvé, gambling ambulance, denní stacionář, doléčovací centrum s chráněnými byty, porada pro rodiče a další. Na

území městské části jsou poskytovány služby terénních programů, adiktologické ambulance a adiktologické ambulance pro mladistvé, gambling ambulance, substituční ambulance, poradny pro rodiče a centrum pro osoby v konfliktu se zákonem.

3.9.2.2 SHRNUTÍ OBLASTI

Shrnutí:
• MČ Praha 1 zřizuje příspěvkovou organizaci s názvem Středisko sociálních služeb Praha 1, která poskytuje občanům Prahy 1 pečovatelskou službu a službu tísňové péče, zajišťuje provoz domů a bytových domů s pečovatelskou službou a provoz denního stacionáře. Dalším předmětem činnosti je organizování volnočasových aktivit pro seniory a osoby se zdravotním postižením. • Středisko sociálních služeb zřizuje celkem 6 domů a (bytových domů) s pečovatelskou službou s celkovou kapacitou 137 bytů (8 bytů je bezbariérových). Každý z těchto domů disponuje alespoň terasou, dva domy mají svou vlastní zahradu. • MČ Praha 1 nezřizuje Domov pro seniory ani Domov pro osoby se zvláštním režimem. Funguje zde Domov pro osoby se zdravotním postižením Vlašská, jehož zřizovatelem je hlavní město Praha. Kapacita tohoto domova je aktuálně naplněná. Na území městské části se nenachází žádný Domov pro seniory jiného zřizovatele. T • To, že se na území MČ Praha 1 nenachází žádný domov pro seniory je problematické zvláště z toho pohledu, že staří lidé, kteří mohou být celoživotními občany této městské části a mít k ní tak silné pouto a kořeny, musí v případě potřeby ve staří toto své přirozené prostředí opustit. • Na území městské části je registrováno přibližně 44 poskytovatelů sociálních a návazných služeb. Nejvíce jsou zastoupeny organizace poskytující tyto služby: odborné sociální poradenství, pečovatelskou službu, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, sociální rehabilitaci či sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením. • Využívání různých technologií, které pomáhají v sociálních službách (například zařízení pro službu tísňové péče) má své nezastupitelné a významné opodstatnění, je však potřeba pracovat s tím, že tato technologie podléhá svému opotřebení a zároveň se velmi rychle vyvíjí nové typy a je tak potřeba po určité době tyto technologie servisovat či úplně nahrazovat novými – funkčnějšími typy (příkladem mohou být náramky pro službu tísňové péče místo předcházejících starších a větších typů těchto zařízení).

3.9.2.3 SENIOŘI

Mimo aktivity a služby, které pro seniory poskytuje Středisko sociálních služeb (viz výše) spravuje úřad městské části tzv. **Seniorskou nástěnku**. Na tomto odkazu mohou občané najít informace o projektu seniorské obálky, informace o výletech pro seniory, přehled klubů seniorů či informace z pohybového centra TĚLOCVIČNA a případné další informace pro seniory.

3.9.2.3.1 SENIORSKÁ OBÁLKA

MČ Praha 1 podporuje projekt Seniorské obálky neboli karty I.C.E. (z anglického - *In Case of Emergency*). Jedná se o tiskopis s důležitými zdravotními údaji pro potřeby Integrovaného záchranného systému (IZS), který má senior vyplněný potřebnými údaji o svém zdravotním stavu a ve svém domově umístěn na vnitřní straně vstupních dveří nebo na lednici. Ve chvíli, kdy senior potřebuje rychlou pomoc zdravotníků obálka poslouží jako věrohodný zdroj informací o jeho aktuálním zdravotním stavu, potížích či předepsaných lécích. Na seniorské nástěnce mají občané informace, kam si pro kartu (i s vhodným obalem a klipem) dojit či na jakém odkazu si ji vytisknout.

3.9.2.3.2 SENIORSKÉ VÝLETY

Městská část organizuje v pravidelném režimu 1 měsíčně výlety pro seniory. Výlety jsou organizovány zdarma a pouze pro občany seniorského věku s trvalým bydlištěm na Praze 1. Hrazenou součástí výletů je doprava, návštěva objektů, oběd, služby průvodce a koordinátora výletu. Tyto výlety se těší u občanů oblibě, a proto byla přijata i určitá opatření, která podporují, aby se na výletech prostrídalo více seniorů.

3.9.2.3.3 KLUBY PRO SENIORY

Na Praze 1 fungují celkem tři kluby pro seniory: Klub seniorů Haštalka, Klub seniorů Týnská a Klub seniorů Tomáš. Kluby pro seniory jsou důležitým místem, kde se odehrávají rozmanité akce – senioři se zde mohou setkávat a trávit čas s lidmi v podobném věku, uspokojovat své potřeby – pohybové, vzdělávací, informativní apod.

3.9.2.4 SHRNUÍ OBLASTI

Shrnutí:	
•	Městská část Praha 1 se velmi zaměřuje na péči o seniory. Zřízena je seniorská nástěnka, úřad podporuje několik projektů pro seniory, pravidelně jsou organizovány výlety pro seniory, o které je velký zájem.
•	Důležitým místem jsou pro místní starší občany kluby pro seniory. Na území městské části se nachází celkem 3, které nabízejí zájmové aktivity, pohybová cvičení, možnost zúčastnit se přednášky či nějaké besedy. Senioři zde mohou trávit svůj volný čas u kávy, posedět a pohovořit se svými vrstevníky.
•	Zájmová činnost, aktivity a události, které jsou zde seniorům nabízeny, mají pro dané jedince vysokou hodnotu. Je tak podporováno udržování si psychické a fyzické kondice, v konečném důsledku tak může být naplňován koncept aktivního stárnutí.
•	Stárnutí společnosti (i vzhledem k demografickému vývoji) je faktem, který by neměl být opomíjen a měla by mu být – ze strany MČ - věnována dostatečná pozornost.
•	Pozornost by dále měla být věnována i mezigeneračnímu učení a dobrovolnictví. V klubech pro seniory tráví občané svůj volný čas se svými vrstevníky, nemělo by ale být opomíjeno ani setkávání se s různými generacemi.

3.9.3 ZDRAVOTNICTVÍ

V rámci České republiky disponuje hl. m. Praha nejdostupnější zdravotní péčí: dle statistik zde připadá nejnížší počet obyvatel na jednoho lékaře (jeden úvazek), a to 147,7 oproti celorepublikovému průměru 289 lidí na jednoho lékaře, respektive jeden úvazek. Na jednoho zubaře zde připadá 836 obyvatel, přičemž celorepublikový průměr činí 1 411.¹³⁵ Do těchto čísel se samozřejmě promítá skutečnost, že v hl. m. Praze jsou velké nemocnice a je zde velké množství ordinací. Hlavní město Praha je navíc centrem pro velkou spádovou oblast (zejména Středočeský kraj) a v případě specializovaných pracovišť může být centrem téměř pro celou Českou republiku.

Hl. m. Praha disponuje celkem 29 nemocnicemi, 562 ordinacemi praktického lékaře pro dospělé a 216 ordinacemi praktického lékaře pro děti a dorost.¹³⁶ Podle Národního registru poskytovatelů zdravotních služeb se na území MČ Praha 1 nachází celkem 577 poskytovatelů zdravotních služeb (veřejných i soukromých). Nachází se zde 2 nemocnice – Nemocnice na Františku a Nemocnice Milosrdných sester sv. Karla Boromejského na Malé Straně. Podle dat ze ČSÚ zde k roku 2020 působilo 47 samostatných ordinací praktického lékaře pro dospělé a 5 samostatných ordinací praktického lékaře pro děti a mládež.

Městská část informuje na svých webových stránkách občany o možnostech zdravotnických zařízení a služeb prostřednictvím katalogu.

Tabulka 61: Vybavenost vybraných městských částí zdravotnickými organizacemi, stav k roku 2020

	Hl. m. Praha	Praha 1	Praha 2	Praha 3	Praha 4	Praha 5	Praha 6	Praha 7	Praha 8	Praha 9	Praha 10
Nemocnice	29	2	4	2	4	3	1	-	5	4	3
Samostatné ordinace praktického lékaře pro dospělé	593	47	24	32	68	39	54	20	47	28	52
Samostatné ordinace praktického lékaře pro děti a dorost	229	5	8	8	22	19	19	6	18	9	17

Zdroj ČSÚ, link [zde](#)

Hodnocení pokrytí poskytovatelů zdravotní péče na území MČ Prahy 1 může být zavádějící a problematické, lidé jsou ochotni dojíždět za lékaři – specialisty v rámci celého hl. m. Prahy (nejen mezi správními obvody). Určitými ukazateli mohou být ordinace praktických lékařů, především praktických lékařů pro děti a mládež, a poskytování rychlé lékařské pomoci.

¹³⁵ Zdroj: Česko v datech – dostupnost zdravotní péče v Česku, link [zde](#)

¹³⁶ Zdroj: ČSÚ, link [zde](#)

Dlouhodobě je v Praze sledován „podstav“ pediatriů, na území městské části je aktuálně 5 ordinací praktického lékaře pro děti a dorost.

3.9.3.1 NEMOCNICE A POLIKLINIKY

Na území MČ Praha 1 se nachází dvě nemocnice:

- Nemocnice na Františku
- Nemocnice milosrdných sester svatého Karla Boromejského.

Dále se zde nachází několik poliklinik:

- Rehabilitační poliklinika Palackého
- Poliklinika na Národní
- Poliklinika Revoluční
- Městská poliklinika Praha,
- Staroměstská poliklinika s.r.o.,
- K-centrum Poliklinika
- OG Medical Centre
- Lékařský dům v Mezibranské, s.r.o.

3.9.3.1.1 NEMOCNICE NA FRANTIŠKU

Nemocnice Na Františku je příspěvkovou organizací Městské části Praha 1. Nepřetržitá zdravotní péče je zde poskytována pacientům s problémy chirurgického, ortopedického či interního charakteru a dlouhodobě nemocným, v provozu je dále řada odborných ambulančních a poraden. Pro svou kvalitu je vrcholovými sportovci vyhledávané zdejší ortopedické oddělení s navazujícími rehabilitačními službami. Nemocnice na Františku je předním českým pracovištěm pro léčbu karcinomu prsu s největším počtem provedených operací prsu v Praze. Nachází se zde Sdružené onkologické centrum (SOC) ke Komplexnímu onkologickému centru (KOC) pražské Všeobecné fakultní nemocnice a Screeningové centrum kolorektálního karcinomu s onkochirurgickou poradnou.¹³⁷ V rámci gynekologického oddělení, byla zřízena nová gynekologická ambulance s nepřetržitým provozem. Ambulance aktuálně přijímá registrace nových pacientek, kterým je zde poskytována komplexní gynekologicko-porodnická péče včetně preventivní péče.

Nemocnice disponuje 172 lůžky (113 akutních, 59 lůžek následné péče) a ročně je zde hospitalizováno přibližně 5,5 tisíce pacientů a dalších 80 tisíc je ošetřeno ambulantně.¹³⁸ S ohledem na umístění nemocnice v centru Prahy je personál schopen poskytovat péči rovněž cizincům, v několika světových jazycích. Součástí nemocnice jsou 2 lékárny a prodejna zdravotnických potřeb. V nemocnici je zaměstnáno přibližně 480 lidí.

Obrázek 46: Nemocnice na Františku (část budovy)

Zdroj: Oficiální webové stránky nemocnice

¹³⁷ Zdroj: Oficiální webové stránky nemocnice

¹³⁸ Zdroj: *tamtéž*

3.9.3.1.2 NEMOCNICE MILOSRDNÝCH SESTER SVATÉHO KARLA BOROMEJSKÉHO

Zřizovatelem této nemocnice je Kongregace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského v Praze a jde o jedinou církevní nemocnici v České republice, která poskytuje akutní péči. Nemocnice milosrdných sester poskytuje ambulantní a lůžkovou, základní a specializovanou diagnostickou, léčebnou, ošetrovatelskou a paliativní péči. V roce 2020 zde na ambulancích ošetřili celkem 35 426 pacientů, hospitalizováno zde bylo celkem 4 004 pacientů.¹³⁹ V nemocnici bylo v roce 2020 zaměstnáno celkem 390 lidí.¹⁴⁰ Na oddělení následné a paliativní péče je již několik let provozována canisterapie. V roce 2020 byla na tomto oddělení navíc zavedena dotyková hipoterapie (terapie s koňmi), jejímž cílem je ovlivnit u dlouhodobě nemocných a nevléčitelně nemocných pacientů smyslovou stimulaci, hmat a relaxaci. V rámci nemocnice je poskytováno odborné poradenství hospitalizovaným pacientům a jejich rodinám.

3.9.3.2 LÉKAŘSKÁ POHOTOVOSTNÍ SLUŽBA

Za organizaci a zajištění lékařské pohotovostní služby zodpovídá hl. m. Praha (tato povinnost pro kraje vyplývá z ustanovení § 110 odst. 1 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, zákon o zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů). Pro občany Prahy 1 je nejbližší lékařská pohotovostní služba ve Fakultní nemocnici Královské Vinohrady (Šrobárova 50, pavilon G), kde funguje pohotovost jak pro děti, tak dospělé (Zdravotnický portál města Prahy, 2020). Další blízkou možností v případě potřeby lékařské pohotovostní služby všeobecného praktického lékařství je Ústřední vojenská nemocnice (budova CH2 přízemí). Zubní pohotovost pro dospělé osoby zajišťuje Městská poliklinika ve Spálené ulici a pro děti Zubní pohotovost pro děti ve Fakultní nemocnici Motol.

3.9.3.3 ZÁKLADNÍ ZDRAVOTNICKÉ ZÁCHRANNÉ SLUŽBY

Výjezdové základní Zdravotnické záchranné služby hl. m. Prahy se na území MČ Praha 1 nachází v blízkosti Pražského hradu a v ulici Vlašská č.p. 336 na Malé Straně. V blízkosti je rovněž základna na území MČ Praha 2, a to v ulici Na Slupi č.p. 448. V rámci celého hl. m. Prahy uvádí záchranná služba průměrný reakční čas události 7,2 minut u rychlé lékařské pomoci a 8,2 minut u rychlé zdravotnické pomoci.

3.9.3.4 LÉKÁRNY S NEPŘETRŽITÝM PROVOZEM

Na území městské části se nachází jedna pohotovostní lékárna s pohotovostní službou (24 hodin) a to v Nemocnici na Františku, na adrese Na Františku 847/8. Další blízká pohotovostní lékárna se nachází na území MČ Praha 2 – Pohotovostní lékárna U Svaté Ludmily v ulici Belgická 37 (v blízkosti Náměstí Míru).

3.9.3.5 SHRUTÍ OBLASTI

Shrnutí:																	
- Na území městské části se nachází dvě nemocnice, zřizovatelem Nemocnice na Františku je přímo městská část. - Hodnocení kapacit praktických lékařů pro dospělé, pro děti a dorost a zubních lékařů je problematické. Tuto část analýzy je proto vhodné doplnit o výsledky dat z dotazníkového šetření, které probíhalo mezi obyvateli. Mladším lidem nevádí, pokud za svým lékařem cestují do jiných městských částí, další občané zase využívají služeb soukromého zdravotnictví. Dlouhodobě jsou v Praze problémem kapacity a počty pediatrů a zubních lékařů.																	

3.9.4 NÁZOR VEŘEJNOSTI

3.9.4.1 FACILITAČNÍ WORKSHOPY

Obrázek 47: Matice témat z facilitačních workshopů s veřejností – Veřejné služby

Služby		Malá Strana			Petrín			Vojtěšská čtvrť			Josefov			Václavské nám.		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
Služby	Občanská vybavenost			x		x						x	x	x	x	x
	Veřejné služby							x			x	x		x		

¹³⁹ Zdroj: Výroční zpráva nemocnice, elektronická verze [zde](#)

¹⁴⁰ Zdroj: *tamtéž*

		Hlavní nádraží			Hradčany			Petrská čtvrť			Havelská čtvrť			Betlémská čtvrť		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
		x	x			x	x	x		x		x				
Sociální a zdravotní oblast	Občanská vybavenost	x	x			x	x	x		x		x				
	Veřejné služby	x			x			x			x			x		
		Malá Strana			Petřín			Vojtěšská čtvrť			Josefov			Václavské nám.		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
	Péče o seniory										x					
		Hlavní nádraží			Hradčany			Petrská čtvrť			Havelská čtvrť			Betlémská čtvrť		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
	Péče o seniory										x					

Obrázek matice výše vizualizuje rezonanci témat v oblasti služeb v jednotlivých čtvrtích MČ Praha 1. Obecně můžeme říci, že téma služeb bylo středně komentováno, téma mezi lidmi ale nerezonuje do té míry, jako například téma dopravy. Obecně převažuje pozitivní hodnocení a ze setkání s občany vzešla i určitá doporučení. Negativní hodnocení se objevilo jen u podtématu „Občanské vybavenosti“ a to jen v některých lokalitách.

Občanská vybavenost:

- Téma občanské vybavenosti bylo komentováno ve všech čtvrtích, s výjimkou Vojtěšské a Betlémské čtvrti. Negativní hodnocení byla spojená především obecně s absencí a dostupností služeb a obchodů pro místní obyvatele. Konkrétně zde lidem chybí samoobsluhy či koncept levnějšího typu supermarketu, dále řeznictví či obchody s průmyslovým zbožím. V rámci lokality „Hlavní nádraží“ bylo negativně hodnoceno velké množství obchodů zaměřených na turisty a prodej alkoholu, ale také příliš mnoho směnárny a nevýhodných zahraničních bankomatů. V některých lokalitách také občané zmiňovali přemíru barů a restaurací (Hradčany). Občané z Havelské čtvrti uváděli – k již zmíněné nedostupnosti „obyčejných“ obchodů – také nepříjemný hluk, který je způsoben zásobováním stávajících podniků. Pozitivně byly služby, respektive obchody hodnoceny na Václavském náměstí a v lokalitě Hlavního nádraží. Pozitivně byly akcentovány pracovní příležitosti pro místní, které sebou množství služeb a obchodů přináší (Petrská čtvrť). Jako příležitost k rozvoji v tématu občanské vybavenosti občané zmiňovali: ochranu služeb – konkrétně těch míst, kde místní mohou koupit potraviny, dále systém zvýhodňování majitelů domů, kteří podporují rozvoj služeb pro místní či omezení obchodů, které se zaměřují jen na prodej alkoholu (a slouží tak spíše pro turisty). Občané si dále přáli, aby docházelo k vymáhání dodržování pravidel a zákonů u poskytovatelů služeb. Zaznívala podpora těch služeb, které jsou zaměřeny na místní obyvatele.

Veřejné služby:

- Veřejné služby byly méně akcentovány a dostalo se jim čistě pozitivního hodnocení. Lidé pozitivně hodnotili především polohu a dostupnost služeb (Vojtěšská čtvrť, Havelská čtvrť, Betlémská čtvrť a Petrská čtvrť), ale také dostupnost institucí – pošty, banky, školy (Hlavní nádraží) a zdravotnických zařízení (Betlémská čtvrť). Občané dále kladně hodnotili úklid ulic (Josefov), dostupnost úřadů i lékařské péče (Václavské náměstí), služby knihovny a s ní spojené kulturní a společenské dění (Hradčany). V rámci příležitosti k rozvoji zaznělo téma změny času vývozu odpadu (ne v nočních hodinách) a to v rámci lokality Josefov.

Sociální a zdravotní oblast:

- Témata ze sociální a zdravotní oblasti nebyly ze strany veřejnosti téměř na setkáních komentovány. Jediným a zároveň pozitivně komentovaným podtématem byla péče o seniory (Havelská čtvrť) a dále akce pořádané pro seniory (Josefov).

3.9.5 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Tato kapitola nemá za cíl provést detailní a odbornou interpretaci realizovaného sociologického průzkumu v rámci projektu Praha 1 pohledem občanů. Ta byla provedena dodavatelskou firmou PAQ Research, která výzkum pro MČ Praha 1 zpracovávala a její zpráva tvoří samostatný výstup, který bude veřejnosti k dispozici.

Zpracovatel Strategie ze závěrečné zprávy sociologického výzkumu částečně čerpá informace a interpretace, které jsou z jeho pohledu relevantní pro danou kapitolu této Strategie.

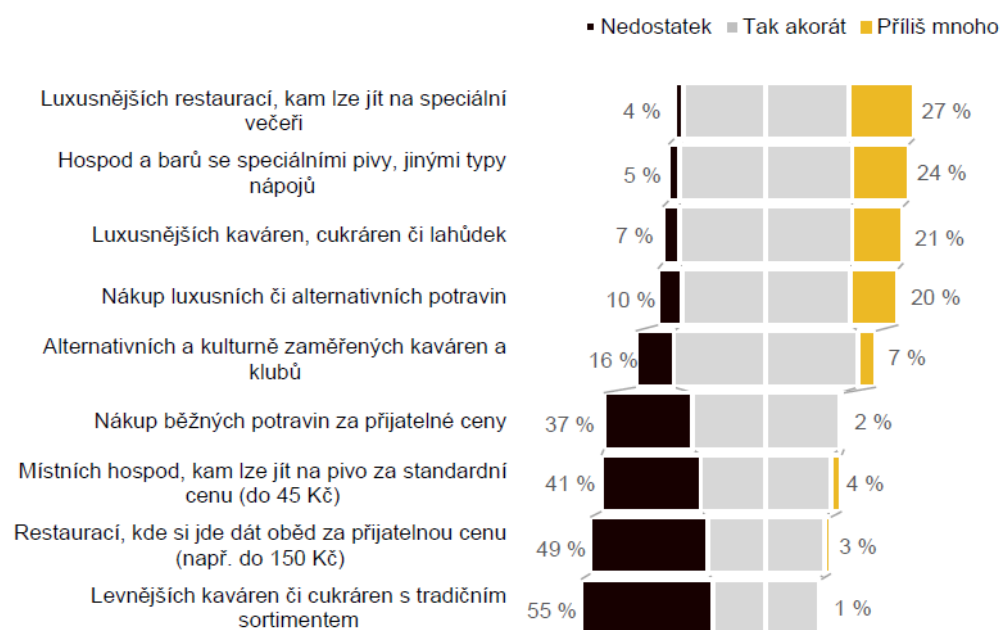
Cílem této kapitoly je převzít interpretace týkající se dané kapitoly a pomoci tak s kontextualizací a dokreslením řešené oblasti i ze strany občanů. Níže uvedené údaje jsou převzaty od zpracovatele PAQ Research a nejsou již dále interpretovány.

3.9.5.1.1 HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ ZE SOCIOLOGICKÉHO ŠETŘENÍ TÝKAJÍCÍHO SE OBLASTI OBCHODŮ

Mezi prodejny a podniky v centru Prahy jsou některé zaměřeny na lokální obyvatelstvo – s běžným sortimentem za přijatelné ceny – a druhé primárně na turisty – s luxusnějším a dražším sortimentem. Obyvatelům Prahy 1 většinou přímo nevádí přítomnost luxusnějších podniků. Často ale vnímají nedostatek nabídky pro lokální obyvatele.

Více než polovina (55 %) obyvatel cítí nedostatek levnějších kaváren a cukráren s tradičním sortimentem. Polovina obyvatel pak postrádá restaurace, kam by si mohla jít dát oběd cca za 150 korun. Místní hospody s pivem okolo 45 korun schází 41 procentům. Viz následující graf.

Graf 42: Názory na množství vybraných prodejen v okolí bydliště (PAQ Research)

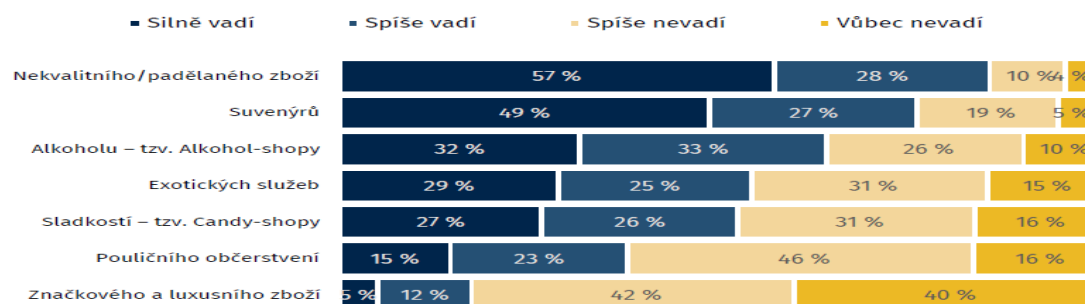
Poznámka: N = 327, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Kolik je podle Vašeho dojmu a potřeb v okolí Vašeho bydliště následujících typů obchodů a prodejen?

Zajímavé postavení mají „Alternativně a kulturně zaměřené kavárny a kluby“ – u nich je také mírně častěji pocítovaný nedostatek (16 %) než přehlcení (7 %). Část obyvatel je vnímá jako komunitní, avšak nedostatečný typ podniku.

Jestliže luxusnější restaurace a kavárny pouze „nevadily“, jiná je situace u některých specificky turistických obchůdků, které většině obyvatelů Prahy 1 přímo vadí. To platí pro prodejny nekvalitního/padělaného zboží (spíše či velmi vadí 85 %), prodejny suvenýrů (76 %), alkohol shopy (65 %), exotické služby jako masáže (54 %) i candy shopy (53 %). Viz následující graf.

Graf 43: Vadí obyvatelům Prahy 1 turistické obchody? (PAQ Research)

Poznámka: N = 327, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Do jaké míry Vám vadí typy obchodů / obchody zaměřené na prodej...

3.9.5.1.1.1 SHRNTÍ PAQ RESEARCH K TÉMATU OBCHODY

Obecné faktory a jaký mají vliv na spokojenost:

- Převládá spokojenost s dostupností většiny běžných služeb (pošta, zdravotnictví, úřady) i kvalitou škol. O trochu nižší je spokojenost s dostupností školek a běžných obchodů (spokojeno 56–58 %) a komunikací vedení Prahy 1.
- V hodnocení služeb se obyvatelé Prahy 1 neliší od zbytku Prahy, s výjimkou výrazně vyšší kritičnosti k (ne)dostupnosti běžných obchodů pro lokální obyvatele.
- Spokojenost s dostupností služeb jen středně souvisí s celkovou spokojeností s životem v Praze 1. Dostupnost pošt, zdravotních služeb jsou „nevýznamná pozitiva“ – většina lidí je oceňuje, ale neprojevuje se to do vnímání kvality života.

3.9.5.1.2 HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ ZE SOCIOLOGICKÉHO ŠETŘENÍ TÝKAJÍCÍHO SE OBLASTI SLUŽEB

Stejně jako jinde v České republice, i v Praze 1 je výrazný nedostatek zubařů – myslí si to 49 % dotázaných a pouze 7 % obyvatel reportuje jejich úplný dostatek. Naopak, mírná většina dotázaných vnímá jako dostatečný počet úřadů, praktických lékařů a mimoškolních aktivit pro děti. Co jednoznačně obyvatelům Prahy 1 neschází, jsou lékárny.

Znalost digitálních služeb Prahy 1, jako je například e-podatelna či možnost elektronického placení parkování, je celkem rozšířená – neví o nich pouze 21 % respondentů. Používány však nejsou ani polovinou obyvatel Prahy 1.

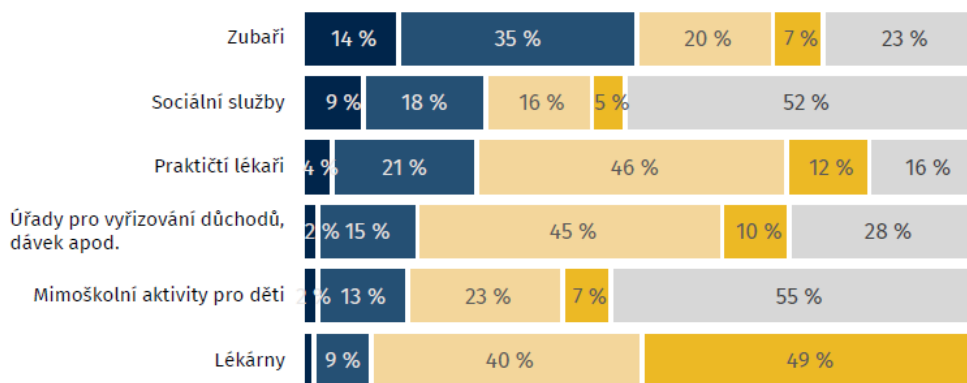
Interpretace a souvislosti

Nedostatek sociálních služeb vnímají silněji lidé ve věku nad 55 let, kteří již v domácnosti nemají mladší generaci, která by jim mohla pomáhat. Nedostatek lékařů je vidět u mladších skupin (do 34 let), hypoteticky proto, že často hledají nového lékaře a musí se zapisovat. Zubař však schází napříč věkovým skupinám (44 až 55 %) a výrazně více na Hradčanech. Starousedlíci (v Praze 1 žijí déle než 20 let) si stěžují na nedostatek zubařů, sociálních služeb a úřadů pro vyřízení důchodů a dávek.

Digitální služby Prahy 1 nejčastěji využívají lidé ve středním věku, vysokoškolsky vzdělaní a více muži než ženy. Důchodci o nich často ani neví. Méně vzdělaní lidé v aktivním věku o nich sice vědí, ale nevyužívají je.

Graf 44: Názory na kapacitu a dostupnost vybraných služeb

■ Velký nedostatek ■ Spíše nedostatek ■ Spíše dostatek ■ Úplný dostatek ■ Neví

Poznámka: N = 326, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Je v Praze 1 či jejím bezprostředním okolí podle Vás dostatečná kapacita a dostupnost následujících typů služeb?

3.9.6 TRENDY V OBLASTI

Trend	Popis
Deinstitucionalizace sociálních služeb	✓ Podpora setrvání nesoběstačných osob (ať už z důvodu mentálního, fyzického či kombinovaného postižení nebo kvůli důsledkům stáří) v jejich přirozeném prostředí.

	✓ Zkvalitnění života těchto osob tím, že je jim umožněno setrvání v jejich běžném životním a denním rytmu, v rámci kterého mohou dále zastávat své společenské role.
Posilování terénních, ambulantních a odlehčovacích služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením	✓ Prodloužení setrvání částečně soběstačné osoby ve svém přirozeném prostředí. ✓ Úleva pro neformálně pečující osoby (pečující osoby a pečující rodina).
Využívání moderních technologií v sociálních a zdravotních službách	✓ Například služby tísňové péče – chytré náramky / hodinky.
Zlepšení postavení pečujících osob a pečující rodiny	✓ Podpora pečujících osob prostřednictvím sociálních a zdravotních služeb, ale i ze strany veřejné správy. ✓ Zlepšování informovanosti a zajištění vzdělávání pečujících osob. ✓ Zajištění a zlepšení informovanosti těch osob, o které je pečováno.
Individuální plánování	✓ Respektování potřeb klienta a individuální zacílení těchto potřeb. ✓ V rámci pečovatelské služby humanizace a posun směrem k osobní asistenci.
Vytváření sítí sociálních služeb	✓ Spolupráce neziskového, veřejného a soukromého sektoru ✓ Provázanost mezi obecní, krajskou a národní úrovní oblasti sociálních služeb
Sociální začleňování	✓ Začlenění a integrace, nikoli sociální vyčlenění.
Podpora hospicové a paliativní péče	✓ Podpora projektů a optimalizace služeb realizovaných v domovech s pečovatelskou službou ✓ Inspirace dobré praxe od poskytovatelů sociálních služeb s úspěšnou zkušeností v procesu deinstitucionalizace (diskusní setkání pracovních skupin, stáže, předávání know-how, konzultace)
Zvyšování kvality služeb ve zdravotnictví – role pacienta jako partnera	✓ Role pacienta jako partnera. ✓ Pracovat s pro-klientskou orientací personálu ✓ Práce se zpětnou vazbou u zřizovatelů
Elektronizace a digitalizace zdravotnictví	✓ Propojování systémů. ✓ Odstraňování administrativní zátěže pro lékaře.
Podpora prevence	✓ Edukace občanů v oblasti výhod prevence. ✓ Podporování preventivních programů.

3.9.7 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Občanská vybavenost:

Z pohledu občanské vybavenosti vyplývá jak z analýzy, tak z facilitačních workshopů a dotazníkového šetření, že občanům městské části schází klasické obchody s potravinami či diskontní supermarket, které nabízí široké portfolio produktů a za příznivější ceny než podnikatelé provozující menší typy obchodů, tzv. mini-markety. Uvítali by rovněž malé specializované prodejny, například řeznictví. Místním občanům rovněž přirozeně vadí velké množství obchodů, které jsou zaměřeny pouze na turisty a nejsou tak k žádnému využití pro běžného občana – prodejny s alkoholem, suvenýry, nekvalitním či padělaným zbožím. Jak vyplynulo zejména z dotazníkového šetření – problémem nejsou obchody zaměřené na kvalitní či luxusnější zboží, ale právě ty, které nabízí zboží nekvalitní, bez hodnoty nebo nejsou s místem a naší zemí spjaty (například tzv. candy shopy). Z analýzy vyplývá, že městská část je vysoce nad celopražským průměrem vybavena kulturními zařízeními a kulturně-komunitními centry. Na území se rovněž nachází 2 obchodní centra, která disponují širokým sortimentem služeb a obchodů.

Koncepty obchodů s nekvalitním zbožím, zbožím bez hodnoty, zaměřeným pouze na rychlý prodej turistům navíc neodpovídají konceptu udržitelného rozvoje. Dalším rozšiřováním těchto prodejen může být poškozena významná hodnota

historických čtvrtí a může dojít k narušení genia loci lokality (v tomto případě půjde o návratnou změnu, ta ale bude finančně i časově náročná).

Veřejná vybavenost:

Sociální a návazné služby

Městská část je poměrně slušně pokryta poskytovateli sociálních a návazných služeb. MČ Praha 1 zřizuje příspěvkovou organizaci s názvem Středisko sociálních služeb Praha 1, která poskytuje občanům Prahy 1 pečovatelskou službu a službu tísňové péče, zajišťuje provoz domů a bytových domů s pečovatelskou službou a provoz denního stacionáře. Dalším předmětem činnosti je organizování volnočasových aktivit pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Městská část nezřizuje aktuálně službu Domova pro seniory a Domova se zvláštním režimem, tyto služby navíc nejsou na území poskytovány ani jiným či soukromým poskytovatelem.

V rámci udržitelného rozvoje je potřeba se zaměřit především na zmírňování chudoby a vytváření preventivních programů pro ty občany, kteří jsou chudobou ohroženi. Městská část by měla být schopna zajistit formou tzv. krizového bydlení dočasné nouzové ubytování pro potřebné občany v tísni. S tím souvisí i dostupnost sociálních bytů a politika jejich přidělování. Dalším významným tématem je v rámci udržitelného rozvoje snižování sociálních nerovností a odstraňování sociálních bariér. Městská část se určitě snaží o odstraňování sociálních bariér v rámci péče o seniory, zaměřit se lze na další skupiny obyvatel – například osoby se zdravotním postižením či na cizince.

Zdravotnictví

Zejména z dotazníkového šetření vyplynulo, že občané pociťují na území městské části nedostatek zubních lékařů. Z analýzy i z dotazníkového šetření vyplývá, že problém by neměl být s kapacitami praktických lékařů pro dospělé. Na území je velké množství lékáren. Zajímavostí je, že téma lékařů a zdravotnictví nebylo občany komentováno na facilitačních rozhovorech.

3.9.8 SWOT ANALÝZA – VEŘEJNÉ SLUŽBY

SWOT analýza je zhodnocení silných stránek (*Strengths*), slabých stránek (*Weaknesses*), příležitostí (*Opportunities*), hrozeb (*Threats*):

- Silné a slabé stránky jsou interního charakteru, tj. mají původ v prostředí / území Prahy 1.
- Příležitosti a hroby jsou externího charakteru, tj. mají původ vně území / prostředí Prahy 1.

U každého tvrzení je uveden zdroj:

- Objektivní (O) = analýza, zjištění zpracovatele a řešitelského týmu zadavatele.
- Subjektivní (S) = podněty, názor z facilitačních workshopů nebo kvantitativního dotazníkového šetření.

U každého tvrzení je dále uvedeno, kterého pilíře udržitelnosti se týká (ekonomický; environmentální; lidský; sociálně-politický).

SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Vybavenost městské části – služby, kulturní zařízení, dostupnost obchodů.	S / O			X	X
• Na území městské části je slušná síť poskytovatelů sociálních a návazných služeb.	S / O				X
• Snaha městské části plně informovat seniory o možnostech a službách prostřednictvím svých komunikačních kanálů.	O				X
• Aktivita přispívající k aktivnímu stárnutí. Kluby pro seniory, výlety pro seniory a další jednorázové aktivity (Ples pro seniory apod.).	O			X	X

• Vlastní nemocnice Na Františku.	S / O	X		X	X
SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• V některých částech absence obchodů s potravinami.	S / O	X			X
• Není nastaven proces a koncepce komunitního plánování sociálních a návazných služeb.	O				X
• Absence koncepce podpory rodin s dětmi. Není zřízeno komunitní centrum pro rodiny s dětmi.	O			X	X
• Nízká kapacita podpory rodin s dětmi s hendikepem (odlehčovací centra).	O				X
• Absence domova pro seniory a domova se zvláštním režimem.	O				X
• Chybějící nízkoprahové zařízení pro děti a mládež na území MČ Praha 1.	O			X	X
• Absence bezbariérových krizových bytů.	O			X	X
• V některých lokalitách koncentrace sociálně-patologických jevů (Těšnov, okolí Hlavního nádraží).	S / O			X	X
PŘÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Rozvoj mezioborové spolupráce v rámci poskytování sociálních a návazných služeb s důrazem na oblast zdravotnictví a školství.	O				X
• Dotační programy ze stran HMP do sociálních služeb.	O				X
• Podpora státu a HMP v boji s energetickou chudobou.	O				X
• Preventivní programy a podpora lidí bez domova k návratu do "běžného" života.	O				X
• Státní a celoměstské programy pomáhající se snižováním chudobou a sociálním vyloučením.	O				X
HROZBY (THREATS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Snižování finančních prostředků pro sociální služby na úrovni hl. m. Prahy i MČ.	O	X			X
• Změna nároků na kapacity a vybavení stávajících služeb v důsledků demografických změn a stárnutí populace.	O			X	X

3.10 ŠKOLSTVÍ

3.10.1 FORMÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Dle údajů z Českého statistického úřadu se na území městské části Praha 1 nachází 13 mateřských škol, 9 základních škol, 9 gymnázií a 15 středních odborných škol.

Městská část Praha 1 zřizuje 7 mateřských škol a 5 základních škol, se školami pravidelně komunikuje a spolupracuje (komunikace je zajišťována především prostřednictvím zaměstnanců Odboru školství). Všechny mateřské a základní školy jsou zapojovány do tvorby „Místního akčního plánu vzdělávání.“¹⁴¹ Městská část není zřizovatelem žádné dětské skupiny. Rejstříková kapacita mateřských škol zřizovaných městskou částí činí 720 míst, ostatní zřizovatelé nabízejí 137 míst.¹⁴²

Tabulka 62: Vybrané údaje o vzdělávání v hl. m. Praze – počty škol ve vybraných městských částech v roce 2020

	Hl. m. Praha	Praha 1	Praha 2	Praha 3	Praha 4	Praha 5	Praha 6	Praha 7	Praha 8	Praha 9	Praha 10
Školy											
Mateřské školy	406	13	12	21	33	30	36	11	33	14	25
Základní školy	284	9	18	12	32	21	22	7	22	11	20
Gymnázia	71	9	5	3	7	5	4	4	5	5	5
Střední odborné školy	111	15	13	6	11	7	5	2	9	10	9
Střední odborná učiliště	48	-	4	1	10	3	1	-	4	10	4
Vyšší odborné školy vč. ostatních rezortů	35	8	5	2	5	1	3	2	2	2	1
Konzervatoře	8	3	-	1	2	1	-	-	-	-	-

Zdroj: ČSÚ (2021)

3.10.1.1 MATEŘSKÉ ŠKOLY

MČ Praha 1 zřizuje 7 mateřských škol s celkovou kapacitou pro 720 dětí. Ve školním roce 2021/2022 tyto mateřské školy navštěvuje celkem 700 dětí. Všechny mateřské školy mají vlastní zahradu k užívání pro děti, s výjimkou mateřské školy v Pštrossově ulici, která místo zahrady využívá vnitroblok vedlejšího domu. Zahrady mateřských škol jsou v dobrém stavu, naposledy proběhla v létě 2021 rekonstrukce vnitroblokové zahrady mateřské školy v Masné ulici. Vzhledem k tomu, že území MČ Praha 1 je památkovou rezervací, není v možnostech městské části postavit novou budovu mateřské školy, cílem je tedy kultivace a zlepšování prostředí stávajících škol, jejich budov a přilehlých prostor (zahrad, vnitrobloků).

¹⁴¹ Pozn.: Aktuálně je připravována třetí verze MAPu.

¹⁴² Zdroj: IPR

Tabulka 63: Přehled mateřských škol zřizovaných MČ Praha 1

Název MŠ	Adresa	Kapacita dle rejstříku MŠMT	Počet dětí v MŠ v 2021/22
MŠ Opletalova	Opletalova 925/14	65	65
MŠ Národní	Národní 416/37	185	182
MŠ Pštrossova	Pštrossova 204/11	75	73
MŠ Hellichova	Hellichova 300/13	100	96
MŠ Masná	Masná 700/11	100	96
MŠ Revoluční	Revoluční 1247/26	125	120
MŠ Letenská	Letenská 120/5	70	68

Zdroj: ÚMČ Praha 1 (2022)

Kapacity mateřských škol jsou aktuálně dostačující. Souhrnná rejstříková kapacita všech sedmi MŠ ve spádovém území činí 720 dětí. K září 2021 bylo do všech MŠ v rámci území zapsáno celkem 699 dětí, 46 dětí bylo odmítnuto. V minulých letech nebývaly kapacity spádovými dětmi naplňovány, mateřské školy tak přijímaly i děti z jiných – kapacitně přetížených – městských částí (Praha 5, Praha 7), dnes se tak děje maximálně v řádech jednotek. Aktuálně mateřské školy čerstvě zveřejnily výsledky zápisu k předškolnímu vzdělávání pro rok 2022/2023. Výsledky ukazují, že počty nepřijatých dětí (=dětí z nespádové oblasti) se mírně zvyšují. Například v MŠ Revoluční bylo pro školní rok 2022/23 celkem k dispozici 28 volných míst, obsazeno bylo všech 28 míst uchazeči s doloženým bydlištěm na Praze 1 a 23 dětí tak nebylo do této mateřské školy přijato. Následující tabulka ukazuje výsledky ze zápisů do mateřských škol pro školní rok 2022/2023.

Tabulka 64: Výsledky zápisů do MŠ zřizovaných MČ P1 pro školní rok 2022/2023

Název MŠ	Počet uchazečů	Počet přijatých dětí	Počet nepřijatých dětí	Počet dětí přijatých do jiné MŠ ve SO
MŠ Opletalova	23	17	6	-
MŠ Národní	69	69	0	-
MŠ Pštrossova	zatím nezveřejněno	-	-	-
MŠ Hellichova	45	42	3	-
MŠ Masná	24	24	-	-
MŠ Revoluční	51	28	23	-
MŠ Letenská	22	20	2	2

Zdroj: Oficiální webové stránky mateřských škol (2022)

Na území Prahy 1 fungují 4 soukromé mateřské školy.¹⁴³

Tabulka 65: Soukromé mateřské školy na území MČ Praha 1

Název MŠ	Adresa
MŠ Duhovka	Cihelná 2
MŠ Lada	Senovážné náměstí 28
MŠ Florentinum	Na Florenci 2116/15
Salomon Family Preschool	Jungmannovo náměstí 18

Zdroj: Katalog soukromých mateřských škol v Praze (2022)

¹⁴³ Zdroj: Katalog soukromých mateřských škol v Praze, odkaz [zde](#)

3.10.1.2 ZÁKLADNÍ ŠKOLY

MČ Praha 1 zřizuje 5 základních škol s celkovou reálnou kapacitou 2 840 míst. Na začátku školního roku 2020/2021 navštěvovalo místní základní školy 2 710 žáků. Každá ze základních škol má svou specializaci a obecně se těší vynikajícímu hodnocení na úrovni Prahy, i ze strany inspekce. Od roku 2021 využívají základní školy elektronický školní systém Bakaláři. Všechny základní školy mají k prvnímu stupni školní družinu. Určitým specifickým znakem základních škol na Praze 1 je skutečnost, že jsou rozděleny do více budov se sídlem v různých ulicích. Dalším specifickým je, že jídelny fungují nezávisle na základních školách, mají své vlastní vedení, které jídelnu řídí a dále rozvíjí. Tím je zajištěna kvalita nabízené služby a zároveň tak došlo k určité úlevě ředitelům základních škol. Slabou stránkou může být fakt, že školní jídelny se nacházejí mimo budovy základních škol (přecházení dětí na jiné místo - bezpečnostní hledisko).

Tabulka 66: Přehled základních škol zřizovaných MČ Praha 1

Název ZŠ	Adresa	Kapacita dle rejstříku MŠMT	Reálná kapacita (pokud se liší od rejstříkové)	Počet žáků v 2021/22
Malostranská ZŠ	Josefská 626/5	500	420	406
ZŠ nám. Curieových	náměstí Curieových 886/2	650	630	598
ZŠ Brána jazyků	Uhelný trh 425/4	966	850	824
ZŠ Vodičkova	Vodičkova 683/22	450	440	414
ZŠ J. G. Jarkovského	Truhlářská 1120/22	600	500	468

Zdroj: ÚMČ (2022)

3.10.1.2.1 MALOSTRANSKÁ ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Malostranská ZŠ je plně organizovanou základní školou, výuka probíhá ve dvou budovách: výuka v rámci prvního stupně (1.-5.ročník) probíhá v budově v Karmelitské ulici, výuka žáků druhého stupně (6-9.ročník) probíhá v budově v Josefské ulici. Škola je fakultní školou Pedagogické fakulty, Přírodovědecké fakulty a Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy. Ve škole jsou vyučovány 3 cizí jazyky – anglický, německý a španělský jazyk. Škola se dále zaměřuje na péči a práci s nadanými žáky, a to odlišným způsobem pro 1. a 2. stupeň. Součástí života školy je již dlouhou dobu tradice projektové výuky. Součástí budovy druhého stupně je víceleté gymnázium, tradičně se žáci školy a studenti gymnázia podílejí v průběhu roku na několika společných aktivitách.¹⁴⁴

3.10.1.2.2 ZÁKLADNÍ ŠKOLA NÁM. CURIEOVÝCH

Základní škola na náměstí Curieových je organizována jako škola úplná, s 1.-9. ročníkem, sídlí v čtyřpatrové historické budově v lokalitě Starého Města a je fakultní školou Pedagogické fakulty. Škola pracuje podle školního vzdělávacího programu zpracovaného dle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání – ŠANce. Právě školní vzdělávací program ŠANce odpovídá prioritám školy - zaměření především na posilování jazykových a komunikačních dovedností v oblasti cizích jazyků a vzdělávání mimořádně nadaných žáků na 1. stupni.¹⁴⁵ Na prvním stupni jsou nadaní žáci integrováni do kmenových tříd a na určité předměty jsou segregováni napříč ročníkem.¹⁴⁶ Škola pracuje s širokým spektrem žáků - se speciálními vzdělávacími potřebami, s žáky mimořádně nadanými, žáky se specifickými poruchami učení i chování či žáky s odlišným mateřským jazykem. Na škole je vyučován anglický, německý, francouzský a španělský jazyk. Pro školní rok 2019/2020 byla navýšena kapacita školy na 650 žáků, počet žáků má od roku 2005 vzrůstající tendenci a od školního roku 2016/2017 dosahuje limitu maximální možné kapacity.¹⁴⁷ Součástí školy je školní družina a jídelna.

3.10.1.2.3 ZÁKLADNÍ ŠKOLA BRÁNA JAZYKŮ

Základní škola Brána jazyků je plně organizovanou základní školou s rozšířenou výukou jazyků a matematiky. Fakultní škola Brána jazyků vznikla sloučením dvou původně samostatných škol a výuka tak probíhá ve dvou budovách, v ulici Vojtěšská a na Uhelném trhu. Jazyková část vzdělávacího programu umožňuje žákům výuku cizího jazyka s týdenní dotací 5 vyučovacími hodin již od 3. ročníku. Od 5. ročníku žáci přibírají druhý cizí jazyk s týdenní dotací 2 vyučovacími hodin. Na druhém stupni poté probíhá výuka každého cizího jazyka 4 hodiny týdně. Konkrétně je zde žákům nabízena výuka

¹⁴⁴ Zdroj: Výroční zpráva Základní školy Malostranská, elektronická verze [zde](#)

¹⁴⁵ Zdroj: Výroční zpráva Základní školy nám. Curieových, elektronická verze [zde](#)

¹⁴⁶ Zdroj: Oficiální webové stránky Základní školy nám. Curieových

¹⁴⁷ Zdroj: Výroční zpráva základní školy nám. Curieových, elektronická verze [zde](#)

anglického, německého a francouzského jazyka. Matematická část vzdělávání umožňuje žákům od 6. ročníku rozšířenou výuku matematiky a přírodovědných předmětů (žáci mají zvýšenou týdenní dotaci v předmětech matematika, informační a komunikační technologie a fyzika).¹⁴⁸ Obě budovy mají školní jídelnu.

3.10.1.2.4 ZÁKLADNÍ ŠKOL VODIČKOVA

Základní škola Vodičkova je škola s rozšířenou výukou výtvarné výchovy. Škola je fakultní školou Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy, spolupracuje i s ostatními fakultami UK a je rozdělena do dvou budov – ve Vodičkově ulici a v Jindřišské ulici. Výuka probíhá podle školního vzdělávacího programu „Účelem vzdělání není mysl naplnit, ale otevřít ji“.¹⁴⁹ Škola se orientuje na esteticko-výchovné předměty, především však na výtvarnou výchovu. V rámci výtvarné výchovy je žákům nabízena výuka tradičních a netradičních technik, základů sochařiny, keramiky, bytové kultury či kombinovaných technik. Ve škole jsou vyučovány základy teorie umění a dějiny výtvarného umění. Škola disponuje školní družinou pro žáky 1.-4. ročníku, která sídlí v ulici Jindřišská, pro žáky 5. ročníku a všech ročníků druhého stupně je k dispozici Klub mladých ve Školské ulici.

3.10.1.2.5 ZÁKLADNÍ ŠKOL J. GUTHA-JARKOVSHÉHO

ZŠ s třídami s rozšířenou výukou cizích jazyků, jejíž výuka probíhá rovněž ve dvou budovách – v ulici Klimentská se nachází budova prvního stupně a v ulici Truhlářská budova druhého stupně. Podobně jako u ZŠ Malostranská i zde je základní škola sloučená s víceletým gymnáziem. Škola se zaměřuje na práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami: ve školním roce 2020/2021 pracovala škola s 51 žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (7 žáků s poruchou autistického spektra, 13 žáků s více vadami, 1 žák tělesně postižený, 1 žák zrakově postižený a další s přiznaným prvním stupněm podpůrných opatření, žáci se závažnými poruchami chování a učení).¹⁵⁰ Na prvním stupni probíhá identifikace žáků nadaných. Ve škole se vzdělává větší počet žáků-cizinců. Nejpočetnější skupinu zde zastupují žáci z Itálie (31), kteří navštěvují dvojjazyčný česko-italský program. Početnějšími skupinami jsou rovněž děti původem z Vietnamu, Ukrajiny či Ruska. Ve škole je organizována výuka češtiny pro cizince. Součástí budov školy není jídelna, žáci se stravují v jídelně ve Zlatnické ulici.

3.10.1.2.6 OSTATNÍ

V souvislosti se zápisem do mateřských a základních škol ve správním obvodu Praha 1 lze hovořit o fenoménu zápisové turistiky. „Atraktivita“ místních škol a dále skutečnost, že zde sídlí velké množství veřejných i soukromých společností způsobuje, že se rodiče snaží zapsat své děti do místních škol i přes skutečnost, že zde reálně bydliště nemají. Vzhledem ke kapacitám zdejších škol a počtu skutečně spádových dětí a žáků to zatím nepředstavuje vážnější problém, je to však určité téma do budoucna. Jak bylo výše uvedeno - například počet žáků ZŠ na náměstí Curieových má již od roku 2005 vzrůstající tendenci a od školního roku 2016/2017 dosahuje limitu maximální možné kapacity.

Městská část Praha 1 zřizuje dvě zařízení Školy v přírodě – Školu v přírodě Čestlice a Školu v přírodě Janov nad Nisou. Zřízení a správa těchto zařízení ze strany městské části či obce je zcela unikátní a městská část tak chce zajišťováním ozdravných a rekreačních pobytů kompenzovat dětem absenci zeleně a čistého životního prostředí. Tématem jsou však potřebné rekonstrukce těchto budov - zvláště střediska v Čestlicích.

Městská část Praha 1 zřizuje přibližně 30 bytů pro učitele. Všechny byty jsou využívány, tématem do budoucna by mělo být navýšení počtu těchto bytů pro nové a mladé učitele jako forma motivace k vykonávání pedagogické profese právě na území městské části Praha 1.

3.10.1.3 SHRNUTÍ

Shrnutí:

- Městská část zřizuje 7 mateřských škol s celkovou rejstříkovou kapacitou 720 dětí a 5 základních škol, s celkovou kapacitou 2 840 žáků. Kapacity těchto školských zařízení (až na výjimky) nebyly v minulosti plně naplňovány, to se však v posledních letech mění a zvláště u základních škol, které získávají většinu pro své specializace a zaměření lze i v budoucnu počítat s trendem růstu v počtu uchazečů.

¹⁴⁸ Zdroj: Oficiální webové stránky Základní školy Brána jazyků

¹⁴⁹ Zdroj: Oficiální webové stránky Základní školy Vodičkova

¹⁵⁰ Zdroj: Výroční zpráva Základní školy J. Gutha-Jarkovského, elektronická verze [zde](#)

- Každá ze základních škol má své specifické zaměření – rozšířená výuka jazyků, matematiky, posilování komunikačních dovedností v oblasti cizích jazyků, vzdělávání mimořádně nadaných žáků na 1. stupni, práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, bilingvní výuka.
- Městská část je zřizovatelem dvou zařízení Školy v přírodě.

3.10.1.4 NEFORMÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

3.10.1.4.1 STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU JEDNIČKA

MČ Praha 1 dříve nedisponovala žádným Domem dětí a mládeže. Díky rekonstrukci historické budovy v Truhlářské ulici a spojením s Hobby centrem 4 vznikl unikátní prostor – Středisko volného času Jednička, středisko zájmových činností pro všechny generace. SVČ Jednička je detašované pracoviště DDM Praha 4 – Hobby centrum 4, příspěvkové organizace, která nabízí zájemcům široký výběr činností a možností aktivního trávení volného času pod vedením profesionálních lektorů. Středisko pořádá zájmové kroužky, tábory, poznávací zájezdy, výlety, aktivity, soutěže, kurzy, akce, divadelní představení, koncerty, přednášky a školení.¹⁵¹ Záběr zájmových kroužků je široký, jsou zde provozovány kurzy dramatické, hudební, jazykové, keramické, přírodovědné, sportovní a turistické, taneční, technické, výtvarné a vzdělávací. Středisko volného času organizuje zájmové kurzy nejen pro děti a mládež, ale i pro dospělé. Dospělí zde mohou navštěvovat výtvarný ateliér, přihlásit se na kurzy tance street dance či dancehall, navštěvovat kurz dějin umění, učit se hrát na kytaru či se stát součástí orchestru. Probíhají zde i jazykové kurzy a kurzy českého jazyka pro cizince.

Volnočasové kluby a zájmové kroužky pro děti a mládež poskytují rovněž místní základní školy (v rámci svých školních družin a školních klubů). Neformální vzdělávání pro dospělé je rovněž poskytováno vysokými školami - například prostřednictvím Celoživotního vzdělávání - Univerzity třetího věku. Na území městské části nabízí své programy U3V například Univerzita Karlova v rámci svých jednotlivých zde sídlících fakult, které nabízejí různé kurzy.

3.10.1.4.2 DOTAČNÍ PROGRAM

Rada městské části vyhlašuje každý rok dotační program s názvem *Podpora využití volného času dětí a mládeže na území MČ Praha 1*. Účelem programu je využití volného času dětí a mládeže a objem vyčleněných finančních prostředků činí 1,5 milionu (maximální výše dotace pro jeden projekt činí 50 tisíc).

3.10.1.5 SHRNUTÍ

Shrnutí:

- Městské části se podařilo ve spolupráci s MČ Praha 4 a jejich Domem dětí a mládeže vytvořit na Praze 1 v Truhlářské ulici zcela jedinečný prostor – středisko zájmových činností pro zájemce všech generací. Citlivou přestavbou historické budovy tak vznikl nejen vizuálně zajímavý prostor, ale především středisko, ve kterém je díky velkému množství zájmových činností, možno aktivně přistupovat k trávení volného času.
- MČ vyhlašuje každý rok dotační program pro poskytovatele zájmových aktivit pro děti a mládež.

3.10.2 NÁZOR VEŘEJNOSTI

3.10.2.1 FACILITAČNÍ WORKSHOPY

Obrázek 48: Matice témat z facilitačních workshopů s veřejností – téma Vzdělávání a výchova

		Malá Strana			Petrín			Vojtěšská čtvrť			Josefov			Václavské nám.		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
Vzdělávání a výchova	Základní školy															
	Mateřské školy															
	Mimoškolní aktivity															
	Neformální vzdělávání													x		
		Hlavní nádraží			Hradčany			Petrská čtvrť			Havelská čtvrť			Betlémská čtvrť		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O

¹⁵¹ Zdroj: Oficiální webové stránky Střediska volného času JEDNIČKA, odkaz [zde](#)

	Základní školy	x												x		
	Mateřské školy					x								x		
	Mimoškolní aktivity		x													
	Neformální vzdělávání															

Obrázek matice výše vizualizuje rezonanci témat v oblasti Vzdělávání a výchova v jednotlivých čtvrtích MČ Praha 1. Téma vzdělávání bylo velmi málo na facilitačních workshopech komentováno. Převažuje spíše pozitivní hodnocení a ze setkání s občany nevzešlo žádné doporučení k rozvoji.

Základní školy

- Základní školy byly pozitivně hodnoceny na setkání občanů z lokality Hlavního nádraží. Dalším pozitivním komentářem byla dostupnost základních škol (Betlémská čtvrť).

Mateřské školy

- I dostupnost mateřských škol byla pozitivně hodnocena občany z Betlémské čtvrti. Nedostatek mateřských škol byl zmiňován na setkání občanů z lokality Hradčany.

Mimoškolní aktivity

- Negativně hodnocena byla vybavenost pro mimoškolní aktivity pro děti z lokality Hlavního nádraží.

Neformální vzdělávání

- Pozitivně hodnocena byla vzdělávací zařízení určená pro neformální vzdělávání (Václavské náměstí).

3.10.2.2 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Tato kapitola nemá za cíl provést detailní a odbornou interpretaci realizovaného sociologického průzkumu v rámci projektu Praha 1 pohledem občanů. Ta byla provedena dodavatelskou firmou PAQ Research, která výzkum pro MČ Praha 1 zpracovávala a její zpráva tvoří samostatný výstup, který bude veřejnosti k dispozici.

Zpracovatel Strategie ze závěrečné zprávy sociologického výzkumu částečně čerpá informace a interpretace, které jsou z jeho pohledu relevantní pro danou kapitolu této Strategie.

Cílem této kapitoly je převzít interpretace týkající se dané kapitoly a pomoci tak s kontextualizací a dokreslením řešené oblasti i ze strany občanů. Níže uvedené údaje jsou převzaty od zpracovatele PAQ Research a nejsou již dále interpretovány.

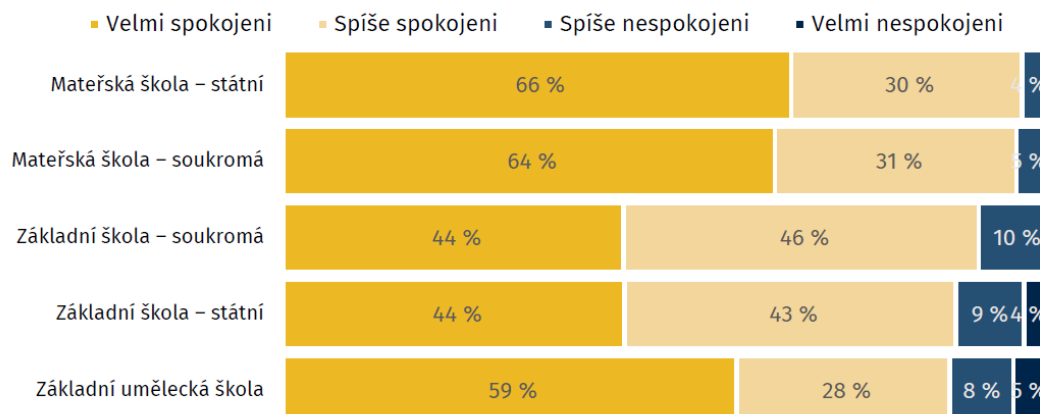
3.10.2.2.1 HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ ZE SOCIOLOGICKÉHO ŠETŘENÍ TÝKAJÍCÍHO SE OBLASTI ŠKOLSTVÍ

Obyvatel Prahy 1, v jejichž domácnosti žije alespoň jedno závislé dítě, jsme se dotazovali na spokojenost se vzděláváním. Výsledky jsou kvůli omezenému vzorku bohužel pouze indikativní. Ale naznačují, že v rámci městské části je relativně časté využívání soukromých základních škol (poměr dětí, které chodí do státních a soukromých ZŠ je 55:16, což je více než ve zbytku Prahy a republiky). A že v rámci veřejných škol děti většinou chodí v Praze 1 a méně často dojíždějí mimo.

Spokojenost rodiče a děti nejvíce zdůrazňovali u mateřských škol, a to jak státních, tak také soukromých. Celkově však lze říci, že spokojenost rodičů a jejich dětí se vzdělávacími zařízeními je na velmi vysoké úrovni.

Graf 8.2.3 zobrazuje často diskutovanou kapacitu předškolních zařízení. Je na něm jasně znatelné, že kapacita školek pro děti do dvou let je výrazně nedostačující – myslí si to 43 % obyvatel a dalších 40 % ji považuje pouze za částečně dostačující.

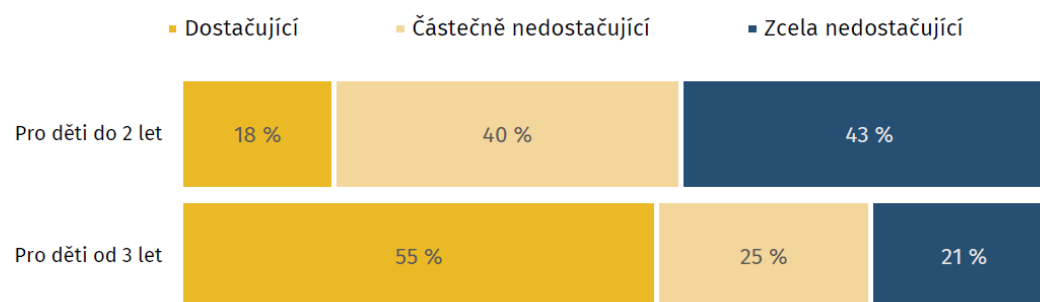
Graf 45: Spokojenost se vzdělávacími zařízeními (PAQ RESEARCH)

Poznámka: N = 65, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Nakolik jste (byli) s těmito školami Vy a dítě (děti) v domácnosti spokojeni?

Graf 46: Kapacita školek v okolí bydliště (PAQ RESEARCH)

Poznámka: N = 43, obyvatelé Prahy 1; Zobrazena % lidí, kteří dokázali danou oblast ohodnotit (odpovědi nevím se pohybovaly v rozmezí 5 až 20 %)

Znění otázky: Je podle Vás kapacita školek v okolí Vašeho bydliště dostačující?

3.10.3 TRENDY V OBLASTI

Trend	Popis
Spolupráce s NNO v oblasti ekologické výchovy.	✓ Realizace předmětů ekologické výchovy. ✓ Vzdělávání pracovníků.
Elektronizace, digitalizace.	✓ Elektronické zápisy do MŠ. ✓ Elektronické zápisy do ZŠ.
Rozvoj IT vybavení a zvyšování dovedností vyučujících.	✓ Obměna IT vybavení, modernizace. ✓ Zvyšování kompetenci pedagogických pracovníků v oblasti IT.
Začleňování sociálně vyloučených, slabších i cizinců.	✓ Podpora spolupráce s rodinami (zejména znevýhodněných dětí) a meziresortní spolupráci školských zařízení, pracovníků sociálních služeb (OSPOD, podpora bydlení), zdravotnických a neziskových organizací.
Alternativní vzdělávání	✓ Podpora alternativního vzdělávání, snaha o zajištění návaznosti alternativního vzdělávání služeb
Atraktivní II. stupeň ZŠ	✓ Zvyšování atraktivity II. stupně ZŠ.

Rozvoj měkkých dovedností a kompetencí potřebných pro aktivní občanský život.	✓ Podpora inspirativního vzdělávání zaměřeného na získávání potřebných kompetencí pro život. ✓ Rozvoj žáků ve všech oblastech, podpora inovativního vzdělávání.
Podpora komunitního vzdělávání, decentralizace školy	✓ Vytvoření menší komunitně laděné školy.
Podpora vzdělávání dětí s OMJ	✓ Podpora, doučování, facilitace při řešení problémů ve škole. ✓ Asistence a zprostředkování dalších služeb. ✓ Volnočasové aktivity.
Podpora a rozvoj pedagogických pracovníků při práci s dětmi s OMJ	✓ Podpora pro učitele, kteří řeší přijetí dětí do škol, jejich adaptaci, začleňování do kolektivu. ✓ Jazyková diagnostika těchto dětí, výuka češtiny jako druhého jazyka, sledování pokroku, způsob hodnocení a další.

3.10.4 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

V rámci analýzy vyplynulo, že základní školy zřizované městskou částí jsou na velmi dobré úrovni, mají výborné hodnocení ze strany inspekce a spokojenost s místními školami byla vyjádřena i občany v rámci dotazníkového šetření a na některých facilitačních workshopech (zde byla pozitivně hodnocena úroveň i dostupnost v rámci některých lokalit). Jako výrazně nedostačující hodnotili občané kapacity pro děti do 2 let (což podpořila i analýza).

V kontextu udržitelného rozvoje se jeví jako zvláště problematická (v případě budov mateřských a základních škol) realizace energeticky úsporných opatření spočívající v zateplování střeš, úprav fasád, výměně oken a podobných úprav, a to z důvodu územní specifičnosti Prahy 1 – území památkové rezervace a statusu historických budov, ve kterých se školská zařízení nacházejí. Lze investovat do úsporných svítidel, rekonstruovat sociální zařízení, školní kuchyně, obnovovat gastrovybavení apod.

Školy v procesu nastavování udržitelného rozvoje mohou spolupracovat s neziskovým sektorem nebo se spojit s konkrétním střediskem ekologické výchovy (či podobným typem zařízení). Opět vzhledem ke specifičnosti tohoto území se tento typ organizace aktuálně nenachází na území městské části, tématem však může být rozšíření funkcí zařízení Škol v přírodě právě do určitých eko-center či alespoň zaměření výchovných činností zde směrem k ekologickým výukovým programům.

V mateřských školách zatím nebyl realizován žádný projekt zaměřený na začleňování a podporu dětí s odlišným mateřským jazykem. Doporučuje se zejména v reakci na to, že na území MČ se stále usazuje více rodin, které přicházejí z ciziny s malými dětmi nebo se zde cizinci stávají rodiči a sami ještě český jazyk neovládají. Projekt by měl být zaměřen nejen na samotné děti a jejich rodiče, ale také na vzdělávání a rozvoj pedagogických pracovníků v těchto školských zařízeních, kteří potřebují v procesu začleňování těchto dětí podporu a poradenství. Informace a zkušenosti o práci s dětmi a žáky s odlišným mateřským jazykem lze zároveň čerpat ve spolupráci s neziskovými organizacemi, které se těmito službami dlouhodobě zabývají či sdílet zkušenosti s jinými městskými částmi, které tyto projekty již realizují. Neziskové organizace nabízejí poradenství a metodickou podporu pro pedagogy, organizují semináře a workshopy nebo například vzdělávají dvojjazyčné asistenty pedagoga.

Současná doba také více než kdy dříve ukazuje, jak důležité je kritické myšlení a podpora jeho rozvoje již na základních školách. Vzhledem k silnému vlivu dezinformačních webů posledních let jsou rovněž velkým tématem vzdělávací projekty z oblasti práce s daty, ověřování zdrojů, ale i obecné práce s počítačem, a to zejména pro seniory.

3.10.5 SWOT ANALÝZA – ŠKOLSTVÍ

SWOT analýza je zhodnocení silných stránek (*Strengths*), slabých stránek (*Weaknesses*), příležitostí (*Opportunities*), hrozeb (*Threats*):

- Silné a slabé stránky jsou interního charakteru, tj. mají původ v prostředí / území Prahy 1.
- Příležitosti a hroby jsou externího charakteru, tj. mají původ vně území / prostředí Prahy 1.

U každého tvrzení je uveden zdroj:

- Objektivní (O) = analýza, zjištění zpracovatele a řešitelského týmu zadavatele.
- Subjektivní (S) = podněty, názor z facilitačních workshopů nebo kvantitativního dotazníkového šetření.

U každého tvrzení je dále uvedeno, kterého pilíře udržitelnosti se týká (ekonomický; environmentální; lidský; sociálně-politický).

SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Vysoká koncentrace školských zařízení všech úrovní a významných vzdělávacích a vědeckých institucí.	O				X
• Realizace projektu Místního akčního plánu vzdělávání a zapojování všech zainteresovaných stran do tvorby.	O				X
• Snaha městské části o zapojení škol do strategického plánování.	O				X
• Městská část je zřizovatelem dvou zařízení Škola v přírodě.	O				X
• Základní i mateřské školy zřizované MČ Praha 1 mají dobrou reputaci.	S / O			X	X
• Každá ze základních škol má své specifické zaměření (rozšířená výuka jazyků, matematiky, posilování komunikačních dovedností v oblasti cizích jazyků, vzdělávání mimořádně nadaných žáků na 1. stupni, práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, bilingvní výuka).	O				X
• Snaha o rozvoj prostředí mateřských a základních škol (rekonstrukce).	S / O	X			X
• Detašované pracoviště DDM – Praha 4 na území MČ Praha 1 (množství zájmových aktivit, které provozují, a to pro všechny generace).	S / O				X
SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Městská část není zřizovatelem žádné dětské skupiny.	O				X
• Problematické řešení rekonstrukcí školských budov v Památkové rezervaci.	O				X
• Není možné navyšovat kapacity škol stavebními úpravami – nástavbou, výstavbou či dokonce rozšiřováním budov.	O				X
• Mateřské ani základní školy se zatím nezapojily do žádného projektu na podporu začleňování dětí s odlišným mateřským jazykem.	O				X
• Chybí systematické uchopení edukačních projektů pro seniory – např. pro odhalování dezinformací a ověřování zdrojů.	O			X	X
• Chybí osvětové a edukační akce vůči veřejnosti v tématu udržitelného rozvoje.	O		X	X	X
• Chybí téma udržitelného rozvoje jako součást školní výuky nebo	O		X	X	X

volnočasových aktivit pro děti a mládež a také jako součást rozvoje pedagogů.					
• Nejsou zapojeni významní stakeholderi (neziskové organizace, vědecké instituce) do udržitelného rozvoje a osvěty na území MČ.	O		X		X
• Tzv. „zápisová turistika“ do MŠ / ZŠ na MČ Praha 1.	S / O			X	X
• Vysoké školy nebo jejich složky sídlící na území MČ nejsou zapojeny ze strany MČ Praha 1 jako významný stakeholder do jejího rozvoje.	O				X
PŘÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Motivování pedagogů (i budoucích) k vykonávání své profese na úrovni státu / HMP.	O				X
• Možnost využívání mediátorů pro řešení zvláště složitých sporů, problémů ve školách a jejich podpora ze strany státu / HMP.	O				X
• Podpora takového vzdělávání, které vede k udržitelnému rozvoji (mohou být realizovány projekty financované částečně z dotací EU, možné pro MŠ i ZŠ).	O	X			X
• Zajištění školních psychologů na školách vč. finančního zajištění ze strany státu / HMP.	O	X			X
• Další finanční podpora a rozvoj školských asistentů ve školním prostředí ze strany státu / HMP.	O	X			X
HROZBY (THREATS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Nedostatek pedagogických pracovníků v důsledku dlouhodobého systémového podfinancování.	O				X
• Zvyšující se počet dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.	O				X
• Podhodnocení práce asistentů pedagoga, jejich nedostatek.	O	X			
• Stárnutí pedagogických pracovníků na území HMP.	O				X
• Nízká finanční podpora do obnovy IT techniky na školách v ČR.	O	X			
• Změna RVP neodpovídající potřebám rozvoje dětí / mládeže žijících v Praze 1.	O				X
• Odchod univerzit nebo významných vědeckých institucí z HMP.	O				X

3.11 TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU

Trávení volného času je z pohledu dalšího rozvoje a potřeb obyvatel MČ Prahy 1 velmi důležitou oblastí. Nejedná se o mimořádný jev, ale o skutečnost příznačnou pro většinu samospráv. Možnosti a nabídky, jak trávit volný čas, jsou pro lidi žijící ve městech stále důležitějšími oblastmi mimopracovního života a téma má přesah do řady dalších oblastí života každého jedince žijícího ve městě.

Na území hl. m. Prahy existují webové platformy Praha volnočasová a Praha sportovní, které se snaží o agregaci informací a dat z těchto oblastí.

MČ Praha 1 nemá zpracovaný žádný rozvojový dokument, který by řešil oblast trávení volného času. Dlouhodobě jsou však uvnitř ÚMČ nastaveny procesy k řešení právě této oblasti.

3.11.1 TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU NA ÚZEMÍ MČ PRAHA 1

Trávení volného času je široká oblast služeb, aktivit a aktérů. Mimo kultury / umění a sportu, kterým jsou věnovány samostatné podkapitoly (viz níže), lze do této oblasti zařadit jakékoli další možnosti aktivního trávení volného času.

Poznámka: Některá témata, která mohou mít k této oblasti vztah, jsou obsažena v jiných kapitolách tohoto dokumentu (to se týká např. veřejného prostoru, zeleně, školství / vzdělávání, sociální oblasti apod.).

V oblasti trávení volného času a nabídky volnočasových aktivit existují na území Prahy 1 tyto významní aktéři:

- Středisko volného času Jednička (Detašované pracoviště DDM Praha 4) v Truhlářské ulici.
- Školská zařízení MČ Praha 1, která nabízejí různé možnosti trávení volného času (od sportovních a pohybových aktivit po specificky zaměřené kroužky na různorodá společenská témata).
- Další zájmové organizace, které nabízejí možnosti trávení volného času široké veřejnosti nebo vybraným věkovým skupinám. Jde například o následující subjekt:
 - Společenské středisko VIA (přenecháno MČ Praha 1 Sboru dobrovolných hasičů k užívání)

3.11.1.1 PARKY A ZELENÉ PLOCHY

Na území MČ Praha 1 se nachází několik parků a zelených ploch, které je možné využívat k trávení volného času, odpočinku. Rozsahem je tato oblast bohatší na levém břehu Vltavy na území MČ Praha 1. (Detailněji viz kapitola věnující se životnímu prostředí.)

3.11.1.2 NÁPLAVKY

Náplavky jsou fenoménem souvisejícím především s územím MČ Praha 1. Staly se neodmyslitelnou součástí místního prostředí. Na území MČ Praha 1 se dnes nachází následující náplavky:¹⁵²

- Dvořákovo nábřeží: Je dnes především využívána jako přístaviště osobních lodí, které nabízejí vyhlídkové a linkové plavby převážně pro návštěvníky města.
- Nábřeží Ludvíka Svobody: Návštěvníkům k dispozici stezka pro pěší a cyklisty. Na prostor nábřeží Ludvíka Svobody dále navazuje městský park Lannova.
- Rašínovo nábřeží: Z pohledu využití jde o nejatraktivnější a nejvyužívanější prostor. Na náplavce jsou pravidelné farmářské trhy a řada míst ke společenskému a kulturnímu vyžití (ať již na břehu nebo na lodích). Výraznou dominantou jsou také velká kruhová okna.
- Masarykovo nábřeží: Nejde o klasickou náplavku jako jsou např. ty na Dvořákově nábřeží nebo Rašínově nábřeží. Výraznou dominantu zde tvoří Žofín a objekt paláce Mánes a rovněž lodě poskytující restaurační a ubytovací zařízení.

Správu pražských náplavek na území MČ Prahy 1 má na starosti Trade Centre Praha, a.s. přes hl. m. Prahu.

¹⁵² Zdroj: Pražské náplavky (2022), odkaz [zde](#)

Náplavky jsou využívány a slouží pro všechny obyvatele hl. m. Prahy i její návštěvníky. Ačkoli mají veskrze pozitivní charakter (a některé i další potenciál k rozvoji a využití), jsou s nimi částečně spojeny i negativní jevy, které souvisí především s konzumací alkoholu, nepořádkem, hlukem v nočních hodinách apod.

Poznámka: MČ Praha 1 se podařilo prosadit do nově připravované vyhlášky, aby některé části náplavek byly v jasně vymezené večerní časy místem, kde se nesmí pít na veřejnosti alkohol. Vyhláška však zatím není (06/2022) schválena.

3.11.1.3 DĚTSKÁ HŘIŠTĚ

Tyto prostory jsou primárně určeny pro rodiče s dětmi.

Hl. m. Praha má Program podpory využití volného času dětí a mládeže na rok 2022, který je zaměřen na vybranou část obyvatel (děti a mládež). Na území MČ Praha 1 se v její správě nachází 10 dětských hřišť. Správu zajišťuje ÚMČ Praha 1. Hřiště jsou každé čtvrtletí kontrolována znalcem. Každý rok je měněn písek – s certifikátem, a prováděna průběžná oprava zjištěných závad. Dle volných finančních prostředků jsou herní prvky postupně opravovány či jsou měněny povrchy (zejména lanové sítě a desky).

- Františkánská zahrada, parcela č. 665 k.ú., Nové Město, Praha 1
- Vrchlického sady, parcela č. 2318/14 k.ú., Nové Město, Praha 1
- Lannova, parcela č. 2360/3 k.ú., Nové Město, Praha 1
- Slovanský ostrov, parcela č. 2407 k.ú. Nové Město, Praha 1
- Za Haštalem, parcela č. 862/1 k.ú., Staré Město, Praha 1
- Střelecký ostrov, parcela č. 274 k.ú., Staré Město, Praha 1
- Na Kampě, parcela č. 780/4 k.ú. Malá Strana, Praha 1
- Pod Karlovým mostem, parcela č. 744/1 k.ú. Malá Strana, Praha 1
- Vojanovy sady, parcela č. 137/2 k.ú. Malá Strana, Praha 1
- Klárov, parcela č. 702/1 k.ú. Malá Strana, Praha 1

Poznámka: V r. 2022 je v plánu rekonstrukce DH Kampa a DH Za Haštalem. V dalších letech se plánuje celková rekonstrukce DH Vlašská.

3.11.1.4 AKTIVITY MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHA 1

Městská část přímo pořádá nebo podporuje několik velkých akcí na jejím území:

- Malostranské masopustní veselí
- Čarodějnice
- Rozsvěcení vánočního stromu a Mikulášská na Kampě
- Spolkový den
- Den seniorů
- Plavby seniorů na parníku,
- Cyklus Pohodové melodie pro starší a pokročilé, rozsvěcení vánočních stromů

V oblasti sportu dále MČ Praha 1 pořádá např. nohejbalové a bowlingové turnaje, plavání v Tyršově domě, příměstský tábor "Táboráček", Memoriál Alfréda Nikodéma, ad.

Od r. 2010 probíhá i na území MČ Praha 1 aktivita Poznej svého souseda. V jejím rámci probíhají celoročně akce lokálního charakteru v jednotlivých čtvrtích MČ Praha 1:

- V r. 2019 proběhlo 18 akcí
- V r. 2020 proběhlo 20 akcí
- V r. 2021 proběhlo 21 akcí

MČ Praha 1 je rovněž aktivní v oblasti řešení jubileí, vítání občánků apod. společenských aktivit pro vybrané skupiny veřejnosti.

3.11.2 KULTURA A UMĚNÍ

Na úrovni hl. m. Prahy je zpracována koncepce kulturní politiky z r. 2010. Pod vedením Kreativní Prahy je nově připravována nová kulturní politika hlavního města Prahy pro roky 2022-2030, která byla představena v dubnu 2022 (v témže měsíci byla schválena radou HMP).¹⁵³ Významným bodem celé přípravy je skutečnost, že MČ Praha 1 jako místo se sídlem velkého množství kulturních a uměleckých institucí nebyla k tvorbě koncepce přizvána, ani nebyla zapojena do připomínkového řízení.

Nová kulturní politika definuje několik klíčových oblastí:

- Praha sjednocená (spolupráce napříč kulturní obcí; budování partnerství s městskými částmi; propojování spolupráce mezi městskými organizacemi v oblasti kultury; podpora kultury, umění a kreativních profesí ve školní docházce).
- Praha uvědomělá (sběr a práce s daty v oblasti kultury – znalost, mapování aktérů apod.; podporování mezinárodní spolupráce; provádění evaluaci městských nezávislých organizací; aktualizace pražského dotačního systému).
- Praha inspirativní (podpora excelentních kulturních počinů s přesahy za hranice Prahy a ČR; podporování infrastruktury ke kulturním účelům; aktualizování dotačního systému; kultivování centra města jako kulturní čtvrti; řešení vazby mezi kulturním dědictvím a současným uměním).
- Praha prosperující (podpora, rozvoj, propagace kreativních odvětví; budování a posilování vztahů v kreativních odvětvích; posilování flexibility vzdělávacího systému a zvýšení kompetencí umělců a kreativní pro uplatnění na trhu práce).
- Praha komunitní (podporování rozvoje kultury a komunit v městských částech; podporování rozvoje infrastruktury v městských částech do celoměstské sítě kulturních komunitních služeb – např. knihovny apod.; podporování kulturních a komunitních akcí ve veřejném prostoru; podporování aktérů z nezřizované kultury; rozvoj potenciálu rozmanitosti a multietnicity).

K MČ Praha 1 tak mají přímý vztah některé zamýšlené směry (další mohou a budou mít dopad sekundárně). Jde zejména o oblast spolupráce HMP s městskými částmi a dalšími aktéry, kultivace centra města jako kulturní čtvrti,¹⁵⁴ podpora kulturních komunit v městských částech, podpora infrastruktury v městských částech se zapojením do celoměstské sítě kulturních komunitních služeb.

MČ Praha 1 nemá přímo zpracovaný strategický dokument týkající se rozvoje kultury.

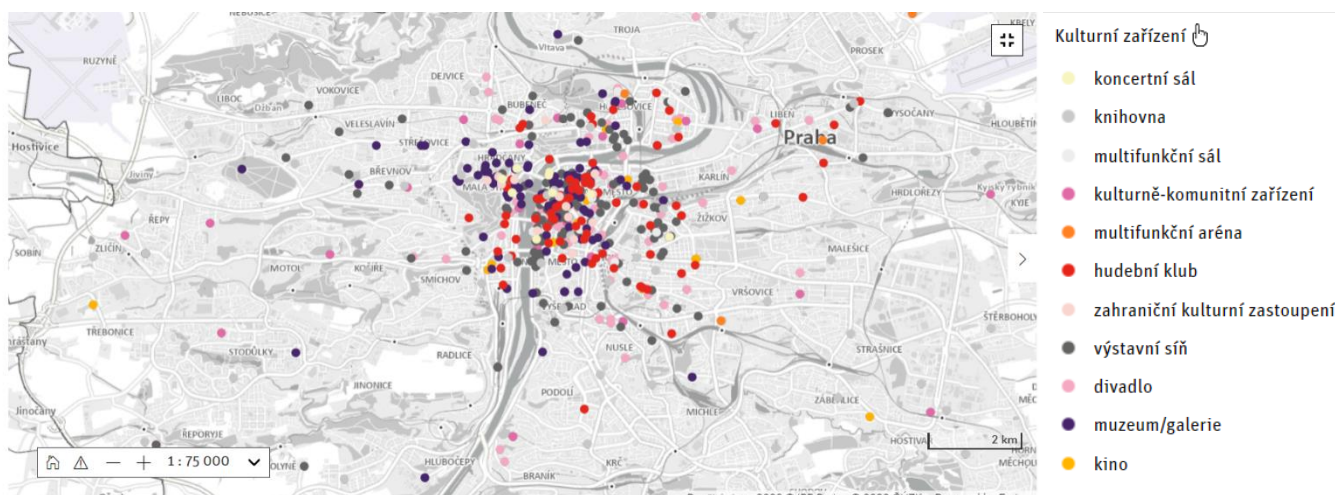
Pro MČ Praha 1 je typické, že je sídlem velkého množství kulturních a uměleckých institucí. Jde o přirozený jev centra metropole). MČ Praha 1 nemá sama přímo zmapovaná všechna kulturní a umělecká zařízení na svém území, ale k r. 2018 jich IPR evidoval ve svém součtu cca 186 (v r. 2022 začala probíhat aktualizace těchto čísel, která není doposavad k dispozici).

- Pro území MČ Praha 1 je příznačným jevem převažující komerční kultura než alternativní, která je spíše okrajová.

Koncentraci kulturně uměleckých institucí na území MČ Prahy 1 dokládá i níže přiložená mapa.

¹⁵³ Dokument je k dispozici [zde](#).

¹⁵⁴ Přímá citace z kulturní politiky 2022 – 2030: „Centrum města by mělo odrážet význam kultury ve městě. Praha bude podporovat záměry, které zviditelňují a zhmotňují kulturu a kreativitu ve veřejném prostoru. Praha bude hledat cesty, jak aktivně pracovat s kultivací nabídky v parteru, která se prezentuje návštěvníkům (ale i místním obyvatelům) a utváří obraz města. Praha bude pokračovat v úsilí zbavovat se vizuálního smogu.“

Obrázek 49: Kulturní zařízení na území MČ Praha 1

Zdroj: IPR (2022), odkaz [zde](#)

Samotná kulturní politika MČ Praha 1 je z velké části založena na podpoře kulturně umělecké komunity přes dotační systém. Výhodou je, že MČ Praha 1 zavedla možnost podávání žádostí elektronicky. Přes tyto dotační tituly probíhá snaha o podporu místní/komunitní kultury.

- Role MČ Prahy 1 v ovlivňování kultury a umění na vlastním tak je a bude z výrazné části partnerská, spolupracující vůči dalším subjektům – HMP (a jeho organizace), státní instituce nebo soukromé subjekty. Přímé ovlivňování kultury a umění se tak děje primárně přes dotační politiku vůči místním komunitám.
- Dlouhodobým tématem k řešení je spolupráce s HMP a koordinace/spolupráce v podobě zapojování MČ Praha 1 (ale i dalších částí) do koncepčního řešení kulturní/umělecké politiky na úrovni celého hl. m. Prahy např. s ohledem na podporu kulturní/umělecké turistiky, která v Praze dnes příliš není. V tomto směru bude záležet na naplňování nové pražské kulturní politiky, která ze strany HMP jasně deklaruje důležitou roli městských částí v některých oblastech rozvoje kultury a umění.
- Ne zcela rozvinutá je rovněž podpora mezinárodní kooperace umělců (mělo by řešit především hl. m. Praha, ale ve spolupráci s městskými částmi).
- Na úrovni celého Hl. m. Prahy chybí vyšší podpora kulturního turismu. Právě struktura turistů má významný dopad na centrální městskou část (téma má navíc dopad i do oblastí bezpečnosti ad. oblastí života městské části). Posilování kulturního turismu by mohlo snižovat negativní dopady současné skladby turistů.

Poznámka: Detailněji viz [kapitola věnována cestovnímu ruchu](#).

Přímo pod MČ Praha 1 spadá:

- Galerie 1 v ulici V Jámě. (V průběhu r. 2022 bude vybírán vystavovatel na r. 2023. Výběr provede odborná komise.)
- Malostranská beseda na Malostranském náměstí. (Budova je v majetku MČ Praha 1 a je v dlouhodobém pronájmu firmě Malostranská beseda, a.s.; MČ Praha 1 má zřízenou Programovou radu Malostranské besedy, která řeší programový obsah v Malostranské besedě dle uzavřené smlouvy s nájemní firmou; MČ Praha 1 rovněž přispívá Malostranské besedě a.s. formou dotačního řízení nebo spoluúčasti na aktivitě nebo kulturní akci, které pořádá).

Přes tyto dvě organizace může (částečně) MČ Praha 1 přímo ovlivňovat vlastní pojetí kultury a umění na svém území.

Na MČ Praha 1 dopadá výrazně i tzv. pouliční umění. V r. 2019 byla hl. m. Prahou přijata vyhláška o omezení tzv. buskingu, která tuto oblast více reguluje a specifikuje povolené/nepovolené možnosti. Pouliční umění však v hl. m. Praze nemá dlouhodobě příliš koncepční řešení. Pro MČ Praha 1 může již o zajímavé téma včetně podpory živého umění nebo využití veřejného prostoru k umění. Vše s cílem nikoli oslovení turistů, ale pro residenty a místní komunity.

3.11.3 SPORT

Hl. m. Praha má zpracovaný Plán rozvoje sportu v Praze do r. 2032. V prostředí MČ je podpora sportu zajištěna stejně jako u kultury přes dotační systém. Přesto je ale používání většiny hřišť v současné době pro veřejnost zpoplatněno, což je především pro děti a mládež problémové.

Sama MČ Praha 1 má ve správě 3 multifunkční hřiště, která jsou veřejně přístupná. Rovněž je v projektové přípravě hřiště ve Vlašské ulici (ze strany RMČ MČ Praha 1 byl schválen v r. 2022 projekt).

Veřejné hřiště Na Františku:

- Zpoplatněno.
- Za účelem provozování těchto areálů kvalifikovaným personálem je sjednaná smlouva o nájmu sportovního areálu se soukromou firmou.
- Areál je tvořen především 2 víceúčelovými hřišti s umělým povrchem, pískovištěm, běžeckou drahou, minigolfem a 2 horolezeckými stěnami. V letním období je menší z hřišť využíváno ke hraní kolektivních sportů, jako je házená nebo basketbal. Na větším hřišti je možné provozovat především futsal nebo hokejbal. Pro zimní období je toto hřiště vybaveno účinným chladicím systémem, který umožňuje vytvořit umělou ledovou plochu. Ta slouží jak pro veřejné bruslení, tak i pro komerční účely (hokej, sportovní akce na ledě).

Obrázek 50: Veřejné hřiště Na Františku

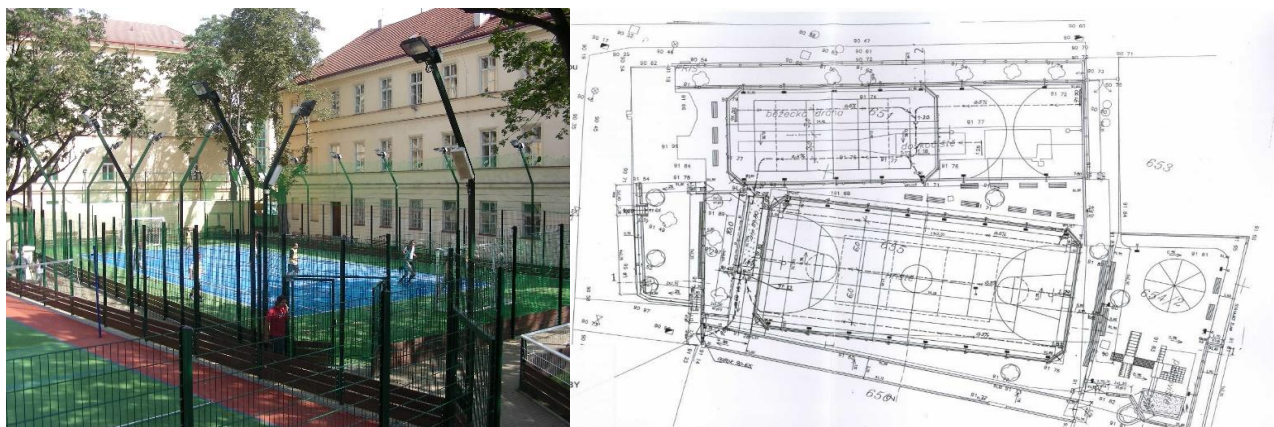

Zdroj: Kudy z nudy, obrázek č. 1. ÚMČ Praha 1, obrázek č. 2 (2022)

Veřejné hřiště Masná

- Zpoplatněno.
- Za účelem provozování těchto areálů kvalifikovaným personálem je sjednaná smlouva o nájmu sportovního areálu se soukromou firmou.
- Tento areál disponuje 2 víceúčelovými hřišti s umělým povrchem, využití je především pro týmové sporty (fotbal, basketbal, nohejbal, volejbal) či sporty individuální (tenis, badminton). V zimním období je na větším hřišti vybudována přetlaková hala s vyhříváním, která slouží především pro hraní futsalu a tenisu.
- V areálu je za dělicí stěnou možné využívat moderní dětské hřiště, které navštěvují především děti předškolního věku. Součástí provozního objektu jsou oddělené šatny se sociálním zařízením a sprchou.

Obrázek 51: Veřejné hřiště Masná

Zdroj: ÚMČ Praha 1 (2022)

Veřejné hřiště v ulici Lannova

- Bezplatné.
- Komplex hřiště a parku v oploceném areálu je rozděleno na čtyři části.
- Na prvním jsou herní prvky určené dětem od 2 do 6 let. Na druhém hřišti jsou herní prvky určené pro děti od 6 do 12 let. Třetí hřiště je určené pro míčové hry s možností zapůjčení sportovních potřeb. Všechna hřiště mají umělý povrch a jejich využití je zcela zdarma. Čtvrtým místem je parková plocha.

Obrázek 52: Veřejné hřiště Lannova

Zdroj: StavbaWeb (2022)

Na území MČ Praha 1 se dále nacházejí 4 prostory s bazény:

- Tyršův dům (vlastník Česká obec sokolská)
- Lázně AXA (soukromý vlastník)
- Sportcentru YMCA (soukromý vlastník)
- Sport klubu U DIVADLA (soukromý vlastník)

V zimních měsících je na území MČ Praha 1 zřízeno několik zimních kluzišť:

- Střelák – kluziště na Střeleckém ostrově (provozuje MČ Praha 1 a Malostranská beseda, a.s.)
- Kluziště na Ovocném trhu (soukromý provozovatel)
- Kluziště Na Františku (soukromý provozovatel)

V prostředí MČ Praha 1 je dále vysoké množství spolků, které jsou zaměřené na oblast sportu a trávení volného času.

Tabulka 67: Seznam spolků v oblasti sportu a trávení volného času na území MČ Prahy 1

Název	Adresa	Internetové stránky
I. český šermířský klub Riegel	Lazarská 15/7	riegel.militaria.cz
Česká obec sokolská	Újezd 450/40	www.sokol.eu
Dělej co tě baví	Újezd 450/40	www.delejcotebavi.com
Spolek Sport4active	Jakubská 676/3	www.sport4active.cz
Sportovní klub Hradčany	Diskařská 294/1	www.skhradcany.cz
Sportovní klub Start	Střelecký ostrov 336	www.skstart.com
Squash Haštal Praha 1	Haštalská 731/20	www.squash-hastal.cz
Tenisová škola Tallent	Opatovická 160/18	www.tallent.cz
TJ Sokol Praha Čertovka	Újezd 450/40	sokolcertovka.cz
TJ Sokol Praha Malá Strana	U lanové dráhy 609/3	www.sokolmalastrana.cz
TJ Sokol Praha Staré Město	5. května 1044/30	sokolstare mesto.websnadno.cz
Ultra Ant	Týnská 622/17	www.tynskastena.cz
Yoga Federation of Europe	Žitná 657/13	yoga-federation.eu/cz

Zdroj: ÚMČ (2022)

3.11.4 NÁZOR VEŘEJNOSTI

3.11.4.1 FACILITAČNÍ WORKSHOPY

Obrázek 53: Matice témat z facilitační workshopů s veřejností – Trávení volného času

		Malá Strana			Petrín			Vojtěšská čtvrt			Josefov			Václavské nám.		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
														x		
Trávení volného času	Kultura a umění													x		
	Místa k odpočinku a trávení volného času					x				x	x				x	x
	Jiné možnosti trávení VČ					x		x		x						
		Hlavní nádraží			Hradčany			Petrská čtvrt			Havelská čtvrt			Betlémská čtvrt		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
	Kultura a umění	x						x		x	x			x		
	Místa k odpočinku a trávení volného času	x	x													
	Jiné možnosti trávení VČ															

Oblast kultury a umění byla v 5 lokalitách zmíněna jako silná stránka MČ Praha 1. Konkrétně se tato tvrzení opírala většinou o velkou nabídku a rozsah kulturně/uměleckých subjektů a obecně akcí a aktivit na území MČ Praha 1 a s tím spojený velký výběr tohoto typu vyžití pro obyvatele MČ Praha 1.

Výraznější kritické hlasy se objevily v souvislosti s menším počtem míst a možností pro trávení odpočinku nebo trávení volného času s dětmi (týkalo se např. oblasti Petřína nebo Václavského náměstí). Celkem ve 3 lokalitách. Kritika byla namířena především na počet dětských hřišť. Potenciál je naopak viděn v možném rozšíření volnočasového vyžití typu kluziště (nešlo ovšem o systémový jev, ale o názor z jedné lokality) nebo využití řeky Vltavy.

3.11.4.2 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Tato kapitola nemá za cíl provést detailní a odbornou interpretaci realizovaného sociologického průzkumu v rámci projektu Praha 1 pohledem občanů. Ta byla provedena dodavatelskou firmou PAQ Research, která výzkum pro MČ Praha 1 zpracovávala a její zpráva tvoří samostatný výstup, který bude veřejnosti k dispozici.

Zpracovatel Strategie ze závěrečné zprávy sociologického výzkumu částečně čerpá informace a interpretace, které jsou z jeho pohledu relevantní pro danou kapitolu této Strategie.

Cílem této kapitoly je převzít interpretace týkající se dané kapitoly a pomoci tak s kontextualizací a dokreslením řešení oblasti i ze strany občanů. Níže uvedené údaje jsou převzaty od zpracovatele PAQ Research a nejsou již dále interpretovány.

3.11.4.2.1 HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ ZE SOCIOLOGICKÉHO ŠETŘENÍ TÝKAJÍCÍ SE OBLASTI ÚZEMNÍHO ROZVOJE A VEŘEJNÉHO PROSTORU¹⁵⁵

Poznámka M.C. TRITON: Téma nebylo takto samostatně řešeno a je součástí jiných pod-témat. Proto Jsou níže uvedeny pouze dílčí věci. Téma bylo v dotazníkovém šetření navíc řešeno velmi okrajově.

Ve vztahu k tématu vyplynuly k tématu následující zjištění, která mají navíc vazbu ke komunitnímu životu:

- Pro Prahu 1 je příslušnost v komunitách výraznější než ve zbytku Prahy. Náboženské komunity se v Praze 1 účastní třikrát více respondentů než ve zbytku Prahy (6 % vs 2,2 %) a dvojnásobek je štamgastů hospod, sousedských spolků a členů občanských organizací či politických spolků. Rozdíly jsou výrazné i proti dalším centrálním částem Prahy (2, 3, 6, 7). Jedinou výjimkou jsou sport, hudba a další zájmové činnosti – účast v komunitách kolem nich se napříč Prahou neliší.
- Zajímavé postavení mají „Alternativně a kulturně zaměřené kavárny a kluby“ – u nich je také mírně častěji pociťovaný nedostatek (16 %) než přehlacení (7 %). Část obyvatel je vnímá jako komunitní, avšak nedostatečný typ podniku.

¹⁵⁵ Zdroj všech níže uvedených informací: Výzvy a kvalita života očima obyvatel, zpracovatel PAQ Research.

3.11.5 TRENDY V OBLASTI TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU

Trendy vycházejí ze stávajících směrů, kterými se vydávají některá města v Evropě. Definovaný trend automaticky neznamená, že je možné ho využít pro potřeby MČ Praha 1. Lze je však brát jako inspiraci.

Trend	Popis
Umění jako součást života města	✓ Podpora kreativního umění ✓ Umění ve veřejném prostoru ✓ Podpora živé kultury ✓ Podpora alternativního (nekomerčního) umění a kultury ✓ Kultura a umění spojené s místními komunitami ✓ Veřejný prostor je řešen multioborovými týmy ✓ Kreativní vzdělávání
Trávení volného času	✓ Stále rostoucí zájem o aktivní trávení volného času ze strany obyvatel měst – široká nabídka a možnosti kulturního i sportovního vyžití je to, co lidi na životě ve městě baví ✓ Prvky pro aktivní trávení volného času ve veřejném prostoru a s tím související budování infrastruktury ✓ Pohyb jako součást zdravého životního stylu ✓ Propojování místních komunit a podpora místních podnikatelů v oblasti trávení volného času ✓ Důraz na to mít informace o možnostech trávení volného času na jednom místě ✓ Fundraising, crowdsourcing, crowdfunding

3.11.6 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Trávení volného času je na území MČ Praha 1 do určité míry spojeno s místními komunitami nebo spolky. Toto tvrzení potvrzuje jak provedené sociologické šetření, tak vlastní analytické šetření, kdy se potvrzuje silná role spolků např. v oblasti sportu nebo akce Poznej svého souseda.

Na území MČ Praha 1 je velké množství kulturních a uměleckých institucí a celkově nabídek tohoto typu vyžití. To bylo hodnoceno pozitivně i na některých facilitačních workshopech. Tento jev sebou samozřejmě přináší i negativní aspekty související se spádovostí centra města pro další obyvatele hl. m. Prahy nebo z jiných koutů republiky. To pak může mít dopad na intenzitu doprava, počet lidí v ulicích, dopad na čistotu, bezpečnost ad. jevy, které přímo ovlivňují život v lokalitě a udržitelný život v ní.

Pro MČ Praha 1 může být zajímavým tématem zmapování stakeholderů v této oblasti a dlouhodobá komunikace/spolupráce s nimi na vybraných akcích a aktivitách v prostředí městské části. Potenciál se rovněž nabízí ve spolupráci s místními podnikateli a jejich podpoře trávení volného času (kultura, sport ad.). Obecně posilování komunit a jejich zapojování do trávení volného času, kultury a umění, ale i sportu jsou potenciálně vhodná témata k posilování udržitelnosti jak v pilíři sociálně-politickém, tak v lidském.

Dlouhodobým problémem je horší spolupráce s HMP, kdy zejména systémové záležitosti, které můžou souviset s posílením kulturního turismu, nejsou s městskou částí konzultovány a ta k nim není přibrána jako relevantní partner, ač by na ní měly změny v oblasti turismu de facto největší dopad.

MČ Praha 1 má uchopenou a transparentní dotační politiku v oblasti kultury. Jedná se o jeden z hlavních nástrojů podpory kultury a umění v prostředí MČ Prahy 1, který má MČ Praha 1 přímo ve své gesci a plně pod kontrolou procesně i finančně.

Tématem k řešení je rovněž ve spolupráci s hl. m. Prahou uchopit koncepčněji téma živé kultury a pouličního umění. Cílit a zapojovat místní obyvatele a komunity, nikoli cílit primárně a pouze na turisty jako součást cestovního ruchu. Tento prvek může přispět ke zlepšení udržitelnosti života pro místní obyvatele. K řešení je rovněž rozvoj alternativní kultury a umění např. v prostorách MČ Praha 1 nebo motivovat k této věci pronajímatele nebytových prostor.

MČ Praha 1 má vzhledem ke své centrální části celkem velké limity k možnosti budování nových hřišť, sportovních plácků nebo míst pro aktivní trávení volného času (např. dnes poměrně populární workoutová hřiště atd.). Tato věc byla vnímána jako slabina i ze strany některých účastníků facilitačních workshopů.

Za pozitivní skutečnost lze vnímat aktuální stav správy dětských hřišť nebo veřejných hřišť ve správě MČ Praha 1, ačkoli jejich počet nelze považovat za vysoký. Mělo by jít o dlouhodobou prioritu, která má za cíl zlepšovat život a možnosti trávení volného času v lokalitě pro různé věkové skupiny.

Na území MČ Praha 1 se k trávení volného času nacházejí parky a zelené plochy (blíže specifikováno v samostatné kapitole). Dlouhodobým tématem je v těchto prostorech zajištění vhodného zázemí (WC atd.), ačkoli i zde je patrná postupná snaha věc řešit. Navíc je nutné brát v potaz, že řadu těchto prostor nemá ve správě MČ, ale HMP.

Významným fenoménem jsou náplavky. Většina pražských náplavek je na území MČ Praha 1 a ačkoli nejsou v její správě, výrazně mohou ovlivňovat život v dané lokalitě, ať již pozitivně či negativně. Za pozitivní je možné považovat, že došlo k úpravě náplavky na Rašínově nábřeží, která působí zajímavě vizuálně (díky velkým sklům v tzv. kobkách). Rovněž jde o místo konání farmářských trhů a různých ad hoc akcí, což pomáhá posilovat život v lokalitě. Negativním jevem pak ale může být velké množství lidí v lokalitě, hluk, nutnost řešit bezpečnost (např. v dopravě) nebo sladování potkávání se pěší – cyklistů – automobilů. Za problémové lze též považovat možné negativní dopady větší koncentrace lidí pod vlivem alkoholu hl. ve večerních hodinách. (Tuto věc se snaží MČ Praha 1 řešit prosazením zákazu pití alkoholu na veřejnosti i na vybraných částech náplavek.)

3.11.7 SWOT ANALÝZA – TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU

SWOT analýza je zhodnocení silných stránek (*Strengths*), slabých stránek (*Weaknesses*), příležitostí (*Opportunities*), hrozeb (*Threats*):

- Silné a slabé stránky jsou interního charakteru, tj. mají původ v prostředí / území Prahy 1.
- Příležitosti a hroby jsou externího charakteru, tj. mají původ vně území / prostředí Prahy 1.

U každého tvrzení je uveden zdroj:

- Objektivní (O) = analýza, zjištění zpracovatele a řešitelského týmu zadavatele.
- Subjektivní (S) = podněty, názor z facilitačních workshopů nebo kvantitativního dotazníkového šetření.

U každého tvrzení je dále uvedeno, kterého pilíře udržitelnosti se týká (ekonomický; environmentální; lidský; sociálně-politický).

SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• V rámci iniciativy Poznej svého souseda realizace akcí v jednotlivých čtvrtích MČ Praha 1.	S / O			X	X
• Pořádání nebo podpora/spoluúčast vysokého množství akcí ze strany MČ Praha 1.	S / O				X
• Elektronizace podávání žádosti o dotace na kulturní aktivity.	O				X
• Vlastnictví Galerie 1 a Malostranské besedy.	O				X
• Prosazení části některých náplavek jako místa, kde se nemůže pít na veřejnosti alkohol v určené časy.	O		X	X	X

• Vysoký počet spolků v oblasti sportu a trávení volného času.	O				X
• Nabídka míst k trávení volného času v podobě parků a zelených ploch na území MČ.	S / O			X	
• Správa a průběžná údržba dětských hřišť včetně jejich celkové rekonstrukce (v r. 2022 celková rekonstrukce 2 dětských hřišť).	O				X
• Vlastnictví několika moderních multifunkčních hřišť.	O				X
• Příprava nového hřiště ve Vlašské ulici.	O			X	X
• Vysoký počet kulturních a uměleckých institucí na území MČ Prahy 1 a vysoký výběr pro obyvatele MČ Prahy 1.	S / O				X
SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Chybí spolupráce se soukromými sektorem a zatím nenaplněný potenciál spolupráce se stakeholdery.	O				X
• MČ nebyla zapojena do přípravy nové kulturní politiky na úrovni HMP.	O				X
• Omezená role MČ Praha 1 v rozhodování o směřování kultury na vlastním území (kompetence spadající pod HMP; státní nebo soukromé organizace apod.).	O				X
• Limity v podobě zástavby k tvorbě nových hřišť a lokalit k trávení volného času.	O		X		
• Zpoplatnění většiny sportovních hřišť.	O	X			X
• Vandalismus a nepořádek v místech k trávení volného času.	S / O			X	
PŘÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Vytvoření ucelené kulturní politiky na území celého hl. m. Prahy zaměřené i na turismus se zohledněním potřeb MČ Praha 1.	O				X
• Naplňování oblastí z nové kulturní politiky HMP do r. 2030, které deklarují zapojení a spolupráci s městskými částmi v Praze.	O				X
• Aktivita developerů směrem k využití jimi vlastněných k území k využití trávení volného času.	O	X			X
• Příliv nových kulturních institucí na území MČ Praha 1.	O				X
• Koncepční řešení buskingu ze strany hl. m. Prahy.	O				X
• Koncepční řešení umění ve veřejném prostoru ve spolupráci HMP a městských částí.	O				X

HROZBY (THREATS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
Pokračující trend zájmu pořádat akce ze strany volnočasových organizací zejména v centru města vedoucí k přetížení centrální části a souvisejících dopadů na život obyvatel.	O			X	X
Nízká úroveň spolupráce a komunikace ze strany HMP a MHMP v oblasti řešení kultury a umění.	O				X
Tlak developerů a zájmových skupin využít okolí řeky (pražské náplavky) k zásahům, které by nenávratně změnilly ráz prostředí.	S / O		X		
Koncentrace lidí z jiných MČ nebo regionů v ČR stahujících se do centra města za kulturou, uměním a trávením volného času.	S / O		X	X	
Zaměření kulturních, uměleckých institucí na jeden druh "zábavy".	O				X

3.12 CESTOVNÍ RUCH / TURISMUS

Hlavní město Praha je nejvýznamnější a nejrozsáhlejší městskou památkovou rezervací v České republice. Historické jádro Prahy je od roku 1992 součástí Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Obecně je Praha kvůli svým historickým památkám a kulturnímu zázemí nejnavštěvovanějším městem v republice.

Na území MČ Praha 1 se nacházejí téměř všechny významné pražské cíle turistů, zahraničních i tuzemských. Mezi ně patří především Pražský hrad, Staroměstské náměstí se světoznámým orlojem, Malá Strana, Karlův most či židovská čtvrť Josefov. Centrální městská část je proslulá svými vánočními trhy (především na Staroměstském a Václavském náměstí) a tak nejen v období adventu je hojně navštěvována tuzemskými i zahraničními turisty. Je také správním centrem České republiky – své sídlo zde mají prezident, parlament i vláda.

Cestovní ruch může přímo či nepřímo přispívat ke všem *Cílům udržitelného rozvoje*: představuje 10 % světového HDP, 30 % exportu služeb a 1 z 10 pracovních míst na světě¹⁵⁶. Hlavní město Praha generuje více než 60 % HDP vyprodukovaného v rámci cestovního ruchu České republiky.¹⁵⁷ Podíl na zaměstnanosti v cestovním ruchu činí v rámci hlavního města téměř 26 %.¹⁵⁸

Obecně udržitelná turistika sleduje tři hlavní zájmy:

1. optimálně využívat zdroje životního prostředí a pomáhat chránit přírodní dědictví a biologickou rozmanitost
2. respektovat sociokulturní autenticitu navštěvovaných zemí a přispívat k porozumění a toleranci
3. poskytovat ekonomické výhody všem zúčastněným, včetně příležitostí k výdělku pro místní a přispívat tak ke zmírnění chudoby.¹⁵⁹

Udržitelná turistika v praxi cílí především na udržitelnou dopravu a na ubytování. Bez dopravy nelze cestovat, zároveň však jde o jednu z nejméně ekologických součástí cestování. Minimalizovat negativní dopady dopravy během cestování lze několika způsoby: využíváním místní hromadné dopravy, na kratší vzdálenosti se dopravovat na kole a pěšky a na delší vzdálenosti využívat vlakovou a autobusovou dopravu. Městská část tak může cílit především na edukaci turistů ve využívání služeb pražské hromadné integrované dopravy či podporovat cykloturistiku. I v oblasti ubytování lze podnikat různé kroky v rámci udržitelnosti a podpory šetrného cestovního ruchu. V ubytovacích zařízeních lze využívat obnovitelných zdrojů energie, snižovat objem odpadů a šetrněji zacházet s pitnou vodou. Provozovatelé mohou dbát na typ čistících prostředků a kosmetiky, která je používána, hosté si mohou sami zvolit, jak často je potřeba, aby bylo měněno jejich ložní prádlo a ručníky. Certifikovaným ekologickým hotelem v Praze je například Hotel Adalbert na pražském Břevnově.

Dopady cestovního ruchu na socio-kulturní prostředí bývají méně nápadné než jeho vliv na přírodní prostředí a bývají tak často podceňovány. Z analýz posledních let jasně vyplývá, že například typ cestování spojený s využíváním krátkodobých ubytování (například zprostředkovatele Airbnb) má právě výrazný negativní dopad na socio-kulturní prostředí daného místa. S tím může být dále spojený i problém gentrifikace, neboť krátkodobé pronájmy určené pro turisty mají významný podnikatelský potenciál, a tak dochází k nakupování nemovitostí již s tímto záměrem.

Je velmi náročné stanovit a aplikovat koncept únosné kapacity cestovního ruchu (současně působí na destinaci i na globální prostředí mnoho dalších lidských aktivit a je tak velmi obtížné oddělit vlivy cestovního ruchu od dalších vlivů).¹⁶⁰ Zároveň se však zahraniční metropole a potažmo i pomalu hl. m. Praha zabývají otázkou únosné kapacity turistů, snaží se zamezovat vytlačování obyvatel z center (k čemu dochází právě v důsledku negativních faktorů spojených s turismem) a vytvářet nové koncepty cestovního ruchu, které by oslovili jiný typ turistů.

V říjnu 2020 byla schválena Koncepce příjezdového cestovního ruchu hlavního města Prahy, kterou připravilo vedení města spolu s městskou společností Prague City Tourism a ve spolupráci s Institutem plánování a rozvoje hlavního města Prahy.

¹⁵⁶ Zdroj: Sustainable development. UNWTO. Elektronický odkaz [zde](#).

¹⁵⁷ Zdroj: Koncepce příjezdového cestovního ruchu hlavního města Prahy, elektronická verze [zde](#)

¹⁵⁸ Zdroj: ČSÚ – Regionální satelitní účet cestovního ruchu, odkaz [zde](#)

¹⁵⁹ Zdroj: *tamtéž*.

¹⁶⁰ Zdroj: Cestovní ruch a udržitelný rozvoj, MMR, elektronický odkaz [zde](#)

Z řízených rozhovorů s představiteli hlavního města vyplynuly následující hlavní problémy týkající se cestovního ruchu v Praze¹⁶¹:

1. Umocňující se turistifikace historického centra Prahy a její rozšiřování do dalších částí – vytlačování služeb denní potřeby, zvyšování cen služeb, zboží a nemovitostí (turistická inflace, turistická gentrifikace, tj. lokální sociálně-kulturní změny, které jsou důsledkem toho, když bohatší lidé nakupují nemovitosti k bydlení v dosud méně prosperujících společenstvích).
2. Zaplnění veřejných prostor – zaplnění pěších tras (velké skupiny s průvodci), neplynulost provozu, zábor veřejných prostor ve prospěch turistických služeb.
3. Snižující se celková dopravní prostupnost vč. pěší – zejména implementací turistické dopravy jako jsou turistická vozítka (motorky, vícekola, rikši, turistické autobusy, elektrokoloběžky), ale také stání dopravy obsluhující výhradně turisty (taxi, bus stopy).
4. Turistický smog – vizuální smog, zvýšené množství odpadu, hluk (z turistických atrakcí, turistických obchodů, turistických vozítek, nevhodného chování turistů).
5. Noční ekonomika – soustředění nočního života s dopady na bezpečnost, kvalitu života rezidentů (hluk, nepořádek, agresivita apod.) v rezidenčních oblastech.
6. Krátkodobé ubytování v soukromí – nabízené zejména přes platformu Airbnb, ale také booking.com, Flipkey, Vrbo a jeho dceřiné společnosti – narušování soukromí místních obyvatel.
7. Nedostatečná komunikace s místními rezidenty při řešení problémů spojených s dopady cestovního ruchu v Praze.
8. Nedostatečný sběr dat v oblasti cestovního ruchu a s tím spojený přehled o turistických aktivitách ve městě.
9. Nepoměr mezi skutečnými příjmy města z cestovního ruchu a výdaji města na vyrovnání se s dopady cestovního ruchu a obsluhností návštěvníků.
10. Nedostatečné propojení rozvoje cestovního ruchu s celkovým rozvojem města a potřebami místních obyvatel a dalších aktérů.
11. Nevyužitý potenciál spolupráce s destinačními společnostmi na národní i regionální úrovni mimo hl. m. Prahu.

Na základě těchto stanovených stěžejních problémů byla poté nastavena vize, navrženy jednotlivé cíle s opatřeními a v neposlední řadě byly stanoveny aktivity, kterými bude jednotlivých cílů a opatření dosahováno. Koncepce shrnuje zásadní potřeby města – jako je zvyšování kvality života občanů (a jejich informovanosti), eliminování negativních dopadů turismu a pro rozvoj turismu vytváření takového prostředí, které je v souladu s koncepcí udržitelného rozvoje města.¹⁶² Koncepce příjezdového cestovního ruchu vychází z vizí a priorit strategií hlavního města Prahy, z doporučení Světové organizace cestovního ruchu (UNWTO), doporučení Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu (UNESCO) a z doporučení Konference OSN k bydlení a udržitelném rozvoji měst (Habitat III). Stanoveny byly následující cíle¹⁶³:

SC1: Péče o zájmy Pražanů

- Opatření:
 - Komunikovat a spolupracovat s Pražany
 - Podporovat a budovat pozitivní vztahy mezi místní a návštěvnickou komunitou

SC2: Péče o veřejný prostor

- Opatření:
 - Pečovat o estetiku veřejného prostoru a jeho citlivé využívání
 - Zajistit prostupnost dopravy

SC3: Péče o destinaci

- Opatření:
 - Inovovat produkty cestovního ruchu

¹⁶¹ Zdroj: Koncepce příjezdového cestovního ruchu hlavního města Prahy, elektronická verze [zde](#)

¹⁶² Zdroj: Koncepce příjezdového cestovního ruchu hlavního města Prahy, s. 24 – 25, elektronická verze koncepce [zde](#)

¹⁶³ Zdroj: Koncepce příjezdového cestovního ruchu hlavního města Prahy, s. 38 – 41, elektronická verze koncepce [zde](#)

- Rozvoj spolupráce na všech úrovních
- Maximalizovat přínos cestovního ruchu
- Provádět výzkum, monitoring a evaluaci

3.12.1 NEJVÝZNAMNĚJŠÍ PAMÁTKY Z HLEDISKA TURISMU

Symbol města (a české státnosti) Pražský hrad (nebo také Hrad) je nejvýznamnějším českým hradem, vystaveným v 9. století jako sídlo českých knížat, později králů a od r. 1918 je sídlem prezidenta republiky. Díky postupným přístavbám a úpravám se stal jedním z největších hradních komplexů na světě a největším doposud obývaným hradem na světě.

V komplexu Pražského hradu se nacházejí celkem 4 nádvoří, Katedrála svatého Víta, Václava a Vojtěcha, Bazilika svatého Jiří, Kaple svatého kříže, Kostel Všetech svatých a Kaple Nejsvětější Trojice v Ústavu šlechticů. Dále se zde nachází Klášter svatého Jiří, 5 paláců, 4 významné sály a několik věží. Významnými a turisticky oblíbenými dalšími objekty jsou Prašný most, Zlatá ulička, Míčovna či Letohrádek královny Anny. V celém komplexu se poté nachází velké množství soch a sousoší, studní a kašen a také zahrad, které jsou turisty i místními vyhledávány zejména v letních měsících (Královská zahrada, zahrada Na terase Jízdárny, zahrada na Baště, Jelení příkop a další).¹⁶⁴ Oblíbeným prvkem při návštěvách Pražského hradu je také ceremoniál Hradní stráže. Hradní stráž stojí u všech vstupů do Hradu a střídá se každou hodinu.¹⁶⁵

Další významné památky:

- Staroměstské náměstí
 - s historickými budovami, z nichž vynikají především Staroměstská radnice s orlojem, Týnský chrám, husitský kostel svatého Mikuláše, palác Kinských a dům u Kamenného zvonu.
 - na samotném náměstí stojí pomník mistra Jana Husa a Mariánský sloup.
- Karlův most
 - s 30 převážně barokními sochami
 - most je doplněn třemi věžemi – větší a menší Malostranskou mosteckou věží na Malé Straně a Staroměstskou mosteckou věží na straně Starého Města.
- Malá Strana
 - nachází se zde velké množství zajímavých staveb a míst – ostrov Kampa s Čertovkou, Malostranské náměstí s kostelem sv. Mikuláše, Maltézské náměstí, Újezd s lanovou dráhou na Petřín, Štefánikova hvězdárna, Petřínská rozhledna a rozlehlý komplex zahrad (Kinského zahrada, Petřínské sady, Schönbornská zahrada)
- Josefov – Židovské město (Židovská radnice)
 - Z původního ghetta dochovaná radnice, hřbitov a šest synagog: Staronová synagoga ze 13. století, která patří mezi nejstarší synagogy v celé Evropě, kde se stále provádějí náboženské obřady, Pinkasova synagoga z 16. století (dnes slouží jako památník obětí nacistického režimu v Československu), Vysoká synagoga (16. století) a Klausova synagoga (17. století) a Španělská, která se stala součástí pražského Židovského muzea.
 - Z dob židovského ghetta se dochoval Starý židovský hřbitov, kde je dnes téměř 12 000 náhrobků. Hřbitov byl založen roku v 15. století. Nejvýznamnější zde pohřbenou osobou je náboženský učenec a pedagog rabi Jehuda Liwa ben Becalel, zvaný rabi Löw (zemřel roku 1609).
- Petřínská rozhledna
- Lanová dráha na Petřín
- Zrcadlové bludiště Petřín
- Národní divadlo
- Malostranské náměstí
- Nerudova ulice
- Chrám sv. Mikuláše
- Národní muzeum

¹⁶⁴ Zdroj: Wikipedie, Prague City Line

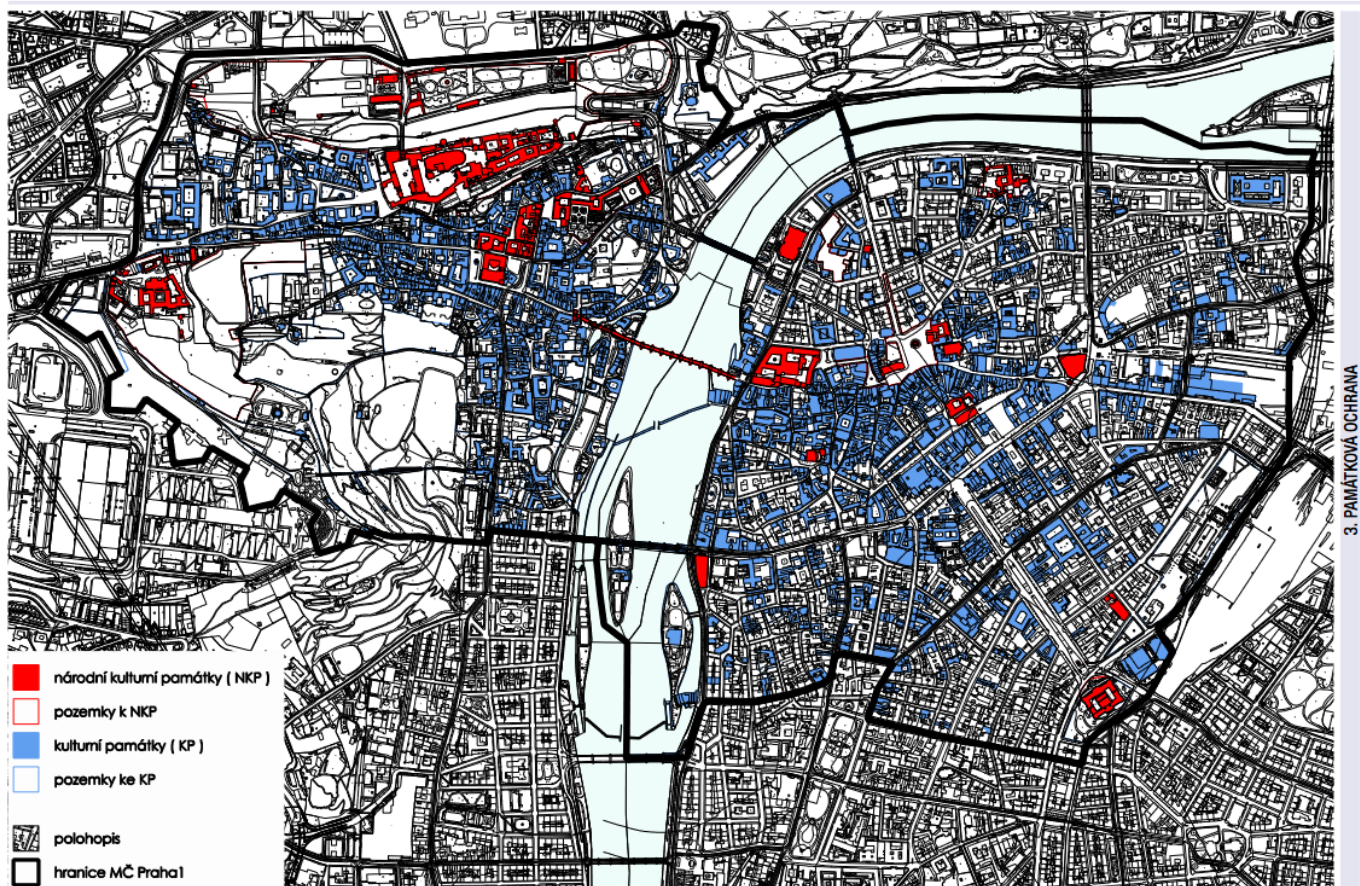
¹⁶⁵ Zdroj: Místopisy

- Kampa
- Klementinum
- Novotného Lávk a Muzeum Bedřicha Smetany
- Kostel panny Marie Sněžné
- Václavské náměstí
- Jubilejní synagoga v Jeruzalémské ulici
- České muzeum hudby
- Museum Kampa.

Obrázek 54: Památková ochrana

B. Grafické přílohy

Program regenerace MPR městské části Praha 1

Zdroj: Program regenerace MPR městské části Praha 1 2022 - 2026

3.12.1.1SHRNUTÍ OBLASTI

Shrnutí:

- Cestovní ruch a turisté jsou s územím městské části přirozeně spjati a současně ji tak charakterizují. Historické jádro Prahy je od roku 1992 součástí Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Významná část historických a kulturních památek, za kterými tuzemští i zahraniční turisté přijíždějí, se nachází právě na území MČ Praha 1 a dlouhodobě se místní památky umísťují na předních příčkách žebříčků nejnavštěvovanějších míst v rámci celé České republiky.
- S rozvojem cestovního ruchu, který byl v minulosti podpořen celou řadou faktorů - růstem počtu obyvatelstva, zlepšováním jejich zdravotního stavu, zvyšováním vzdělanosti či rozvojem moderních technologií a dopravních prostředků - začalo docházet k postupnému navyšování počtu turistů do momentu, kdy jsou zvažovány koncepty ušlechtlé kapacity turismu. Ne jinak je tomu i dnes v hlavním městě Praze.
- Příliv turistů do hlavního města Prahy má pozitivní vliv na jeho rozvoj, nelze opomíjet hospodářské hledisko a fakt, že jde o významný faktor zaměstnanosti. Na druhou stranu zde způsobuje řadu problémů a má negativní dopady především do oblasti socio-kulturního prostředí. Město a městské památky velké množství turistů

většinou ustojí lépe než příroda (pokud nejsou záměrně ničeny), vyšší mírou jsou ale (negativním) způsobem ovlivňovány životy samotných obyvatel.

3.12.2 DATA NÁVŠTĚVNOSTI

Česká centrála cestovního ruchu CzechTourism každoročně zveřejňuje přehled nejnavštěvovanějších turistických cílů České republiky. V roce 2020 (což byl rok poznamenaný omezeními v cestovním ruchu epidemií onemocnění COVID-19) se na prvním místě umístila Lanová dráha na Petřín, kterou v tomto roce navštívilo 1 milion 14 tisíc návštěvníků.¹⁶⁶ Na čtvrtém místě v návštěvnosti byl Pražský hrad s celkovým počtem 512 tisíc návštěvníků (v předchozích letech však Pražský hrad dominoval na první příčce). Přehled 10 nejnavštěvovanějších památek v hlavním městě v letech 2018 – 2020 představuje následující přehled.

Obrázek 55: Přehled 10 nejnavštěvovanějších památek v letech 2018 - 2020

rok 2018		rok 2019		rok 2020	
pozn.: počet v tisících					
1. Pražský hrad	2444,8	Pražský hrad	2587,5	Lanová dráha na Petřín	1014,3
2. Lanová dráha na Petřín	2032,3	Lanová dráha na Petřín	2230,4	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	851,6
3. Výstaviště Praha Holešovice	1743,7	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	1456,5	Pražský hrad	512,8
4. Muzeum hlavního města Prahy	1533,9	Petřínská rozhledna	701,6	Petřínská rozhledna	234,2
5. Zoologická zahrada hl. m. Prahy	1427,3	Staroměstská radnice	695,2	Lanová dráha v ZOO	202,9
6. O2 Arena	950	Pinkasova synagoga	640,8	Botanická zahrada hl. m. Prahy	194
7. Židovské muzeum v Praze	721,1	Klausová synagoga	440,4	Veletřní palác	160,6
8. Národní galerie v Praze	711,9	Botanická zahrada hl. m. Prahy	376,3	Bludiště na Petříně	157,8
9. Petřínská rozhledna	697,5	Bludiště na Petříně	371,6	Národní technické muzeum	142,7
10. Staroměstská radnice	599,5	Maiselova synagoga	326,3	Pinkasova synagoga	126,2

Zdroj: Data Prague City Tourism, zpracování vlastní

Dle údajů ČSÚ navštívilo Prahu v roce 2019 celkem 8 044 324 turistů (z toho téměř 85 % tvořili zahraniční návštěvníci). V roce 2020, což byl první rok poznamenaný epidemií onemocnění COVID-19 už to bylo jen 2 178 267 turistů a v roce 2021 činil počet návštěvníků 2 358 642.

V roce 2020 se dle údajů ČSÚ nacházelo na území MČ Praha 1 celkem 315 hromadných ubytovacích zařízení, z toho 237 hotelů, 21 penzionů a 57 zařízení spadalo do kategorie ostatních hromadných ubytovacích zařízení (hostely apod.). Na území městské části se nachází třetina z celkového počtu všech hromadných ubytovacích zařízení, která se nacházejí v Praze. Vzhledem atypičnosti roku 2020 (epidemie onemocnění COVID-19) je níže uveden přehled hromadných ubytovacích zařízení MČ Praha1 i v roce 2018.

Tabulka 68: Hromadná ubytovací zařízení ve vybraných městských částí v roce 2018

	Hl. m. Praha	Praha 1
Hromadná ubytovací zařízení celkem	816	262
v tom		
hotely	618	200
penziony	118	13
ostatní hromadná ubytovací zařízení	174	49

Tabulka 69: Hromadná ubytovací zařízení ve vybraných městských částí v roce 2020

	Hl. m. Praha	Praha 1	Praha 2	Praha 3	Praha 4	Praha 5	Praha 6	Praha 7	Praha 8	Praha 9	Praha 10
Hromadná ubytovací zařízení celkem	910	315	104	58	59	67	55	23	54	20	28
v tom											

¹⁶⁶ Zdroj: Nejnavštěvovanější turistické cíle České republiky 2020, elektronický odkaz [zde](#)

hotely	618	237	84	36	43	47	33	16	36	13	16
penziony	118	21	6	6	10	6	10	-	7	5	6
ostatní hromadná ubytovací zařízení	174	57	14	16	6	14	12	7	11	2	6

Zdroj: ČSÚ

Ve stejném roce se v těchto zařízeních ubytovalo na území městské části celkem 854 611 turistů (což představuje téměř 50 % z celkového počtu hostů, kteří byli v roce 2020 ubytováni v hl. m. Praze). Vzhledem atypičnosti roku 2020 (epidemie onemocnění COVID-19) je níže uveden i přehled za městskou část z roku 2018.

Tabulka 70: Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení vybraných městských částí v roce 2018

Území	Hosté		Přenocování	
	celkem	z toho nerezidenti	celkem	z toho nerezidenti
Hl. m. Praha	7 892 184	6 670 706	18 249 084	16 133 000
Praha 1	2 779 343	2 595 438	6 797 514	6 501 681
počet návštěvníků hl. m. Prahy ubytovaných na Praze 1 (v %)	35,2 %		37,2 %	

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 71: Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení vybraných městských částí v roce 2020

Území	Hosté		Přenocování	
	celkem	z toho nerezidenti	celkem	z toho nerezidenti
Hl. m. Praha	2 182 443	1 453 530	4 903 295	3 551 342
Praha 1	854 661	661 415	1 955 326	1 625 020
počet návštěvníků hl. m. Prahy ubytovaných na Praze 1 (v %)	39,2 %		39,9 %	

Zdroj: ČSÚ

V letech 2018 a 2019 počet hostů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních na území městské části činil přibližně 2 miliony 800 tisíc. Jak lze vidět, následující dva roky byly výrazně poznamenány epidemií onemocnění COVID-19. Počet oznámených provozoven s hostinskou činností činil 2 480 (platné k 4/2022).

Tabulka 72: Počet hostů hromadných ubytovacích zařízení v letech 2012 – 2021 na území MČ Praha 1

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet hostů hromadných ubytovacích zařízení	1 883 720	1 973 878	2 133 976	2 350 742	2 530 459	2 705 239	2 779 343	2 832 299	854 661	903 373

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 73: Počet oznámených provozoven k hostinské činnosti v roce 2022

Název řemeslné živnosti	Počet oznámených provozoven k dané živnosti v Praze 1
Hostinská činnost	2480

Zdroj: ÚMČ

3.12.2.1 FENOMÉN KRÁTKODOBÝCH UBYTOVÁNÍ AIRBNB

Pokrok v oblasti informačních technologií, změně životního stylu, zpřístupnění internetu a tím zjednodušení cestování dalo vzniku novému typu ubytování během cestování a sice krátkodobému ubytování v soukromí. Nejvíce je tento typ ubytování spojován zejména s platformou Airbnb, která v současné době představuje největšího zprostředkovatele tohoto typu ubytování. V souvislosti s problematikou krátkodobých ubytování v soukromí se tak často hovoří jako o „problému Airbnb.“

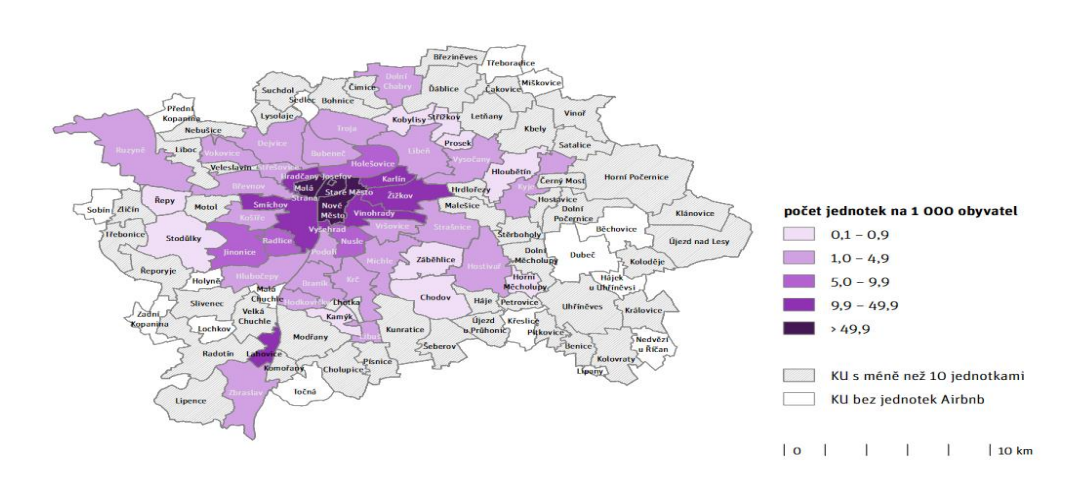
Analýza z roku 2018 ukázala, že dopady rychlého rozvoje Airbnb v Praze jsou významné a mají vliv na život místních obyvatel, podnikání i fungování města jako celku (např. v oblasti bydlení a cen nemovitostí)¹⁶⁷. Rozvoj Airbnb bývá také často spojován s celkovým zatížením Prahy cestovním ruchem a výrazným navýšením počtu turistů.¹⁶⁸ Dle dat IPRu bylo na území Prahy k 13.7. 2021 nabízeno celkem 6 972 jednotek na stránkách Airbnb. Z aktivních se dá určit přibližně 10 %, tzn. 720 jednotek, které se prokázaly alespoň jedním pobytem (recenzí) v uplynulých třech měsících, v těchto aktivních jednotkách bylo deklarováno přibližně 1,7 tisíc lůžek.¹⁶⁹ Co se týče rozmístění jednotek Airbnb v Praze, nejvyšší koncentrace se nachází právě v centru města a jeho nejbližším okolí: Nejvíce jednotek se nachází na Novém Městě (1 696), Starém Městě (957), Vinohradech (726), Žižkově (616) a Smíchově (459). Nejvíce jednotek na 1 tis. obyvatel se nachází v katastrálních územích Staré Město (106), Nové Město (64), Josefov (63) a Malá Strana (57).¹⁷⁰

Obrázek 56: Rozmístění jednotek nabízených na Airbnb k 13. 7. 2021

Zdroj: IPR Praha 2021 / data: Inside Airbnb 2021

Obrázek 57: Počet jednotek nabízených na Airbnb k 13. 7. 2021 na 1 000 obyvatel podle katastrálních území

Zdroj: PR Praha 2021 / data: Inside Airbnb 2021

3.12.3 DOPADY KRÁTKODOBÝCH PRONÁJMŮ A ALKOTURISMU

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy v roce 2018 vypracoval analýzu dopadů fenoménu Airbnb v kontextu hl. m. Prahy. Rapidní rozvoj online ubytovacích platform se svými negativními dopady na život místních obyvatel projevil zejména v těchto oblastech: zvýšení turistické návštěvnosti (s tím spojené zvýšené intenzity cestovního ruchu ve městě a tlaku na prostor), zvýšení komerčního využití původně rezidenčních bytů (s tím spojené zvýšení tlaku na dostupnost

¹⁶⁷ Zdroj: IPR Praha. Fenomén Airbnb a jeho dopady, 2018

¹⁶⁸ Zdroj: Prague City Tourism, 2020

¹⁶⁹ Zdroj: IPR, Fenomén Airbnb, 2021

¹⁷⁰ Zdroj: tamtéž

bydlení, ceny i nájemné bytů) a narušení a postupná přeměna původně rezidenčních oblastí na oblasti cestovního ruchu (snížení rozdílů mezi soukromým a turistickým prostorem a s tím spojené snížení kvality života místních obyvatel).¹⁷¹

Dopady tohoto druhu ubytování by se tak daly rozdělit na dvě skupiny: dopady na pražský trh s byty a dopady na kvalitu života místních obyvatel. Co se týče vlivů na pražský trh s nemovitostmi, je právě lokalita MČ Praha 1 zasažena nejvíce: byty, které jsou nabízené prostřednictvím Airbnb představují 1,4 % z celkového úhrnu pražského bytového fondu, v katastrech historického centra je hodnota tohoto podílu daleko vyšší (lokality Josefov, Malá Strana a Nové Město - více jak 10 %, Staré Město - 20 %). Překvapivým zjištěním analýzy bylo, že nabídka bytů na Airbnb byla v rámci Prahy vyšší než nabídka bytů nabízených ke klasickému dlouhodobému pronájmu. Tato data jsou však z analýzy z roku 2018 a je možné, že situace kolem epidemie onemocnění COVID-19 je znehodnotila. Potencionální dopady krátkodobých pronájmů na kvalitu místních obyvatel jsou srovnatelné jako v jiných velkých metropolích, a i díky výsledkům z dotazníkového šetření a rozhovorů s občany během facilitačních setkání je více než jasné, že se zde opět vyskytují: zvýšená hladina hluku, narušení soukromí, snížení bezpečnosti či zvýšení množství odpadků. Důležitým faktorem jsou také samotní návštěvníci, tedy "nájemci" těchto apartmánů. Ve vyšší míře jde o skupiny složené z mladších návštěvníků, kteří Prahu navštěvují pro její neblahou pověst metropole s levnými alkoholickými nápoji a příznivým místem pro účasti na večírcích a pořádání oslav (nálepka levného alkoturismu). Tento způsob trávení volného času turisty v centru městské části má ale opět neblahý vliv na jeho obyvatele, rezidentní občany, neboť je často spojený s bezohledností a lhostejným chováním vůči svému okolí.

Městská část Praha 1 iniciuje projekt s názvem "Chci se v klidu vyspat" a byl ustaven Výbor proti vylidňování centra a podporu komunitního života. Tyto aktivity chápe MČ jako účinný nástroj Prahy 1 v boji proti negativním dopadům krátkodobého ubytování v bytech. Hlavními problémy ve snaze s tím něco dělat stojí vymahatelnost současných zákonů a systém kontroly. V současné době se lze opírat zejména o stavební a živnostenský zákon, kontrolu kolaudace a provozovny, nakládání s odpady, hygienické parametry a další. Vymahatelnost současných zákonů je ale obtížný a často neúspěšný proces. Otázka nového zákona je tak zcela legitimní.

3.12.3.1SHRNUTÍ OBLASTI

Shrnutí:

- V rámci cestovního ruchu je v posledních letech negativně komentován hlavně rozmach a fenomén tzv. krátkodobých ubytování (často označován podle aktuálně největšího zprostředkovatele jako fenomén "Airbnb"). Dopady rychlého rozvoje Airbnb jsou v Praze významné a mají vliv na život místních obyvatel, podnikání i fungování města jako celku (např. v oblasti bydlení a cen nemovitostí).
- Vzhledem k tomu, že nejhustší koncentrace bytových jednotek Airbnb se nachází právě v centru města a jeho nejbližším okolí, je negativními dopady tohoto fenoménu postižena hlavně Městská část Praha 1.
- Nejvíce bytových jednotek určených ke krátkodobému ubytování se nacházelo na Novém Městě (1 696), Starém Městě (957), Vinohradech (726), Žižkově (616) a Smíchově (459). Nejvíce jednotek na 1 tis. obyvatel se pak nacházelo v katastrálních územích Staré Město (106), Nové Město (64), Josefov (63) a Malá Strana (57). Městská část Praha 1 je tak všemi negativními vlivy a dopady zasažena nejvíce.
- Dopady fenoménu krátkodobého ubytování lze rozdělit do dvou témat: dopady na pražský trh s byty a dopady na kvalitu života místních obyvatel. Městská část Praha 1 iniciuje projekt s názvem "Chci se v klidu vyspat" a byl ustaven Výbor proti vylidňování centra a podporu komunitního života. Účinným nástrojem ve snaze mírnění těchto dopadů by ale měla být především vymahatelnost současných zákonů a fungující systém kontroly. Pokud tyto nástroje selhávají, městská část musí být aktivní a iniciativní ve vytváření nových nástrojů, ať už v podobě nových zákonů či jiných legislativních opor. Vzhledem k tomu, že je nejvíce zasaženou městskou částí, stojí tato úloha zejména na ní.
- Oproti roku 2019 bylo na trhu v roce 2021 méně jednotek poskytovaných v rámci tzv. Airbnb, jedná se o příznivý vývoj trendu.

¹⁷¹ Zdroj: Fenomén Airbnb a jeho dopady v kontextu hl. m. Prahy, IPR, 2018

3.12.4 NÁZOR VEŘEJNOSTI

3.12.4.1 FACILITAČNÍ WORKSHOPY

Obrázek 58: Matice témat z facilitačních workshopů s veřejností – Cestovní ruch a turismus

		Malá Strana			Petřín			Vojtěšská čtvrť			Josefov			Václavské nám.		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
Turismus	Počet turistů												x	x		
	Chování turistů											x			x	x
	Overturismus															
	Hluk					x	x		x			x	x		x	
		Hlavní nádraží			Hradčany			Petrská čtvrť			Havelská čtvrť			Betlémská čtvrť		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
	Počet turistů												x			
	Chování turistů		x	x						x			x			x
	Overturismus								x	x		x				
	Hluk		x									x			x	x

Téma turismu u občanů centrální pražské městské části přirozeně silně rezonuje. Jak bylo v analýze předloženo, Městská část Praha 1 je pro návštěvníky vysoce atraktivní a zároveň je zde nej hustší síť hromadných ubytovacích zařízení a možností krátkodobého ubytování v soukromí (Airbnb). Centrum města je dostupné pro turisty s různými cíli - pro ty, kteří sem cestují za historií, památkami a kulturou, ale zároveň i pro ty, kteří sem cestují spíše za zábavou v podobě návštěv místních barů (alkoturismus).

Počet turistů

- Počet turistů pozitivně hodnotili občané z lokality Václavského náměstí, přece jen jde o centrum turismu a toto místo je s nimi tak spojené. Obecně by však občané uvítali "regulaci" turismu (Josefov a Havelská čtvrť) a zastavení vzniku dalších turistických cílů (Josefov).

Chování turistů

- Ve spojitosti s chováním turistů mezi občany rezonují především témata nepořádku a špíny (Josefov, Hlavní nádraží), blokování chodníků skupinami a průvodcovskými skupinami turistů (Josefov), opilecké skupinky (Václavské náměstí, Hlavní nádraží). Občané si myslí, že by měl být lépe využíván zisk z cestovního ruchu a mělo by dojít ke změně v tom, na jaké typy turistů bude Praha cílit, podporován by měl být udržitelný turismus. Praha by rovněž mohla zavést přísnější sankce.

Overturismus (nadměrný turismus)

- Nadměrný turismus a s ním spojené důsledky rezonovaly mezi obyvateli Petřské a Havelské čtvrti. Problém je spatřován rovněž v tzv. alkoturismu.
- Občané si myslí, že by se mělo využít aktuálního stavu turismu (v souvislosti s epidemií onemocnění COVID-19) a měla by být nastavena pravidla pro regulaci turismu.

Hluk

- Na hluk v ulicích a s tím spojený požadavek na vyšší míru vymáhání dodržování nočního klidu si stěžovali občané z lokalit Petřína, Vojtěšské čtvrti, Josefova, Václavského náměstí, Hlavního nádraží, Havelské a Betlémské čtvrti. Občané z Betlémské čtvrti jsou zasaženi hlukem z barů a restaurací zejména v části Dlouhá ulice.
- Nejvíce téma rušení nočního klidu a hluku obecně rezonovalo na Josefově: občané si zde stěžují na hluk spojený zejména s nočními kluby, projíždějícími taxi vozy, obchody zaměřenými na prodej alkoholu a opilými turisty.

3.12.4.2 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Tato kapitola nemá za cíl provést detailní a odbornou interpretaci realizovaného sociologického průzkumu v rámci projektu Praha 1 pohledem občanů. Ta byla provedena dodavatelskou firmou PAQ Research, která výzkum pro MČ Praha 1 zpracovávala a její zpráva tvoří samostatný výstup, který bude veřejnosti k dispozici.

Zpracovatel Strategie ze závěrečné zprávy sociologického výzkumu částečně čerpá informace a interpretace, které jsou z jeho pohledu relevantní pro danou kapitolu této Strategie.

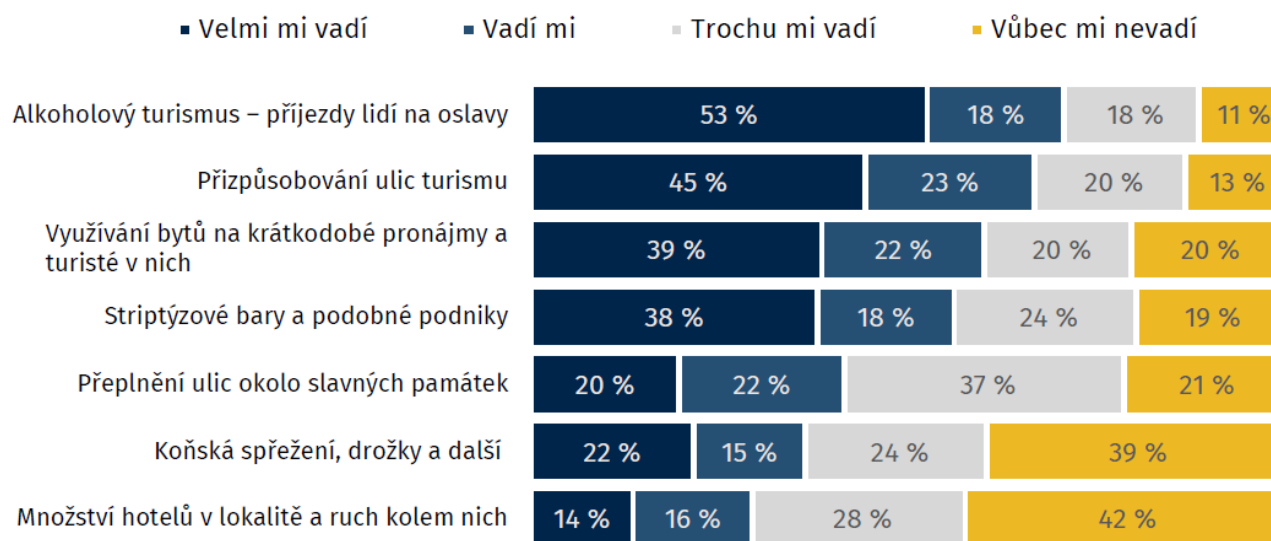
Cílem této kapitoly je převzít interpretace týkající se dané kapitoly a pomoci tak s kontextualizací a dokreslením řešené oblasti i ze strany občanů. Níže uvedené údaje jsou převzaty od zpracovatele PAQ Research a nejsou již dále interpretovány.

3.12.4.2.1 HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ ZE SOCIOLOGICKÉHO ŠETŘENÍ TÝKAJÍCÍ SE OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU¹⁷²

Mezi typy turismu je nejvíce odmítaný alkoholový turismus, který vadí (silně či trochu) 71 % obyvatelům Prahy 1. Dalším velmi negativně vnímaným dopadem turismu je přizpůsobování ulic, jejich vzhledu a nabídky turistům. Většina lidí vadí i Airbnb a striptýzové bary.

Tolerance alkoholového turismu je jen nepatrně vyšší u mladých občanů do 35 let. Kromě právě alkoholového turismu a Airbnb různé druhy turismu nejvíce vadí lidem z Malé Strany. Starousedlíkům také nejvíce vadí příjezdy lidí na oslavy, přizpůsobování ulic turismu, krátkodobé pronájmy a množství hotelů – novousedlíci naopak zdůrazňují nelibost ke koňským spřežením. Striptýzové bary vadí více ženám.

Graf 47: Výzkum společnosti PAQ Research – Názory na vybrané druhy turismu

Poznámka: N = 743, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Do jaké míry Vám vadí následující druhy a projevy turismu?

Fenomén krátkodobého ubytování, jehož největším zprostředkovatelem je webová služba Airbnb, je obzvláště rozšířený v centru Prahy. U téměř poloviny (49 %) dotázaných provozuje některý ze sousedů Airbnb, v převážné většině případů pronajímají po 1-2 bytech.

Většina respondentů ve spojení s krátkodobými pronájmy pak považuje za problematický hluk, pohozené odpadky a drobný vandalismus, zatímco poškození majetku a snížené bezpečí v domě je pocítováno méně (stále je ale považováno za problematické pro více než třetinu respondentů). Drtivá většina obyvatel Prahy 1 si přeje Airbnb nějak omezit či více zpoplatnit/zdanit – jen 8 % by s ním nedělalo nic. 27 % si dokonce přeje Airbnb kompletně zakázat.

3.12.4.2.2 SHRUTÍ PAQ RESEARCH K TÉMATU BYDLENÍ

Život v lokalitě

Projevy turismu:

- Z projevů turismu lidem nejvíce vadí ten alkoholový (příjezdy na oslavy), přílišné přizpůsobování ulic a jejich podoby turistům, přehlcení Airbnb a kontroverzní podniky (strip bary apod.). Ty vadí většině obyvatel a výrazně se s negativním

¹⁷² Zdroj všech níže uvedených informací: Výzvy a kvalita života očima obyvatel, zpracovatel PAQ Research.

vnímáním těchto věcí odlišují od lidí ve zbytku Prahy (včetně širšího centra).

3.12.5 TRENDY V OBLASTI

Trend	Popis
Aktivity spojené s udržitelným způsobem cestování.	✓ Propagace veřejného způsobu dopravy, pěších výletních tras, cykloturistiky. ✓ Propagace hotelů a ubytovacích zařízení, která zahrnují do svého provozu ekologické aktivity. ✓ Podpora a propagace ekocertifikace hotelů a ubytovacích zařízení ✓ Marketingové a propagační aktivity zaměřené na přilákání kultivovaných turistů, kteří mají zájem poznávat kulturní, historické či například gastronomické ✓ Akcentace “zodpovědné” turistiky
Regulace cestovního ruchu	✓ Řešení negativních dopadů spojených s turismem ve vztahu k bydlení – zvyšování cen bydlení, vylidňování center měst („skanzenizace“) ✓ Řešení tzv. alkoholové turistiky ✓ Upřednostňovat rezidenty před turisty ✓ Snaha udržet dlouhodobé návštěvníky, snaha získat si turisty, aby se měli důvod zase vrátit
Rozprostření toku turistů z hlediska prostoru a času	✓ Úleva dlouhodobě přetěžovaných míst ✓ Propagace méně známých a méně navštěvovaných lokalit ✓ Rozvíjení nočního života v místech, kde nejsou rušeni místní obyvatelé
Prostupnost města a čtvrtí	✓ Zlepšování infrastruktury pro pěší a pro cyklodopravu

3.12.6 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Mohutný rozvoj cestovního ruchu přináší v posledních letech - vedle pozitivních vlivů na ekonomiku a rozvoj regionů - řadu negativních vlivů - včetně hrozby devastace životního prostředí jsou to v posledních letech především dopady na domácí obyvatelstvo, které se stále častěji “přizpůsobuje” projevům a aspektům spojeným s rozmachem turismu. Lidé se vystěhovávají pryč z center a turisticky exponovaných lokalit a dochází tak k vylidňování těchto oblastí a k vytrácení komunitního způsobu života. Z těchto lokalit se mohou stát určité “skanzeny,” kde chybí občanská vybavenost a služby, a které slouží jen cestovnímu ruchu - potřebám turistů.

Z dotazníkového šetření, z facilitačních workshopů (a podporují to i analytická data) jasně vyplývá, že pro místní obyvatele je téma cestovního ruchu a možná přesněji - téma nadměrného turismu (tzv. overturismu) jedno z těch nejpalčivějších. Je to zcela přirozené, protože téma na sebe váže řadu dalších podtémat, respektive problematických aspektů spojených s bydlením v centru hlavního města.

Silným tématem je chování turistů, které je dáno především typem turismu, resp. tím, za čím do našeho města turisté často přijíždějí (tzv. alkoturismus). Občané jsou vystaveni nadměrnému hluku (a to i v nočních hodinách), nepořádku, špíně, ale i lhostejnému či nevhodnému chování. Téměř všechny čtvrtě městské části hlásí hluk a nepořádek v nočních hodinách. To je z dlouhodobého hlediska neúnosné a může to vést k dalšímu vylidňování těchto lokalit. Z takových lokalit na první pohled život nezmizí - stále sem bude dojíždět vysoký počet lidí za prací, za službami či za kulturou a památkami, zmizí odsud ale komunitní způsob života a s ním lidé, kterým na daném místě skutečně záleží, protože jde o jejich domovy. Udržitelný rozvoj cestovního ruchu se snaží být fér ke všem zúčastněným skupinám, chce zajistit potřeby účastníků cestovního ruchu, ale zároveň chce být i šetrný k danému území - k využívání jeho přírodních a kulturních hodnot. Udržitelný rozvoj cestovního ruchu vede k dlouhodobé prosperitě dané oblasti a myslí na budoucí generace.

V rámci strategie udržitelného rozvoje městské části Praha 1 do roku 2035 je zcela adekvátní obava jak z nenávratných změn, tak ze změn návratných, ale finančně i časově velmi nákladných. Již v minulosti hl. m. Praha a potažmo MČ Praha 1 řešili závažné poničení historických památek (například posprejování Karlova mostu). Pokud by byl i nadále podporován

typ turismu, který zde v posledních dekádách převládá, je i nadále na místě obava z důsledků chování turistů, kteří si mnohdy ani neuvědomují, že svým jednáním mohou způsobit škodu s nevyčísitelnou hodnotou. S nárůstem počtu turistů v posledních letech (spojených především s levnějším typem krátkodobých ubytování) rovněž dochází k proměně historických lokalit. Menší obchody a podniky ustupují obchodům a službám zaměřeným pouze na turisty - suvenýr shopy, masážní studia, směnárny. Jejich význam pro danou lokalitu je velmi nízký, protože ve většině případů nereprezentují a neposkytují domácí produkty a služby. Tyto podniky se svými poutači a vývěskami jsou navíc velkou měrou odpovědné za vizuální smog, který se v historickém centru města v posledních dekádách vytvořil. Dochází k poškozování genia loci daných historických čtvrtí, neboť turisté ale i občané jsou přehlaceni vizuálními podněty a vnímání daného místa - jeho historické a kulturní hodnoty - je tak nemožné. Městská část Praha 1 čelí dlouhodobému masivnímu overturismu, z kterého plyne dopravní i lidské přetížení, ekologické problémy spojené s čistotou, smogem a hlukem ale i problémy sociální - ohrožení soukromí a pocit nebezpečí. V rámci cestovního ruchu ekonomický pilíř zcela převažuje nad pilířem ekologickým a sociálním a činí území Městské části Praha 1 trvale neudržitelné.

3.12.7 SWOT ANALÝZA – TURISMUS

SWOT analýza je zhodnocení silných stránek (*Strengths*), slabých stránek (*Weaknesses*), příležitostí (*Opportunities*), hrozeb (*Threats*):

- Silné a slabé stránky jsou interního charakteru, tj. mají původ v prostředí / území Prahy 1.
- Příležitosti a hroby jsou externího charakteru, tj. mají původ vně území / prostředí Prahy 1.

U každého tvrzení je uveden zdroj:

- Objektivní (O) = analýza, zjištění zpracovatele a řešitelského týmu zadavatele.
- Subjektivní (S) = podněty, názor z facilitačních workshopů nebo kvantitativního dotazníkového šetření.

U každého tvrzení je dále uvedeno, kterého pilíře udržitelnosti se týká (ekonomický; environmentální; lidský; sociálně-politický).

SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Historické jádro Prahy je od roku 1992 součástí Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO.	O	X		X	
• Na území MČ Praha 1 se nachází velké množství cílů turistů (domácích i zahraničních).	O	X			X
• Dostatečné ubytovací kapacity pro hosty.	O	X		X	
• Atraktivní nabídka míst a aktivit pro cestovní ruch.	O			X	
• Pořádání proslulých pravidelných akcí (Vánoční trhy, Velikonoční trhy).	S / O			X	X
• Zkušenost MČ v oblasti regulace negativních jevů spojených s turismem – šlapací kola, segway.	O				X
SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Nejvíce exponovaná lokalita z pohledu turismu v rámci ČR.	S / O		X	X	X
• Nejvyšší koncentrace bytů k tzv. krátkodobému bydlení (Airbnb) na úrovni celého HMP.	S / O	X			X

Lokality MČ Praha 1 jsou silně zasaženy projevy spojenými s tzv. alkoturismem (hluk, nepořádek vyšší míra odpadků).	S / O			X	
Vizuální smog způsobenými podniky a prodejnami zaměřenými na turisty a cestovní ruch.	S / O		X	X	
Zvyšování cen bydlení a dostupnosti obecně (spojené zejména s Airbnb).	S / O	X		X	
Zcela nevhodné komerční komodity v řadě obchodů, komodifikace prostředí zaměřená na turisty.	S	X		X	
Ničení génia loci a unikátního prostředí MČ Praha 1 v důsledku overturismu a souvisejících podnikatelských aktivit.	S / O			X	
Negativní jevy spojené s podnikatelskými aktivitami směrem k turistům (obchody, koloběžky).	S / O	X		X	
PŘÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
Rozvoj udržitelného způsobu cestování – propagace vhodných dopravních prostředků, místní dopravní veřejné obsluhy.	O		X	X	
Prezentace a komunikace HMP a státu v oblasti turismu jako destinace pro turisty, kteří směřují za kulturou, chtějí ve městě pobýt delší dobu apod.	O				X
Opakovaně lákat turisty, kteří Prahu již navštívili – vytvoření nálepky “oblíbené víkendové destinace,” za gastronomií, za hudbou, za filmem, za památkami.	O	X			
Podpora kongresové turistiky na úrovni HMP a státu.	O	X			X
Vytvoření regulačních nástrojů pro městské části v oblasti turismu ze strany HMP nebo státu.	S / O				X
Regulace overturismu ze strany HMP nebo státu.	S / O				X
Regulace nebytových prostor zaměřených čistě na turismus v majetku HMP a státu.	S / O				X
HROZBY (THREATS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
Podpora turismu ze strany státu / HMP bez ohledu na dopady na MČ Praha 1.	S / O				X
Nadměrná podpora a propagace zábavních akcí místo kulturních ze strany HMP / státu.	S / O				X
Pokračující problematika krátkodobých ubytování (Airbnb) a s tím související negativní dopady.	S / O	X		X	

Praha jako destinace pro turisty mířící za alkoholovou turistikou, rozlučkami se svobodou, "párty" apod.	S / O			X	X
Neregulované prostředí nebytových prostor v majetku HMP a státu, které budou zaměřené na nabídku alkoholu a turistických věcí.	S / O				X

4 PŘÍLOHY

4.1 SEZNAM ZKRATEK

BD	Bytový dům
BDPS	Bytový dům s pečovatelskou službou
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DDM	Dům dětí a mládeže
DPFOP	Daň z příjmu fyzických a právnických osob
DPP	Dopravní podnik Praha
DPS	Dům s pečovatelskou službou
DVz	Dotační vztahy
EU	Evropská unie
FVz	Finanční vztahy
HMP	Hlavní město Praha
IAD	Individuální automobilová doprava
ICP	Integrační centrum Praha
IPR	Institut plánování a rozvoje Praha
IZS	Integrovaný záchranný systém
KOC	Komplexní onkologické centrum
KPI	Z anglického <i>Key Performance Indicators</i> (měření ukazatelů výkonosti)
MČ	Městská část
MF	Ministerstvo financí ČR
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
MO	Místní oddělení
MV	Ministerstvo vnitra
MHD	Městská hromadná doprava
MHMP	Magistrát hlavního města Prahy
MP	Městská policie
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NKP	Národní kulturní památka
NP	Národní památník
OMJ	Odlišný mateřský jazyk
OŘ	Obvodní ředitelství
OŘP	Obvodní ředitelství Praha
PC	Osobní počítač (z anglického <i>personal computer</i>)
PČR	Policie České republiky
PVK	Pražské vodovody a kanalizace
PVS	Pražská vodohospodářská společnost
PSAS	Pražské služby a.s.
SFŽP	Státní fond životního prostředí ČR
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SO	Správní obvod
SOC	Sdružené onkologické centrum
SP	Strategické plánování
SUR	Strategie udržitelného rozvoje
ÚMČ	Úřad městské části
UNESCO	Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)
U3V	Univerzita třetího věku
ZŠ	Základní škola

4.2 SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel ve spádovém území v letech 2006 – 2020 (údaj platný vždy k 31.12. daného roku)	13
Graf 2: Počet obyvatel a domů podle výsledků sčítání od roku 1869	14
Graf 3: Cizinci v hl. m. Praze – nejčastější státní občanství (údaj platný k 31.12.2020)	17
Graf 4: Cizinci v MČ Praha 1 (údaje platné k datu 31.12.2020)	18
Graf 5: Výzkum společnosti PAQ Research – Jak jste Vy osobně spokojen/a či naopak nespokojen/a s následujícími aspekty života ve Vaší lokalitě?	43
Graf 6: Výzkum společnosti PAQ Research - Pocit bezpečí v okolí bydliště	44
Graf 7: Výzkum společnosti PAQ Research – Myslíte si, že je v Praze 1 dostatek strážníků na ulici?	44
Graf 8: Výzkum společnosti Median pro hl. m. Prahu – uživatelé druhů dopravy v zimě a létě (v r. 2021) – čísla uvádějí podíly obyvatel využívající daný druh dopravy v %	62
Graf 9: Celková průjezdnost hl. m. Prahou na kole za r. 2019 – 2022	65
Graf 10: Výzkum společnosti PAQ Research – Jak jste Vy osobně spokojen/a či naopak nespokojen/a s následujícími aspekty života ve Vaší lokalitě?	73
Graf 11: Výzkum společnosti PAQ Research – Jak často využíváte následující způsoby dopravy a pohybu po Praze a Praze 1?	73
Graf 12: Vývoj ztráty vody v pražských vodovodech mezi roky 2016 – 2020	82
Graf 13: Průměrná spotřeba litrů na osobu v hl. městě Praze za r. 2021	83
Graf 14: Podíl ploch ÚSES v Praze (2020)	87
Graf 15: Rozloha parků (v ha) v jednotlivých MČ v Praze)	88
Graf 16: Podíl zpevněných ploch v MČ v Praze (2020)	94
Graf 17: Podíl nezpevněných ploch v MČ v Praze (2020)	94
Graf 18: Vývoj množství směsného komunálního odpadu a počtu obyvatel na území hl. m. Prahy	96
Graf 19: Vývoj sběru odpadů na stanovištích tříděného odpadu na území hl. m. Prahy	97
Graf 20: Výzkum společnosti PAQ Research – Jak jste Vy osobně spokojen/a či naopak nespokojen/a s následujícími aspekty života ve Vaší lokalitě?	106
Graf 21: Výzkum společnosti PAQ Research – Jak jste Vy osobně spokojen/a či naopak nespokojen/a s následujícími aspekty života ve Vaší lokalitě?	122
Graf 22: Vývoj počtu obyvatel a žáků MŠ a ZŠ v MČ Praha 1 v letech 2014–2021 (jako ukazatel konstrukce FVz)	127
Graf 23: Vývoj vybraných ukazatelů FVz z rozpočtu HMP vůči MČ Praha 1 v letech 2014 – 2022 (v tis. Kč)	128
Graf 24: Vývoj příjmů, výdajů a salda rozpočtu MČ Praha 1 v letech 2010 – 2020 (v tis. Kč)	131
Graf 25: Přehled kapitálových výdajů MČ Praha 1 v letech 2011 – 2021 (v tis. Kč)	132
Graf 26: Proporcionální rozdělení investic MČ Praha 1 v letech 2011 – 2021 podle jednotlivých oblastí	132
Graf 27: Vývoj ukazatelů a výpočet provozního salda MČ Praha 1 v letech 2010 - 2020	133
Graf 28: Vývoj běžných příjmů, běžných výdajů a provozního salda MČ Praha 1 v letech 2011 – 2021 (v tis. Kč)	134
Graf 29: Vývoj finanční likvidity MČ Praha 1 v letech 2014 – 2021 (v tis. Kč)	134
Graf 30: Struktura pozemků MČ Praha 1 dle druhového třídění	136
Graf 31: Katastrální umístění pozemků ve vlastnictví MČ Praha 1	137

Graf 32: Struktura budov ve vlastnictví MČ Praha	137
Graf 33: Katastrální umístění budov ve vlastnictví MČ Praha 1	138
Graf 34: Struktura příjemců dotačních programů MČ Praha 1 v roce 2021 podle objemu přijatých dotací	141
Graf 35: Počet ekonom. subjektů zapsaných v RES - hl. m. Praha podle správních obvodů k 31. 12. 2020	147
Graf 36: Počet ekonomických subjektů na 1.000 obyvatel k 31. 12. 2020	147
Graf 37: Vývoj počtu registrovaných ekonomických subjektů v MČ Praze 1 v letech 2010 – 2020	148
Graf 38: Podíl nezaměstnaných osob ve správních obvodech hl. m. Prahy k 31. 12. 2019	153
Graf 39: Podíl nezaměstnaných osob ve správních obvodech hl. m. Prahy k 31. 12. 2020	153
Graf 40: Počet hostitelů s 10 a více jednotkami na Airbnb v pražských čtvrtích v r. 2021	164
Graf 41: Výzkum společnosti PAQ Research – Jak jste Vy osobně spokojen/a či naopak nespokojen/a s následujícími aspekty života ve Vaší lokalitě?	165
Graf 42: Názory na množství vybraných prodejen v okolí bydliště (PAQ Research)	183
Graf 43: Vadí obyvatelům Prahy 1 turistické obchody? (PAQ Research)	183
Graf 44: Názory na kapacitu a dostupnost vybraných služeb	184
Graf 45: Spokojenost se vzdělávacími zařízeními (PAQ RESEARCH)	194
Graf 46: Kapacita školek v okolí bydliště (PAQ RESEARCH)	194
Graf 47: Výzkum společnosti PAQ Research – Názory na vybrané druhy turismu	218
Graf 48: Výzkum společnosti Median pro hl. m. Prahu – důvody využívání cyklo dopravy v hl. m. Praze (z r. 2021)	253
Graf 49: Podíl čištěných odpadních vod v hl. m. Praze	253

4.3 SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Celkový počet obyvatel (údaj platný k 31.12.2020)	9
Tabulka 2: Počet obyvatel v kraji hl. m. Praha podle 22 správních obvodů k 31.12.2020	9
Tabulka 3: Přehled naděje dožití u mužů a žen v hl. m. Praze v období 2018 - 2020	10
Tabulka 4: Vybrané demografické údaje o správním obvodu Praha 1 – průměrný věk obyvatel (údaj platný k 31.12.2020)	10
Tabulka 5: Vývoj průměrného věku obyvatel MČ Praha 1 (údaj vždy k 31.12. daného roku)	10
Tabulka 6: Počet obyvatel s trvalým pobytem a počet obyvatel s obvyklým pobytem (dle SLDB 2021)	10
Tabulka 7: Vybrané demografické údaje o hl. m. Praha a vybraných správních obvodech (údaj platný k 26.3.2021)	11
Tabulka 8: Podíl obyvatel vybraných věkových kategorií v procentech za vybrané MČ (údaj platný k 31. 12. 2020)	11
Tabulka 9: Přehled počtu obyvatel s obvyklým a trvalým pobytem ve vybraných městských částech	12
Tabulka 10: Počet obyvatel a domů podle výsledků sčítání od roku 1869	13
Tabulka 11: Změna počtu obyvatel v roce 2020 oproti roku 2006, vybrané MČ	14
Tabulka 12: Pohyb obyvatel na území městské části v letech 2006-2020	15
Tabulka 13: Národnostní struktura obyvatel MČ Praha 1 (údaje k 26.3.2021)	15
Tabulka 14: Národnostní struktura obyvatel vybraných městských částí (údaj k 26.3.2021)	16
Tabulka 15: Vzdělanostní struktura obyvatel MČ Praha 1 (údaje k 26.3.2021)	16
Tabulka 16: Cizinci v hl. m. Praze – nejčastější státní občanství (údaj platný k 31. 12. 2020)	17

Tabulka 17: Cizinci v MČ Praha 1 (údaje platné k datu 31. 12. 2020)	18
Tabulka 18: Celkový počet cizinců v ČR ve vybraných letech (údaje platné k datu 31.12.2020)	18
Tabulka 19: Celkový počet cizinců v hl. m. Praze ve vybraných letech (údaje platné k datu 31.12.2020)	18
Tabulka 20: Kapacity a počty dětí v MŠ zřizovaných MČ Praha 1 (aktuální k datu 10.5.2022)	19
Tabulka 21: Porovnání počtu dětí v MŠ a dětí s obvyklým pobytem	20
Tabulka 22: Kapacity a počty dětí v ZŠ zřizovaných MČ Praha 1 (aktuální k datu 10.5.2022)	20
Tabulka 23: Vývoj celkového počtu žáků k začátku školního roku na území MČ Praha 1	20
Tabulka 24: Nepřijetí žáci z nespádových oblastí	20
Tabulka 25: Zápis dětí do 1. tříd ZŠ na školní rok 2022/2023 zřizovaných MČ	21
Tabulka 26: Počet volných míst pro umístění žáků 2.-9. ročníků pro školní rok 2022/2023	21
Tabulka 27: Index stáří k r. 2020	22
Tabulka 28: Počet obyvatel MČ Praha 1 ve věku 65 let a více ve vybraných letech (údaj vždy k 31.12. daného roku)	22
Tabulka 29: Přehled partnerských měst	26
Tabulka 30: Počty nápadu majetkové kriminality ve vybraných letech na území MČ Praha 1	39
Tabulka 31: Počty nápadu násilné kriminality ve vybraných letech na území MČ Praha 1	39
Tabulka 32: Počty přestupků řešené na ÚMČ Praha 1 v letech 2015-2021	41
Tabulka 33: Intenzita vybraných typů dopravy na hlavních dopravních uzlech na území MČ Praha 1 (průměr za r. 2021)	49
Tabulka 34: Intenzita dopravy na hlavních dopravních uzlech na území MČ Praha 1 srovnání 2016 – 2021 (z prostorových důvodů některé roky vynechány)	49
Tabulka 35: Počet vydaných parkovacích oprávnění na území MČ Praha 1 v letech 2015 – 2022	56
Tabulka 36: Počet parkovacích stání v ZPS	56
Tabulka 37: Průměrná denní spotřeba pitné vody v hl. m. Praze na osobu za r. 2021	82
Tabulka 38: Seznam parků na území MČ Praha 1	89
Tabulka 39: Podíl Modelované hodnoty vybraných teplotních charakteristik v hlavním městě Praha pro období 2021–2040, 2081–2100 a referenční stav za období 1981–2010	93
Tabulka 40: Vývoj produkce bioodpadu v tunách na území hl. m. Prahy	97
Tabulka 41: Materiálové a energetické využití odpadů v hl. m. Praze	99
Tabulka 42: Hlášení na pohotovostní linku úklidu Prahy 1	117
Tabulka 43: Přidělené prostředky z dotačního titulu Ministerstva kultury na obnovu v Pražské památkové rezervaci	119
Tabulka 44: Porovnání konstrukce FVz pro MČ 1-22 hl. m. Prahy na rok 2022	128
Tabulka 45: Podrobný přehled skladby finančních vztahů z rozpočtu HMP vůči MČ Praha 1 v letech 2014–2022 (v tis. Kč)	129
Tabulka 46: Vývoj vybraných ukazatelů příjmů a výdajů městské části Praha 1 v tis. Kč	130
Tabulka 47: Výpočet potenciální dluhové služby MČ Praha 1 (průměr údajů za období 2017 – 2020)	135
Tabulka 48: Druhové třídění využití obsazených nebytových prostor	138
Tabulka 49: Přehled vyplacených dotací a grantů z dotačních programů MČ Praha 1 v letech 2016–2021 (v tis. Kč)	140
Tabulka 50: Institucionální členění ekonomických subjektů k 31. 12. 2020, srovnání mezi MČ Praha 1 a celou HMP	148
Tabulka 51: Členění ekonom. subjektů podle odvětví převažující činnosti – CZ NACE k 31. 12. 2020	149

Tabulka 52: Praha 1 – počet živnostníků a živností k 29. 3. 2022	150
Tabulka 53: Vývoj počtu provozoven	150
Tabulka 54: Příspěvek pro pražská jednotná kontaktní místa v roce 2022	151
Tabulka 55: Příspěvek na výkon státní správy pro hl. m. Prahu v roce 2022 - zpracování živnostenského avíza	151
Tabulka 56: Počet dokončených bytů ve správních obvodech (údaj z r. 2020)	158
Tabulka 57: Cena růstu nájmu ve vybraných městských částech v hl. m. Praze za m ² v Kč	161
Tabulka 58: Personální zajištění Střediska sociálních služeb Praha 1	172
Tabulka 59: Počet výkonů Střediska sociálních služeb Praha 1 v roce 2020	173
Tabulka 60: Pobytové kapacity DPS a BDPS zřizovaných MČ Praha 1	174
Tabulka 61: Vybavenost vybraných městských částí zdravotnickými organizacemi, stav k roku 2020	179
Tabulka 62: Vybrané údaje o vzdělávání v hl. m. Praze – počty škol ve vybraných městských částech v roce 2020	188
Tabulka 63: Přehled mateřských škol zřizovaných MČ Praha 1	189
Tabulka 64: Výsledky zápisů do MŠ zřizovaných MČ P1 pro školní rok 2022/2023	189
Tabulka 65: Soukromé mateřské školy na území MČ Praha 1	189
Tabulka 66: Přehled základních škol zřizovaných MČ Praha 1	190
Tabulka 67: Seznam spolků v oblasti sportu a trávení volného času na území MČ Prahy 1	203
Tabulka 68: Hromadná ubytovací zařízení ve vybraných městských částí v roce 2018	213
Tabulka 69: Hromadná ubytovací zařízení ve vybraných městských částí v roce 2020	213
Tabulka 70: Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení vybraných městských částí v roce 2018	214
Tabulka 71: Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení vybraných městských částí v roce 2020	214
Tabulka 72: Počet hostů hromadných ubytovacích zařízení v letech 2012 – 2021 na území MČ Praha 1	214
Tabulka 73: Počet oznámených provozoven k hostinské činnosti v roce 2022	214
Tabulka 74: Intenzita dopravy na hlavních dopravních uzlech v hl. m. Praze a vybraných uzlech na MČ Praha 1 (průměr za r. 2021)	251
Tabulka 75: Počet vydaných parkovacích karet na MČ Praha 1 pro rezidenty a abonenty mezi léty 2016 - 2021	252
Tabulka 76: Seznam míst s hromadnými kapacitami pro parkování	252
Tabulka 77: Index Hugi sledující míru tzv. zelenosti u 255 měst po celém světě	254
Tabulka 78: Provozované živnosti v oznámených provozovnách v územním obvodu Prahy 1	259

4.4 SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Pilířové schéma udržitelnosti využití při řešení projektu	6
Obrázek 2: Mapa správních obvodů (22) a městských částí v hl. m. Praze (57)	8
Obrázek 3: Mapa úkrytů v rámci SO Praha 1	36
Obrázek 4: Členění obvodní ředitelství policie (hl. m. Praha)	37
Obrázek 5: Objekty Městské policie Praha na území MČ Praha 1	38
Obrázek 6: Matice témat z facilitačních workshopů s veřejností – Bezpečnost	42
Obrázek 7: Mapa tichých oblastí definovaná Akčním plánem snižování hluku z r. 2019	51

Obrázek 8: Hluková mapa za oblast MČ Praha 1 (2017)	52
Obrázek 9: Hladiny oxidu dusíku na území MČ Praha 1 a okolí (průměrná hodnota v r. 2021)	53
Obrázek 10: Hladiny oxidu uhelnatého na území MČ Praha 1 a okolí (průměrná hodnota v r. 2021)	53
Obrázek 11: Hladiny PM10 na území MČ Praha 1 a okolí (průměrná hodnota v r. 2021)	54
Obrázek 12: Dopravní trasy veřejné dopravy na území MČ Praha 1 (tramvaje, metro, vlaky, autobusy)	59
Obrázek 13: Varianty pokračování trasy metra D z Náměstí Míru	61
Obrázek 14: Bezbariérovost pražských stanic metra	61
Obrázek 15: Celoměstský systém cyklodopravy z r. 2022	64
Obrázek 16: Scénáře budování elektronabíječek na území MČ Prahy 1 v r. 2025 a 2030	68
Obrázek 17: Mapa nabíjecích míst pro elektromobily na území MČ Praha 1 a okolí	69
Obrázek 18: Matice témat z facilitační workshopů s veřejností – Doprava	71
Obrázek 19: Zdroje zásobování pitné vody v hl. m. Praze (údaj z r. 2021)	81
Obrázek 20: Protipovodňová opatření na Vltavě na území MČ Praha 1 (2022)	84
Obrázek 21: Mapa znečištění v Podolí	84
Obrázek 22: ÚSES MČ Praha 1	86
Obrázek 23: Druhy/typy parků na území MČ Praha 1	89
Obrázek 24: Index kvality ovzduší v hl. m. Praze (r. 2020)	91
Obrázek 25: Zdroje znečištění REZZO1 a REZZO2 (r. 2021)	91
Obrázek 26: Hodnocení abnormalnosti měsíční průměrné teploty v roce 2019 oproti normálu 1981–2010 na území hl. m. Prahy	92
Obrázek 27: Bonita klimatu v hl. m. Praze (r. 2020)	93
Obrázek 28: Kontejnery na tříděný odpad na území MČ Prahy 1	98
Obrázek 29: Mapa kompostování zaměřená na Prahu 1 (levý a pravý břeh)	101
Obrázek 30: Elektrická přenosová soustava v hl. m. Praze	102
Obrázek 31: Situační schéma tepelných sítí a zdrojů tepla CZT Pražské teplárenské	103
Obrázek 32: Zásobování plynem v centru hl. m. Prahy	103
Obrázek 33: Matice témat z facilitační workshopů s veřejností – Životní prostředí	104
Obrázek 34: Členění struktury lokalit v MČ dle IPR	113
Obrázek 35: Mapa proluk na území MČ Praha 1	113
Obrázek 36: Bariéry ve veřejném prostoru v centru hl. m. Prahy	115
Obrázek 37: Vybrané bariéry na území MČ Praha 1	116
Obrázek 38: Kulturní památky a místa na území MČ Prahy 1 a okolí	119
Obrázek 39: Matice témat z facilitační workshopů s veřejností – Územní rozvoj a veřejný prostor	121
Obrázek 40: Matice témat z facilitační workshopů s veřejností – Hospodaření a majetek	142
Obrázek 41: Matice témat z facilitační workshopů s veřejností – Podnikání	153
Obrázek 42: Cenové mapy nových bytů dle společnosti Deloitte za r. 2019 – 1Q 2022	160
Obrázek 43: Rozložení Airbnb v hl. m. Praze v r. 2022	163

Obrázek 44: Matice témat z facilitační workshopů s veřejností – Bydlení.....	164
Obrázek 45: Dům s pečovatelskou službou v Týnské ulici (současné sídlo denního stacionáře).....	175
Obrázek 46: Nemocnice na Františku (část budovy)	180
Obrázek 47: Matice témat z facilitačních workshopů s veřejností – Veřejné služby.....	181
Obrázek 48: Matice témat z facilitačních workshopů s veřejností – téma Vzdělávání a výchova	192
Obrázek 49: Kulturní zařízení na území MČ Praha 1	201
Obrázek 50: Veřejné hřiště Na Františku.....	202
Obrázek 51: Veřejné hřiště Masná	202
Obrázek 52: Veřejné hřiště Lannova	203
Obrázek 53: Matice témat z facilitační workshopů s veřejností – Trávení volného času	204
Obrázek 54: Památková ochrana	212
Obrázek 55: Přehled 10 nejnavštěvovanějších památek v letech 2018 - 2020	213
Obrázek 56: Rozmístění jednotek nabízených na Airbnb k 13. 7. 2021.....	215
Obrázek 57: Počet jednotek nabízených na Airbnb k 13. 7. 2021 na 1 000 obyvatel podle katastrálních území	215
Obrázek 58: Matice témat z facilitačních workshopů s veřejností – Cestovní ruch a turismus.....	217
Obrázek 59: Rozdělení čtvrtí pro potřeby facilitačních workshopů na Praze 1	231
Obrázek 60: Harmonogram tvorby analytické části	250

4.5 POUŽITÉ ZDROJE

Bezpečnost.Praha.eu. Magistrát HMP © 2022. Dostupné z: <https://bezpecnost.praha.eu/>

CAMP Praha. Přípravované projekty v Praze. Dostupné na: <https://praha.camp/praha-zitra/>

CE-Traffic, s.r.o. Mobilita v Praze 2020 a v pražských správních obvodech Prahy 1 až 22. Analytická studie. Prosinec 2020.

Czech Tourism. Nejnavštěvovanější turistické cíle České republiky 2020. [cit. 2022-05-15]. Dostupné na: <https://www.czechtourism.cz/cms/getmedia/df4acbef-2a61-4717-aa31-fb8f4e6b7dfc/NTC-2020-TOP50-REVIZE.pdf>

Český statistický úřad. Dostupné na: <https://www.czso.cz/>

Český statistický úřad. Cizinci v České republice. Praha, prosinec 2021. Dostupné na <https://www.czso.cz/documents/10180/142284148/29002721.pdf/2c3be929-27a5-459e-bee0-7e2aae4705f5?version=1.1>

Český statistický úřad: Statistika a my. Seniorů přibývá i přes vyšší úmrtnost. Dostupné na: <https://www.statistikaamy.cz/2022/05/23/senioru-pribyva-i-pres-vyssi-umrtnost>

Česko v datech. Cizinci v Česku. Dostupné na: <https://www.ceskovdatech.cz/clanek/129-cizinci-v-cesku/#article-content>

Česko v datech. Dostupnost zdravotní péče v Česku. Dostupné na: <https://www.ceskovdatech.cz/clanek/112-dostupnost-zdravotni-pece-v-cesku/>

Domov sociálních služeb Vlašská. Výroční zpráva za rok 2021. Dostupné na: <http://www.dssv-vlasska.cz/wp-content/uploads/2022/05/vy%CC%81roc%CC%8Cni%CC%81-zpra%CC%81va-za-rok-2021.pdf>

Evropská komise. Smart cities [online]. Belgium: European Commission, 2014 [cit. 2019-02-02]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/eu-regional-and-urban-development/topics/cities-and-urban-development/city-initiatives/smart-cities_en

Hlavní město Praha. Veřejně dostupná data, informace a analýzy (ročenky). Dostupné na: <https://www.praha.eu/jnp/>

Hlídač státu. K-Index. Dostupné na: <https://www.hlidacstatu.cz/kindex>

Chytrá péče s.r.o. Dostupné na: <https://www.chytrapece.cz/>

Institut plánování a rozvoje Praha. Strategie a analýzy. Dostupné na: <https://www.iprpraha.cz/>

Geoportál Praha. Mapové aplikace. Dostupné na: <https://www.geoportalpraha.cz/cs/mapy/mapove-aplikace>

Integrační centrum Praha. Dostupné na: <https://icpraha.com>

Institut plánování rozvoje Praha. Dostupné na: <https://iprpraha.cz/>

Institut plánování rozvoje Praha. Airbnb v Praze: Analýza množství, struktury a rozmístění nabízených ubytování k 13. 7. 2021. [cit. 2022-06-02]. Dostupné na: <https://iprpraha.cz/assets/files/files/d04b5921e3ed04b267ea61ccc20efe08.pdf>

Institut plánování rozvoje Praha. Fenomén Airbnb a jeho dopady v kontextu hl. m. Prahy, 2018 [cit. 2022-06-02]. Dostupné na:

https://iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/ssp/analyzy/bydleni_realitni_trh/fenomen_airbnb_a_jeho_dopady_v_kontextu_hl.m.prahy.pdf

Institut plánování rozvoje Praha: Územně analytické podklady. Dostupné na: <https://uap.iprpraha.cz/>

Malostranská základní škola. Výroční zpráva o činnosti Malostranské základní školy školní rok 2020/2021. Dostupné na: https://www.malostranskeskoly.cz/sites/malostranskeskoly.cz/files/docs/stranka/field/pageattachments/vyrocnizprava_mzs2021p.pdf

Magistrát HMP. Bezpečnost Praha. Dostupné na: <https://bezpecnost.praha.eu/>

Městská část Praha 1. Veřejně dostupná data a informace o MČ. Dostupné na: <https://www.praha1.cz/>

Městská část Praha 1. Analýza současného stavu a návrh řešení pro zvýšení bezpečnosti a veřejného pořádku v ulicích MČ Praha 1 v období 2018-2022. Dostupné na: https://www.praha1.cz/app/uploads/2021/02/24_5-UZ18_0643_priloha_1.pdf

Ministerstvo kultury ČR. Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón. Dostupné na: <https://www.mkcr.cz/program-regenerace-mestських-pamatkovych-rezervaci-a-mestських-pamatkovych-zon-282.html>

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR. Analýza konkurenceschopnosti České republiky. Praha 2009. Dostupné na: <https://www.mpo.cz/assets/dokumenty/41230/46014/555208/priloha001.pdf>

Ministerstvo financí ČR. Makroekonomická predikce České republiky. Praha leden 2021, ISSN 1804-7971. Dostupné na: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/makroekonomika/makroekonomicka-predikce>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Cestovní ruch a udržitelný rozvoj. Dostupné na:

http://www.mmr.cz/getmedia/b973337b-cccc-42a3-9d19-2b23356dcff2/GetFile15_1.pdf

MMR ČR. Metodika Smart Cities [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2018 [cit. 2019-03-18]. Dostupné na: https://www.mmr.cz/getmedia/f76636e0-88ad-40f9-8e27-cbb774ea7caf/Metodika_Smart_Cities.pdf.aspx?ext=.pdf

Nemocnice Milosrdných sester sv. Karla Boromejského. Výroční zpráva 2020. Dostupné na: <https://www.nmskb.cz/files/o-nas/vyrocní-zprava-2020-20210629.pdf>

Nemocnice na Františku. Dostupné na: <http://www.nnfp.cz/>

Obvodní ředitelství Městské Policie Praha 1. Zpráva o činnosti za období 1.1.2021 – 31.12.2021 OŘ MP Praha 1.

Obvodní ředitelství policie Praha 1. Zprávy o bezpečnostní situaci na území MČ Praha 1 za roky 2016-2021.

OSN. V roce 2050 bude žít na planetě 9,7 miliardy lidí [online]. In: 13. 8. 2015 [cit. 2019-03-18]. Dostupné z: <http://www.osn.cz/osn-v-roce-2050-bude-podle-odhadu-na-planete-97-miliardy-lidi-nejvetsi-narust-se-ocekava-v-rozvojovych-oblastech-zejmena-v-africe/>

Policie ČR. Obvodní ředitelství policie - kontakty a charakteristika. Dostupné na: <https://www.policie.cz/clanek/obvodni-reditelstvi-policie-kontakty-a-charakteristika.aspx>

Prague City Tourism. Koncepce příjezdového cestovního ruchu hlavního města Prahy. Dostupné na: <https://www.praguecitytourism.com/file/edee/2020/04/koncepce-prijezdoveho-cestovniho-ruchu.pdf>

Registr poskytovatelů sociálních služeb. Dostupné na:

http://iregistr.mpsv.cz/socreg/vitejte.fw.do;jsessionid=34F879143B120900FBC70B46FB58C817.node1?SUBSESSION_ID=1655107181377_1

SFŽP ČR. Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050. Praha 2020. Dostupné na: [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/news_20210111-na-prohlubujici-se-zmenu-klimatu-reaguje-Statni-politika-zivotniho-prostredi-CR-2021-2030/\\$FILE/III.%20SP%C5%BDP%202030.docx](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/news_20210111-na-prohlubujici-se-zmenu-klimatu-reaguje-Statni-politika-zivotniho-prostredi-CR-2021-2030/$FILE/III.%20SP%C5%BDP%202030.docx)

Středisko sociálních služeb Praha 1. Zpráva o činnosti za rok 2020. [cit. 2022-05-01]. Dostupné na: <https://www.socialnisluzby-praha1.cz/wp-content/uploads/2021/04/rocni-zprava-2020.pdf>

Středisko volného času Jednička. Dostupné na: <https://www.svcjednicka.cz/o-nas>

Úřad městské části Praha 1. Interní data a podklady vyžádané z vybraných odborů úřadu.

Vláda ČR. Strategický rámec Česká republika 2030. Dostupné na: https://www.cr2030.cz/strategie/wp-content/uploads/sites/2/2018/05/Strategick%C3%BD-r%C3%A1mec-%C4%8CR-2030.compressed.pdf?fbclid=IwAR0YFGqUAD48LvPz3S-z9A6nbXU_PR3mLILX5iuE130ghU3foqGvFTGwNd8

World Tourism Organization. Sustainable development. [cit. 2022-05-25] Dostupné na: <https://www.unwto.org/sustainable-development>

Základní škola Brána jazyků s rozšířenou výukou matematiky. Dostupné na: <http://www.branajazyku.cz/>

Základní škola nám. Curieových. Výroční zpráva o činnosti základní školy za školní rok 2019/2020. Dostupné na: <https://www.zscurie.cz/soubor-vyrocní-zprava-za-rok-2019-2020-74-.pdf>

Základní škol J. Gutha-Jarkovského. Výroční zpráva (školní rok 2020/2021). Dostupné na: https://new.truhla.cz/zakladniskola/wp-content/uploads/VZ_ZS_2021_1.pdf

Základní škola Vodičkova. Výroční zpráva o činnosti a hospodaření školy školní rok 2020/2021. Dostupné na: http://www.zsvodickova.cz/wp/wpcontent/uploads/2021/11/V%C3%BDro%C4%8Dn%C3%AD_zpr%C3%A1va_o_%C4%8Dinnosti_a_hospoda%C5%99en%C3%AD_%C5%A1koly_2020_2021.pdf

4.6 PŘÍLOHY – KAPITOLA VÝCHODISKA

4.6.1 POPIS JEDNOTLIVÝCH METOD

4.6.1.1 ANALÝZA MČ PRAHA 1

Analýza je založena na popisu a charakteristice jednotlivých oblastí života v MČ Praha 1. K provedení analýzy zpracovatel využil zejména:

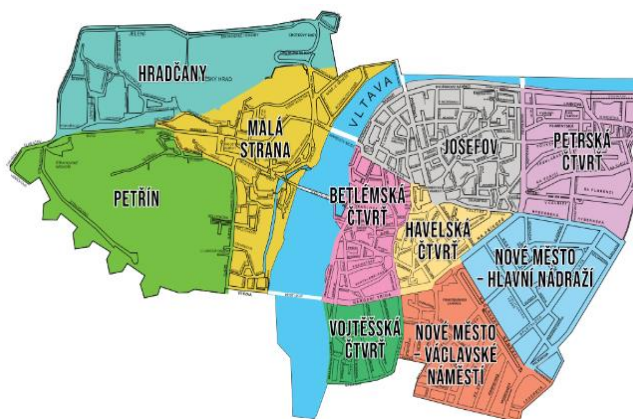
- Veřejně dostupná data a informace.
 - Nejčastějším zdrojem informací byly: MČ Praha 1, hl. m. Praha a jeho organizace, Institut plánování a rozvoje Praha, Český statistický úřad. Další informace byly poté dohledávány dle kapitol na gesčních ministerstvech nebo zdrojích.
- Informacemi poskytnuté ÚMČ Praha 1 nebo organizacemi MČ Praha 1:
 - Nejčastěji se jednalo o podkladové informace, které nebyly veřejně dostupné, ale současně bylo jejich zveřejnění v této analýze možné (nebyly svým charakterem neveřejné).
- Výstupy z facilitačních workshopů s veřejností (20x).
- Výstupy z dotazníkového šetření.

K doplnění kontextu a získání dalších informací pomohly při provedení analýzy:

- Rozhovory s radními MČ Praha 1 a vybranými předsedy výborů nebo komisí MČ.
- Rozhovory s vybranými vedoucími odborů na ÚMČ.
- Setkání s opozicí s cílem identifikovat hlavní problémová témata na MČ Praha 1.
- Setkání s vybranými skupinami stakeholderů s cílem identifikovat jejich potřeby a názory na danou oblast.

4.6.1.2 FACILITAČNÍ WORKSHOPY

Obrázek 59: Rozdělení čtvrtí pro potřeby facilitačních workshopů na Praze 1

Zdroj: Plánuj 1

Realizace workshopů proběhla v 10 lokalitách v MČ Praha 1 (v každé lokalitě 2x = 1x fyzicky + 1x online). Z facilitačních workshopů byly provedeny podrobné zápisy, které byly zaslány všem účastníkům a k dlouhodobému využití je má k dispozici MČ Praha 1.

Cílem workshopů bylo identifikovat důležitá témata a jejich charakter (silné stránky, slabé stránky a příležitosti) ze strany přítomných občanů a sebrat konkrétní návrhy/doporučení týkající se jednotlivých lokalit. (Cílem nebylo zjišťovat intenzitu problémů nebo měřit jejich váhu v populaci MČ Praha 1.)

Ze všech workshopů byla vytvořena základní sumarizační zpráva (viz [příloha](#)), která posloužila jako jeden ze vstupů do tvorby této analýzy – sloužila jako doplňující metoda k analytickému šetření a sociologickým výzkumům.

Poznámka: Výstupy z workshopů mohou být využity i při tvorbě akčního plánu, neboť obsahují návrhy konkrétních řešení pro dané lokality.

4.6.1.3 KVANTITATIVNÍ SOCIOLOGICKÉ ŠETŘENÍ

Sociologické šetření bylo provedeno společností PAQ Research nezávisle na tvorbě Strategie udržitelného rozvoje jako součást dlouhodobého projektu Praha 1 očima občanů. Výstupy byly ovšem zpracovatelem využity k doplnění dalšího pohledu a metody, jak jednotlivé analyzované oblasti hodnotit. V tomto směru se stalo kvantitativní sociologické šetření pro některé kapitoly cenným zdrojem informací přímo od obyvatel MČ Praha 1.

Výsledky sociologického šetření budou dostupné veřejnosti na internetových stránkách www.planuj1.cz

4.6.2 SUMARIZAČNÍ ZPRÁVA Z PARTICIPAČNÍCH SETKÁNÍ S VEŘEJNOSTÍ

Zpracovatel: Participation Factory, s.r.o.

ZÁKLADNÍ INFORMACE K PROCESU

V únoru a březnu 2022 proběhla série 20 osobních a online skupinových participativních setkání se zástupci veřejnosti v 10 lokalitách MČ Prahy 1.

Účelem setkání bylo získat od účastníků zpětnou vazbu o fungování městské části, která bude sloužit jako jeden ze vstupů při tvorbě Strategie udržitelného rozvoje MČ Praha 1 (dále také SUR).

Úkolem Participation Factory bylo získat od účastníků co nejvíce relevantních údajů na dané téma a následně je anonymně zaznamenat do závěrečných reportů a této sumarizační zprávy.

Zpracovatel nebyl zapojen do přípravy komunikace setkání, a proto neměl žádný vliv na konečný počet účastníků.

Účast na setkáních byla dobrovolná a zúčastnit se mohl kdokoli, nejde proto o reprezentativní výzkum.

PRŮBĚH SETKÁNÍ

Na úvod každého setkání byl představen postup tvorby zpracování SUR a důvod setkání.

Následně proběhlo interaktivní cvičení, během něhož se účastníci vyjádřili, co vnímají jako silné a slabé stránky městské části a jaké vidí příležitosti pro rozvoj městské části, se kterými je při tvorbě strategie nutné počítat.

Setkání trvala 90 minut a diskuze byla vždy anonymně zaznamenávána.

SMYSL REPORTU

Na následujících stránkách jsou shrnuty hlavní výsledky participativních cvičení ze všech 10 lokalit, ve kterých setkání proběhla.

Smyslem setkání bylo zaznamenat názory dle připraveného rámce (silné stránky, slabé stránky a příležitosti), které na setkáních zazněly a kategorizovat je do dílčích oblastí a podtémat. Součástí reportu jsou i návrhy vybraných konkrétních řešení, která od účastníků zazněla. (Detailnější zápis z dané lokality je vždy v samostatných reportech, které byly předány MČ Praha 1.)

Cílem tohoto výstupu tak není interpretace názorů, ani jejich zobecnění nebo kvantifikace.

Data byla získána formou veřejných setkání, výčet témat proto nelze číst jako výstup ze sociologického průzkumu, nýbrž jako souhrn nejpálčivějších témat, jež vnímají aktivní občané, kteří se setkání zúčastnili. Z podstaty způsobu získání dat můžou mít některá témata heslovitý charakter.

Informace o účastnících:

Celkový počet zúčastněných osob: **327**

(z toho **253** zúčastněných osobně a **74** připojených prostřednictvím platformy Zoom)

Klíčová témata (a jejich podtémata) identifikovaná na základě výstupů z workshopů v jednotlivých lokalitách:

Vyjádření jsou vždy barevně označena dle toho, jak je účastníci hodnotili:

- **Silné Stránky**
- **Slabé stránky**
- **Příležitosti**

1. Malá Strana:

Celkový počet zúčastněných osob: **70**

(z toho **70** zúčastněných osobně a **0** připojených prostřednictvím platformy Zoom)

- **Doprava**
 - Doprava v klidu
 - Příliš mnoho parkovacích karet patří hotelům
 - Příliš vysoké ceny za parkování
 - Úbytek parkovacích míst
 - Špatně nastavený systém vydávání parkovacích karet
 - Parkovací karty byly předtím rozděleny podle čtvrtí – jednodušší
 - Návrat papírových karet na parkování
 - Zrušení parkovacích aplikací
 - Doprava v pohybu
 - Více možností nabíjení elektroaut
 - Nemotorová a alternativní doprava
 - Koloběžky na chodníku
- **Životní prostředí a odpadové hospodářství**
 - Zeleň a přírodní plochy – údržba, správa, rozvoj, ochrana
 - Nedostatečná péče o Petřínské zahrady
 - Tendence kácení a špatně udělané řezy – Vojanovy sady
 - Krásná zeleň
- **Bydlení a život**
 - Vlastní a nájemní bydlení
 - Privatizace bytového fondu
 - Úbytek rezidenčního bydlení
 - Krátkodobé pronájmy

- Vymahatelnost stavebního zákona
- Nedostatek nočních hlídek – airbnb hluk a bordel
- Airbnb v bytovém domě – protichůdné zájmy rezidentů a turistů
- Struktura obyvatel a vylidňování
 - Ochrana rodin v historickém centru
- **Služby**
 - Občanská vybavenost
 - Ochrana služeb – vytvořit místa, kde se dají koupit potraviny
 - Zvýhodnění majitelů soukromých domů, kteří chtějí být „čestní“ a chtějí podpořit rozvoj potřebných služeb pro obyvatele
- **Úřad a samospráva**
 - Komunikace úřadu a městské části
 - Nízká víra ve vedení MČ – lidé nevěří, že to, co tady padá za podněty, bude bráno v potaz
 - Otevřenost a transparentnost
 - MČ Praha 1 dostává pokuty za porušování pravidel v oblastech otevřenosti a transparentnosti. Pokuty zaplatí a dále se chová stejně.
 - Komunikace s politiky
 - Chování starosty a místostarosty – nereagují na výzvy od občanů
- **Hospodářství a podnikání**
 - Podpora podnikání
 - Ochrana služeb – vytvořit místa, kde se dají koupit potraviny
 - Zvýhodnění majitelů soukromých domů, kteří chtějí být „čestní“ a chtějí podpořit rozvoj potřebných služeb pro obyvatele

2. Petřín:

Celkový počet zúčastněných osob: **37**

(z toho **35** zúčastněných osobně a **2** připojených prostřednictvím platformy Zoom)

- **Doprava**
 - Doprava v klidu
 - Malý počet parkovacích míst na počet obyvatel
 - Doprava v pohybu
 - Průjezdnost, intenzita: Její špatné řešení – Praha 1 má minimální váhu proti celé Praze
 - Nemotorová a alternativní doprava
 - Koloběžky na chodnicích
- **Životní prostředí a odpadové hospodářství**
 - Zeleň a přírodní plochy – množství
 - Málo parků
 - Petřín – chybí voda, stín, neměla by tam ubývat zeleň
 - Nové stavby na Petříně
 - Zeleň a přírodní plochy – údržba, správa, rozvoj, ochrana
 - Lobkovická zahrada – udržení původní přírody, která pomáhá městu
 - Zlepšit ochranu biodiverzity a správu zeleně
 - Zastavit pro turistické zásahy do zeleně
 - Zachování zelených ploch v současném stavu
- **Trávení volného času**
 - Místa k odpočinku a trávení volného času
 - Chybí hřiště pro starší děti
 - Jiné možnosti trávení volného času
 - Vstup do kostela a parků pro místní zdarma
- **Turismus**

- Hluk
 - Ruch v ulicích
 - Vymáhání dodržování nočního klidu
- **Bydlení a život**
 - Vlastní a nájemní bydlení
 - Prázdné prostory
 - Krátkodobé pronájmy
 - Vymáhání zákazu krátkodobého ubytování (AirBnb) – zřídit kontrolní orgán
- **Služby**
 - Občanská vybavenost
 - Chybí služby a možnosti pro místní
- **Úřad a samospráva**
 - Otevřenost a transparentnost
 - Komunikace s radnicí – je jednostranná
 - IPR o rozpracovaných projektech na Petříně - žádná komunikace
(Společné podněty k zadání koncepce IPRu za spolky Praha)
 - Komunikace úřadu a městské části
 - Facebook Prahy 1 - irelevantní obsah pro občany Prahy 1

3. Vojtěšská čtvrť:

Celkový počet zúčastněných osob: **16**

(z toho **11** zúčastněných osobně a **5** připojených prostřednictvím platformy Zoom)

- **Doprava**
 - Doprava v klidu
 - Úbytek parkovacích míst pro rezidenty
 - MHD
 - Kvalitní městská hromadná doprava
 - Nemotorová a alternativní doprava
 - Koloběžky na chodnicích
 - Lodní doprava: Lodě se pohybují po městě a jsou strašně dlouhé a vypadá to opravdu strašně, ničí to celkový dojem z části, stojící lodě: existuje jakási rada a systém o pravidlech - o tom, jak se s loděmi zachází - je třeba to zlepšit
 - Využití Vltavy: Od přívozu až po dnešní využití řeky, rekreace s využitím řeky začíná být zajímavější (pro volný čas i pro dopravu)
 - Bezpečnost v dopravě
 - Nebezpečné přechody - na Masarykově nábřeží je to někdy opravdový boj o život, kolem Žofína jsou nechráněné přechody, nedá se tam jezdit s dětmi, auta jezdí v obou směrech, je to strašně
- **Bezpečnost**
 - Sociálně-patologické jevy
 - Viditelná prostituce
- **Územní rozvoj a veřejný prostor**
 - Péče a kultivace památek
 - Architektura a historické stavby
 - Vizuální smog
 - Graffiti - zbytečné a ošklivé
 - Světelný smog: památky jsou v některých oblastech příliš rušivé, světelné reklamy, fasády atd.
 - Zvukový smog
 - Zvukový smog: v restauracích sotva slyšíte zvonky, protože restaurace samy vydávají extrémně hlasitý zvuk - totéž platí pro různé obchody
 - Rozvoj, úpravy, změny veřejného prostoru

- Chodníky - všude jsou sice dlážděné chodníky, ale nedá se po nich chodit

▪ **Trávení volného času**

- Místa k odpočinku a trávení volného času
 - Sportovní aktivity: Kluziště - více takových příležitostí ke sportování
- Jiné možnosti trávení volného času
 - Blízkost řeky Vltavy
 - Flexibilita veřejných prostor - Střelecký ostrov: Je zde prostor pro hraní, občerstvení, hudební akce - flexibilní využití prostor - možnosti využití i pro dočasné akce

▪ **Turismus**

- Hluk
 - Ruch v ulicích (způsobený turisty)

▪ **Bydlení a život**

- Vlastní a nájemní bydlení
 - Privatizace bytového fondu
 - Nejasnosti ohledně privatizace bytů
 - Nikdo neprovedl studii dopadu privatizace prodaných bytů - od povodní se dějí různé věci
 - Úbytek rezidenčního bydlení
 - Prázdné prostory
- Krátkodobé pronájmy
 - Ve Vojtěšské jsou některé domy vyklizené, všechny slouží jako airbnb, některé jako penziony apod.

▪ **Služby**

- Veřejné služby
 - Centrální poloha a dostupnost služeb

4. Josefov:

Celkový počet zúčastněných osob: **31**

(z toho **25** zúčastněných osobně a **6** připojených prostřednictvím platformy Zoom)

▪ **Doprava**

- Doprava v klidu
 - Zrušit parkovací místa pro firmy
 - Zajistit parkování pro rezidenty – označení aut s právem tu parkovat,
 - Úbytek parkovacích míst
- MHD
 - Linka autobusu č. 194
- Doprava v pohybu
 - Regulace dopravy
 - Omezit rychlost
 - Regulace vjezdu aut – uzavřít město veškeré dopravě, která není nezbytně nutná
 - Zrušit půjčovny aut v centru
 - Rychlá auta s hlasitými motory
 - Vyhlídkové autobusy/karavany vytvářejí kolony
 - Dodávky/kurýři parkující na chodnících
 - Taxi projíždějí pořád dokola (z toho hluk)
- Nemotorová a alternativní doprava
 - Koloběžky na chodnících
- Bezpečnost v dopravě
 - Nedostatečná infrastruktura pro pěší: Krátká doba na přechod hlavní tepny po nábřeží, málo prostoru pro pěší (malá kapacita chodníků, zatímco auta mají hodně místa)

▪ **Bezpečnost**

- Bezpečnost ve veřejném prostoru
 - Adekvátní počet strážníků - „mají být vidět“
 - Malá bezpečnost brzy ráno
 - Policie a nedostatek kontrol
- **Územní rozvoj a veřejný prostor**
 - Údržba veřejného prostoru, čistota
 - Úklid ulic
 - Nedopalky na chodnících
 - Plné odpadkové koše
 - Neodtékající voda / louže
 - Graffiti
 - Odpad restauračních provozoven - není dostatečně kontrolováno, zda dodržují předpisy
 - Péče a kultivace památek
 - Historické památky - ochránit genius loci, krása budov, krása prostředí
 - Rozvoj, úpravy, změny veřejného prostoru
 - Veřejný prostor a nedostatek participace s ním spojené (když proběhne setkání, tak chybí odezva od radnice)
 - Parčík na Františku
 - Anenský trojúhelník
 - Parčík v Pařížské
 - Náměstí Miloše Formana
 - Parčík vedle synagogy
 - Pařížská – zeleň a lavičky
 - Veřejná WC
- **Životní prostředí a odpadové hospodářství**
 - Zeleň a přírodní plochy – údržba, správa, rozvoj, ochrana
 - Plánovaná výstavba bez akcentu na zeleň
 - Hluk
 - Zrušit dlážděné silnice: Nahradit je asfaltem (jsou hlučné)
 - Noční čas vývozu odpadů
 - Dlažba kvůli památkové zóně vytvářející hluk
 - Odpady
 - Změna času vývozu odpadu – ne v noci
- **Trávení volného času**
 - Místa k odpočinku a trávení volného času
 - Hřiště za Haštalem
 - Maiselova ulice s parkem a lavičky
 - Živé město - kulturní prostředí, výstavy, kulturní instituce, koncerty
- **Sociální a zdravotní oblast**
 - Péče o seniory
 - Akce pořádané pro seniory
- **Turismus**
 - Počet turistů
 - Regulace turismu
 - Zakázat vznik dalších turistických cílů
 - Chování turistů
 - Turistické skupiny: Turističtí průvodci se skupinami blokují chodníky/rohy
 - Nepořádek na chodnících
 - Hluk
 - Regulace hluku

- Rušení nočního klidu
- Noční kluby
- Troubí taxi
- Obchody zaměřené na prodej alkoholu
- Opilí turisté
- Hlučné podniky i večírky firem ve vnitrobloku
- Řvoucí lidé v ulicích
- **Bydlení a život**
 - Krátkodobé pronájmy
 - Krátkodobé ubytování (AirBnB)
- **Služby**
 - Veřejné služby
 - Změna času vývozu odpadu – ne v noci
 - Úklid ulic
 - Občanská vybavenost
 - Omezit obchody zaměřené pouze na prodej alkoholu
 - Vymáhání dodržování pravidel, norem, zákonů u poskytovatelů služeb
 - Obchody a služby pro místní
 - Dostupnost služeb a obchodů pro obyvatele: Drahé obchody pro místní, absence samoobsluhy (Tesco/Penny) v blízkém okolí
- **Úřad a samospráva**
 - Otevřenost a transparentnost
 - Participace: Kontaktní místo/centrum pro komunikaci mezi obyvateli a samosprávou
 - Netransparentní komunikace samosprávy a její důvěryhodnost
 - HMP vs. MČ: Není jasné, jaká instituce rozhoduje o čem
 - Strategické řízení, rozvoj, inovace
 - Efektivnější využívání rozpočtu MČ Prahy 1
 - Podnikatelské záměry na prvním místě: Absence strategie v této oblasti

5. Václavské náměstí:

Celkový počet zúčastněných osob: **17**

(z toho **13** zúčastněných osobně a **4** připojených prostřednictvím platformy Zoom)

- **Doprava**
 - Doprava v klidu
 - Úbytek parkování pro rezidenty
 - Parkovací karty
 - Vymáhání zákazů stání a zastavení
 - Vytipování garážových a dalších kapacit
 - MHD
 - Tramvaje z Vinohradské ulice na Václavské náměstí a Na Příkopě
 - Dostupnost - dopravní obslužnost, dostupnost zbytku města bez auta doprava do centra ze všech částí města, napojení na tramvaje
 - Dostupnost MHD
 - MHD - kola jde přepravovat jen v metru
 - Chybějící tramvaje (Václavák, Na Příkopě)
 - Špatná MHD pro kratší vzdálenosti
 - Doprava v pohybu
 - Zklidnit dopravu na Václavském náměstí
 - Magistrála - vedení pod zem, omezení dopravy, rozděluje město a není možné vytvořit městskou třídu

- Přílišné množství aut
- Dojíždění nerezidentů do centra
- Nemotorová a alternativní doprava
 - Podpora pěších a MHD, posílení cargo kol a doručovacích boxů a podobně
 - Podpora cyklistiky
 - Nebezpečí pro cyklisty
- Bezpečnost v dopravě
 - Zneprůchodnění tras trvale či v určité časy (Navrátilova-Štěpánská, Lazarská-Ostrovní, atd.)
 - Málo je myšleno na pěší
 - Dostupnost - velmi těžký pohyb pro vozíčkáře, chybí infrastruktura pro seniory
- **Bezpečnost**
 - Kriminalita - drobná a střední
 - Prostitutky
 - Drogy
 - Pohyb drogových dealerů
 - Absence vymáhání nočního klidu
 - Bezpečnost ve veřejném prostoru
 - Více kompetentních strážníků
 - Vymáhání dodržování pořádku - malé množství strážníků
 - Sociálně-patologické jevy
 - Bezdomovci - žebráci, velká koncentrace v centru, nepořádek
- **Územní rozvoj a veřejný prostor**
 - Údržba veřejného prostoru, čistota
 - Čistota ulic
 - Nepořádek
 - Zoufalý stav a časté opravy chodníků
 - Málo kontejnerů na tříděný odpad
 - Přeplněné koše
 - Pomočené rohy domů
 - Péče a kultivace památek
 - Architektura, historie
 - Památky
 - Genius loci
 - Historické centrum
 - Václavské náměstí jako historické místo událostí českého státu
 - Rozvoj, úpravy, změny veřejného prostoru
 - Revitalizace Václavského náměstí
 - Technická vybavenost
 - Místo pro demonstrace
 - Centrum, kam všichni směřují - jedinečná lokalita, centrum města a země
 - Václavské náměstí - pořádek není revitalizované, chybí správce, nízká kvalita služeb nahoře, poměrně prázdné - potřeba dostat sem lidi
 - Nedostatek laviček
 - Absence toalet zdarma
 - Absence bezbariérových toalet
 - Revitalizace - Václavské náměstí, park u Hlavního nádraží, Krakovská, přilákání lidí, ať navštěvují obchody, kavárny a utrácí peníze
 - Vizuální smog
 - Vizuální smog - víc dbát o ulice, světelný smog

- Osvětlení na sloupech
- **Životní prostředí a odpadové hospodářství**
 - Zeleň a přírodní plochy – množství
 - Zeleň a životní prostředí
 - Řeka
 - Parčíky
 - Národní stromy (lípy na Národní)
 - Úbytek zeleně
 - Využití střech jako zahrad (soukromé i veřejné)
 - Odpady
 - Noční svoz odpadu
- **Trávení volného času**
 - Kultura a umění
 - Dostupnost kultury
 - Kulturní vyžití - divadla, kina, galerie
 - Místa k odpočinku a trávení volného času
 - Volnočasové aktivity
 - Málo místa, není prostor pro rodiče s dětmi,
 - Františkánská zahrada - volné kouření, nesmí projít zákaz psů
 - Více laviček a míst k setkávání
 - Povolení vstupu psů do Františkánské zahrady
- **Vzdělávání a výchova**
 - Neformální vzdělávání
 - Vzdělávací zařízení
- **Turismus**
 - Počet turistů
 - Centrum turismu
 - Chování turistů
 - Opilecké skupiny z domova i zahraničí
 - Lepší využití zisků z cestovního ruchu
 - Změna orientace na movité, vzdělané návštěvníky ze zahraničí
 - Hluk
 - Hluk v noci (restaurace, bary, atd.)
- **Bydlení a život**
 - Vlastní a nájemní bydlení
 - Prázdné prostory
 - Lépe využívat kapacity budov, vytipování prázdných domů pro rezidenční bydlení
 - Struktura obyvatel a vylidňování
 - Malá podpora sousedství a komunity
 - Spolky
 - Farmářské trhy a více kulturních akcí na Václaváku
- **Služby**
 - Veřejné služby
 - Dostupnost lékařské péče
 - Dostupnost úřadů
 - Občanská vybavenost
 - Obchody
 - Obchody zaměřené na turisty
 - Absence obchodů pro místní (průmyslové zboží, řeznictví, atd.) - potřebné věci tu jsou pomálu
 - Zkvalitnit nabídku obchodů a služeb

- Zařadit obchody s průmyslovým zbožím
- Pronajímat prostory tak, aby tu bylo dost obchodů a ne jenom vysoké tržby z nájmu
- Zrušit večerky a obchody pro turisty
- **Úřad a samospráva**
 - Otevřenost a transparentnost
 - Zastupitelstvo - špatná komunikace, silný vliv pseudo podnikatelů na zastupitelstvo, malá šance na změnu, většina přihlášených podnikatelů nepřináší nic obyvatelům P1
 - Otevřená radnice
 - Školení úředníků, jak jednat s lidmi
 - Zřízení ombudsmana pro občany
 - Participativní rozpočty
 - Naslouchání místním obyvatelům
 - Strategické řízení, rozvoj, inovace
 - Špatná spolupráce s MČ při revitalizaci nemovitostí
- **Hospodářství a podnikání**
 - Podpora podnikání
 - Silně ekonomické místo
 - Podnikání - centrum obchodních příležitostí a atraktivní pro poskytovatele služeb
 - Vymáhání dodržování zákonů a pravidel
 - Hospodaření MČ a městských organizací
 - Velký rozpočet - bohatá MČ

6. Hlavní nádraží:

Celkový počet zúčastněných osob: **24**

(z toho **24** zúčastněných osobně a **0** připojených prostřednictvím platformy Zoom)

- **Doprava**
 - Doprava v klidu
 - Úbytek parkování pro rezidenty
 - Posílit parkování pro rezidenty
 - MHD
 - Hlavní nádraží
 - Dostupnost
 - Dokončená infrastruktura
 - Chybí tramvaje
 - Tramvajová doprava na Národní, Na Příkopě a dolní část Václavského náměstí
 - Doprava v pohybu
 - Špatná obslužnost a průjezdnost
 - Velké dopravní zatížení
 - Nedostatečné zpomalení aut (chybí zóny s rychlostí do 30km/h)
 - Magistrála a její zatížení dopravou
 - Rezidenční zóny
 - Nemotorová a alternativní doprava
 - Cyklistika
 - Nedostatečná infrastruktura a cyklostezky
 - Násilné zavádění cyklopruhů
 - Půjčovny elektrických aut, kol, koloběžek
 - Cyklodoprava - rozvoj a podpora
 - Bezpečnost v dopravě
 - Pěší zóny
- **Bezpečnost**

- Kriminalita - drobná a střední
 - Podvodné směnárny
- Bezpečnost ve veřejném prostoru
 - Vymáhání přestupků
- Sociálně-patologické jevy
 - Drogy
 - Bezdomovci - přespávání na ulicích, lavičkách, zastávkách MHD, koncentrace v MČ, tábor pod železničním mostem
 - Hlavní nádraží - "Sherwood", neschopnost udržet pořádek v oblasti kolem hlavního nádraží, první dojem na příchozí není pozitivní, lidé bez domova
- **Územní rozvoj a veřejný prostor**
 - Údržba veřejného prostoru, čistota
 - Čistota mobiliáře
 - Úklid košů a ulic, chybí kontejnery na recyklovaný odpad
 - Zapojování osob bez domova do údržby MČ (čištění veřejného prostoru atd.)
 - Péče a kultivace památek
 - Památky
 - Historicky daný potenciál
 - Zrekonstruované Muzeum
 - Nádherné výstavní historické budovy
 - Rozvoj, úpravy, změny veřejného prostoru
 - Srdce Prahy - pulzující aktivita
 - Václavské náměstí - nekultivovaný prostor
 - Hlavní nádraží - Vrchlického sady, vytvoření propojeného prostoru mezi Václavským náměstím, Národním muzeem a Hlavním nádražím
 - Vizuální smog
 - Vizuální smog - nevkusné obchody se suvenýry (CrystalShop apod.)
 - Graffiti, mnoho poškození vandalismem
 - Výstavba a rozvoj území
 - Nepřiměřená výstavba
 - Černé stavby - zvyšování současných domů
- **Životní prostředí a odpadové hospodářství**
 - Kvalita ovzduší
 - Kvalita ovzduší (auta)
 - Zeleň a přírodní plochy – množství
 - Malé množství zeleně
 - Malé množství stromů
 - Více parků
 - Vysazování a rozšiřování zeleně
 - Zeleň a přírodní plochy - údržba, správa, rozvoj, ochrana
 - Využití vnitrobloků
 - Zelené střechy
 - Změna a ochrana klimatu
 - Aktivní klimatická politika
- **Trávení volného času**
 - Kultura a umění
 - Divadla
 - Společenský ruch
 - Kulturní dědictví
 - Koncentrace kultury v Praze 1

- Místa k odpočinku a trávení volného času
 - Volnočasové možnosti
 - Petřín jako dostupná oblast rekreace pro obyvatele
 - Chybí relaxační místa
 - Chybí lavičky s výhledy na památky
- **Vzdělávání a výchova**
 - Základní školství
 - Výborné školy
 - Mimoškolní aktivity
 - Dětská vybavenost
- **Turismus**
 - Chování turistů
 - Nepořádek a špína od turistů
 - Opilci
 - Orientace na kulturnější turisty
 - Hluk
 - Hluk od turistů - jezdí do Prahy 1 za alkoholem
- **Bydlení a život**
 - Vlastní a nájemní bydlení
 - Zajímavé bydlení a specifické byty
 - Dostupnost bydlení
 - Preference obyvatel s trvalým bydlištěm v P1
 - Krátkodobé pronájmy
 - Nepořádek a hluk v domech
 - Neregulované krátkodobé nájmy
 - Samovolný život MČ po zrušení krátkodobých pronájmů
 - Struktura obyvatel a vylidňování
 - Kritický počet stálých obyvatel, kteří mohou pečovat o MČ
 - Podpora mladých rodin
- **Služby**
 - Veřejné služby
 - Mnoho ústředních orgánů
 - Obslužnost
 - Dostupnost institucí (pošta, banka, škola, kultura) pěšky i s pomocí MHD
 - Občanská vybavenost
 - Obchodní zázemí
 - Restaurace
 - Turisticky zaměřené obchody
 - Mnoho bankomatů Euronet
 - Příliš mnoho směnárén
 - Obchody zaměřené na prodej alkoholu
- **Úřad a samospráva**
 - Strategické řízení, rozvoj, inovace
 - Politici - reprezentace staví to, co občané nechtějí, a to pod vlivem lobbystických skupin (developeři, atd.)
 - Památky, podpora veřejných akcí pro místní, kulturní vyžití
 - Užší spolupráce s IPR
- **Hospodářství a podnikání**
 - Hospodaření MČ a městských organizací
 - Finance - MČ má stále ještě dost peněz

- Nakládání s bytovým a nebytovým fondem
 - Bytová politika
 - Nezdáněné prázdné byty
 - Možnost přeměny hotelů a kanceláří na byty

7. Hradčany:

Celkový počet zúčastněných osob: 27

(z toho 24 zúčastněných osobně a 3 připojených prostřednictvím platformy Zoom)

▪ Doprava

- Doprava v klidu
 - Spokojenost se stávajícím stavem
 - Parkoviště místo náměstí
 - Pohořelec jako jedno velké parkoviště
 - Nedochází k vymáhání za špatného parkování
 - Vydávat méně parkovacích povolení
 - Vrátit parkovací karty za okna
- Doprava v pohybu
 - Dobrá dopravní dostupnost
 - Autobusy s turisty
 - Jízdy „pseudoveteránů“ a další turistické atrakce (nutné omezit na Malostranském náměstí - nejlépe zákazem vjezdu a pěší zónou)
- Bezpečnost v dopravě
 - Vymáhání dodržování pěších zón a zákazů vjezdu
 - Nedochází k vymáhání zákazu vjezdu

▪ Územní rozvoj a veřejný prostor

- Údržba veřejného prostoru, čistota
 - Plány na stavbu WC na Petříně
 - Radniční schody - neuklizené, přílišná úroveň restaurací
 - Zbytečné velkoplošné úklidy několikrát ročně
 - Chodníky - stav chodníků, špatný úklid, solení (narušuje zdivo)
 - Uzavřené cesty - uzavření Hradu, Jeleního příkopu
 - Loretánská zahrada a okolí - uzavřený prostor, přístupné jen pro dobrovolné hasiče, hasiči ji používají netransparentně
 - Nefunkční pěší zóna
- Péče a kultivace památek
 - Architektura a historie
 - Historické domy a krásná architektura
 - Historické jádro města
 - Malebná část
 - Pomník na Pohořelci
- Rozvoj, úpravy, změny veřejného prostoru
 - Dostatek volného veřejného prostoru
 - Atmosféra - malebná periferie v centru Prahy, klid v noci
 - Revitalizace Pohořelce a s ní spojená participace
 - Průchodnost Pražského hradu, Jelení příkop
 - Otevření Loretánské zahrady
- Vizuální smog
 - Vizuální a zvukový smog - nevkusné obrovské restaurační zahrádky Loretánská, cannabis obchody, přesvícené obchody pro turisty

▪ Životní prostředí a odpadové hospodářství

- Kvalita ovzduší
 - Čistota ovzduší
- Zeleň a přírodní plochy - údržba, správa, rozvoj, ochrana
 - Zeleň - neregulovaná příroda, blízký dosah zeleně, Petřín
 - Zanedbaná zeleň bez koncepce (plácek na styku Černínské a Nového světa)
 - Ochrana přírody a životního prostředí
 - Nestavět nic v zeleni a parcích
- Hluk
 - Hluk ze zahradních restaurací v noci
 - Dopravní hluk během dne - Pohořelec, Loretánská
- **Vzdělávání a výchova**
 - Mateřské školy
 - Absence MŠ
- **Služby**
 - Veřejné služby
 - Knihovna - kulturní a společenské dění s ní spojené, pořádané akce
 - Občanská vybavenost
 - Nedostupnost obchodů pro místní
 - Přemíra restaurací a barů
 - Občanská vybavenost a složení obchodů - základní potřeby, potraviny
- **Úřad a samospráva**
 - Otevřenost a transparentnost
 - Chybí komunikace MČ se Správou Pražského hradu o přístupu do Jeleního příkopu
 - Komunikace - chybí ze strany MČ k občanům, participace na revitalizaci Pohořelce, netransparentní využívání rozpočtu MČ, zvýhodňování podnikatelů před občany (zvláště rodinami)
 - Komunikace: občané Prahy 1, vycházení vstříc

8. Petrská čtvrť:

Celkový počet zúčastněných osob: 27

(z toho 23 zúčastněných osobně a 4 připojených prostřednictvím platformy Zoom)

- **Doprava**
 - Doprava v klidu
 - Nedostatek parkovacích míst pro rezidenty
 - MHD
 - Dostupnost MHD
 - Doprava v pohybu
 - Příliš dopravy, dopravní ruch
 - Zastavit dopravní a celkové zatížení lokality
 - Regulovat tranzitní dopravu
 - Zavést mýto pro pražskou památkovou zónu
 - Nemotorová a alternativní doprava
 - Využití náplavky pro lodní dopravu
 - Bezpečnost v dopravě
 - Zlepšit chodníky ve Zlatnické
- **Bezpečnost**
 - Kriminalita - drobná a střední
 - Vandalismus
 - Zmírnění/zamezení vandalismu
 - Bezpečnost ve veřejném prostoru

- Chybí vymáhání zákona
 - Sociálně-patologické jevy
 - Problém s drogově závislými
- **Územní rozvoj a veřejný prostor**
 - Údržba veřejného prostoru, čistota
 - Zajistit úklid odpadkových košů, ulic, mytí ulic - zajistit větší čistotu na ulicích
 - Navýšit počet veřejných WC
 - Rozvoj, úpravy, změny veřejného prostoru
 - Historie MČ Praha 1
 - Architektura MČ Praha 1
 - Výstavba a rozvoj území
 - Zastavit další velké komerční developerské projekty – Palladium, Masarykovo nádraží
- **Životní prostředí a odpadové hospodářství**
 - Zeleň a přírodní plochy - množství
 - Dostatek zelených ploch
 - Zeleň a přírodní plochy - údržba, správa, rozvoj, ochrana
 - Špatná péče o zeleň
- **Trávení volného času**
 - Kultura a umění
 - Kultura, dostupnost kultury
 - Udržovat kulturní hodnoty a kulturního dědictví
- **Turismus**
 - Chování turistů
 - Vytvořit potenciál pro turisty, kteří jsou slušní a vyhnout se těm, kteří dělají vandalství – lepší vymáhání zákonů a dodržování zákonů.
 - Overturismus
 - Overturismus
 - Využít vývoje overturismu v souvislosti s pandemií k nastavení lepších pravidel a regulace turismu
- **Bydlení a život**
 - Vlastní a nájemní bydlení
 - Ochrana rezidentního bydlení
 - Krátkodobé pronájmy
 - Krátkodobé pronájmy (Airbnb)
 - Struktura obyvatel a vylidňování
 - Udržet obyvatele v centru
- **Služby**
 - Veřejné služby
 - Dostupnost služeb
 - Občanská vybavenost
 - Pracovní příležitosti
 - Zvýšit počet/rozsah služeb pro rezidenty
 - Respekt k obyvatelům, živnostníkům při poskytování služeb
- **Úřad a samospráva**
 - Komunikace s úřadem a městskou částí
 - Komunikace s radnicí
 - Špatné fungování ÚMČ a manipulativní či nedostatečná komunikace ze strany MÚ
 - Zlepšit komunikaci ÚMČ směrem k občanům

- Komunikace a práce politické reprezentace
 - Zlepšit komunikaci směrem k občanům
- Strategické řízení, rozvoj, inovace
 - Ve spolupráci s P8 vyřešit oblast Těšnova, Karlína (hranice mezi přílehlou čtvrtí Praha 1 a Karlínem) a magistrály
 - Zlepšit spolupráci s hl. m. Prahou – MČ a magistrát jsou pořád v opozici a nezískávají proto tolik financí
 - Plebiscit o pravidlech bytové a nebytové politiky MČ P1
- **Hospodaření a podnikání**
 - Nakládání s bytovým a nebytovým fondem
 - Snížení komercializace na úkor povýšení významu bytové funkce

9. Havelská čtvrť:

Celkový počet zúčastněných osob: **17**

(z toho **14** zúčastněných osobně a **3** připojených prostřednictvím platformy Zoom)

- **Doprava**
 - Doprava v klidu
 - Úbytek parkování pro rezidenty
 - Redukce nadměrného počtu vydaných parkovacích karet
 - MHD
 - Dostupnost MHD
 - Doprava v pohybu
 - Špatná regulace dopravy
 - Rozumnější řešení dopravy ve čtvrti
 - Nemotorová a alternativní doprava
 - Větší osvěta cyklistů v oblasti pravidel silniční dopravy
- **Bezpečnost**
 - Kriminalita - drobná a střední
 - Vandalismus
 - Bezpečnost ve veřejném prostoru
 - Nečinnost městské policie
 - Vymáhání pravidel nočního klidu a dopravy
 - Prevence a důsledné řešení vandalismu a bezdomovectví
 - Sociálně-patologické jevy
 - Bezdomovectví
- **Územní rozvoj a veřejný prostor**
 - Údržba veřejného prostoru, čistota
 - Pravidelný svoz odpadu
 - Chybějící sběrna odpadů
 - Péče a kultivace památek
 - Chátrající památky - neefektivita památkového úřadu
 - Rozvoj, úpravy, změny veřejného prostoru
 - Historie, architektura, genius loci
- **Životní prostředí a odpadové hospodářství**
 - Zeleň a přírodní plochy – množství
 - Přítomnost zeleně (Kampa, Petřín)
 - Nedostatek zeleně
 - Zeleň a přírodní plochy - údržba, správa, rozvoj, ochrana
 - Špatná péče o zeleň
 - Zlepšení péče o zeleň a udržení každého „kusu zeleně“

- Změna a ochrana klimatu
 - Zohlednění environmentálních dopadů nedostatku zeleně
- **Trávení volného času**
 - Kultura a umění
 - Kulturní život
- **Sociální a zdravotní oblast**
 - Péče o seniory
 - Péče o seniory
- **Turismus**
 - Počet turistů
 - Regulování chování turistů
 - Chování turistů
 - Zavedení přísnějších sankcí
 - Overturismus
 - Overturismus a alkoholický turismus
 - Hluk
 - Rušení nočního klidu
- **Bydlení a život**
 - Vlastní a nájemní bydlení
 - Neobsazenost bytů, prázdné domy
 - Krátkodobé pronájmy
 - Nekoordinovanost krátkodobého ubytování (Airbnb)
 - Potřeba přikročit k limitu počtu lůžek pro turisty, nejen na Praze 1, ale i v celé Praze
- **Služby**
 - Veřejné služby
 - Dostupnost služeb, blízkost vybavenosti
 - Občanská vybavenost
 - Nedostupnost obyčejných obchodů
 - Nepříjemný hluk způsobený zásobováním obchodů
- **Úřad a samospráva**
 - Komunikace s úřadem a městskou částí
 - Problematická komunikace radnice MČ
 - Otevřenost a transparentnost
 - Větší transparentnost nakládání s rozpočtem MČ
 - Strategické řízení, rozvoj, inovace
 - Větší pravomoci MČ vůči magistrátu a zefektivnění komunikace s magistrátem
- **Hospodářství a podnikání**
 - Podpora podnikání
 - Zvýhodnění služeb, které jsou pro občany užitečné
 - Nakládání s bytovým a nebytovým fondem
 - Netransparentní využívání městských nebytových prostor
 - Analýza využití městských nebytových prostor – zdali jsou dané služby pro občany užitečné a přinášejí občanům užitek

10. Betlémská čtvrt':

Celkový počet zúčastněných osob: **14**

(z toho **14** zúčastněných osobně a **0** připojených prostřednictvím platformy Zoom)

- **Doprava**

- Doprava v klidu
 - Úbytek parkovacích míst pro rezidenty
- MHD
 - Dostupnost - nezávislost na autě
 - Zablokovaná obnova MHD - tramvaje na Václaváku, Na Příkopěch, 28. října
- Doprava v pohybu
 - Rychle jedoucí auta přes den
 - Regulace rychlosti jízdy autem (30 km/h)
- Nemotorová a alternativní doprava
 - Cyklistika - špatná infrastruktura, málo cyklostezek, míchání aut a cyklistů
 - Řeka zastavěná parníky
- Bezpečnost v dopravě
 - Pěší zóny
- **Bezpečnost**
 - Bezpečnost ve veřejném prostoru
 - Chybí vymáhání předpisů - městská policie - nedůslednost, nedohlíží na dodržování pravidel
 - Vymáhání dodržování předpisů
- **Územní rozvoj a veřejný prostor**
 - Údržba veřejného prostoru, čistota
 - Výborná úklidová pohotovost
 - Rozvoj, úpravy, změny veřejného prostoru
 - Změna charakteru Národní třídy
 - Kompaktnost prostoru, všechno je blíž u sebe
 - Přítomnost Vltavy
 - Krásné historické prostředí
 - Památky
 - Srdce hlavního města
 - Genius loci
 - Dlouhá doba realizace projektů
 - Regulace privatizace veřejného prostoru
 - Regulace vizuálního smogu
 - Vizuální smog
 - Vizuální smog, kýč - "disneyfikace," vývěsné štíty, nabídka obchodů, orientace na turisty
- **Životní prostředí a odpadové hospodářství**
 - Zeleň a přírodní plochy – množství
 - Přítomnost parků, řeky
 - Zeleň a přírodní plochy - údržba, správa, rozvoj, ochrana
 - Údržba stávající zeleně, existence zeleně
 - Zapojení místních do péče o zeleň a údržby veřejného prostoru
- **Trávení volného času**
 - Kultura a umění
 - Kultura, historie - umění na dosah
- **Vzdělávání a výchova**
 - Základní školy
 - Dostupnost škol
 - Mateřské školy
 - Dostupnost školek
- **Turismus**
 - Chování turistů

- Udržitelný turismus
 - Hluk
 - Tahy návštěvníků a turistů v noci, zahrádky restaurací
 - Omezení hluku v souvislosti s velikostí podniků (obzvlášť v Dlouhé ulici)
- **Bydlení a život**
 - Vlastní a nájemní bydlení
 - Vyřešit rezidenty, co na Praze 1 reálně nebydlí
 - Krátkodobé pronájmy
 - Vyřešit problém s krátkodobými pronájmy (Airbnb)
- **Služby**
 - Veřejné služby
 - Dostupnost - služby, školy, zdravotnictví, krátké vzdálenosti
- **Úřad a samospráva**
 - Komunikace a práce politické reprezentace
 - Komunikace úřadu s občany/místními, nedostatek participace

4.6.3 HARMONOGRAM REALIZACE ANALYTICKÉ ČÁSTI

Obrázek 60: Harmonogram tvorby analytické části

Zdroj: M.C.TRITON

4.7 PŘÍLOHY – KAPITOLA DOPRAVA

4.7.1 INTENZITA PRŮJEZDNOSTI DOPRAVY NA 10 NEJVYTÍŽENĚJŠÍCH ULICÍCH V R. 2021

Tabulka 74: Intenzita dopravy na hlavních dopravních uzlech v hl. m. Praze a vybraných uzlech na MČ Praha 1 (průměr za r. 2021)

	Číslo uzlů		Ulice	Začátek	Konec	Délka (m)	Osobní aut.	Pomalá vozidla	Vozidel bez MHD	Bus MHD	Vozidel celkem
	U1	U2									
1.	4100	5033	BARRAND. MOST ¹⁷³	JIŽNÍ SPOJKA	STRAKONICKÁ	500	135400	6900	142300	1374	143674 ¹⁷⁴
2.	5033	5120	STRAKONICKÁ	BARRAND. MOST	DOBŘÍŠSKÁ	990	124800	4800	129600	1697	131297
3.	4096	10065	JIŽNÍ SPOJKA	CHODOVSKÁ	V KORYTECH	2010	104200	19600	123800	0	123800
4.	4016	4034	JIŽNÍ SPOJKA	5.KVĚTNA	VÍDEŇSKÁ	980	108500	8100	116600	290	116890
5.	10064	10065	JIŽNÍ SPOJKA	PRŮBĚŽNÁ	V KORYTECH	715	96200	19100	115300	0	115300
6.	4017	4018	DÁLNICE D1	CHODOVEC	PŘÍP.CHODOV	2020	98900	15400	114300	0	114300
7.	4094	4101	JIŽNÍ SPOJKA	SULICKÁ	BRANÍK	2070	105300	6600	111900	281	112181
8.	4019	4020	DÁLNICE D1	PŘÍP. ŠEBEROV	HRAN. MĚSTA	3220	93200	15300	108500	0	108500
9.	4018	4019	DÁLNICE D1	PŘÍP. CHODOV	PŘÍP. ŠEBEROV	500	89900	14800	104700	0	104700
10.	4034	4094	JIŽNÍ SPOJKA	VÍDEŇSKÁ	SULICKÁ	1070	95900	6700	102600	281	102881

Zdroj: TSK

4.7.2 ZÓNY PLACENÉHO STÁNÍ - CENOVÁ POLITIKA NA ÚZEMÍ MČ PRAHA 1

4.7.2.1 PARKOVACÍ KARTY

Snížená cena pro všechna cenová pásma: První vozidlo fyzické osoby, která má místo trvalého pobytu ve vymezené oblasti:

- roční 1 200,- Kč pololetní 600,- Kč čtvrtletní 300,- Kč.

Pro právnickou fyzickou osobu, která má sídlo nebo provozovnu ve vymezené oblasti hlavního města Prahy, nebo k stání silničního motorového vozidla fyzické osoby, která má místo trvalého pobytu nebo je vlastníkem nemovitosti ve vymezené oblasti hlavního města Prahy:

- 1. cenové pásmo roční 36 000,- Kč pololetní 20 000,- Kč čtvrtletní 10 000,- Kč měsíční 3 500,- Kč týdenní 900,- Kč.

První vozidlo fyzické osoby starší 65 let, nebo držitele průkazu ZTP, ZTP-P, která má místo trvalého pobytu ve vymezené oblasti (parkovací oprávnění musí být vydáno na SPZ/RZ):

- roční 360,- Kč pololetní 180,- Kč čtvrtletní 90,- Kč

Druhé vozidlo fyzické osoby, která má místo trvalého pobytu ve vymezené oblasti:

- roční 7 000,- Kč pololetní 3 500,- Kč čtvrtletní 1 750,- Kč

První vozidlo provozované právnickou nebo fyzickou osobou za účelem podnikání podle zvláštního právního předpisu, která má sídlo nebo provozovnu ve vymezené oblasti hlavního města Prahy, nebo pro první vozidlo fyzické osoby, která je vlastníkem nemovitosti ve vymezené oblasti hlavního města Prahy (parkovací oprávnění musí být vydáno na SPZ/RZ):

- roční 7 000,- Kč pololetní 3 500,- Kč čtvrtletní 1 750,- Kč měsíční 900,- Kč týdenní 250,- Kč

¹⁷³ V r. 2019 osobní automobily 135 900 (celková intenzita 144 023)

¹⁷⁴ V r. 2019 to bylo 144 023.

4.7.2.2 PARKOVACÍ LÍSTKY

Parkovací oprávnění a parkovací lístky v parkovacím automatu nebo virtuálních parkovacích hodinách, opravňují ke stání silničního motorového vozidla na dobu časově omezenou na vymezených místních komunikacích nebo jejich úsecích v hlavním městě Praze: Cena stání v modré zóně a maximální cena stání v oranžové, zelené a fialové zóně - 1. cenové pásmo 80,- Kč/hod. 3,20 €/hod.

Pozn.: Použití konkrétní ceny závisí na typu zóny a místních podmínkách a může být v čase proměnná. Konkrétní cena je vždy uvedena na parkovacím automatu a v informacích virtuálních parkovacích hodin.

Maximální cena stání v oranžové, zelené a fialové zóně v době státních svátků, ostatních svátků a vánočních prázdnin za každé započaté stání v délce nepřesahující 24 hodin. (Cenové zvýhodnění platí pouze u úseků, které nemají provozní dobu v celotýdenním režimu.) - 1. cenové pásmo 80,- Kč 3,20 €

Elektromobily, vozidla zapojená do objednávkového systému carsharing provozovaného hl. m. Prahou a vozidla bezpečnostních složek státu, kterým bylo rozhodnutím Rady hl. m. Prahy přiděleno parkovací oprávnění nejsou zpoplatněna, musí být však jednorázově registrována na výdejně parkovacích oprávnění.

4.7.2.3 VYDANÁ PARKOVACÍ OPRAVÁVNÍ – DATA ZE STRANY ÚMČ PRAHA 1

Tabulka 75: Počet vydaných parkovacích karet na MČ Praha 1 pro rezidenty a abonenty mezi léty 2016 - 2021

Rezidentské					
období	roční	pololetní	měsíční	čtvrtletní	týdenní
2016	7 220	426	–	88	–
2017	6 104	580	–	323	–
2018	6 043	589	2	413	–
2019	2 084	446	–	392	–
2020	9 009	638	–	360	–
2021	6 175	594	–	521	–
Abonenstké					
období	roční	pololetní	měsíční	čtvrtletní	týdenní
2016	1 788	451	–	75	–
2017	1 922	471	22	209	11
2018	2 232	383	60	201	30
2019	951	295	74	225	45
2020	3 781	468	64	269	31
2021	2 727	489	86	346	23

Zdroj: ÚMČ (2022)

4.7.2.4 SEZNAM MÍST S HROMADNÝMI KAPACITAMI PARKOVÁNÍ NA ÚZEMÍ MČ PRAHA 1

Tabulka 76: Seznam míst s hromadnými kapacitami pro parkování

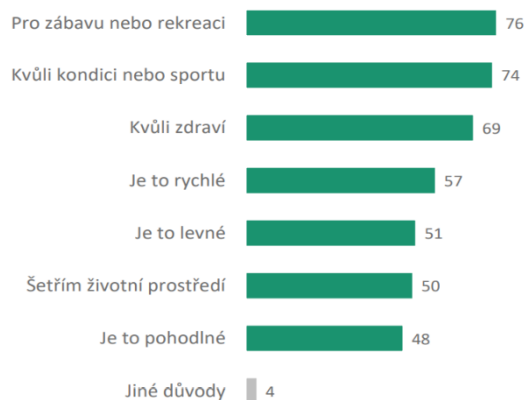
Hromadné parkovací kapacity v objektech a na hlídaných parkovištích pro veřejnost v MČ Praha 1	Adresa
Alšovo nábřeží	Alšovo nábř.
Hradební	Hradební (proti Revoluční 27)
Nábřeží Ludvíka Svobody	Nábř. Ludvíka Svobody
Masarykovo nádraží	Hybernská

Garážovací a parkovací komplex Wilsonova (GPKW)	Wilsonova
Hlavní nádraží	Wilsonova
Washingtonova	Washingtonova
Slovanský ostrov	Slovanský ostrov
Hotel InterContinental	El. Krásnohorské
Podzemní garážové kapacity (zákaz pro LPG)	Adresa
Palachovo náměstí – Rudolfinum	nám. Jana Palacha
Hotel InterContinental Praha	nám. Curieových 43/5
Obchodní dům KOTVA	nám. Republiky 8/656
Hotel Renaissance Prague	V Celnici 2079/7
B.H.Centrum a.s. – hotel Millennium Plaza	V Celnici 1028/10
U Hájků	Na Florenci 29/1412
Hotel Boscolo Carlo IV.	Senovážné nám. 991/13
Garáže Opletalova	Opletalova 917/9
Garáže Slovan (parkovací dům)	U Divadla 372/6
Radisson SAS Alcron Hotel	Štěpánská 624/40
Národní divadlo	Ostrovní 1/225
Palladium – nákupní centrum	nám. Republiky 1a/1079
Praha City Center	Klimentská 46
Hotel Hoffmeister	Pod Bruskou 7
Florentinum	Na Florenci 17-19

Zdroj: MČ Praha 1 (2022), odkaz [zde](#)

4.7.2.5 DŮVODY VYUŽÍVÁNÍ CYKLODOPRAVY – VÝZKUM SPOL. MEDIAN

Graf 48: Výzkum společnosti Median pro hl. m. Prahu – důvody využívání cyklo dopravy v hl. m. Praze (z r. 2021)

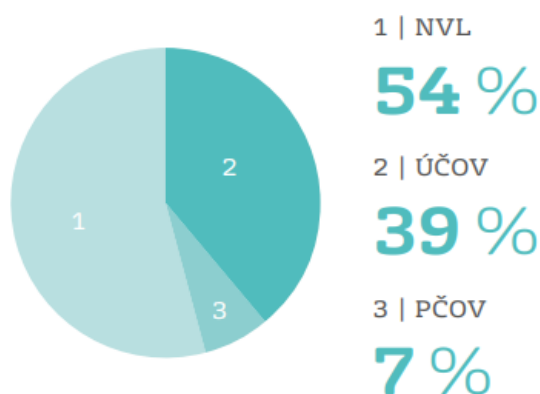

Zdroj: Median (2021), zpracováno pro TSK, odkaz [zde](#)

4.8 PŘÍLOHY – KAPITOLA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

4.8.1 VODA

Graf 49: Podíl čištěných odpadních vod v hl. m. Praze

Zdroj: PVK (2021), odkaz [zde](#)

4.8.2 PARKY A ZELENÉ PLOCHY

Pro zajímavost lze ještě určitě zmínit celosvětový index měřící tzv. zelenost měst. V současné době (r. 2022) je sledováno 255 měst a hl. m. Praze patří 14. příčka.¹⁷⁵ Jako každý index tvořený na globální úrovni je nutné brát výsledky s jistou mírou rezervy a sledovat pak především regionální/lokální charakteristiku daných aspektů. Pořadí hl. m. Prahy výrazně ovlivňují městské části především na okrajích hl. m. Prahy, kde je podíl zeleně výrazně vyšší než v centrálních městských částech. Nicméně i tak nám tento index může napovědět, že na rozsah a míru zelených ploch ve městě jako celku bychom měli být hrdí a snažit se je minimálně zachovat.

Tabulka 77: Index Hugsí sledující míru tzv. zelenosti u 255 měst po celém světě

Pořadí	Město	Země
1.	Charlotte (NC)	USA
2.	Durban	Jižní Afrika
3.	Vilnius	Litva
4.	Krakow	Polsko
5.	Dortmund	Německo
6.	Stuttgart	Německo
7.	Austin	USA
8.	Wroclaw	Polsko
9.	Hamburg	Německo
10.	Wuerzburg	Německo
11.	Zürich	Švýcarsko
12.	Göteborg	Švédsko
13.	Heidelberg	Německo
14.	Praha	Česká republika
15.	Tampa (FL)	USA
16.	Erlangen	Německo
17.	Lipsko	Německo
18.	Rio de Janeiro	Brazílie
19.	Enschede	Nizozemsko
20.	Mnichov	Německo

Zdroj: Hugsí (2022), zpracování M.C. TRITON, odkaz [zde](#)

¹⁷⁵ Index sleduje a provádí komparaci v několika sledovaných oblastech: Podíl městské zeleně; průměrné stáří/stav zeleně; podíl městské zeleně na obyvatele; rozložení městské zeleně; procento městské plochy pokryté stromy; procenta městské oblasti pokryté trávou.

4.9 PŘÍLOHY – KAPITOLA FINANCE A HOSPODAŘENÍ

4.9.1 ÚVOD DO METODIKY FINANCOVÁNÍ HL. M. PRAHY A MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ

V podmínkách hl. m. Prahy tvoří rozpočtovou soustavu rozpočet hospodaření vlastního hl. m. Prahy a samostatné rozpočty 57 městských částí. Nejvrcholnější agendou je rozpočet vlastního hl. m. Prahy, v kterém jsou zakotveny finanční vztahy k jednotlivým městským částem. Pražské městské části mají proti obcím i městským částem jiných statutárních měst svá specifika.

Základem příjmů hl. m. Prahy jsou daně, naproti tomu u městských částí jsou základem zejména přijaté transfery od státu a od hl. m. Prahy. Městské části mezi své daňové příjmy, kam se zařazují pouze výnosy z daně z nemovitostí, které se nacházejí na jejím území a které jsou v 100% výši převáděny z rozpočtu hl. m. Prahy. Další zdroje městských částí označované jako „daňové“ tvoří místní a správní poplatky. Daňové příjmy jsou těžištěm příjmové stránky veřejných rozpočtů. V rámci České republiky jsou rozdělovány mezi stát, kraje a obce. Co se týče městských částí hl. m. Prahy, jejich podíl na daňových příjmech je poskytován ve formě transferu z rozpočtu hl. m. Prahy. U vlastního hl. m. Prahy se tento transfer projevuje zápornou hodnotou na straně příjmů, u městských částí na témže místě kladnou hodnotou, takže v úhrnu za celé hl. m. Praha se rovná nule.

Městské části tedy v rámci schvalování svých rozpočtů zapracovávají jak přijaté transfery z rozpočtu hl. m. Prahy (finanční vztahy – v současnosti společně s příspěvkem na školství¹⁷⁶), tak i dotace ze státního rozpočtu (na výkon státní správy).

Struktura příjmů městských částí Prahy zahrnuje příjmy:

- 1) daňové,
- 2) nedaňové,
- 3) kapitálové,
- 4) přijaté transfery.

Objemově nejvýznamnější jsou přijaté transfery, které průměrně činí asi 75 - 85 % celkových příjmů městských částí. Zde je ale třeba vzít v úvahu, že přijaté transfery zahrnují podle vyhlášky Ministerstva financí o rozpočtové skladbě i převody z vlastních fondů zdaňované činnosti, která představuje asi 50 % na přijatých transferech. Přesto ale dotace (a zejména dotační vztahy z rozpočtu hl. m. Prahy) tvoří nejvýznamnější část příjmů městských částí.

DOTAČNÍ VZTAHY Z ROZPOČTU HL. M. PRAHY

Celkový objem dotačních vztahů z rozpočtu hl. m. Prahy (dále jen DVz) k městským částem hl. m. Prahy v minulých letech vycházel z objemu dotačního vztahu před dokrytím na minimální dotační vztah na jednoho obyvatele schváleného na předchozí rok, který byl různě modifikován (např. pro rok 2012 byl indexován průměrem meziročních indexů inkasa daňových příjmů hl. m. Prahy za předchozí 2 roky a očekávané skutečnosti roku 2011), nicméně nikdy nebyl stanoven ve vazbě na prognózované daňové příjmy roku, na něž se dotační vztah stanovoval, čímž docházelo k protichůdnému vývoji obou veličin. Od roku 2013 byl proto stanoven princip pro určení celkového objemu DVz k městským částem hl. m. Prahy ve vazbě na očekávané inkaso hl. m. Prahy z výnosu sdílených daní. Podíl DVz k městským částem se v letech 2007 a 2008 pohyboval na úrovni 8 % inkasa hl. m. Prahy ze sdílených daní, paradoxně při výrazném poklesu výnosu sdílených daní oproti tomuto období v letech 2009 – 2012 objem dotačních vztahů rostl, a tedy i procento podílu na sdílených daních hl. m. Prahy. Celkový objem DVz k městským částem před dokrytím na minimální dotační vztah na jednoho obyvatele byl tedy stanoven **na úrovni 8 % z očekávaného výnosu hl. m. Prahy ze sdílených daní v roce, pro který se stanovují DVz**. Tento stav byl stejný i v následujících letech.

Konstrukce DVz k městským částem hl. m. Prahy je následující (k roku 2022):

Dotační vztahy k městským částem Praha 1 - 57¹⁷⁷:

¹⁷⁶ Dříve součástí příspěvku na výkon státní správy v souhrnném dotačním vztahu.

¹⁷⁷ V minulosti byly dotační vztahy zvlášť pro městské části 1 – 22 a 23 – 57: Lišily se jak parametry, tak jejich procentuální váhy. Od roku 2019 metodika financování byla sjednocena.

- počet obyvatel městské části (váha 30 %),
- rozloha území městské části (váha 10 %),
- počet žáků základních a mateřských škol, jejichž zřizovatelem je městská část (váha 30 %),
- výměry zeleně v péči městské části (váha 20 %),
- plochy vozovek na území MČ, které nejsou ve správě TSK (váha 10 %).

V praxi se uplatňuje princip tzv. **minimálního dotačního vztahu**, kdy se určuje minimální částka na jednoho obyvatele městské části, kterou musí městská část obdržet (v praxi totiž existují výrazné rozdíly). V roce 2022 byla tato suma ve výši min. 3.000,- Kč na jednoho obyvatele. Současně byl pro eliminaci velkých meziročních výkyvů vyvolaných přechodem na novou konstrukci finančního vztahu v roce 2016 uplatněn princip maximálního finančního vztahu na jednoho obyvatele MČ před dorovnáním na minimální úroveň předchozího roku **na 5.500,00 Kč**. Do roku 2014 byly finanční vztahy zhruba konstantní. Za posledních pět let došlo k výraznému nárůstu.

PŘÍSPĚVEK NA ŠKOLSTVÍ

Příspěvek na školství poskytovaný obcím byl od 1. 1. 2013 zrušen novelou zákona o rozpočtovém určení daní. V roce 2012 činil pro hl. m. Prahu 145,5 mil. Kč (1.360 Kč na dítě MŠ a žáka ZŠ). Příspěvek byl určen na částečnou úhradu provozních výdajů základních a mateřských škol. Dále v souvislosti s novelou zákona o rozpočtovém určení daní nabyla k 1. 1. 2013 účinnosti i novela školského zákona č. 561/2004 Sb., na základě, které si již obce mezi sebou nemusí hradit neinvestiční výdaje na žáky plnící povinnou školní docházku ve škole zřízené jinou obcí, než ve které má žák trvalý pobyt. Neinvestiční příspěvek poskytnutý městským částem hl. m. Prahy jinými obcemi činil v roce 2012 celkem 10,7 mil. Kč. Zrušení obou příspěvků způsobilo citelný propad ve financování školství, který nebyla většina městských částí schopna pokrýt z vlastních zdrojů.

Vzhledem k výše uvedenému Rada hl. m. Prahy v rámci projednávání připomínek městských částí k DVz odsouhlasila usnesením č. 2128 ze dne 19. 11. 2013 **poskytnutí neinvestičního příspěvku na školství** městským částem hl. m. Prahy ve výši 1.360 Kč na dítě v mateřské škole a žáka v základní škole (dle zahajovacích výkazů k 30. 9. 2013), jejichž zřizovateli jsou městské části hl. m. Prahy. Tento příspěvek byl za uplynulé roky významně navýšen a **pro rok 2022** se počítá se sumou ve výši **3.200 Kč na jednoho žáka**.

PŘÍSPĚVEK NA VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY

Příspěvek na výkon státní správy je určen na částečnou úhradu výdajů spojených s výkonem státní správy. Postavení hl. m. Prahy při výkonu státní správy je specifické, neboť hl. m. Praha vykonává jak státní správu, která podle zákona přísluší obcím, tak státní správu, jejíž výkon zajišťují kraje. Příspěvek na výkon státní správy pro hl. m. Prahu je stanoven jako součet příspěvku vypočteného použitím pevné sazby na 100 obyvatel hl. m. Prahy (působnost obce) a příspěvku odvozeného od počtu funkčních míst převedených v průběhu reformy veřejné správy a dále od rozsahu dalších delegovaných agend státní správy (působnost kraje).

Dále se přičítají částky na zajištění specifických správních činností, a to na (údaje platné pro rok 2022):

- **příspěvek na financování vydávání občanských průkazů**, stanovený jako **násobek paušální částky 139 Kč** (r. 2020 115 Kč) na jednu podanou žádost o vydání občanského průkazu a počtu přijatých žádostí o vydání občanských průkazů jednotlivými městskými částmi hl. m. Prahy;
- **příspěvek na financování vydávání řidičských průkazů**, určený pro MHMP stanovený jako násobek paušální částky **139 Kč** (pro rok 2020 115 Kč) na jednu podanou žádost o vydání řidičského průkazu a počtu přijatých žádostí o vydání řidičských průkazů;
- **příspěvek na financování matriční agendy**, který je stanovený dle počtu zápisů učiněných v matričních knihách matričních úřadů a paušální sazby za 1 zápis, a to v knize manželství nebo partnerství ve **výši 2 964 Kč/1 zápis** (pro rok 2020 2 760 Kč/1 zápis), v knize narození **741 Kč/1 zápis** (r. 2020 690 Kč/1 zápis), v knize úmrtí **988 Kč/1 zápis** (r. 2020 920 Kč/1 zápis). Za úkon určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů náleží příspěvek ve výši **247 Kč** (r. 2020 209 Kč);
- **příspěvek na financování veřejného opatrovnictví**, stanovený jako násobek paušální platby **30 500 Kč** (r. 2020 29 000 Kč) na jednoho opatrovance za rok a jejich faktického počtu k 31. 3. 2021;
- **příspěvek na financování jednotných kontaktních míst**, určený pro městské části Praha 1 a Praha 7, které plní funkci jednotného kontaktního místa podle zákona č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb ve znění pozdějších

předpisů. Výše příspěvku pro jednotlivá kontaktní místa je stanovena na základě statistik vedených v informačním systému „SINPRO“, tj. zaevidovaných a následně řešených dotazů klientů;

- **příspěvek na financování úřadů územního plánování**, stanovený jako násobek počtu vydaných závazných stanovisek Magistrátem hl. m. Prahy s paušální sazbou **2 706 Kč /1 stanovisko** (r. 2020 2 477 Kč/1 stanovisko);
- **příspěvek na financování živnostenských úřadů**, stanovený jako násobek počtu avíz s paušální sazbou **338 Kč /1 zpracované avízo**.

Vládní návrh zákona o státním rozpočtu na rok 2022 stanovil finanční vztah státního rozpočtu k rozpočtu hl. m. Prahy ve výši **1.011.342,6 Kč** (příloha č. 7 k tomuto návrhu zákona). Celá částka je příspěvkem na výkon státní správy, neboť příspěvek na školství vzhledem k novele zákona o rozpočtovém určení daní není od roku 2013 již obcím ze státního rozpočtu poskytován.

U působnosti kraje je východiskem pro objem příspěvku na výkon státní správy pro rok 2022 výsledná částka příspěvku pro rok 2021 navýšená o **5 %**, což dle komentáře v příloze č. 7 vládního návrhu zákona o SR ČR na r. 2022 odpovídá průměrné míře valorizace u krajů pro rok 2022. Příspěvek ve výši 93.835,0 tis. Kč zůstává vlastnímu hl. m. Praze.

U působnosti obce zohledňuje objem příspěvku na výkon státní správy na rok 2021 **meziroční zvýšení počtu obyvatel hl. m. Prahy** dle ČSÚ k 1. 1. 2021 o **10 807 Kč**. Pevná sazba na 100 obyvatel byla pro rok 2022 stanovena ve **výši 71 125 Kč**.

Rozdělení celkového příspěvku ze státního rozpočtu na výkon státní správy mezi vlastní hl. m. Prahu a městské části vychází z principu uplatňovaného v předchozích letech:

- u vlastního hl. m. Prahy zůstává celý příspěvek pro hl. m. Prahu ve funkci kraje,
- a 10 % z příspěvku pro obec, 90 % příspěvku pro obec se rozděluje mezi městské části.

Rozdělení obecného příspěvku na výkon státní správy mezi jednotlivé městské části hl. m. Prahy (pro rok 2022) je propočteno shodně jako v předchozích letech:

- Všechny městské části (MČ Praha 1 – 57) obdrží na činnosti vykonávané v přenesené působnosti v rozsahu stanoveném zákonem a Statutem hl. m. Prahy „obecný“ příspěvek ve **výši 3.208 Kč/100 obyvatel**, což představuje zvýšení oproti r. **2021 o 0,625 %**.
 - Procento zvýšení je shodné s meziročním procentním navýšením obecného příspěvku na výkon státní správy pro hl. m. Prahu ve funkci obce, tj. příspěvku na VSS po odpočtu adresně určených částek na konkrétní činnosti.
- Správní obvody hl. m. Prahy (MČ Praha 1 – 22) obdrží zbývající část obecného příspěvku přidělenou jim ve vazbě na počet obyvatel správního obvodu a jeho rozlohu v poměru 90:10.

VÝDAJE ROZPOČTU HMP A MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ

Výdaje hl. m. Prahy lze členit na výdaje běžné, ze kterých se financují běžné potřeby v příslušném rozpočtovém roce (zpravidla také označované jako provozní výdaje), a na výdaje kapitálové, které slouží k financování dlouhodobých, zejména investičních potřeb přesahujících jedno rozpočtové období. Kapitálové výdaje slouží k financování investic, a to jak výdaje na nové investice, tak splácení půjček. Rozhodnou hranicí pro zařazení výdajů na běžné a kapitálové je pro hmotný investiční majetek částka 40.000 Kč a pro nehmotný investiční majetek částka 60.000 Kč.

Výdaje hl. m. Prahy jsou obecně vymezeny v § 10 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Jedná se zejména o výdaje na:

- **závazky vyplývající z plnění povinností uložených zvláštními právními předpisy**, kterými jsou například náklady na místní referendum;
- **činnost v samostatné působnosti, jako je péče o vlastní majetek a jeho rozvoj**. Tyto výdaje jsou hrazeny především z příjmů z vlastního majetku. Dále se jedná o výdaje na bydlení, dopravu, výchovu, kulturu, zajištění veřejného pořádku atd.;
- **výkon státní správy, ke které je hl. m. Praha pověřená zvláštními právními předpisy**, v jejichž rámci se jedná především o výdaje na zajištění činností prováděných v rámci výkonu přenesené působnosti;
- **závazky vyplývající z uzavřených smluvních vztahů v hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, jestliže k nim MČ přistoupila**;

- **závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými územními celky nebo s dalšími subjekty včetně příspěvků na společnou činnost.** Zákon o hl. m. Praze ve svém ustanovení § 20 předvídá spolupráci hl. m. Prahy s ostatními kraji a obcemi a rovněž spolupráci městských částí v mezích jejich samostatné působnosti s jinými městskými částmi nebo s územními samosprávnými celky;
- **výdaje související s návratnými zdroji,** např. úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů, úhrada výnosu z emise vlastních dluhopisů, splátky jistin komunálních dluhopisů jejich vlastníkům a výdaje na emise komunálních dluhopisů;
- **dotace městským částem,** které jsou poskytovány na základě zastupitelstvem odsouhlaseného principu dotačních vztahů. Výše dotace se odvozuje z váhového ukazatele stanoveného pro promítnutí míry jednotlivých veličin do velikosti dotačního vztahu. Kromě dotací stanovených na základě předem stanovených ukazatelů dotačního vztahu je každoročně na základě naléhavých investičních potřeb městským částem rozdělováno cca 500 mil. Kč;
- **výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti** a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro hl. m. Prahu a výdaje na dary, příspěvky na sociální a jiné humanitární účely. Mezi tyto subjekty provádějící veřejně prospěšné činnosti patří zejména obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy, občanská sdružení a jiné subjekty za podmínky, že vykonávají veřejně prospěšné činnosti. Dále jsou podporovány subjekty v oblasti kultury a sportu. Hl. m. Praha má pro tento účel velmi dobře propracovaný systém grantové politiky, v jejímž rámci jsou finanční prostředky poskytovány.

4.10 PŘÍLOHY – KAPITOLA PODNIKÁNÍ

Tabulka 78: Provozované živnosti v oznámených provozovnách v územním obvodu Prahy 1

Živnostenský úřad v Praze 1 evidoval, ke dni 19. 7. 2021, celkem 12 675 živnostenských provozoven . V těchto provozovnách podnikatelé vykonávají celkem 17 703 živností, neboť v jedné provozovně může být vykonáváno několik živností – ukázkovým příkladem je hostinská živnost spolu s koncesí k prodeji lihovin.		
Řemeslné živnosti definované přílohou č. 1 k živnostenskému zákonu jsou vykonávány v 3559 provozovnách.		
Vázané živnosti specifikované přílohou č. 2 k živnostenskému zákonu jsou vykonávány v 1225 provozovnách.		
Koncesované živnosti zakotvené v příloze č. 3 k živnostenskému zákonu jsou vykonávány v 2592 provozovnách.		
Živnost volná, kterou stanovuje příloha č. 4 k živnostenskému zákonu, je vykonávána v 10327 provozovnách.		
Název živnosti	Počet vydaných živností podnikatelům se sídlem v Praze 1	Počet oznámených provozoven k dané živnosti v Praze 1
Zpracování kůží a kožešin	0	3
Průvodcovská činnost horská	0	0
Provádění balzamace a konzervace	0	0
Kontrolní testování profesionálních zařízení pro aplikaci přípravků	0	0
Barvení a chemická úprava textilií	0	2
Aplikace, výroba a opravy ortopedické obuvi	0	0
Provádění pyrotechnického průzkumu	1	0
Provozování krematoria	1	0
Výroba a opravy sériově zhotovovaných - protéz, - trupových ortéz, - končetinových ortéz, - měkkých bandáží	2	1
Drezúra zvířat	2	0
Zpracování tabáku a výroba tabákových výrobků	3	0
Provozování pohřební služby	3	1
Pořádání kurzů k získání znalostí k výkonu speciální ochranné dezinfekce, dezinsekce a deratizace	3	0
Mlynářství	3	0
Revize, prohlídky a zkoušky určených technických zařízení v provozu	4	0
Zpracování gumárenských směsí	7	0
Vodní záchranářská služba	7	0
Činnost samostatných likvidátorů pojistných událostí	7	0
Galvanizérství, smaltérství	9	1
Výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie, nepodléhající licenci realizovaná ze zdrojů tepelné energie s instalovaným výkonem jednoho zdroje nad 50 kW	10	98
Nákup, prodej, ničení a zneškodňování pyrotechnických výrobků kategorie P2, T2 a F4 a provádění ohňostrojních prací	10	0
MLékárenství	10	1
Kamnářství	10	0
Výroba a opravy hudebních nástrojů	11	4
Vedení spisovny	11	3
Broušení a leptání skla	11	3
Výroba a zpracování paliv a maziv a distribuce pohonných hmot	13	1
Slévárénství, modelářství	13	0
Obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy	13	3
Kominictví	14	2

Vnitrozemská vodní doprava	15	22
Hodinářství	15	22
Provozování autoškoly	16	8
Výzkum, vývoj, výroba, ničení, nákup, prodej a skladování výbušnin a munice, zpracování a zneškodňování výbušnin, znehodnocování a delaborace munice a provádění trhacích prací	18	1
Speciální ochranná dezinfekce, dezinfekce a deratizace - bez použití nebezpečných chemických látek nebo chemických směsí klasifikovaných jako toxické nebo vysoce toxické, s výjimkou speciální ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace v potravinářských a zemědělských provozech, - v potravinářských nebo zemědělských provozech, - nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsí klasifikovanými jako toxické nebo vysoce toxické s výjimkou speciální ochranné dezinfekce a deratizace v potravinářských nebo zemědělských provozech	18	1
Provozování střelnic a výuka a výcvik ve střelbě se zbraní	19	1
Nákup a prodej, půjčování, vývoj, výroba, opravy, úpravy, uschovávání, skladování, přeprava, znehodnocování a ničení bezpečnostního materiálu	21	0
Geologické práce	22	3
Pivovarnictví a sladovnictví	24	1
Čištění a praní textilu a oděvů	25	11
Kovářství, podkovářství	28	1
Zpracování kamene	29	0
Restaurování děl z oboru výtvarných umění, která nejsou kulturními památkami nebo jejich částmi, ale jsou uložena ve sbírkách muzeí a galerií nebo se jedná o předměty kulturní hodnoty	29	3
Oční optika	30	34
Montáž, opravy, revize a zkoušky zdvihacích zařízení	30	1
Izolatérství	35	0
Montáž, opravy, revize a zkoušky tlakových zařízení a nádob na plyny	38	0
Provádění veřejných dražeb - dobrovolných, - nedobrovolných	43	17
Výkon zeměměřických činností	47	3
Péče o dítě do tří let věku v denním režimu	49	8
Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení zbraní a střeliva	54	15
Provádění dobrovolných dražeb movitých věcí podle zákona o veřejných dražbách	61	11
Výroba nebezpečných chemických látek a nebezpečných chemických směsí a prodej chemických látek a chemických směsí klasifikovaných jako vysoce toxické a toxické	62	25
Montáž, opravy a rekonstrukce chladicích zařízení a tepelných čerpadel	62	0
Činnosti, při kterých je porušována integrita lidské kůže	67	55
Provozování solárií	69	11
Technicko-organizační činnost v oblasti požární ochrany	71	0
Opravy ostatních dopravních prostředků a pracovních strojů	71	0
Psychologické poradenství a diagnostika	76	51
Řeznictví a uzenářství	82	16
Poskytování služeb v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	82	7
Nákup a prodej kulturních památek nebo předmětů kulturní hodnoty	91	70
Pokrývačství, tesařství	93	2
Provozování cestovní kanceláře - pořádání zájezdů, - zprostředkování spojených cestovních služeb	94	56

Podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady	99	6
Oceňování majetku pro - věci movité, - věci nemovité, - nehmotný majetek, - finanční majetek, - obchodní závod	100	20
Montáž, opravy, revize a zkoušky plynových zařízení a plnění nádob plyny	112	6
Malířství, lakýrnictví, natěračství	115	3
Zlatnictví a klenotnictví	124	107
Služby soukromých detektivů	124	2
Obráběčství	124	1
Klempířství a oprava karoserií	132	0
Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob	138	4
Pedikúra, manikúra	178	125
Pekařství, cukrářství	191	47
Vodoinstalatérství, topenářství	233	6
Kosmetické služby	249	243
Holičství, kadeřnictví	255	419
Truhlářství, podlahářství	275	13
Ostraha majetku a osob	312	37
Poskytování tělovýchovných a sportovních služeb v oblasti ...	316	94
Opravy silničních vozidel	338	4
Zámečnictví, nástrojářství	383	8
Masérské, rekondiční a regenerační služby	409	291
Zednictví	439	3
Montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení	486	20
Realitní zprostředkování	532	102
Výroba, instalace, opravy elektrických strojů a přístrojů, elektronických a telekomunikačních zařízení	616	46
Projektová činnost ve výstavbě	673	103
Činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence	1223	269
Provádění staveb, jejich změn a odstraňování	1422	46
Silniční motorová doprava - nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče, - nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče	2108	63
Výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením) a prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin	3385	2271
Hostinská činnost	3952	2438
Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona	47524	10327
Součet	68331	17703

Zdroj: Živnostenský rejstřík, vlastní zpracování Odbor živnostenský ÚMČ Praha 1

4.11 PŘÍLOHY – KAPITOLA VEŘEJNÉ SLUŽBY

4.11.1 SOCIÁLNÍ A NÁVAZNÉ SLUŽBY

Výčet poskytovatelů sociálních a návazných služeb (kategorizováno dle typu služby):

Odborné sociální poradenství
• Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy (Centrum sociálních služeb Praha) • Freya, z.s. • Integrační centrum Praha, o.p.s. • Občanská poradna Praha, z.s. • Za branou, z.s. (poradna ambulantní forma) • Poradna pro ženy a dívky Praha • Poradna pro integraci, z.ú. • ROZKOŠ bez RIZIKA, z. s. • SANANIM - Ambulance pro gambling SANANIM • SANANIM - Case management v adiktologické ambulanci • SANANIM - Centrum pro osoby v konfliktu se zákonem – COKUZ • SANANIM - Poradna pro rodiče • SANANIM - Centrum ambulantní detoxikace a substituce • Sociální poradna SONS ČR – Praha • Ústav péče z.ú. - Centrum podpory seniora • Živá paměť, o.p.s.- Poradna pro oběti nacismu • ŽIVOT 90 - Odborné sociální poradenství
Pečovatelská služba
• Dívčí katolická střední škola - Křižovnická pečovatelská služba • Středisko sociálních služeb - Pečovatelská služba (Benediktská 1100/13, Praha 1-Staré Město, 110 00 Praha 1) • Středisko sociálních služeb - Pečovatelská služba (U Zlaté studně 169/1, Praha 1-Malá Strana, 118 00 Praha 011) • Středisko sociálních služeb - Pečovatelská služba (Pštrossova 190/18, Praha 1-Nové Město, 110 00 Praha 1) • Středisko sociálních služeb - Pečovatelská služba (Dlouhá 736/23, Praha 1-Staré Město, 110 00 Praha 1) • Středisko sociálních služeb - Pečovatelská služba (Týnská 1104/17a, Praha 1-Staré Město, 110 00 Praha 1) • Středisko sociálních služeb - Pečovatelská služba (Samcova 2125/3, Praha 1-Nové Město, 110 00 Praha 1)
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
• Česká unie neslyšících, z.ú. - CSS ČUN Praha SAS • Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, zapsaný spolek - Pracoviště SONS ČR, Tyflokalit - Praha • Židovská obec v Praze, Středisko sociálních služeb (Maiselova 250/18, Praha 1-Josefov, 110 00 Praha 1)

Osobní asistence
- Dohledové centrum Chytré péče - Maltéžská pomoc, o.p.s., Centrum Praha
Denní stacionáře
Denní stacionář, Středisko sociálních služeb, Praha 1
Sociální rehabilitace
- BONA, o.p.s. - Komunitní centrum JEDNA BEDNA - textilní dílna ve Smečkách - DOM - Dům otevřených možností, o.p.s. – DOMJOB - Nový Prostor, z.ú. - NOVÝ PROSTOR PRAHA - Občanské sdružení Za branou, z. s. - Centrum pomoci po návratu z vězení - SANANIM z.ú. - Sociální rehabilitace pro klienty v následné péči - Tyfloservis, o.p.s. - Tyfloservis, o.p.s. - Krajské ambulantní středisko Praha a Střední Čechy - Ústav péče z.ú. - Aktivní život
Domov pro osoby se zdravotním postižením
Domov sociálních služeb Vlašská
Nízkoprahové denní centrum
- Farní charita Praha 1 Nové Město - Nízkoprahové denní centrum - NADĚJE - Středisko Naděje Praha – Bolzanova
Azylové domy
0 x nebo nezveřejněno
Služby následní péče
SANANIM z.ú. - Adiktologická ambulance
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
- LATA - programy pro mládež a rodinu, z.ú.- Rodina (k) sobě - Poradna pro integraci, z.ú.- PORADNA PRO INTEGRACI - Sdružení na ochranu ohrožených dětí, z.s. - Pobočka SOOD Praha - Středisko pro Centrum Terapie Autismu z.s.
Telefonická krizová pomoc
- Elpida, o.p.s. - Linka seniorů - Chytrá Péče, s.r.o. - Krizová linka Chytré péče - ONŽ - pomoc a poradenství pro ženy a dívky, z.s. - Linka pro ženy a dívky
Terénní programy
- Farní charita Praha 1 Nové Město - Program Máří - PROGRESSIVE o.p.s. - Terénní program Progressive - ROZKOŠ bez RIZIKA, z. s.- Terénní programy R-R

Odlehčovací služby
- Centrum Seňorina, z.s. - Centrum Seňorina služby pro seniory - ŽIVOT 90, z.ú. - ŽIVOT 90 - Odlehčovací služba pro seniory
Kontaktní centra
Středisko prevence a léčby drogových závislostí DROP IN o.p.s. - Nízkoprahové středisko Drop In o.p.s.
Chráněné bydlení
- BONA, o.p.s. - Chráněné bydlení Pod Střechou - Společnost DUHA, z.ú. - chráněný byt
Průvodcovské a předčitatelské služby
Průvodcovské a předčitatelské služby - TyfloCentrum Praha o. p. s.
Centra denních služeb
Domov sociálních služeb Vlašská
Raná péče
Společnost pro ranou péči, z.s.
Tísňová péče
- Chytrá Péče, s.r.o. - CHYTRÁ PÉČE - Středisko sociálních služeb - Tísňová péče
Sociálně terapeutické dílny
- Dívčí katolická střední škola - Sociálně terapeutická dílna Anežka - sociálních služeb (Jáchymova 63/3, Praha 1-Josefov, 110 00 Praha 1)
Tlumočnické služby
- Česká unie neslyšících, z.ú. - CZSP ČUN - Česká unie neslyšících, z.ú. - Tlumočnická služba ČUN
Podpora samostatného bydlení
Domov sociálních služeb Vlašská - Podpora samostatného bydlení DSSV

5 O ZPRACOVATELI – M.C.TRITON

1. Jsme česká společnost se silnou znalostí lokálního trhu.
2. Jsme tým zkušených lidí z praxe.
3. Navrhujeme funkční řešení a zavedeme je do praxe.
4. Měníme a rozvíjíme postoje lidí v organizacích.
5. Poskytujeme interim manažery.

32

let na trhu

90 000+

rozvíjených nebo
hodnocených osob

3 000+

projektů

100

klientů ročně

Dle žebříčku Czech TOP 100 patříme již několik let mezi
100 nejobdivovanějších firem na českém trhu.

PŘINÁŠÍME FIRMÁM A ÚŘADŮM ODPOVĚDI A ŘEŠENÍ NA TYTO OTÁZKY:

STRATEGIE

Podstatou strategie
je odlišení.
Máme ji?
Rozumí ji naši lidé?
Pomáhá nám v řízení
organizace nebo rozvoje
samosprávy?

OBCHOD A MARKETING

Je náš obchodní model
dostatečně výkonný?
Pracujeme dobře se
vztahy, vytěžujeme
potenciál zákazníků?
Obsluhujeme dobře
největší zákazníky?

VÝROBA

Jak zkrátíme
výrobní časy?
Jak snížíme prostoje?
Jak zapojíme lidi do
zefektivňování?
Jak pomůžeme mistrům
ve vedení lidí?

PROCESY A ŘÍZENÍ

Umíme zajistit, aby
každá práce měla smysl a
svého zákazníka?
Je průběh činnosti
organizací efektivní
alespoň jako u dobrých
příkladů z praxe?

LIDÉ

Máme kompetentní,
motivované
a loajální lidi?
Umíme je rozvíjet
a vychovávat si
nástupce?
Jak být úspěšným
vedoucím / lídrem?

INOVACE

Jakým způsobem jsme
uchopili proces inovací?
Jak podporujeme
inovativní lidi
a budujeme inovativní
DNA organizace?
Jak efektivně řídíme
vývoj služeb?

INTERIM MANAGEMENT

Jak rychle stabilizujeme
chod v určitém útvaru?
Co můžeme dělat, když
nemůžeme obsadit
klíčovou pozici?
Jak dobře odřídíme
změnu?

ZÁSObY A LOGISTIKA

Jak efektivní je pohyb
zboží a surovin uvnitř
společnosti?
Jak funguje distribuce
zákazníkům či dalším
partnerům?
Kolik financí nám vážou
zásoby?

Více informací o M.C.TRITON najdete na www.mc-triton.cz